

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. อิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๐/๒๕๖๔

วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปราบการทุจริตแห่งชาติขอให้วินิจฉัยข้อด้วย
ทักษิณ ชินวัตร จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วย
ข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕

ตามคำร้องลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการป้องกันและปราบปราบการทุจริตแห่งชาติ (ซึ่งต่อไปในคำวินิจฉัยจะเรียกว่า “ผู้ร้อง”) ได้เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยข้อดังกรณีที่ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร (ซึ่งต่อไปในคำวินิจฉัยนี้จะเรียกว่า “ผู้ถูกร้อง”) จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ *

คำร้องดังกล่าวมีความดังนี้

ข้อ ๑ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร รองนายกรัฐมนตรีในรัฐบาลที่มีพลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๓ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ กรณีเข้ารับตำแหน่ง ยื่นบัญชี ๑ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๒ กรณีพ้นจากตำแหน่ง ยื่นบัญชี ๑ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๓ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ยื่นบัญชี ๑ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

ข้อ ๒ ผู้ร้องได้ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของ ทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๒.๑ ผู้ร้องได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้วเสร็จ และได้ทำรายงานผลตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ แล้ว ปรากฏตามราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศที่ว่าไป เล่ม ๑๖๙ ตอนพิเศษ ๕๑ ง วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

* นำส่งคำร้องโดยหนังสือที่ ปช. ๐๐๐๖/๕ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๔

๒.๒ ระหว่างการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา ๑ ปี ปรากฏว่าในเดือนกันยายน ๒๕๖๓ สื่อมวลชนได้เสนอข่าวเกี่ยวกับการโอนหุ้นของผู้ถูกร้องให้แม่บ้าน คนรับใช้ คนขับรถ ยามรักษาความปลอดภัย และคนไกล็ชิดอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง และต่อมา ว่าที่ร้อยตรี เสจิ่ยม บุญนาบาน อยู่บ้านเลขที่ ๑๙๙ โชคชัย ๔ ซอย ๖ แขวงวังทองหลาง เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๓ ขอให้ผู้ร้อง ตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง ซึ่งปรากฏเป็นข่าวว่าได้มีการโอนหุ้นในบริษัทด้วย ให้แม่บ้าน คนรับใช้ คนขับรถ ยามรักษาความปลอดภัย จำนวนมาก

ผู้ร้อง ได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๓๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๓ แล้ว มีมติรับทราบและให้นำเป็นข้อมูลจากการเสนอข่าวของสื่อมวลชนและคำร้องของว่าที่ร้อยตรี เสจิ่ยม บุญนาบาน ประกอบการพิจารณาตรวจสอบต่อไป โดยมอบหมายให้คุณหญิงปริยา เกณมสันต์ ณ อยุธยา กรรมการ ป.ป.ช. เสนอรายชื่อบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจสอบและสรุปผลการตรวจสอบ ทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง ดังนี้

(๑) คุณหญิงปริยา เกณมสันต์ ณ อยุธยา	ประธานอนุกรรมการ
(๒) นายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม	อนุกรรมการ
(๓) นายกล้านรงค์ จันทิก	อนุกรรมการ
(๔) นายวรวิทย์ สุขบุญ	อนุกรรมการ
(๕) นายสุรพงษ์ วิชญกิตติ	อนุกรรมการ
(๖) นายพิเศษ นาคพันธ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๗) นายธิติ เมฆวนิชย์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(๘) นายประเสริฐ พูใจ	ผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๓ จากผลการตรวจสอบและข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกร้องได้ยอมรับ ฟังข้อเท็จจริงได้ว่าผู้ถูกร้อง ไม่ได้แสดงทรัพย์สินที่อยู่ในนามของตนเอง คู่สมรส และอยู่ในนามของบุคคลอื่นในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อผู้ร้อง ซึ่งสามารถแยกประเด็นการพิจารณาเป็น ๒ ประเด็น คือ ทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้อง ทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อของคุณหญิงพจман ชินวัตร คู่สมรส ประเด็นหนึ่ง และทรัพย์สินที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือแทนอีกประเด็นหนึ่ง

၃.၃ ທຣັພີສິນທີ່ຢູ່ໃນຂໍ້ອຸ້ກຽກຮ້ອງ ແລະ ໃນຂໍ້ອຸ້ຄຸນຫຼູງພຈມານ ຂົນວັດ

ຈາກພຍານຫລັກສູານຂໍ້ອ້າງຈົງໄຟໄວ້ວ່າ ຜູ້ອຸ້ກຽກຮ້ອງໄໝ່ໄດ້ແສດງຮາຍກົງຈານທຣັພີສິນ ແລະ ມີສິນໃນນາມຂອງຕົນເອງ ເປັນຫຸ້ນ ၂ ບຣິຢັກ ຮວມມູລຄ່າ ၬ,၃၅၀ ນາທ ສ່ວນທຣັພີສິນໃນນາມຂອງ ອຸ້ຄຸນຫຼູງພຈມານ ຂົນວັດ ຄູ່ສມຮສ ເປັນຫຸ້ນໃນບຣິຢັກຕ່າງໆ ၃ ບຣິຢັກ ແລະ ຕົ້ວສັນຍາໃຫ້ເຈີນ ၁ ລັບນ ຮວມມູລຄ່າ ၬ,၄၄၄,၃၅၅.၃၄ ນາທ

ຜູ້ຮ້ອງພິຄະຮ່າ໌ເລົ້າ ເກື່ອນວ່າ ທຣັພີສິນດັ່ງກ່າວມີມູລຄ່າເພື່ອເລັກນ້ອຍ ເນື່ອເປົ້າຍົບເຖິງ ກັນມູລຄ່າທຣັພີສິນທັງໝົດ ແລະ ທຣັພີສິນດັ່ງກ່າວຍັງຄົງມີຂໍ້ອ້າງຜູ້ອຸ້ກຽກຮ້ອງ ແລະ ອຸ້ຄຸນຫຼູງພຈມານ ຂົນວັດ ອູ່ຈົງ ເຫັນວ່າ ຮາຍໄມ່ແສດງຮາຍກົງຈານທຣັພີສິນດັ່ງກ່າວໄໝ່ກໍາໄໝ້ຜູ້ອຸ້ກຽກຮ້ອງໄໝ່ໄດ້ປະໂຍ້ນ ອູ່ຈົງ ເຊິ່ງ ແຕ່ອ່າງໃດ ຈຶ່ງເກື່ອນວ່າ ພັນຕໍາຮວງໂທ ທັກນິມ ຂົນວັດ ໄນໄໝ່ໄດ້ຈົງໃຈປົກປິດໄມ່ແສດງຮາຍກົງຈານທຣັພີສິນ ດັ່ງກ່າວໃນບັນຫຼືແສດງຮາຍກົງຈານທຣັພີສິນແລະ ມີສິນຕ່ອງຜູ້ຮ້ອງທັງ ၃ ຄົ້ນ

၃.၄ ທຣັພີສິນທີ່ໃຫ້ຂໍ້ອຸ້ບຸກຄລອື່ນຄືອແກນ

ຈາກພຍານຫລັກສູານແລະ ຄໍາຮັບຂອງຜູ້ອຸ້ກຽກຮ້ອງປຣາກວ່າ ຜູ້ອຸ້ກຽກຮ້ອງໄໝ່ໄດ້ແສດງຮາຍກົງຈານທຣັພີສິນຂອງຕົນ ແລະ ໃນສ່ວນຄູ່ສມຮສທີ່ຢູ່ໃນຂໍ້ອ້າງບຸກຄລອື່ນ ດັ່ງນີ້

ຄົ້ນທີ ၁ ການຍື່ນບັນຫຼື ၁ ກຣົມເຫົ້າຮັບຕໍາແໜ່ງ ເນື່ອວັນທີ ၃ ພຸດຍົກຍານ ၂၅၄၀
ໄມ່ແສດງຮາຍກົງຈານທຣັພີສິນທີ່ຢູ່ໃນຂໍ້ອ້າງບຸກຄລອື່ນມູລຄ່າທັງສິ້ນ ၂,၃၇၈,၂၇၄,၃၇၈ ນາທ

ຄົ້ນທີ ၂ ການຍື່ນບັນຫຼື ၁ ກຣົມພັນຈາກຕໍາແໜ່ງ ເນື່ອວັນທີ ၄ ຂັນວາມ ၂၅၄၀
ໄມ່ແສດງຮາຍກົງຈານທຣັພີສິນທີ່ຢູ່ໃນຂໍ້ອ້າງບຸກຄລອື່ນມູລຄ່າທັງສິ້ນ ၁,၄၂၈,၁၅၈,၁၄၈ ນາທ

ຄົ້ນທີ ၃ ການຍື່ນບັນຫຼື ၁ ກຣົມພັນຈາກຕໍາແໜ່ງຄຣບ ၁ ປີ ເນື່ອວັນທີ ၄ ຂັນວາມ ၂၅၄၁ ໄມ່ແສດງຮາຍກົງຈານທຣັພີສິນທີ່ຢູ່ໃນຂໍ້ອ້າງບຸກຄລອື່ນມູລຄ່າທັງສິ້ນ ၁၄၄,၅၄၄,၃၈၈ ນາທ

ຜູ້ອຸ້ກຽກຮ້ອງໄໝ່ແຈ້ງວ່າ ເນື່ອປຣາກວ່າໃນສ່ວນມາລັບ ເຮືອງການໄໝ່ແຈ້ງທຣັພີສິນທີ່ໃຫ້ຂໍ້ອຸ້ບຸກຄລອື່ນ ດືອແກນຕ່ອງຜູ້ຮ້ອງ ຈຶ່ງໄໝ່ສອບຄາມຜູ້ເກີ່ວຂົ້ອງແລ້ວ ໄດ້ການລົງທຶນໃນການໃຫ້ຂໍ້ອຸ້ບຸກຄລອື່ນດືອ້ອຸ້ຫຼັນແກນ ໂດຍສຽບ ၄ ປະເກດ ຄື່ອງ

(၁) ບາງບຣິຢັກເປັນບຣິຢັກທີ່ມີການເຊື້ອຫຼຸນບາງສ່ວນຈາກຜູ້ດືອ້ອຸ້ຫຼັນເດີມ ຜົ່ງໄໝ່ໄດ້ຮັບຄວາມເດືອດຮ້ອນ ທາງການເຈີນແລະ ມາຂອງຄວາມຂ່າຍເຫຼືອ ແລະ ຜູ້ຂອງຄວາມຂ່າຍເຫຼືອຍັງໄໝ່ປະສົງກ່າວໃຫ້ປຣາກວ່າ ກຣຍາໄດ້ຢືນມື່ອເຂົ້າຂ່າຍເຫຼືອ

(၂) ບາງບຣິຢັກເປັນບຣິຢັກທີ່ຮ່ວມທຸນກັບບຸກຄລກາຍນອກ ຈຶ່ງເພີ່ມຈຳນວນຜູ້ດືອ້ອຸ້ຫຼັນໃໝ່ເສີ່ງຂ້າງມາກ ໃນການລົມຕິບອັນຜູ້ດືອ້ອຸ້ຫຼັນ

(๓) บางบริษัทจดทะเบียนจัดตั้งใหม่ เพื่อรองรับงานการว่าจ้างต่อจากบริษัทอื่น จึงเข้าไปซื้อหุ้นเพื่อขายเหลือผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทดังกล่าว

- (๔) บางบริษัท กำลังจะหยุดดำเนินการ
  - (๕) บางบริษัท เพื่อให้มีผู้ถือหุ้นครบจำนวน ๗ คน ตามที่กฎหมายกำหนด
  - (๖) บางบริษัท เพื่อมิให้ตนและ/หรือคู่สมรส หรือบริษัทที่เข้าไปถือหุ้นเสียชื่อสืบสานกิจการ บริษัท อัลไฟน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด ทั้งยังซึ้งว่าไม่ได้จงใจไม่แสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าว เพราะ
- (๑) “ไม่ทราบข้อเท็จจริงการถือหุ้นของบุคคลอื่นที่คุณหญิงพจนาน ชินวัตร เป็นผู้ดำเนินการ
- (๒) ทรัพย์สิน (หุ้น) ที่ไม่แสดงไว้ในบัญชี เมื่อเทียบกับทรัพย์สินที่ได้แสดงมาในบัญชีแต่ละครั้ง มีจำนวนน้อยมาก

(๓) “ไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทน และไม่ทราบรายละเอียด การบริหารจัดการธุรกิจในบริษัทต่างๆ ของคุณหญิงพจนาน ชินวัตร

(๔) ตนเองและเลขานุการส่วนตัวไม่เข้าใจข้อกฎหมายระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. และรายละเอียดการกรอกรายการทรัพย์สินในบัญชี

(๕) การที่จะแสดงหรือไม่แสดงทรัพย์สินดังกล่าว ก็ไม่เป็นเหตุให้ตนได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์แต่อย่างใด

คณะกรรมการฯ เห็นว่า การไม่แสดงรายการทรัพย์สินของตนและคู่สมรสในบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินซึ่งยื่นต่อผู้ร้อง เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย แต่เพื่อให้ทราบถึงเจตนาของผู้ยื่นบัญชีฯ ว่าเป็นการกระทำโดยจงใจหรือไม่ จะต้องตรวจสอบรายละเอียดของพยานหลักฐานเพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงดังกล่าว ซึ่งมีประเด็นที่ต้องพิจารณาดังนี้

(๑) ได้มีการใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทนผู้ถูกร้องและ/หรือคุณหญิงพจนาน ชินวัตร ในบริษัท ต่างๆ จริงหรือไม่

(๒) การใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นในบริษัทต่างๆ เป็นการถือหุ้นแทนคุณหญิงพจนาน ชินวัตร ทั้งหมดหรือไม่

(๓) การที่คุณหญิงพจนาน ชินวัตร ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทนนั้น ผู้ถูกร้องได้ทราบหรือควรทราบถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวหรือไม่

(๔) การจัดทำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ยื่นต่อผู้ร้องโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินที่เป็นของตนเอง และ/หรือคู่สมรสที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ถือหุ้นแทน และอ้างว่ามอนหมายให้บุคคลอื่นเป็นผู้จัดทำและไม่รู้ภูมายานั้น รับฟังได้หรือไม่

(๕) เหตุใดผู้ถูกร้องจึงไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนและ/หรือคู่สมรสที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่นในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อผู้ร้อง

ประเด็นที่ ๑ พิจารณาแล้ว มีความเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

ประเด็นที่ (๑) ได้มีการใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทนผู้ถูกร้องและ/หรือคุณหญิงพจนาน ชินวัตร ในบริษัทต่าง ๆ จริงหรือไม่

จากพยานเอกสาร และคำให้การของนางนนิย์ บุกรสิก นายนิวิชัย ช่างเหล็ก นายชัยรัตน์ เชียงพูกษ์ นางดวงตา ประมูลเรือง (วงศ์กักดี) นายพรพิพิช เชียงพูกษ์ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ นางกาญจนากา วงศ์เหิน คุณหญิงพจนาน ชินวัตร และผู้ถูกร้อง ฟังข้อเท็จจริงได้ว่า ได้มีการใช้ชื่อ นางนนิย์ บุกรสิก นายนิวิชัย ช่างเหล็ก นายชัยรัตน์ เชียงพูกษ์ นายพรพิพิช เชียงพูกษ์ น.ส.ดวงตา วงศ์กักดี (นางดวงตา ประมูลเรือง) น.ส.บุญชู เหรียญประดับ น.ส.สุกัญญา แซ่เข็ง นายนันส์ ใจยา และนายสวัสดิ์ ชิงรัมย์ ซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดกับครอบครัวชินวัตร ถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ แทนจริง และบางคนได้ใช้ชื่อเป็นกรรมการในบริษัทต่าง ๆ ด้วย ออาท นางนนิย์ บุกรสิก มีชื่อเป็นกรรมการในบริษัท อุดมวรรณ จำกัด และบริษัท ไอ เอ ไอ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด น.ส.บุญชู เหรียญประดับ มีชื่อเป็นกรรมการในบริษัท เอสซี แอดสेट จำกัด และบริษัท ไอ เอ ไอ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด น.ส.ดวงตา วงศ์กักดี มีชื่อเป็นกรรมการในบริษัท ไอ เอ ไอ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (บริษัท เอฟ เอฟ พี จำกัด) และบริษัท เพจเจอร์ เซลส์ จำกัด โดยที่บุคคลเหล่านั้นไม่รู้รายละเอียดของการเป็นผู้มีชื่อถือหุ้น และเป็นกรรมการในบริษัทดังกล่าวแต่อย่างใด

โดยที่ปรากฏพยานเอกสารว่า มีการโอนหุ้นโดยตรงจากผู้ถูกร้องไปยังบุคคลทั้ง ๑๐ คน ดังกล่าวข้างต้น การที่จะฟังว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ถือหุ้นแทนคุณหญิงพจนาน ชินวัตร เพียงผู้เดียว จึงไม่อาจรับฟังเป็นยุติได้

ประเด็นที่ (๒) การใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ นั้น เป็นการถือหุ้นแทนคุณหญิงพจนาน ชินวัตร ทั้งหมด หรือไม่

ผู้ถูกร้อง ชี้แจงว่า หุ้นที่อยู่ในชื่อของบุคคลต่าง ๆ จำนวน ๑๐ คน และไม่ได้แสดงไว้ในบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินฯ นั้น เป็นหุ้นของคุณหญิงพจนาน ชินวัตร ทั้งหมด และบุคคลที่มีชื่อถือหุ้นแทนต่างให้การว่า พอกตนได้รับการขอร้องจากคุณหญิงพจนาน ชินวัตร ว่า จะขอใช้ชื่อถือหุ้นแทน

หลังจากนั้น นางกาญจนากา หงษ์เหิน เลขาธุการส่วนตัวของคุณหญิงพจนานได้นำเอกสารต่างๆ มาให้ตนลงชื่อ พวกรคนไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการไปมีชื่อถือหุ้นในบริษัทต่างๆ เลย เพราะเพียงแต่ลงชื่อในเอกสารที่นางกาญจนากา หงษ์เหิน นำมาให้ลงชื่อเท่านั้น ส่วนหุ้นดังกล่าวจะเป็นของใครอย่างไรพวกรคนไม่ทราบ

อย่างไรก็ดี มีเอกสารที่ฟังได้ว่า มีการโอนหุ้นโดยตรงจาก พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ไปยังบุคคลดังกล่าวซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นแทน ดังจะกล่าวต่อไปนี้

**(๑) การโอนหุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
ของบุคคลใกล้ชิดผู้ถือหุ้นร้อง**

จากพยานหลักฐาน ปรากฏว่า ผู้ถือหุ้นร้องได้โอนหุ้นบริษัทนี้ไปยังผู้มีชื่อถือหุ้นแทนโดยตรง ก่อนที่พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร จะเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมือง กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้โอนหุ้นให้แก่ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี น.ส.สุกัญญา แซ่เง้ง น.ส.บุญชู เหรียญประดับ นายวิชัย ช่างเหล็ก นายมานัส ใจยา และนายพรพิพิธ เซียงพุกน์ คงละ ๓๔๖,๕๐๐ หุ้น และนายชัยรัตน์ เซียงพุกน์ จำนวน ๓๔๖,๓๐๐ หุ้น รวมทั้งสิ้น ๒,๘๒๕,๓๐๐ หุ้น ซึ่งแสดงว่า บุคคลดังกล่าวเป็นผู้มีชื่อถือหุ้นแทนผู้ถือหุ้นร้องอยู่ก่อน ที่ผู้ถือหุ้นร้องจะเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมือง และถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวตลอดมา ทั้งในขณะที่ผู้ถือหุ้นร้องมีตำแหน่งเป็นผู้บริหารในบริษัทดังกล่าวด้วย แม้ผู้ถือหุ้นร้องจะเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว บุคคลดังกล่าวก็ยังคงถือหุ้นในบริษัทนี้โดยตลอด กล่าวคือ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ นายชัยรัตน์ เซียงพุกน์ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี และนายวิชัย ช่างเหล็ก ถือหุ้นอยู่จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๐ บางคนก็ถือหุ้นเพิ่มขึ้นจากเดิมด้วย กล่าวคือ ณ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๓๖ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี ถือหุ้นเพิ่มขึ้นเป็น ๓,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น น.ส.บุญชู เหรียญประดับ ถือหุ้นเพิ่มขึ้นเป็น ๘๔๐,๐๐๐ หุ้น จนกระทั่งวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ปรากฏว่า น.ส.บุญชู เหรียญประดับ ถือหุ้นจำนวน ๒,๘๔๑,๓๐๐ หุ้น นายชัยรัตน์ เซียงพุกน์ ถือหุ้นจำนวน ๑,๖๕๗,๖๐๐ หุ้น น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี ถือหุ้นจำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น นายวิชัย ช่างเหล็ก ถือหุ้นจำนวน ๔๕,๗๖๗ หุ้น จึงฟังได้ว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ถือหุ้นแทนผู้ถือหุ้นร้อง

(๒) การถือหุ้นบริษัท อินโฟลิงค์ จำกัด ของบุคคลใกล้ชิดผู้ถือหุ้นร้อง

ปรากฏพยานหลักฐานว่า เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๒ ผู้ถือหุ้นร้องได้โอนหุ้นของตนในบริษัทนี้จำนวน ๕๐๓ หุ้น ให้ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ และคุณหญิงพจนาน ชินวัตร ได้โอนหุ้นให้

นายวิชัย ช่างเหล็ก จำนวน ๒ หุ้น ต่อมาวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ กีโอน หุ้นจำนวน ๕๐๓ หุ้น ที่ได้รับโอนมาคืนให้ผู้ถือร้อง และนายวิชัย ช่างเหล็ก กีโอนหุ้นจำนวน ๒ หุ้น กีนให้แก่คุณหญิงพจมาน ชินวัตร และเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๓ ผู้ถือร้องได้โอนหุ้นจำนวน ๕๐๓ หุ้น ให้ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ อีกครึ่งหนึ่ง และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ได้โอนหุ้นจำนวน ๒ หุ้น ให้นายวิชัย ช่างเหล็ก อีกครึ่งหนึ่ง เช่นเดียวกัน จึงฟังได้จากพยานหลักฐานดังกล่าวว่า ผู้ถือร้อง ให้เชื่อ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ เป็นผู้ถือหุ้นบริษัท อินโฟลิงค์ จำกัด แทนตน ส่วนคุณหญิงพจมาน คู่สมรสของผู้ถือร้อง ได้ใช้ชื่อนายวิชัย ช่างเหล็ก เป็นผู้ถือหุ้นแทน ดังนั้น การใช้ชื่อบุคคลต่างๆ ถือหุ้นแทนในบริษัทดังกล่าวด้วย จึงมีทั้งที่เป็นการถือหุ้นแทนผู้ถือร้องและคุณหญิงพจมาน ชินวัตร

ประเด็นที่ (๓) การที่คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทนนั้น ผู้ถือร้องได้ทราบข้อเท็จจริงหรือไม่

คณะกรรมการฯ พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ผู้ถือร้องได้ทราบถึงการเอาชื่อบุคคลอื่นมาถือหุ้นแทนในบริษัทดังกล่าว เพื่อจะได้ใช้ชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทดังกล่าว แทนเป็นเวลานานแล้ว ตั้งแต่เริ่มต้นทำธุรกิจ เช่น ได้โอนหุ้นบริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด จำนวน ๒๐๖,๖๐๐ หุ้น ให้ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๓๕ และได้โอนหุ้นบริษัท เพาเจอร์ เซลส์ จำกัด จำนวน ๕,๕๕๓ หุ้น ให้ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๗

ส่วนการที่ให้บุคคลอื่นถือหุ้นแทนนั้น ผู้ถือร้องได้ชี้แจงว่า มีเหตุผลที่แตกต่างกันไปแต่ละกรณี เช่น เพื่อให้มีผู้ถือหุ้นตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด เพื่อช่วยเหลือผู้ถือหุ้นเดิม เพื่อให้มีเสียงข้างมาก ในบริษัท เป็นต้น แม้ต่อมาผู้ถือร้องจะอ้างว่า ได้มอบหมายให้คุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องหุ้นต่างๆ ทั้งหมด แต่ก็มีพยานหลักฐานว่า หุ้นที่มีชื่อบุคคลอื่นถือแทนในบางบริษัท เป็นการโอนกันโดยตรงระหว่างผู้ถือร้องกับบุคคลที่มีชื่อถือหุ้นเหล่านั้น เช่น หุ้นในบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งปรากฏว่าผู้มีชื่อถือหุ้นแทนกีโอนหุ้นแทน มาตลอดระยะเวลาที่ผู้ถือร้องดำรงตำแหน่งทางการเมือง หุ้นในบริษัท อินโฟลิงค์ จำกัด กีปปรากฏว่า มีการโอนหุ้นกันไปมาระหว่างผู้ถือร้องกับ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ หลังจากที่ผู้ถือร้องเข้ามารажงาน การเมืองแล้ว นอกจากนี้ บุคคลผู้มีชื่อถือหุ้นแทนในบริษัทดังกล่าว ก็ล้วนแต่เป็นบุคคลผู้ใกล้ชิด ซึ่งอาศัยและทำงานอยู่กับผู้ถือร้อง อาทิ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ (แม่ครัว) น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี (คนเลี้ยงบุตร) น.ส.สุกัญญา แซ่เง้ง (คนรับใช้) นายวิชัย ช่างเหล็ก (คนขับรถ) นายชัยรัตน์ เซียงพูกษ์

(ยามรักษาความปลอดภัย) นายพรพิพิชัย เชียงพุกษ์ (พนักงานของบริษัทซึ่งช่วยทำสวนที่บ้านด้วย) นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องและ/หรือคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นสามีภรรยา กัน ได้ร่วมกันดำเนินธุรกิจมาตั้งแต่ต้น เป็นเวลานาน และร่วมกันบริหารงานต่างๆ จึงเชื่อว่าบุคคลทั้งสองทราบและล่วงรู้ดึงการจัดทรัพย์สิน ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องปฏิเสธว่า ตนไม่รู้และไม่ทราบเกี่ยวกับการจัดทรัพย์สิน จึงไม่อาจรับฟังได้

ประเด็นที่ (๔) การจัดทำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินยื่นต่อผู้ร้อง โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินที่เป็นของตนและ/หรือคู่สมรสที่ใช้บุคคลอื่นถือแทนและอ้างว่ามอบหมายให้ผู้อื่นจัดทำและไม่รู้กฎหมายรับฟังได้หรือไม่

คณะกรรมการฯ พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ข้ออ้างดังกล่าวไม่อาจรับฟังได้ เพราะโดยข้อกฎหมาย บุคคลใดจะกล่าวอ้างว่าไม่รู้กฎหมายเพื่อให้ตนพ้นจากความรับผิดไม่ได้ นอกจากนี้สำนักงาน ป.ป.ป. ซึ่งทำหน้าที่หน่วยงานธุรการให้ผู้ร้อง ในขณะที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีกรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง รองนายกรัฐมนตรี ได้จัดทำแบบฟอร์มคำขอเชิญเผยแพร่ไปยังผู้มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินว่า ทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นแสดงให้รวมถึงทรัพย์สินและหนี้สินที่อยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น และในเวลาต่อมา ก่อนที่ผู้ถูกร้องจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินครั้งที่ ๓ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีมาแล้วหนึ่งปี ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ ผู้ร้องยังได้ออกระเบียบว่า ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศในราชกิจานุเบกษา เล่ม ๑๙๙ ตอนที่ ๔๙ ก เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ระเบียบดังกล่าว ได้อธิบายถึงการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไว้อย่างชัดเจนในข้อ ๑ ว่า ทรัพย์สินและหนี้สิน ที่ต้องแสดงให้หมายความรวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศและที่มิได้อยู่ในความครอบครองของผู้ยื่น คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วย พึงภายหลังการอกรับเบียบดังกล่าว ผู้ร้องได้มีประกาศให้มีผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีใช้แบบฟอร์มบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้จัดพิมพ์แบบฟอร์มพร้อมคำขอเชิญและเขียนรวมเล่มแยกจ่ายให้แก่ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินใช้เป็นการทั่วไป และผู้ถูกร้องก็ได้ใช้แบบฟอร์มดังกล่าวข้างต้นเป็นแบบฟอร์มในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง

สำหรับกรณีที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ในการจัดทำบัญชีฯ ยื่นต่อผู้ร้องนั้น ตนได้มอบหมายให้ นางกมลวรรณ ใจติกะพุกกะณะ เลขาณุการส่วนตัวเป็นผู้รับรวมรายละเอียดของทรัพย์สินและหนี้สิน โดยทรัพย์สินและหนี้สินในส่วนของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ นางกมลวรรณ ทรงยึดเงิน เลขาณุการส่วนตัวของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นผู้รับรวมรายละเอียดนั้น นางกมลวรรณ ใจติกะพุกกะณะ ให้การว่าได้อ่านและเข้าใจคำขอเชิญแบบฟอร์มบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินว่า ทรัพย์สินให้หมายความ

รวมถึงทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ยื่น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะที่อยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่นด้วย แต่โดยที่พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ไม่มีทรัพย์สินที่อยู่ในนามของบุคคลอื่น จึงไม่ยื่นแสดง ส่วนนางกัญจนากา หญิงเหิน ก็ให้การทำรองเดียวกันว่า เข้าใจความหมายและคำอธิบาย ตามแบบฟอร์ม แต่ให้เหตุผลว่า ที่ไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคุณหญิงพจман ชินวัตร ที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่นก็เนื่องจากว่า ในช่องแบบฟอร์มที่ให้กรอกรายการระบุเฉพาะของผู้ยื่น คู่สมรส และบุตร ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเท่านั้น จึงกรอกเฉพาะตามแบบฟอร์มที่มีอยู่ จากคำให้การของบุคคลทั้งสองดังกล่าว เห็นได้ว่า ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รวบรวมรายละเอียดทรัพย์สินต่างได้อ่านคำอธิบายแบบฟอร์มนี้แล้ว แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเข้าใจความหมายดี

คณะกรรมการฯ เห็นว่า การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งในกรณีนี้ คือ ผู้ถูกร้องชื่อดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ซึ่งจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้อง และความมืออยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน ดังนั้นการที่จะปฏิเสธไม่ทราบรายละเอียดข้อเท็จจริงกรณีให้บุคคลอื่นถือหุ้นแทนแล้วไม่แสดงรายการทรัพย์สิน (หุ้น) ดังกล่าวไว้ในบัญชีฯ โดยอ้างว่า มอบหมายให้เลขานุการเป็นผู้จัดทำ จึงไม่มีนาหนักที่จะรับฟังได้

นอกจากนี้ ยังปรากฏพยานหลักฐานว่า การสั่งซื้อ สั่งขาย การโอนหุ้น การรับเงินปันผล ที่อยู่ในชื่อบุคคลอื่นล้วนเป็นไปตามคำสั่งของคุณหญิงพจمان ชินวัตร ทั้งสิ้น แม้แต่ในการรับเงินปันผลของหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งบริษัทจะต้องสั่งจ่ายเป็นเช็กระbusชื่อเข้าบัญชีผู้มีชื่อถือหุ้นก็ตาม ก็มีการนำเช็คเงินปันผลดังกล่าวไปเข้าบัญชีเงินฝากของคุณหญิงพจمان ชินวัตร ที่ธนาคารไทยพาณิชย์ ซึ่งการดำเนินการทั้งหมดดังกล่าว นางกัญจนากา หญิงเหิน เลขานุการส่วนตัวก็ได้รายงานให้คุณหญิงพจمان ชินวัตร ทราบโดยตลอด รวมทั้งได้มีการจัดทำแฟ้มทรัพย์สิน (หุ้น) ที่บุคคลอื่นถือหุ้นแทน แยกจัดเก็บไว้เป็นรายบุคคล สามารถตรวจสอบและรับทราบได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในส่วนการซื้อขายหุ้นบริษัท ชินคอปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ปรากฏหลักฐานว่า นายบรรพจน์ ตามพงศ์ ได้ซื้อหุ้นจาก น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี จำนวน ๔.๔ ล้านหุ้น มูลค่า ๗๓๘ ล้านบาท นั้น นายบรรพจน์ ได้ให้การยอมรับว่าไม่ได้เป็นผู้ซื้อแต่คุณหญิงพจمان ชินวัตร แบ่งหุ้นให้ แต่การดำเนินการให้นั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามคำให้การของนางกัญจนากา หญิงเหิน ว่า การโอนได้อาศัยระบบการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ทำการโอน ซึ่งเสียค่าธรรมเนียมนายหน้าในการซื้อและขายให้โบรกเกอร์ร้อยละ ๐.๕ รวมเป็นร้อยละ ๑ นอกจากนั้น การนำชื่อบุคคลอื่นมาถือหุ้น ในบริษัทด้วยๆ นั้น คุณหญิงพจمان ชินวัตร และผู้ถูกร้องยังเป็นเจ้าของที่แท้จริงอยู่ เพราะได้มีการนำ

หลักฐานการโอนกรรมสิทธิ์หุ้นทุกหุ้นกลับคืนไว้เป็นการล่วงหน้า เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาในภายหลัง เช่น กรณีนายวันชัย เศียงพุกษ์ ผู้ถือหุ้นแทนคนหนึ่ง ซึ่งได้เสียชีวิตไปตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ แล้ว แต่ปรากฏว่าบัญชีการเคลื่อนไหวของหุ้นในชื่อของนายวันชัย เศียงพุกษ์ ไปยังบุคคลภายนอกอีก ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องข้างว่าด้วยเงินไม่ทราบรายละเอียดข้อเท็จจริงที่ไม่แสดงรายการทรัพย์สิน (หุ้น) ของตนและ/หรือคู่สมรสที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ถือแทน โดยอ้างว่ามอบหมายให้ผู้อื่นเป็นผู้จัดทำ และไม่รู้กฎหมายจึงรับฟังไม่ได้

ประเด็นที่ (๕) เหตุใดผู้ถูกร้อง จึงไม่แสดงรายการทรัพย์สินของตนและ/หรือคู่สมรส ที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่นในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินที่ยื่นต่อผู้ร้อง

คณะกรรมการฯ ได้พิเคราะห์คำชี้แจงของผู้ถูกร้องแล้วเห็นว่า การดำเนินธุรกิจเพื่อแสวงหากำไรสูงสุดนั้น ต้องพยายามดำเนินการเพื่อให้ได้เปรียบในเชิงการค้า โดยอาศัยปัจจัยต่างๆ สนับสนุนจำนวนมาก อาทิ การเข้าไปครอบงำกิจการหรือ Take Over บริษัทต่างๆ รวมทั้งการทำธุกรรมเชื่อมโยงระหว่างบริษัทในเครือของตนเอง บางครั้งไม่สามารถเปิดเผยชื่อของตนเอง และ/หรือคู่สมรสได้ ซึ่งต้องใช้ชื่อบุคคลอื่นแทนเพื่อปิดบังอำพรางมิให้บุคคลภายนอกและสาธารณชนทราบ นอกจากนั้น การใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทนยังเป็นผลให้ตนและ/หรือคุณหญิงพจман ชินวัตร ต้องกระทำการบางอย่างไม่ถูกต้องตามระเบียบวิธีปฏิบัติและข้อบังคับต่างๆ ที่วิญญาณทั่วไปพึงปฏิบัติ เช่น การรับเงินปันผลของผู้ถือหุ้นแทน ซึ่งนางกาญจนากา ทรงย์เหิน ให้การว่า เมื่อบริษัทจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นแทน บริษัทก็จะจ่ายเงินปันผลเป็นเช็คระบุชื่อผู้ถือและขีดคร่อม A/C Payee Only ซึ่งกรณีเช่นนี้ ตามระเบียบวิธีปฏิบัติต้องนำเช็คดังกล่าวไปเข้าบัญชีเงินฝากของผู้ที่ระบุชื่อในเช็คเท่านั้น แต่ด้วยเหตุของการใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทน เป็นผลให้ต้องฝ่าฝืนกฎระเบียบดังกล่าวโดยความร่วมมือของธนาคารให้สามารถนำเช็คดังกล่าวเข้าบัญชีของคุณหญิงพจمان ชินวัตร ได้

นอกจากนี้ ยังปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกร้อง และ/หรือคุณหญิงพจمان ชินวัตร ได้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด (Take Over) เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑ ในวงเงิน ๕๐๐ ล้านบาท แต่ให้บุคคลอื่นซึ่งเป็นผู้ทำงานใกล้ชิดเป็นผู้ถือหุ้นแทน คือ (๑) นายชัยรัตน์ เศียงพุกษ์ พนักงานรักษาความปลอดภัย อาคารชินวัตร ถนนพหลโยธิน ๙ ถือหุ้นแทนจำนวน ๒๔,๘๕๕,๕๘๗ หุ้น

(๒) นางสาวบุญชู เหรียญประดับ แม่ครัว ถือหุ้นแทนจำนวน ๒๔,๘๕๕,๕๘๗ หุ้น

(๓) นายวิชัย ช่างเหล็ก พนักงานขับรถยนต์ ถือหุ้นแทนจำนวน ๒๔,๘๕๕,๕๘๖ หุ้น

ผู้ถูกร้อง คุณหญิงพจนาน ชินวัตร และนายสุรเชียร จักรธรรมนท์ กรรมการผู้อำนวยการบริหารของกลุ่มบริษัท เอสซี แอดสेट ได้ให้การสอดคล้องกันฟังข้อเท็จจริงได้ว่าบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด เป็นผู้ค้าประภันหนึ่งของบริษัท อัลไพน์ เรียลเอสเตท จำกัด ซึ่งเจ้าหนึ่งของบริษัท อัลไพน์ เรียลเอสเตท จำกัด เป็นบริษัทที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) และอยู่ในกระบวนการที่จะมีการประมูลขายหนึ่ง การเข้าไปมีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด จึงอาจมีผลกระทบต่อชื่อเสียงและเพื่อประโยชน์ในการประเมินหนี้โดยมิให้เจ้าหนี้มีอำนาจต่อรองเพิ่มมากขึ้น จึงจำเป็นต้องให้บุคคลทั้งสามดังกล่าวข้างต้น เป็นผู้ถือหุ้นแทน

คณะกรรมการฯ เห็นว่า โดยที่การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องในฐานะรองนายกรัฐมนตรี รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๓ วรรคสอง บัญญัติให้ผู้ร้องต้องเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวต่อสาธารณะ ผู้ถูกร้องจึงไม่สามารถที่จะแจ้งรายการทรัพย์สิน (หุ้น) ที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่นที่เป็นของตนเอง และ/หรือของคุณหญิงพจนาน ชินวัตร ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินได้ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวข้างต้นการกระทำการของผู้ถูกร้องดังกล่าว จึงเป็นการปกปิดข้อเท็จจริงไม่แสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าว

นอกจากเหตุผลดังกล่าวแล้ว การไม่แสดงรายการหุ้นที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่นในบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการผู้ถูกร้อง น่าเชื่อได้ว่ามีมูลเหตุจุงใจอื่น ๆ อีกดังนี้

(๑) เพื่อมิให้ครறราบว่า ตนและ/หรือคู่สมรสได้หลักเลี้ยงหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

ตามนัยของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๕๖ มาตรา ๒๕๘ และมาตรา ๒๕๙ ผู้ถือหลักทรัพย์ต้องรายงานการถือหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นหรือลดลงทุกร้อยละ ๕ ต่อคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และห้ามการซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่น และห้ามทำการซื้อขายหลักทรัพย์โดยอัพราคาเพื่อให้บุคคลทั่วไปหลบดีตามมาตรา ๒๕๑ มาตรา ๒๕๓ และมาตรา ๒๕๔

จากพยานหลักฐาน ปรากฏว่า บริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ทะเบียนเลขที่ บมจ. ๕๙ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๕ (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท ชินคอมปอร์ชั่น จำกัด (มหาชน)) มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วในช่วงที่ผู้ถูกร้องต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจำนวน ๑๓๙,๖๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ ๑๐ บาท คิดเป็นเงิน ๑,๓๙๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ณ วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๐ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ และวันที่ ๓ ธันวาคม

໨ແກະ ທີ່ເປັນວັນຍືນບໍລິສັດຮາຍກິຈຈານທີ່ສິນ ກຣຳເຂົ້າຮັບຕຳແໜ່ງຮອງນາຍກຣູມນຕຣີ ກຣຳເພັນຈາກຕຳແໜ່ງຮອງນາຍກຣູມນຕຣີ ແລະ ກຣຳເພັນຈາກຕຳແໜ່ງຮອງນາຍກຣູມນຕຣີມາແລ້ວ ၁ ປີ ຕາມລຳດັບ ປຣາກວູວ່າຜູ້ຄູກຮອງມີຫຸ້ນໃນນາມຂອງຕົນເອງ ອຸ່ສມຮສ ແລະ ທີ່ໃຊ້ຂໍ້ອບຸຄຄລອື່ນດື່ອຫຸ້ນໃນບົງກັນ ດັ່ງກ່າວ ດັ່ງນີ້

ຫຸ້ນ ແລ້ວ ວັນທີ ၂ ພຸດສະພາກ ແກະໄດ

၈. ພ.ຕ.ທ. ທັກນິມ ທິນວັດຖາ (ຜູ້ຄູກຮອງ) ၃၂,၅၇၀,၀၀၀ ຫຸ້ນ ເທົ່າກັນ ၂၃.၈၅% ຂອງຫຸ້ນ ທີ່ຈຳຫນ່າຍໄດ້ແລ້ວທັງໝົດ

၉. ຄຸນຫຼູງພຈມານ ທິນວັດຖາ ၃၄,၆၅၀,၀၀၀ ຫຸ້ນ ເທົ່າກັນ ၂၅% ຂອງຫຸ້ນທີ່ຈຳຫນ່າຍໄດ້ແລ້ວທັງໝົດ

၁၀. ນາຍຊ້ຍຮັດນີ້ ເຂີຍພຖານຍ໌ ၈,၁၅၇,၁၀၀ ຫຸ້ນ ເທົ່າກັນ ၈.၈၅% ຂອງຫຸ້ນທີ່ຈຳຫນ່າຍໄດ້ແລ້ວທັງໝົດ

၁၁. ນ.ສ.ນຸ້ມ້ຽງ ເກີຍລູ່ປະດັບ ၂,၅၄၈,၈၀၀ ຫຸ້ນ ເທົ່າກັນ ၂.၀၅% ຂອງຫຸ້ນທີ່ຈຳຫນ່າຍໄດ້ແລ້ວທັງໝົດ

၁၂. ນ.ສ.ດວງຕາ ວິກິດ ၅,၀၀၀,၀၀၀ ຫຸ້ນ ເທົ່າກັນ ၃.၄% ຂອງຫຸ້ນທີ່ຈຳຫນ່າຍໄດ້ແລ້ວທັງໝົດ

၁၃. ນາຍວິຫັນ ຂ່າງເໜັກ ၄၅,၈၁၃ ຫຸ້ນ ເທົ່າກັນ ၀.၀၈၅% ຂອງຫຸ້ນທີ່ຈຳຫນ່າຍໄດ້ແລ້ວທັງໝົດ
ຮວມ ၅၅.၄၂၅%

ຫຸ້ນ ແລ້ວ ວັນທີ ၄ ຊັນວາຄມ ແກະໄດ

၈. ພ.ຕ.ທ. ທັກນິມ ທິນວັດຖາ (ຜູ້ຄູກຮອງ) ၃၂,၅၇၀,၀၀၀ ຫຸ້ນ ເທົ່າກັນ ၂၃.၈၅% ຂອງຫຸ້ນ ທີ່ຈຳຫນ່າຍໄດ້ແລ້ວທັງໝົດ

၉. ຄຸນຫຼູງພຈມານ ທິນວັດຖາ ၃၄,၆၅၀,၀၀၀ ຫຸ້ນ ເທົ່າກັນ ၂၅% ຂອງຫຸ້ນທີ່ຈຳຫນ່າຍໄດ້ແລ້ວທັງໝົດ

၁၀. ນາຍຊ້ຍຮັດນີ້ ເຂີຍພຖານຍ໌ ၈,၁၅၇,၁၀၀ ຫຸ້ນ ເທົ່າກັນ ၈.၈၅% ຂອງຫຸ້ນທີ່ຈຳຫນ່າຍໄດ້ແລ້ວທັງໝົດ

၁၁. ນ.ສ.ນຸ້ມ້ຽງ ເກີຍລູ່ປະດັບ ၂,၅၄၈,၈၀၀ ຫຸ້ນ ເທົ່າກັນ ၂.၀၅% ຂອງຫຸ້ນທີ່ຈຳຫນ່າຍໄດ້ແລ້ວທັງໝົດ

၁၂. ນາຍວິຫັນ ຂ່າງເໜັກ ၄၅,၈၁၃ ຫຸ້ນ ເທົ່າກັນ ၀.၀၈၅% ຂອງຫຸ້ນທີ່ຈຳຫນ່າຍໄດ້ແລ້ວທັງໝົດ
ຮວມ ၅၂.၀၂၅%

หุ้น ณ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

๑. พ.ต.ก. ทักษิณ ชินวัตร (ผู้ถือครอง) ๓๒,๕๗๐,๐๐๐ หุ้น เท่ากับ ๒๓.๗๕% ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

๒. คุณหญิงพจนานุ ชินวัตร ๓๔,๖๕๐,๐๐๐ หุ้น เท่ากับ ๒๕% ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

รวม ๔๘.๗๕%

เมื่อพิจารณาจำนวนหุ้นในบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน) ของผู้ถือครอง คู่สมรสและที่มีชื่อบุคคลอื่นถือแทนแล้ว จะเห็นว่า เนพาจำนวนหุ้นของผู้มีชื่อถือแทน ซึ่งได้แก่ นายชัยรัตน์ เซียงพุกษ์ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี นายวิชัย ช่างเหล็ก จำนวนหุ้นดังกล่าวมีจำนวนถึงหรือเกินร้อยละ ๕ ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด แต่กลับไม่ปรากฏอย่างใดมีการรายงานการได้มาหรือจำหน่ายหุ้นของบุคคลดังกล่าว ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ตามมาตรา ๒๕๖ ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากเจ้าของหุ้นที่แท้จริงได้กระจายหุ้นของตนเองไปอยู่ในชื่อของบุคคลอื่นให้ไม่ถึงจำนวนร้อยละ ๕ ของจำนวนหุ้นของบริษัทที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด เพราะจากการตรวจสอบของสำนักงาน ก.ล.ต. ไม่ปรากฏว่า ผู้ถือครองและ/หรือคุณหญิงพจนานุ ชินวัตร ซึ่งถือหุ้นในบริษัทดังกล่าว ได้รายงานการได้มาหรือจำหน่ายหุ้นในบริษัทดังกล่าว เมื่อคิดรวมกับจำนวนหุ้นที่อยู่ในชื่อของ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี นายชัยรัตน์ เซียงพุกษ์ และนายวิชัย ช่างเหล็ก แต่อย่างไร ปรากฏเพียงการรายงานเนพาการจำหน่ายหุ้นทุกร้อยละ ๕ ตามมาตรา ๒๕๖ ของผู้ถือครอง ๓ ครั้ง เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๓๘ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๒ และวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๓ และของคุณหญิงพจนานุ ชินวัตร ๑ ครั้ง เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๓ ซึ่งไม่ได้คิดรวมหุ้นที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือแทน

การที่มีการใช้ชื่อบุคคลอื่นไปทำการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คุณหญิงพจนานุ ชินวัตร ให้การสอดคล้องต้องกันกับนางกาญจนากา ทรงฯ เห็น ว่า เพื่อช่วยเหลือนายวันชัย ทรงฯ เห็น สามีของนางกาญจนากา ซึ่งทำงานอยู่ที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กัธธนกิจ จำกัด ให้มีผลงาน คณะกรรมการฯ พิเคราะห์แล้วเห็นว่า เป็นเหตุผลที่ไม่มีน้ำหนักน่ารับฟัง เพราะนางกาญจนากา ทรงฯ เห็น ให้การว่า นายวันชัย ทรงฯ เห็น สามีทำงานเป็นพนักงานเทรดเดอร์ ทำหน้าที่เคาะกระดานหุ้น โดยเป็นผู้แนะนำแก่ลูกค้าว่า ควรจะเล่นหุ้นของบริษัทใด นอกจากนี้ ยังปรากฏพยานหลักฐานน่าเชื่อว่า มีการใช้ชื่อผู้ถือหุ้นแทนไปทำการซื้อขายหุ้นกันเอง อาทิ การซื้อหุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์

ແອນດໍ ຄອມມິວນິເຄັ້ນສ໌ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຂອງ ນ.ສ.ນຸ້ມູ້ງ ເທິງປະປະດັບ ເມື່ອວັນທີ ۶ ພຸດຍົກຍາຍນ ۲۵۴۰ ຈຳນວນ ۵۰۰,۰۰۰ ມຸນ້າ ລະ ۱۶۴ ນາທ ມູລຄ່າ ۸۲,۴۰۰,۰۰۰ ນາທ (ຮວມຄ່າຮຽມນີ້ຍົມ
ຫຼື້ອ ۰.۵%) ຕຽບກັບຈຳນວນຫຸ້ນທີ ນ.ສ.ດວງຕາ ວົກລົກ ຂາຍໄປໃນວັນທີ ۳ ແລະ ۶ ພຸດຍົກຍາຍນ ۲۵۴۰

ພຸດຍົກຍາຍນຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງ ແລະ/ຫຼື້ອຄຸນໜີ້ງພົມານ ຜົນວັດ ດັກລ່າວຂ້າງຕັນ ນໍາເຊື່ອວ່າ
ເປັນການດຳເນີນການໂດຍໄມ່ສຸງຮົດ ເພຣະຫາກດຳເນີນການໂດຍສຸງຮົດກີ່ໄມ່ມີເຫດຜູລແລະຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕັ້ງໃຫ້ຫຼື້ອ
ບຸກຄລອື່ນເຖິ່ງຫຸ້ນແກນ ແລະນໍາເຊື່ອວ່າເປັນການປົກປິດມີໃຫ້ບຸກຄລອື່ນການວ່າ ຫຸ້ນທີ່ຍູ້ໃນຫຼື້ອຂອງບຸກຄລຕ່າງໆ
ດັກລ່າວຂ້າງຕັນເປັນຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງ ແລະ/ຫຼື້ອຄຸ່ສມຮສ ແລະມີໃຫ້ໂຄລ່ວງຮູ້ຄົງຈຳນວນຫຸ້ນທີ່ແທ້ຈິງຂອງຕົນ
ແລະ/ຫຼື້ອຄຸ່ສມຮສ ແລະມີໃຫ້ໂຄລ່ວງຮູ້ຄົງຈຳນວນຫຸ້ນທີ່ແທ້ຈິງຂອງຕົນແລະ/ຫຼື້ອຄຸ່ສມຮສໃນບຣີຍ່າທ ຜົນວັດ
ຄອມພິວເຕອົງ ແອນດໍ ຄອມມິວນິເຄັ້ນສ໌ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຈຶ່ງເລີກເລື່ອງການຮາຍງານການໄດ້ມາຫຼື້ອ
ການຈຳນ່າຍຫັກທັງຫຸ້ນຮ້ອຍລະ ۵ ຫຼື້ອເປັນການກະທຳທີ່ໄມ່ໄປວ່າ ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງນໍາເຊື່ອວ່າ ມີການ
ໃຫ້ຫຼື້ອຜູ້ອື່ນກະທຳການຊ້ອຂາຍຫຸ້ນໃນຕາດຫັກທັງຫຸ້ນແຫ່ງປະເທດໄທ ຫຼື້ອນ່າຈະເຂົ້າຢ່າງກະທຳການ
ໄມ່ເປັນຮຽມເກີຍກັບການຊ້ອຂາຍຫັກທັງຫຸ້ນທີ່ທ້ານມີໃຫ້ກະທຳການຊ້ອຂາຍຫັກທັງຫຸ້ນໂດຍຈຳພຽງເພື່ອໃຫ້ບຸກຄລ
ທີ່ໄປຫລຸງຜິດວ່າ ຂະນະໄດ້ຂະນະທີ່ຫຼື້ອຊ່ວງເວລາໄດ້ເວລາທີ່ ຫັກທັງຫຸ້ນນັ້ນໄດ້ມີການຊ້ອຂາຍກັນນາກຫຼື້ອ
ຮາຄາຂອງຫັກທັງຫຸ້ນນັ້ນໄດ້ເປັນຫຼື້ອແປງໄປຫຼື້ອໄມ່ມີການເປັນຫຼື້ອແປງອັນໄມ່ຕຽດຕ່ອສພາພປົກຕິຂອງຕາດ
ແລະເປັນການກະທຳການຊ້ອຂາຍຫັກທັງຫຸ້ນໃນທີ່ສຸດບຸກຄລທີ່ໄດ້ຮັບປະໂຍ່ນຈາກການຊ້ອຂາຍຫັກທັງຫຸ້ນນັ້ນ
ຍັງຄົງເປັນບຸກຄລເດີວັນ ທັງເປັນການອາສີ້ຂໍ້ມູນກາຍໃນທີ່ຕົນຮູ້ໃຫ້ໃນການຊ້ອຂາຍຫັກທັງຫຸ້ນໃນຕາດ
ຫັກທັງຫຸ້ນແຫ່ງປະເທດໄທ ອັນເປັນການຕ້ອງໜ້າຕາມພຣະຮັບບໍ່ມູ້ງຕິຫັກທັງຫຸ້ນແລະຕາດຫັກທັງຫຸ້ນ
ພ.ສ. ۲۵۳۵

(۲) ເພື່ອມີໃຫ້ບຸກຄລໄດ້ການວ່າຜູ້ຄູກຮ້ອງ ແລະ/ຫຼື້ອຄຸ່ສມຮສມີພຸດຍົກຍາຍນກ່ອໄຫ້ເກີດ
ການເລີກເລື່ອງເສີຍກາຍີເຈີນໄດ້

ກຣມສຣພາກໄດ້ມີໜັງສື່ອ ລັບ - ດ່ວນທີ່ສຸດ ທີ່ ກຄ ۰۸۰۱/ນຕ້າ ລົງວັນທີ ۳۰ ພຸດຍົກຍາຍນ
۲۵۴۳ ຫຼື້ອແຈງຫຼື້ອເທິງເກີຍກັບການກະທຳການຊ້ອກາຍີເຈີນໄດ້ຕາມປະນວລຮັບຢູ່ກາງໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງການ ຫຼື້ອຈາກ
ກຳໜີ້ແຈງດັກລ່າວ ອາຈສຽງເພະປະເດືອນກາຍີເຈີນໄດ້ທີ່ຈະນຳມາພິຈາລະນາໄດ້ດັ່ງນີ້

(۱) ການຊ້ອຂາຍຫຸ້ນໃນຕາດຫັກທັງຫຸ້ນນັ້ນ ຜູ້ຂາຍຫຸ້ນໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນໄມ່ຕັ້ງນໍາເຈີນໄດ້ຈາກການ
ຂາຍຫຸ້ນໄປກຳນວນເພື່ອເສີຍກາຍີເຈີນໄດ້ບຸກຄລຮຽມດາ ແລະຜູ້ຄູ້ຫຸ້ນໃນການນີ້ໄມ່ມີໜ້າທີ່ຕັ້ງເສີຍກາຍີເຈີນໄດ້
ບຸກຄລຮຽມດາ

(۲) ກຣມບຸກຄລຮຽມດາໄດ້ຮັບໂອນຫຸ້ນມາໂດຍເສັ້ນໜ້າ ລື້ອເປັນເຈີນໄດ້ພື້ນປະເມີນທີ່ຕັ້ງນໍາ
ນາມວຸນການກາຍີເຈີນໄດ້ບຸກຄລຮຽມດາ ຫຼື້ອການກຳນວນເຈີນໄດ້ພື້ນປະເມີນໃຫ້ຄື່ອຕາມຮາຄາຫຼື້ອຄ່າອັນເປັນນີ້
ໃນວັນທີໄດ້ຮັບໂອນຫຸ້ນ ຕາມມາຕາຮ່າ ۵ ທິວ ແຫ່ງປະນວລຮັບຢູ່ກາງ

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่พันตำรวจโท หักมิณ ชินวัตร อีนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ๑ กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี นายบรรณพจน์ ตามมาพงศ์ ได้สั่งซื้อหุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน) ผ่านบีรอกเกอร์ บริษัทหลักทรัพย์ กัทธรนกิจ จำกัด จำนวน ๔,๕๐๐,๐๐๐ หุ้น ราคาหุ้นละ ๑๖๔ บาท เป็นเงิน ๗๗๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท และปรากฏว่า เป็นการซื้อจาก น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี ผู้มีชื่อถือหุ้น แทนผู้ถูกร้อง และ/หรือคุณหญิงพจนานุ ชินวัตร ในเรื่องนี้ นายบรรณพจน์ ตามมาพงศ์ ให้การว่า ไม่ได้ซื้อหุ้นดังกล่าวแต่อย่างใด แต่คุณหญิงพจนานุ ชินวัตร เป็นคนแบ่งหุ้นให้ ซึ่งเมื่อพิจารณา ประกอบคำให้การของนางกัญญา วงศ์เหิน ที่ให้การว่า การซื้อขายหุ้นในวันดังกล่าวเป็นการ ดำเนินการในระบบซื้อขาย โดยคุณหญิงพจนานุ ชินวัตร เป็นผู้สั่งให้ตนดำเนินการซื้อขายผ่านบริษัท บีรอกเกอร์ โดยขายหุ้นของ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี จำนวน ๔.๕ ล้านหุ้น ให้แก่ นายบรรณพจน์ ตามมาพงศ์ แต่คุณหญิงพจนานุ ชินวัตร เป็นผู้ชำระค่าหุ้นแทนนายบรรณพจน์ ตามมาพงศ์ เมื่อบริษัท บีรอกเกอร์ได้รับค่าซื้อหุ้นแล้ว ก็ได้ออกเช็คชำระราคาหุ้นให้แก่นางสาวดวงตา วงศ์ภักดี ผู้มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้น เป็นเช็คบีดคร้อม A/C payee Only ระบุชื่อนางสาวดวงตา วงศ์ภักดี แล้วตนก็ได้นำเช็คดังกล่าว ไปเข้าบัญชีคุณหญิงพจนานุ ชินวัตร ที่ธนาคารไทยพาณิชย์ การดำเนินการซื้อขายหุ้นดังกล่าวต้องเสีย ค่าธรรมเนียมนายหน้าในการซื้อและการขายให้บีรอกเกอร์ร้อยละ ๐.๕ ของราคากิจซื้อขาย รวมการซื้อขาย รายนี้ต้องเสียค่าธรรมเนียมนายหน้าร้อยละ ๑ ข้อเท็จจริงฟังได้ตามพยานหลักฐาน และคำให้การ ดังกล่าวได้ว่า การโอนหุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน) ในวันดังกล่าวมิใช่เป็นการซื้อขาย แต่เป็นการให้โดยเสนอขาย ซึ่งตามคำชี้แจงของกรมสรรพากรดังกล่าว ข้างต้น ผู้รับโอนหุ้นต้องนำราคาหุ้นที่ได้รับโอนรวมจำนวนเงินได้เพิ่มประเมินเพื่อเสียภาษีเงินได้ แต่จากการตรวจสอบการเสียภาษีเงินได้ของนายบรรณพจน์ ตามมาพงศ์ ในปีภาษี ๒๕๖๑ ไม่ปรากฏว่า นายบรรณพจน์ ตามมาพงศ์ ได้นำราคาหุ้นดังกล่าวมารวมเป็นเงินได้เพื่อชำระภาษีเงินได้แต่อย่างใด

พฤติการณ์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ผู้ถูกร้องและ/หรือคุณหญิงพจนานุ ชินวัตร ได้ใช้วิธีการของ ระบบการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเสียค่าธรรมเนียมให้บีรอกเกอร์ในการซื้อร้อยละ ๐.๕ และ เสียค่าธรรมเนียมในการขายอีกร้อยละ ๐.๕ โดยไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ ซึ่งหากเป็นการให้โดยเสนอขาย ผู้ร้องจะต้องเสียภาษีเงินได้ของเงินส่วนที่เกิน ๔ ล้านบาท ในอัตราร้อยละ ๓๗ นอกจากนี้ การกระทำ ดังกล่าวก็น่าจะเข้าข่ายเป็นการกระทำการไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งห้ามมิให้ทำการ ซื้อขายหลักทรัพย์โดยอิสริยาหาร เพื่อให้บุคคลทั่วไปหลบ피ด่าว่าขณะใดขณะหนึ่งหรือช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง หลักทรัพย์นั้นได้มีการซื้อขายกันมาก หรือราคาหลักทรัพย์นั้นได้เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่มีการเปลี่ยนแปลง

อันไม่ตรงต่อสภาพปกติของตลาด และเป็นการทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ซึ่งในที่สุดบุคคลที่ได้รับประโยชน์จากการซื้อขายหลักทรัพย์นั้น ยังคงเป็นบุคคลคนเดียวกัน ดังที่บัญญัตไว้ในพระราชบัญญัติ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้วย

ผู้ร้องได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๕๙/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ แล้วเห็นว่า การที่ผู้ถูกร้อง และ/หรือคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ได้ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือทรัพย์สินแทนนั้น น่าเชื่อว่าเป็นการดำเนินการโดยไม่สุจริต เพราะหากดำเนินการโดยสุจริตก็ไม่มีเหตุผลและ ความจำเป็นใด ๆ ที่จะต้องใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทน ดังนั้น การไม่แสดงรายการหุ้นของตนและ/หรือคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ซึ่งอยู่ในชื่อของบุคคลอื่นนั้น จึงเป็นการกระทำโดยจงใจที่จะปกปิด รายการหุ้นดังกล่าวมิให้บุคคลภายนอกและสาธารณชนทราบว่า หุ้นดังกล่าวเป็นของตน ทั้งนี้ เนื่องจากเหตุผลทางธุรกิจ กล่าวคือ เพื่อให้มีบุคคลครบตามกฎหมาย เพื่อให้เป็นไปตามความประสงค์ ของผู้ขอความช่วยเหลือ เพื่อให้มีเสียงข้างมาก เพื่อมิให้เสียชื่อเสียงกรณีบริษัทที่ไปลงทุนมีภาระหนี้สิน อีกทั้งการดำเนินธุรกิจเพื่อแสวงกำไรสูงสุดนั้น ต้องพยายามดำเนินการให้ได้เปรียบในเชิงการค้า ซึ่งต้อง อาศัยปัจจัยสนับสนุนเป็นจำนวนมาก อาทิ การเข้าไปครอบงำกิจการ หรือ Take Over บริษัทต่างๆ รวมทั้งการทำธุกรรมเชื่อมโยงระหว่างบริษัทในเครือของตนเองบางครั้งไม่สามารถเปิดเผยชื่อของตนเอง และ/หรือคู่สมรสได้ จึงต้องใช้ชื่อของบุคคลอื่นแทน นอกจากนั้น จากการตรวจสอบกับพนักงาน หลักฐานน่าเชื่อว่า การที่ผู้ถูกร้องไม่แสดงรายการหุ้นที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่น น่าจะมีมูลเหตุจุงใจ อีกประการหนึ่งคือ เพื่อมิให้ผู้ได้ทราบว่าตนและ/หรือคู่สมรสได้หลักเลี่ยงหรือไม่ปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการรายงาน การได้มาหรือจำหน่ายหลักทรัพย์ทุกร้อยละ ๕ กล่าวคือ เมื่อร่วมจำนวนหุ้นของผู้มีชื่อถือหุ้นในบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน) แทนแล้วมีจำนวนเกินร้อยละ ๕ ซึ่งต้องรายงานการได้มาหรือจำหน่ายหุ้นดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ แต่ไม่ปรากฏหลักฐานการรายงานการได้มาหรือจำหน่ายหุ้นดังกล่าว อีกทั้งหลักเลี่ยงการเสียภาษีเงินได้ เช่น การโอนหุ้นในบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ จำนวน ๔.๕ ล้านหุ้น มูลค่า ๗๓๘ ล้านบาท ให้นายบรรณพจน์ ตามพงศ์ ซึ่งนายบรรณพจน์ให้การว่า เป็นการยกให้โดยเส้นทาง ซึ่งตามหลักกฎหมายต้องเสียภาษีเงินได้ ตามราคาหุ้นในวันที่รับโอนสำหรับส่วนที่เกิน ๔ ล้านบาท ในอัตราร้อยละ ๓๗ แต่การให้ทรัพย์สิน ดังกล่าวถูกทำโดยการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งได้รับการยกเว้นภาษี แต่ต้องเสียค่าธรรมเนียมให้บริษัทเกอร์สำหรับการซื้อร้อยละ ๐.๕ และสำหรับการขายร้อยละ ๐.๕ ซึ่งน้อยกว่า อัตราภาษีเงินได้มาก

ด้วยเหตุดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้ถูกร้องจึงไม่สามารถที่จะระบุหรือแสดงจำนวนหุ้นที่อยู่ในนามของบุคคลอื่นว่าเป็นของตนและ/หรือคุณหญิงพจนาน ชินวัตร คู่สมรสในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อผู้ร้องได้ เพราะบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว ต้องเปิดเผยให้สาธารณชนทราบตามมาตรา ๒๕๓ ของรัฐธรรมนูญ ฉะนั้น ผู้ร้องจึงมีมิติด้วยคะแนนเสียง ๘ ต่อ ๑ เสียง เกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดว่า ผู้ถูกร้องจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปอกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยขัดตามมาตรา ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่า การเสนอเรื่องของผู้ร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าว ข้างต้นเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ จึงรับเรื่องไว้พิจารณาในวินิจฉัยและให้แจ้งให้ผู้ร้องและผู้ถูกร้องทราบ และให้ผู้ถูกร้องทำคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญต่อไป

ผู้ถูกร้องได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ* มีใจความดังต่อไปนี้

๑. ผู้ถูกร้องไม่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน โดยมีเหตุผลดังต่อไปนี้

(๑) ขณะที่ผู้ถูกร้องเข้าดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีในรัฐบาลที่มีพลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ นั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ยังไม่ได้ประกาศใช้ การเข้าดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีครั้นนั้น เป็นการดำรงตำแหน่งภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ ซึ่งตามรัฐธรรมนูญดังกล่าวและบทกฎหมายอื่น ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น ไม่มีบทบัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่เป็นรัฐมนตรี (แต่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภา) ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและเอกสารประกอบโดยมีบทกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนแต่อย่างใด และในการยื่นครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ เป็นเวลา ก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ป. ซึ่งทำหน้าที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะออกระเบียบตามที่กำหนดไว้ในวรรคสอง ของมาตรา ๓๒๑

(๒) แม้ว่ารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมิได้มีบทบัญญัติระบุว่า บทบัญญัติในหมวด ๑๐ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ส่วนที่ ๑ การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน (มาตรา ๒๕๑ ถึงมาตรา ๒๕๖) จะมีผลบังคับตั้งแต่เมื่อใด แต่เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๓๒๑ วรรคหนึ่ง

* คำชี้แจงแก้ข้อก่อล่าวหา ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๔

และวรรณสอง ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลแล้ว จะเห็นว่า ในวรรณหนึ่งได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.บ. ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญทันทีที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ใช้บังคับ แต่จะปฏิบัติการทั้งปวงตามรัฐธรรมนูญใหม่ได้ มาตรา ๓๒๑ วรรณสอง ได้บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.บ. กำหนดระเบียบซึ่งจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.บ. ขึ้นมาเสียก่อน และเพื่อเป็นหลักประกันในความเที่ยงธรรมและความชอบด้วยรัฐธรรมนูญจึงบัญญัติให้ ต้องส่งร่างระเบียบดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญก่อนประกาศใช้ใน ราชกิจานุเบกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ก่อนที่จะมีระเบียบเข่นวันนั้น การปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญในส่วน ที่เกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยังเกิดขึ้นไม่ได้ เพราะยังไม่มีขั้นตอนของขบวนการและวิธีการรวมตลอดทั้งยังไม่ได้กำหนดว่า ไครบ้างจะต้องแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สิน และจะยื่นแบบใด ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.บ. เองก็ตรากหักดิ่วว่า การปฏิบัติการ ตามรัฐธรรมนูญส่วนนี้จำเป็นต้องมีระเบียบที่บัญญัติให้ก่อน ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.บ. ออกระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.บ. เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๑ จึงได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในระเบียบข้อ ๓ ว่า ไครบ้างคือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่จะต้องแสดง รายการทรัพย์สิน ส่วน “บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ก็กำหนดไว้ในข้อ ๑๐ ว่า “ให้ทำตามแบบและรายละเอียดที่คณะกรรมการประกาศกำหนด” ซึ่งย่อม เป็นที่เห็นได้ชัดเจนว่า ก่อนที่จะมีระเบียบดังกล่าว การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินย่อมเป็นไปไม่ได้ เพราะคณะกรรมการฯ ยังไม่ได้กำหนดแบบและรายละเอียด เมื่อยังไม่ได้กำหนดแบบและรายละเอียด จึงไม่มีไครสามารถทราบได้ว่า ไครบ้างจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และต้องยื่น ตามแบบใด ดังนั้น ถ้ามีการกำหนดแบบและรายละเอียดเกี่ยวกับการยื่นก่อนที่จะมีระเบียบดังกล่าวออก ใช้บังคับ ย่อมมิใช่เป็นการกำหนดตามอำนาจหน้าที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ เพราะรายละเอียดและวิธีปฏิบัติ ทั้งปวง จะใช้ได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๒๑ ของรัฐธรรมนูญ

(๓) ด้วยเหตุผลดังกล่าวใน (๒) และในข้อต่อไป การที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ซึ่งเป็นการยื่นโดยผู้ถูกร้องไม่มีหน้าที่ยื่นตามบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เพราะ คณะกรรมการ ป.ป.บ. ซึ่งทำหน้าที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพิ่งประกาศใช้ระเบียบดังกล่าวในราชกิจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นเวลาภายหลังที่ผู้ถูกร้องได้พ้นจากตำแหน่งทาง การเมือง และได้ยื่นบัญชี ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ไปแล้ว ในทางกฎหมายจึงต้องถือว่าเป็นการยื่นโดย ความสมควรของผู้ถูกร้องเอง โดยผู้ถูกร้องมิได้มีหน้าที่ต้องยื่น ฉะนั้น หากบัญชีดังกล่าวมีความขาดตก บกพร่องประการใดบ้าง ย่อมมิใช่เป็นกรณีที่จะนำมาเป็นเหตุลงโทษผู้ถูกร้องให้ต้องได้รับโทษหรือ เสียสิทธิใดๆ ได้

(๔) ส่วนที่ผู้ร้องนำหนังสือของนายกล้านรงค์ จันทิก เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ป. ที่กำหนด และส่งแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ให้กรอกรายการตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ป. ที่ นร. ๑๕๐๕/๑๘๓๖๔, ที่ นร. ๑๕๐๕/๑๘๓๗๐ และที่ นร. ๑๕๐๕/๑๘๓๗๑ - ๑๘๔๕๒ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๐ และที่ นร. ๑๕๐๕/๑๘๔๕๕ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๐ นั้น นายกล้านรงค์กำหนดแบบขึ้นเองโดยไม่มีกฎหมายให้อ่านอาจแต่อย่างไรก็ตามก็ไม่ปรากฏว่าได้มีการส่งแบบดังกล่าวให้ผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกรอรายการด้วย

(๕) สำหรับการยื่นบัญชีครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑ แม้จะเป็นการยื่นภายในหลังจากที่ระเบียบตามมาตรา ๓๒๑ วรรคสอง ออกใช้บังคับแล้ว (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๑) ก็ตาม แต่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญว่าด้วยการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน (มาตรา ๒๕๑ ถึงมาตรา ๒๕๖) จะมีผลใช้บังคับนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ป. ได้ออกรับทราบเมื่อต้องยื่นบัญชีตามกำหนดเวลาตามข้อ ๓ และข้อ ๒ ของระเบียบดังกล่าวกำหนดว่า “ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป” (วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๑) จึงต้องหมายความว่า ผู้ที่จะถือว่าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามระเบียบนี้ อยู่ในวันที่ระเบียบใช้บังคับ นอกจากนี้ ระเบียบข้อ ๓ วรรคสอง ที่ว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน อีกครั้ง หรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย” นั้น คำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในข้อดังกล่าวก็ย่อมต้องหมายความถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในวันที่ประกาศดังกล่าว * ใช้บังคับด้วยเช่นกัน แต่เนื่องจากผู้ถูกร้องได้พ้นจากตำแหน่งทางการเมืองไปก่อนหน้าที่ระเบียบดังกล่าวจะใช้บังคับ ผู้ถูกร้องจึงมิใช่ “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ตามความหมายของระเบียบดังกล่าว ดังนั้น ผู้ถูกร้องจึงไม่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เมื่อพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปีแต่อย่างใด การยื่นบัญชีที่ได้กระทำไป จึงมีลักษณะเป็นการยื่นไปโดยสมัครใจ มิได้อยู่ในข่ายถูกบังคับตามกฎหมายเช่นเดียวกับการยื่นบัญชีในครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

* คำว่า “ประกาศดังกล่าว” คือประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง แบบแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๑

(๖) การที่ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินมาโดยตลอดไม่ว่าจะมีกฎหมายกำหนดให้ผู้ถูกร้องต้องยื่นหรือไม่ก็ตาม เพราะผู้ถูกร้องได้ตั้งปณิธานไว้ตั้งแต่เริ่มตัดสินใจเข้ามาทำงานการเมืองแล้วว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองก่อนหน้านี้ (ผู้ถูกร้องเคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรองนายกรัฐมนตรีมาก่อน) ขณะนั้นยังไม่มีกฎหมายใดบังคับว่า รัฐมนตรีและ/หรือนายกรัฐมนตรีต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน แต่ผู้ถูกร้องก็ได้จัดทำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินประกาศเปิดเผยให้สาธารณะตรวจสอบได้ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง เมื่อผู้ถูกร้องเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมืองครั้งที่เป็นเรื่องพิจารณาด้วยไม่มีการส่งแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินมาให้ผู้ถูกร้อง จึงไม่มีข้อบดข่องใดที่จะไม่ดำเนินการแจ้งทรัพย์สินตามที่เคยปฏิบัติมา

๒. ถ้าผู้ร้องจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามรัฐธรรมนูญปัจจุบัน กรณีของผู้ถูกร้องก็ไม่อยู่ในข่ายบังคับของมาตรา ๒๕๕

(๑) ผู้ร้องขอให้ศาลพิจารณาข้อหาดตามมาตรา ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญ แต่เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญตั้งแต่มาตรา ๒๕๑ จนถึงมาตรา ๒๕๖ แล้ว จะเห็นว่า มีถ้อยคำอยู่ ๒ คำ คือ คำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” คำนึง กับคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง” อีกคำนึง (ซึ่งปรากฏอยู่ในมาตรา ๒๕๒ วรรคสอง และมาตรา ๒๕๔) สำหรับ มาตรา ๒๕๕ ยังเป็นบทลงโทษนั้น ได้บัญญัติให้ใช้เฉพาะกับ “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” เท่านั้น และเมื่อเป็นบทลงโทษจึงต้องแปลความโดยเคร่งครัด ว่ามิได้หมายความขยายไปถึง “ผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง” แล้วด้วย

(๒) จากถ้อยคำและสาระที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ เห็นได้ชัดว่า เจตนาرمณ์ของการบัญญัติมาตรา ๒๕๕ มิได้มุ่งหมายถึงบุคคลที่พ้นจากตำแหน่งทางการเมืองไปแล้ว โดยไม่มีตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เหลืออยู่ เพราะบทลงโทษที่กำหนดไว้คือการให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อบุคคลนั้นมิได้ดำรงตำแหน่งใด ๆ อีกแล้ว การให้พ้นจากตำแหน่งจึงย่อมเป็นไปไม่ได้ แม้จะมีบทลงโทษอีกประการหนึ่งคือ การห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีก็ตาม แต่ก็เป็นบทลงโทษที่ต่อเนื่องจากไทยให้พ้นจากตำแหน่ง เพราะไทยตามที่ระบุในมาตรา ๒๕๕ กำหนดไว้ ๒ อย่างควบคู่กัน มิใช่อย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว เพราะมาตรา ๒๕๕ ใช้ถ้อยคำว่า “ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง ... และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่ง ... เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง” เมื่อผู้ถูกร้องมิได้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ทางการเมืองตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว การพ้นจากตำแหน่งอันเป็นโทษประการแรกจึงมิได้ และเมื่อโทษประการแรกมิได้ การกำหนดห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ

ต่อไปเป็นเวลาห้าปีที่ให้เริ่มนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวอันเป็นไทยประการที่สองจึงเกิดขึ้นไม่ได้ เช่นกัน แสดงให้เห็นว่า รัฐธรรมนูญที่เป็นบทบัญญัติลงโทษตามมาตรา ๒๕๕ นี้ มิได้มุ่งหมายให้ใช้กับบุคคลที่พ้นจากตำแหน่งทางการเมืองไปก่อนแล้ว

(๓) ต่อมามีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีข้อความเดียวกับที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยขยายความเพิ่มเติมให้ชัดเจนขึ้น ซึ่งมีข้อความดังนี้ “..... เมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่าเป็นการลงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองที่ดำรงอยู่ .....” อันแสดงให้เห็นถึงเจตนาณณโดยชัดแจ้งว่า บุลกลไทยดังกล่าว เป็นบุลกลไทยที่กำหนดไว้เฉพาะกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในขณะนั้นเท่านั้น เพราะได้ใช้คำว่า “ที่ดำรงอยู่ ... ฯลฯ” อันแสดงถึงเจตนาณณโดยชัดแจ้งว่า บุลกลไทยดังกล่าวที่กำหนดไว้เป็นบุลกลไทยที่กำหนดไว้เฉพาะกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอยู่ในขณะนั้น เพราะได้ใช้คำว่า “ที่ดำรงอยู่” ประกอบกับคำว่า “ให้พ้นจากตำแหน่ง” และเมื่อพิจารณาประกอบบทกำหนดโทษทางอาญาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๑๐ อันเป็นบุลกลไทยตามมาตรา ๓๔ ด้วยแล้ว ยิ่งเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า แม้แต่ไทยในทางอาญา พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็มิได้มุ่งหมายที่จะลงโทษแก่บุคคลซึ่งมิได้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กล่าวคือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๑๐ บัญญัติว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดลงใจไม่ยื่นบัญชี ..... หรือจะ .. ปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ต้องระวังไทย จำคุกไม่เกินหกเดือน .....” เมื่อกฎหมายบัญญัติลงโทษเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐเจ้าหน้าที่ของรัฐ แม้ว่าจะเคยเป็นมาก่อนก็ตาม ก็จะไม่อญในข่ายที่จะถูกลงโทษตามกฎหมายเช่นว่า (มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวให้ความหมายของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ว่าหมายความถึง “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ดังนั้น กรณีดังกล่าวจึงนำมาใช้กับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ด้วย)

(๔) นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตราอื่นๆ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบด้วยแล้ว ก็จะยิ่งเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ณ ที่ได้ทึกழิประสงค์จะให้รวมถึงบุคคลซึ่งพ้นจากตำแหน่งไปแล้วด้วย ก็จะบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่า “เคยเป็น” หรือ “ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็น” เช่น ตามมาตรา ๑๐๐ ซึ่งบัญญัติห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดไว้ แต่เพื่อให้ครอบคลุมถึงบุคคลที่เคย

เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่พ้นจากตำแหน่งไปแล้วด้วย จึงได้บัญญัติไว้เป็นการชัดแจ้งในมาตรา ๑๐๑ ว่า “ให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๑๐๐ มาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีโดยอนุโลม” หรือในมาตรา ๑๐๓ ที่ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคล แต่จะให้ครอบคลุมถึงบุคคลที่เคยเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและพ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วด้วย จึงได้บัญญัติไว้เป็นวรรคสองของมาตรา ๑๐๓ ว่า “บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม”

(๕) ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เห็นได้ว่าไม่ว่าจะเป็นบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ หรือบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ต่างก็ไม่อาจนำมาใช้กับกรณีของผู้ถูกร้องได้ เพราะผู้ถูกร้องมิได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วในวันที่ผู้ร้องได้ดำเนินการตรวจสอบการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องที่ถูกกล่าวหาเป็นเรื่องพิจารณา กรณีของผู้ถูกร้อง เป็นเรื่องการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ เพราะเหตุที่ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองไปแล้ว จึงอาจต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ กล่าวคือ ให้คณะกรรมการผู้ร้องตรวจสอบบัญชีที่ยื่นหลังจากพ้นตำแหน่งถึงความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน หากพบว่าผู้ถูกร้องร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ผู้ร้องได้แต่จะดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ วรรคสอง คือ ส่งเอกสารทั้งหมดที่มีอยู่พร้อมทั้งรายงานผลการตรวจสอบไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีต่อศาลฎีกา แผนกคดีอาญา ให้ทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกตินั้นตกเป็นของแผ่นดินต่อไปเท่านั้น ผู้ร้องไม่อาจดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ กับผู้ถูกร้องได้

๓. มติของผู้ร้องที่ว่าผู้ถูกร้องจะจ่ายเงินบัญชีฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ เป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะมีบุคคลที่พ้นจากตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช. และ เข้าร่วมประชุมและมีมติด้วย ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจนำมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นมาร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาอนุญาต โดยที่แจงเหตุผลดังต่อไปนี้

(๑) ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ วรรคสาม ประกอบกับมาตรา ๒๕๘ วรรคสอง บัญญัติว่า ผู้ใดซึ่งดำรงตำแหน่งได้ในห้าหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด หากได้รับเลือกจากวุฒิสภาโดยได้รับความยินยอมของบุคคลนั้นแล้ว จะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อได้ลาออกจากตำแหน่งกรรมการหรือจาก

การเป็นลูกจ้างดังกล่าวภายใน ๑๕ วันนับแต่วันได้รับเลือก ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกจากให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยรับเลือกให้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะเดียวกัน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๑๑ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๑๑ (๓) ก็ได้บัญญัติมีความทำนองเดียวกัน

(๒) ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๒๖๐ (๕) และ มาตรา ๒๕๙ (๓) ซึ่งบัญญัติให้กรรมการ ป.ป.ช. พ้นจากตำแหน่งเมื่อไปดำรงตำแหน่งได้ในห้ามส่วน บริษัทหรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๑๓ (๕) ประกอบกับมาตรา ๑๑ (๓) ซึ่งมีบทบัญญัติสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวข้างต้น

(๓) ปรากฏข้อเท็จจริงว่ากรรมการ ป.ป.ช. ท่านหนึ่ง คือ คุณหญิงปริยา เกษมสันต์ ณ อยุธยา ซึ่งนอกจากจะดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด แล้ว ยังเป็นกรรมการบริษัท เกษมวนารามย์ จำกัด และเป็นลูกจ้างผู้จัดทำบัญชีของบริษัท เกษมวนารามย์ จำกัด อีกด้วย โดยยังคงดำรงตำแหน่งและคงเป็นลูกจ้างอยู่ในวันที่ได้รับเลือก และหลังวันที่ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ก็ยังคงดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทและเป็นลูกจ้างตลอดมา จนถึงวันที่ลาออกจากกรรมการ ป.ป.ช. สำหรับตำแหน่งกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด นั้น คุณหญิงปริยาเพียงลาออก เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๕ โดยอ้างเหตุที่ไม่ได้ลาออกจากว่าลืม การดำรงตำแหน่งของคุณหญิงปริยา จึงไม่ชอบด้วยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติ ป.ป.ช. และต้องพ้นจากตำแหน่งไปตามที่ได้กล่าวข้างต้น

(๔) ส่วนปัญหาที่ว่า คุณหญิงปริยาต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตั้งแต่เมื่อใดนั้น ผู้ถูกร้องมีความเห็นดังนี้

ก. ในขณะที่นำเข้าคุณหญิงปริยาเข้ากระบวนการบังคับฟุลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนั้น นอกจากคุณหญิงปริยาจะดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด และบริษัท เกษมวนารามย์ จำกัด แล้ว คุณหญิงปริยายังคงสภาพความเป็นลูกจ้างผู้ทำบัญชีของบริษัท เกษมวนารามย์ จำกัด มาโดยตลอดด้วย ดังนั้น การดำเนินการนำเข้าคุณหญิงปริยาเข้าฟุลเกล้าฯ เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจึงเป็นการไม่ชอบ แต่โดยที่การแต่งตั้งนั้นเป็นไปตามพระบรมราชโองการ ดังนั้น ในทันทีที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้ว คุณหญิงปริยาก็ต้องลาออก เมื่อคุณหญิงปริยาไม่ลาออก คุณหญิงปริยาก็ต้องพ้นจากตำแหน่งตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่อ้างถึงข้างต้น

๑. แม้ขณะที่ไดรับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง คุณหญิงปรียาอาจ ไม่ทราบว่าตนยังคงดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทหรือเป็นลูกจ้างของบริษัทเพราลีมก์ตาม แต่เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๓ อันเป็นวันหลังจากไดมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้ว และอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น คุณหญิงปรียาไดลงชื่อในแบบনำส่งงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุน (แบบ ส.บช. ๓) และงบดุล งบกำไรขาดทุนและกำไรสะสม ในฐานะเป็นผู้ทำบัญชีและในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจทำการแทนบริษัท เกณฑ์วนารมย์ จำกัด คุณหญิงปรียา จึงไม่อาจปฏิเสธได้ว่าตนลีมหรือไม่รู้ว่ายังมีตำแหน่งกรรมการและเป็นลูกจ้างของบริษัท เกณฑ์วนารมย์ จำกัด ได้อีกต่อไป ดังนั้น หากจะจึงอ่าวันที่คุณหญิงปรียาฐานถึงเหตุที่ทำให้ตนต้องพ้นจากตำแหน่ง คุณหญิงปรียาก็ต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๓ เป็นต้นมา

ค. นอกจากคุณหญิงปรียาจะรู้เหตุที่ทำให้ตนพ้นจากตำแหน่งแล้ว คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทั้งคณะกิรดิจิล เหตุที่ทำให้คุณหญิงปรียาต้องพ้นจากตำแหน่งในเช้าวันที่คณะกรรมการผู้ร้องมีการประชุมเพื่อพิจารณารายงานผลการตรวจสอบการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีของผู้ถูกร้องในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ ได้มีประชาชนเข้ายื่นหนังสือต่อประธานกรรมการผู้ร้อง เพื่อแจ้งให้ทราบถึงการดำรงตำแหน่งดังกล่าวของคุณหญิงปรียา ดังนั้น ก่อนที่คณะกรรมการผู้ร้องจะเริ่มประชุมและมีมติกรณีของผู้ถูกร้อง คณะกรรมการผู้ร้องทั้งคณะจึงไม่อาจปฏิเสธได้ว่าไม่ทราบข้อเท็จจริงดังกล่าว

(๕) ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กรณีจึงต้องถือว่าคุณหญิงปริยาได้พ้นจากตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ไม่ว่าจะพ้นไปก่อนหน้าที่จะมีการขยายตัวเรื่องของผู้ถูกร้องขึ้นพิจารณา หรือพ้นในภายหลัง แต่ก่อนที่จะมีการพิจารณากรณีของผู้ถูกร้องก็ตาม ซึ่งก็จะมีผลดังนี้

ก. ในกรณีที่ถือว่าคุณหญิงปรียามาได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. มาแต่ต้นการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งปวงจึงเสียไป เพราะมีจำนวนกรรมการไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกอบด้วยประธานหนึ่งคนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีก ๙ คน) ทั้งนี้ตามนัยคำนิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๒๐/๒๕๔๓

๖. ในกรณีที่ถือว่าคุณหญิงปริยาพันจากตำแหน่งในภายหลัง นับแต่วันที่คุณหญิงปริยาพันจากตำแหน่ง คุณหญิงปริยาຍ່ອມໄມ້ມີສິຫຼືຫຼືວ່າດຳເນັດທີ່ຈະເຂົ້າປະຊຸມຫຼືວ່າດຳເນັດໃນຈຸນະເປົ້າແລ້ວຢ່າງຕົກຕົວຢ່າງດີ ເພື່ອກະຕືກໄດ້

และมติของคณะกรรมการผู้ร้องที่คุณหญิงปรียาได้เข้าประชุม หรือมีส่วนกระทำการหรือแสดงความคิดเห็นด้วยย่อمنใช้ไม่ได้ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมติของคณะกรรมการผู้ร้องที่แต่งตั้งคณะกรรมการให้ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องซึ่งมีคุณหญิงปรียาเป็นประธาน รวมตลอดทั้งการดำเนินการตรวจสอบโดยคณะกรรมการที่มีคุณหญิงปรียาเป็นประธานหรือเข้าร่วมประชุมด้วยย่อمنเสียไปทั้งหมด ไม่สามารถนำมาใช้ในการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ร้องได้ และท้ายที่สุดมติของคณะกรรมการผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ ซึ่งมีคุณหญิงปรียาเป็นผู้รายงานผลการสอบสวนและร่วมประชุมอยู่ด้วย จนเป็นผลให้คณะกรรมการผู้ร้องมีมติว่าผู้ถูกร้องจะใช้บัญชี ๑ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรบอกให้แจ้ง จึงเป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ ตามแนวคำพิพากษากล่าวดังต่อไปนี้

(ก) คำพิพากษากฎาที ๖๓๔ - ๖๓๕/๒๕๔๒ คดีระหว่าง นายเชี่ยะกุย แซ่ดี้ โจทก์ พลตำรวจโท พระรามอินทรา อดีตปลัดกระทรวงมหาดไทย กับพวก จำเลย

(ข) คำพิพากษากฎาที ๕๕/๒๕๐๔ คดีระหว่าง พนักงานอัยการจังหวัดนครสวรรค์ โจทก์ นายเกียงพงษ์ แซ่ห่าน จำเลย

(๖) เมื่อมติของคณะกรรมการผู้ร้องไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงเท่ากับคณะกรรมการผู้ร้องยังไม่เคยมีมติว่าผู้ถูกร้องมีการกระทำใดๆ อันแสดงว่างใจบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และโดยผลเช่นนั้น ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจที่จะยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

(๗) ผู้ถูกร้องเห็นว่า การพ้นจากตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติของคุณหญิงปรียาเป็นกรณีที่ไม่ต้องด้วยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๕ ที่บัญญัติว่า “ถ้าปรากฏภายหลังว่าเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองได้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นเหตุให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการได้ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่” ที่จะนำมาอ้างเพื่อทำให้การดำเนินงานหรือการมีมติของคณะกรรมการป.ป.ช. ที่มีคุณหญิงปรีyar่วมด้วย เป็นอันใช้ได้ เพราะพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ ว่า “พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่ ฯลฯ (๒) องค์กรที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะ ฯลฯ” ในฐานะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงานคณะกรรมการป.ป.ช. เป็นองค์กรที่จัดตั้งและใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะ คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายดังกล่าว และไม่อาจนำมาตรา ๑๕ ของกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับกับกรณีนี้ได้

๔. ผู้ร้องปฏิหน้าที่ด้วยความรีบเร้อน ไม่ให้อcasตามสมควรแก่ผู้ถูกร้องในการชี้แจง จนเป็นเหตุให้ผู้ถูกร้องได้รับการพิจารณาอย่างไม่เที่ยงธรรม และผู้ร้องก็มิได้ปฏิบัติตามระเบียบ ของผู้ร้อง ดังจะกล่าวต่อไปนี้

(๑) เหตุที่ผู้ร้องดำเนินการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง ก็สืบเนื่องมาจากเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้ถูกร้องและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีประสบการณ์ทางราชการ ทางการเมืองและทางเศรษฐกิจ จำนวนหนึ่งได้ร่วมกันก่อตั้งพระครุการเมือง ชื่อ “พระรักไทยรักไทย” ขึ้นเพื่อจะร่วมกันทำงานการเมืองตามแนวทางการปฏิรูปการเมืองตามรัฐธรรมนูญ โดยผู้ถูกร้องเป็น หัวหน้าพระครุ และพระรักไทยรักไทยจะส่งสมาชิกของพระครุสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งทั่วไปหลังจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้นจะครบอายุในเดือน พฤษภาคม ๒๕๔๓ ต่อมาพระรักไทยรักไทยได้ประกาศนโยบายของพระครุให้สาธารณชนทราบแล้ว ประชาชนส่วนมากให้ความสนใจและสนับสนุนผู้สมัครสังกัดพระรักไทยรักไทยเป็นจำนวนมากและ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ คาดกันว่าจะมีจำนวนมากพอที่พระรักไทยรักไทยจะเป็นแกนนำในการ จัดตั้งรัฐบาลชุดต่อไป จากกระแสดังกล่าวจึงเกิดการแย่งชิงกันทางการเมืองอย่างสูงระหว่างพระรัก ไทยรักไทยกับพระครุการเมืองที่มีหัวหน้าพระครุเป็นนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น และยิ่งใกล้จะครบอายุของ สภาผู้แทนราษฎร การแย่งชิงยิ่งเพิ่มความรุนแรงมากขึ้น

(๒) ด้วยเหตุดังกล่าว จึงมีการพยายามดำเนินการต่างๆ ทุกวิถีทางเพื่อขัดขวางและกีดกัน ไม่ให้ผู้สมัครสังกัดพระรักไทยรักไทยได้รับเลือกเป็นจำนวนมากจนสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ และเพื่อไม่ให้ ผู้ถูกร้องเป็นนายกรัฐมนตรี แต่ไม่สามารถดำเนินการตามวิถีทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย ได้ตามปกติ จึงมีการเสนอข่าวทางสื่อมวลชนว่าผู้ถูกร้องปิดบังช่องเร้นหุน และมีการอ้างในเวลาต่อมาว่า ว่าที่ร้อยตรี เสี่ยym บุญนา般 ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๓ ร้องขอให้ประธานกรรมการ ผู้ร้องตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง ซึ่งขณะนั้นคาดว่าจะเลือกตั้ง ในปลายเดือนธันวาคม ๒๕๔๓ หรือต้นเดือนมกราคม ๒๕๔๔

(๓) เมื่อมีการร้องขอดังกล่าว คณะกรรมการผู้ร้องได้ปฏิบัติตัวไม่เป็นกลาง ไม่เป็นธรรม และเลือกปฏิบัติด้วยการนำเรื่องที่ผู้ถูกร้องถูกร้องเรียนเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบอย่างเร่งด่วนผิดปกติ กล่าวคือ นายโภกาส อรุณินท์ ประธานกรรมการผู้ร้องได้รับให้คณะกรรมการผู้ร้องลงมติรับเรื่องไว้ ตรวจสอบทันทีในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๓ และหลังจากนั้นเพียง ๒ วัน ก็แต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบและสรุปผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินรายผู้ถูกร้อง ทั้งๆ ที่ก่อนหน้านั้นในระหว่าง การอภิปรายไม่ไว้วางใจคณะกรรมการรัฐมนตรีทั้งคณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖

ເລີ່ມ ເຮັດ ຕອນທີ່ ພຣ ກ

ธันวาคม ๒๕๔๗ ได้มีการอภิปรายเรียกร้องให้ผู้ร้องดำเนินการกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง สังกัดกระทรวงรัฐบาล ที่ปิดบังช่องเร้นหุนไปให้คุณขายไก่ย่างถือแท่น และต่อมาในปลายปี ๒๕๔๙ ก็มีการร้องขอให้คณะกรรมการผู้ร้องตรวจสอบรัฐมนตรีผู้นั้นที่ไม่แจ้งรายการทรัพย์สินซึ่งเป็นหุ้นบริษัท เดอะ คอร์ล รีฟ จำนวน ๖ ล้านบาท แต่ผู้ร้องกลับไม่สนใจ และปล่อยให้เรื่องเงียบหายไป จนกระทั่งบัดนี้ นอกจากนั้นก่อนหน้าที่ว่าที่ร้อยตรี เสจีym จะมีหนังสือร้องเรียนผู้ร้องดังกล่าว ก็มีประชาชนกว่า ๑๖๐,๐๐๐ คน ได้ใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๕ เข้าชื่อร้องขอต่อประธานาธิบดีให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๐๗ ถอดถอนนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีและนายราธินทร์ นิมนานาเม hinที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยกล่าวหาว่ามีพฤติกรรมส่อว่างใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และประธานาธิบดีได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๕ ซึ่งประธานกรรมการผู้ร้องได้รับเรื่องไว้ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นเวลา ก่อนที่จะได้รับหนังสือของว่าที่ร้อยตรี เสจีym แต่ประธานกรรมการผู้ร้องกลับปล่อยเวลาให้ล่วงเลย นานนานถึง ๑ เดือนเศษ จึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๗ แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน ข้อเท็จจริง และเพื่อออกคำสั่งแต่งตั้งเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เมื่อนับตั้งแต่วันที่ประธานกรรมการผู้ร้องรับเรื่อง (ที่ประชาชน ๑๖๐,๐๐๐ คน ร้องขอ) ถึงวันที่ออกคำสั่งแต่งตั้งเป็นเวลานานถึง ๕๙ วัน แต่หลังจากแต่งตั้งแล้วก็ไม่ปรากฏความคืบหน้าของการไต่สวนแต่อย่างใด จนกระทั่งบุคคล ที่จะถูกถอดถอนจากตำแหน่งพ้นจากตำแหน่งไปเอง ต่างกับกรณีของผู้ถูกร้องซึ่งใช้เวลาเพียง ๗ วัน เท่านั้นก็เริ่มตรวจสอบ และมีการแฉลงข่าวความคืบหน้าเกือบทุกวัน จนสื่อมวลชนนานนานว่า “ป.ป.ช. รายวัน” ทั้งนี้เพื่อให้สื่อมวลชนและสาธารณะนิยมคล้อยตามว่าผู้ถูกร้องกระทำการผิดตามข้อร้องเรียนแล้ว โดยซึ่นนำต่างๆ นานา เช่นว่า แม้จะล้มแสดงรายการทรัพย์สินเพียงบางรายการก็แก้ตัว ไม่ได้ หรือผู้ถูกร้องและคู่สมรสเป็นบุคคลคนเดียวกันจะอ้างว่าไม่ทราบถึงการกระทำของคู่สมรสไม่ได้ หรือผู้ถูกร้องจะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายไม่ได้ หรือผู้ถูกร้องได้ประโยชน์ทางด้านเลี้ยงกฎหมาย ก.ล.ต. และหลีกเลี่ยงการเสียภาษี ถือว่างใจ เป็นต้น ทั้งๆ ที่ขณะนั้นคณะกรรมการยังตรวจสอบไม่เสร็จ

(๔) ในช่วงเวลาเดียวกันนั้น มีผู้ร้องเรียนต่อผู้ร้องว่ามีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสังกัดพรรคการเมืองที่เป็นแกนนำในรัฐบาลขณะนั้น ๒ คน คือ นายชวน หลีกภัย ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และนายบัญญัติ บรรทัดฐาน ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก็ไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินซึ่งเป็นทุนเข่นเดียวกับผู้ถูกร้องคณกรรมการผู้ร้องฟังจึงนำเรื่องการตรวจสอบการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของหัวหน้าพรรคกับรองหัวหน้าพรรคร่วมกันเพื่อสร้างภาพให้ประชาชน

เข้าใจว่าคณะกรรมการผู้ร้องมิได้เลือกปฏิบัติ แต่เมื่อผู้ดำเนินการเมืองสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ๒ คนนี้รับว่าไม่ได้ยื่นแสดงหุ้นในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินจริงแต่เป็นเพระหลังลีม ผู้ร้องก็เปลี่ยนท่าทีการตรวจสอบใหม่ โดยชี้นำต่อสาธารณะล่วงหน้าก่อนลงมติว่า ถ้าเหตุที่ไม่แจ้งเป็นเพระหลังลีม ไม่เป็นความผิด ทั้งนี้เพื่อช่วยเหลือผู้ดำเนินการเมืองสองคนนี้ แล้วเปลี่ยนแนวทางการตรวจสอบผู้ถูกร้องใหม่ว่าผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินที่เป็นหุ้นที่ให้ผู้อื่นถือแทนเป็นความผิด

(๔) เมื่อแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบแล้ว ผู้ร้องก็ไม่ได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบหรือให้ชี้แจงกรณีที่ไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินที่เป็นหุ้นที่ให้ผู้อื่นถือแทนแต่อย่างใด ผู้ถูกร้องได้ทราบจากหนังสือพิมพ์ และเมื่อทราบ ผู้ถูกร้องก็ได้แจ้งไปยังประธานกรรมการผู้ร้องเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ว่าจะไปชี้แจงข้อเท็จจริงพร้อมแสดงหลักฐาน ประธานอนุกรรมการฯ จึงได้ให้ผู้ถูกร้องชี้แจงเรื่องหุ้นของ ๑๗ บริษัท กับให้ผู้ถูกร้องไปพบในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และแจ้งด้วยว่า ถ้าผู้ถูกร้องมีเหตุขัดข้องประการใดก็ให้แจ้งประธานอนุกรรมการทราบ แต่ผู้ร้องกลับให้ข่าวสาธารณะชี้นำให้เห็นว่าผู้ถูกร้องมีพฤติการณ์ประวิงเวลา ทำให้ผู้ถูกร้องถูกสาธารณะและสื่อมวลชนมองว่า เป็นผู้ผิดตั้งแต่คณะกรรมการผู้ร้องยังไม่ได้พิจารณาลงมติ ซึ่งผู้ถูกร้องก็ได้ทำหนังสือชี้แจงไปบางส่วน เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยแจ้งความจำงด้วยว่าจะไปชี้แจงด้วยตนเองหลังจากเสร็จภารกิจเลือกตั้ง คือหลังวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔ แต่คณะกรรมการฯ และผู้ร้องกลับไม่ยอม และต้องการรวบรวมการตรวจสอบ ผู้ถูกร้องจึงได้ชี้แจงเพิ่มเติมเป็นลายลักษณ์อักษรอีก ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓ หลังจากนั้นผู้ถูกร้องและคู่สมรส ก็ได้ไปให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ และขอให้เรียกเอกสารจากบุคคลภายนอกมาประกอบการตรวจสอบเพิ่มเติม แต่ในระหว่างที่รับบุคคลภายนอกส่งเอกสารนั้น คณะกรรมการฯ กลับรับสรุปผลการตรวจสอบ โดยไม่รอเอกสารที่ผู้ถูกร้องได้ขอให้เรียกจากบุคคลภายนอกมาประกอบการตรวจสอบ จากนั้นได้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ เมื่อเวลาประมาณ ๒๐.๐๐ นาฬิกา และรับส่งเฉพาะรายงานการตรวจสอบซึ่งมีจำนวน ๖๖ หน้า ให้ประธานกรรมการผู้ร้องทันทีในเช้าวันรุ่งขึ้น เวลา ๕.๐๐ น. ส่วนเอกสารประกอบอีกกว่า ๓,๐๐๐ แผ่น คณะกรรมการฯ ไม่จัดส่งให้คณะกรรมการผู้ร้องเพื่อประกอบการพิจารณาแต่อย่างใด

(๕) หลังจากคณะกรรมการฯ ส่งรายงานผลการตรวจสอบให้ประธานกรรมการผู้ร้องแล้ว นายโสภาประธานกรรมการผู้ร้องก็สั่งการในวันเดียวกันนั้นเองให้นำรายงานการตรวจสอบเข้าพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการผู้ร้อง ครั้งที่ ๕๗/๒๕๖๓ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยกำหนดประชุมเพื่อล้มดิผลการตรวจสอบในการประชุมครั้งที่ ๕๘/๒๕๖๓ ในวันที่ ๒๖ ธันวาคม

๒๕๔๓ และในการประชุมครั้งที่ ๕๕/๒๕๔๓ ในวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๓ เวลา ๕.๐๐ น. โดยเพิ่งจัดส่งสำเนารายงานการตรวจสอบของคณะกรรมการฯ ให้กรรมการแต่ละคนในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๓ ทั้งที่เคยให้สัมภาษณ์แก่สื่อมวลชนเมื่อประมาณวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๓ ว่า เมื่อคณะกรรมการผู้ร้องได้รับเรื่องสรุปจากคณะกรรมการแล้วจะใช้เวลาพิจารณาประมาณ ๑ เดือน โดยจะใช้เวลาประชุมประมาณ ๓ ครั้ง และเมื่อประมาณวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๓ ผู้ร้องก็ให้สัมภาษณ์แก่สื่อมวลชนอีกว่าจะพิจารณากรณีรายผู้ถูกร้องเรียนในต้นปี ๒๕๔๔ ซึ่งถ้าเป็นไปเช่นนั้นจริง ย่อมสมเหตุสมผล เพราะในการตรวจสอบของคณะกรรมการมีรายงานและเอกสารพยานหลักฐานจำนวนกว่า ๓,๐๐๐ แผ่น ย่อมเป็นไปไม่ได้ที่กรรมการผู้ร้องแต่ละท่านที่มีได้อยู่ในคณะกรรมการ จะได้ตรวจสอบหรืออ่านเอกสารเหล่านั้นให้แล้วเสร็จด้วยความรอบคอบภายในเวลาเพียงไม่กี่วัน ซึ่งตามข้อเท็จจริงก็ปรากฏว่ากรรมการแต่ละท่านที่ลงมติในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ ได้มีโอกาสอ่านแต่เฉพาะรายงานสรุปผลการตรวจสอบของคณะกรรมการท่านนั้น การพิจารณาจึงเป็นไปตามผลสรุปของคณะกรรมการโดยคณะกรรมการผู้ร้องทั้งคณะไม่อาจตรวจสอบและใช้คุณลักษณะของตนเองได้แต่อย่างใด ทั้งๆ ที่มีการสรุปข้อเท็จจริงผิดพลาดไปจากพยานหลักฐานที่มีอยู่ และสรุปด้วยการสันนิษฐานโดยไม่ตรงต่อความเป็นจริงหลายประการ ดังที่ผู้ถูกร้องจะได้ทราบเรียนต่อศาลต่อไป และคณะกรรมการผู้ร้องจึงมีมติจากข้อเท็จจริงที่ผิดพลาดนั้น

(๗) ครั้นถึงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ เวลา ๑๐.๓๐ น. ซึ่งเป็นวันประชุมคณะกรรมการผู้ร้อง นายโภกสารประชานกรรมการผู้ร้องได้สั่งเลื่อนวาระพิจารณารายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินรายผู้ถูกร้องซึ่งเดิมกำหนดไว้ในลำดับท้ายๆ ตามหนังสือนัดประชุมครั้งที่ ๕๘/๒๕๔๓ ขึ้นมาพิจารณาเป็นลำดับต้น คือ วาระที่ ๖ อันดับที่ ๖.๒ ก่อนระเบียบวาระอื่นๆ อย่างมีพิธี ทั้งๆ ที่ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน หรือมีเหตุผลสมควรที่จะต้องเร่งรีบพิจารณาให้เสร็จในวันดังกล่าวและกรรมการผู้ร้องก็ควรจะได้อ่านรายงานตรวจสอบของคณะกรรมการฯ จำนวน ๖๖ หน้า กับเอกสารประกอบการตรวจสอบอีก จำนวน ๓,๐๐๐ แผ่น โดยละเอียดถี่ถ้วนก่อน การพิจารณาและลงมติ แต่กรรมการผู้ร้องหลายคนไม่ได้รับโอกาสเข่นนั้น ตามรายงานการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ฉบับสมบูรณ์) ครั้งที่ ๕๘/๒๕๔๓ ซึ่งต่อมาได้มีการประชุมรับรองในการประชุมครั้งที่ ๕๙/๒๕๔๓ และมีการแก้ไขในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๔

(๘) ในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ ระหว่างเวลา ๕.๔๐ น. ถึง ๑๐.๒๕ น. ก่อนคณะกรรมการผู้ร้องจะเริ่มประชุม ได้มีประชาชนจำนวนมากได้ร้องเรียนต่อประธานกรรมการผู้ร้องว่า มีกรรมการของผู้ร้อง ๓ คน คือ คุณหญิงปริยา เกษมสันต์ ณ อยุธยา พลโท สวัสดิ์ ออรุ่งโรจน์

และนายเกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม เป็นกรรมการในบริษัทจำกัดและเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่กรรมการ ป.ป.ช. ได้ คุณหญิงปริยาซึ่งทราบดีว่าตนเองยังเป็นลูกจ้างและเป็นกรรมการในบริษัทจำกัดอยู่ คือ เป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด กับเป็นลูกจ้างและเป็นกรรมการบริษัท เกษมวนารมย์ จำกัด ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการ ป.ป.ช. ได้ และอาจถูกวินัยทางอาชญากรรมได้ จึงได้แจ้งต่อประธานกรรมการผู้ร้องในวันนี้ ขอลาออกจากเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนที่คณะกรรมการผู้ร้องจะประชุมเพื่อพิจารณาและลงมติ แต่แทนที่ประธานกรรมการผู้ร้องจะชะลอการพิจารณาและการลงมติไว้ก่อน แล้วดำเนินการตรวจสอบว่ากรรมการของผู้ร้อง ๓ คน นั้น ได้ลาออกจากเป็นกรรมการบริษัทและหุ้นส่วนจำกัดในห้างหุ้นส่วนหลังจากได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. แล้วหรือยัง ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง แต่ประธานกรรมการผู้ร้องก็หาได้ดำเนินการไม่กลับรีบรวบรวมให้มีการดำเนินการประชุมเพื่อพิจารณาและลงมติทันที โดยประธานกรรมการผู้ร้อง จึงว่าจะนำเรื่องคุณสมบัติของกรรมการ ป.ป.ช. ๓ คน ดังกล่าวไปพิจารณาในการประชุมครั้งถัดไป คือ การประชุมครั้งที่ ๕๕/๒๕๖๕ วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

(๔) การที่ประธานกรรมการผู้ร้องได้เร่งรัดการดำเนินการเรื่องนี้มาโดยลำดับดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ทั้งในระหว่างนั้นได้มีการให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนเป็นระยะๆ ในลักษณะที่มีคำวินิจฉัยในเรื่องนี้ล่วงหน้าอยู่แล้วก่อนที่คณะกรรมการจะได้ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จ และในท้ายที่สุดได้สั่งเลื่อนระเบียบวาระพิจารณารายงานการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องขึ้นพิจารณา ก่อนระเบียบวาระอื่นทั้งๆ ที่ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน เป็นพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นโดยชัดแจ้งว่ามุ่งหวังให้เกิดผลในทางการเมืองในการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นในวันที่ ๒๕ - ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ อันเป็นวันจัดให้มีการเลือกตั้งล่วงหน้า และวันเลือกตั้งทั่วไปซึ่งจัดให้มีขึ้นในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๖ เพราะประธานกรรมการ ผู้ร้องน่าจะทราบดีถึงการแย่งขันกันอย่างรุนแรงในการหาเสียงเลือกตั้ง เพราะอีกเพียง ๑๒ วันก็จะถึงวันเลือกตั้งทั่วไปแล้ว ทั้งๆ ที่ผู้ถูกร้องได้พยายามร้องขอเวลาเพื่อรอเอกสารจากบุคคลอื่นเพื่อนำมาใช้แจ้งแสดงความบริสุทธิ์ แต่ผู้ร้องก็หาได้ให้โอกาสตามควรแก่กรณีไม่ กลับเร่งรัดให้มีการจัดทำรายงานและส่งให้คณะกรรมการผู้ร้องพิจารณาจนเลยเวลาราชการ อันมีลักษณะเป็นการผิดปกติที่จะพึงทำ ดูเหมือนหนึ่งว่างใจที่จะวินิจฉัยเรื่องนี้ให้แล้วเสร็จก่อนการเลือกตั้ง โดยวินิจฉัยไปในทางเป็นผลรายต่อผู้ถูกร้อง เพื่อให้พรrokการเมืองที่เป็นคู่แข่งขันนำไปใช้โฆษณาทำลายความนิยมของประชาชนที่มีอยู่ต่อพรรคไทยรักไทยและผู้ถูกร้อง และข้อเท็จจริงก็ปรากฏว่าพรรครูกู้แย่งได้นำตัวของคณะกรรมการผู้ร้องไปโฆษณาหาเสียงเพื่อลดความเชื่อถือและทำลายความนิยมที่ประชาชน

มืออยู่ต่อผู้ถูกร้องและพระครстиไทยรักไทยที่ผู้ถูกร้องเป็นหัวหน้าพระครุ การกระทำการประชานกรรมการผู้ร้องดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เที่ยงธรรม เลือกปฏิบัติและมิได้ให้ความเป็นธรรมอย่างเพียงพอแก่ผู้ถูกร้อง

(๑๐) นอกจากนายโอลิเวอร์ ประธานกรรมการผู้ร้องจะปฏิบัติตัวไม่เป็นกลางแล้ว ยังมีกรรมการของผู้ร้องอีกคนหนึ่ง คือ นายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม (ได้รับแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการฯ ด้วย) ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลที่เป็นแกนนำของพระคริสต์เมืองคุ้งตะเภาพระครстиไทย และเคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกร้องมาก่อน กล่าวคือ เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ในระหว่างที่ผู้ถูกร้องดำเนินการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีในสมัยพลเอก ชาลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี ผู้ถูกร้องได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีให้กำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งขณะนั้นนายวิรัตน์เป็นเลขานุการ ได้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงกับผู้ถูกร้องเกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จนถึงขั้นไม่สามารถทำงานร่วมกันได้ ดังเป็นที่ทราบกันดีในวงราชการ ซึ่งนายวิรัตน์ก็โกรธเคืองผู้ถูกร้องตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

(๑๑) คณะกรรมการผู้ร้องใช้มาตรฐานการพิจารณารายงานผลการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องแตกต่างไปจากมาตรฐานที่ใช้พิจารณารายงานผลการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลที่เป็นแกนนำพระคริสต์วัฒนา ๒ คน กล่าวคือ ก่อนพิจารณาและลงมติตามรายงานผลการตรวจสอบการถือหุ้นและรายงานผลการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของนายชวน หลีกภัย และนายบัญญัติ บรรทัดฐาน คณะกรรมการผู้ร้องได้มีมติให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมให้ชัดเจนอีกรังก่อน รวมทั้งให้ตรวจสอบเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นว่ามีลักษณะเดียวกันหรือไม่ แต่การพิจารณารายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องซึ่งมีประเด็นอย่างเดียวกัน ทั้งที่ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายยุบยกซับซ้อนมากกว่าคณะกรรมการผู้ร้องกลับไม่ให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานให้ชัดเจนเสียก่อน แต่รับพิจารณาและลงมติให้เป็นโoghากผู้ถูกร้องในการพิจารณาเพียงครั้งเดียวเท่านั้น

(๑๒) การตรวจสอบความถูกต้องและความมืออยู่จริงรวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องครั้งนี้ ผู้ร้องอ้างว่าเป็นการตรวจสอบตามที่สื่อมวลชนเสนอ และตามคำร้องขอว่าที่ร้อยตรี เสจิ่ยม บุญบานาน ซึ่งเป็นการตรวจสอบตามข้อ ๒๑ ของระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยระเบียบดังกล่าวข้อ ๒๑ กำหนดว่า

“ข้อ ๒๑ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัย หรือมีผู้กล่าวหาว่าห้องเรียนโดยมีหลักฐานหรือข้อเท็จจริงอันควรเชื่อว่าผู้ดูแลห้องเรียนได้ลงใจไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวโดยเร็ว

การตรวจสอบข้อเท็จจริงตามวาระหนึ่ง คณะกรรมการจะมอบหมายให้ประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ หรือเจ้าพนักงาน เป็นผู้ดำเนินการ แล้วจัดทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอคณะกรรมการพิจารณา ก็ได้

ก่อนที่คณะกรรมการจะมีมติว่าผู้ดูแลห้องเรียนได้ลงใจยืนบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ คณะกรรมการต้องให้โอกาสผู้ดูแลห้องเรียนดำเนินการเมื่อผู้นั้นที่แจ้งต่อคณะกรรมการด้วย”

แต่ปรากฏว่า หลังจากอนุกรรมการได้จัดทำรายงานตรวจสอบข้อเท็จจริงพร้อมความเห็นเสนอคณะกรรมการผู้ร้องแล้ว แทนที่คณะกรรมการผู้ร้องจะให้โอกาสผู้ถูกร้องชี้แจงต่อคณะกรรมการ ก่อนที่จะพิจารณาลงมติ การพิจารณาของคณะกรรมการผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ กลับกระทำการบังคับอย่างเร่งรีบ และไม่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้องไปชี้แจงต่อคณะกรรมการผู้ร้อง โดยคงรับฟังแต่เฉพาะรายงานและคำชี้แจงของคณะกรรมการฯ แต่เพียงฝ่ายเดียว และรับลงมติให้เป็นโถ夷แก่ผู้ถูกร้อง ในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ นั้นเอง ทั้งที่ก่อนหน้านี้กำหนดว่าจะลงมติในวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ การพิจารณาลงมติของผู้ร้องจึงเป็นการฝ่าฝืนต่อระเบียบดังกล่าว ทำให้มติของคณะกรรมการที่ออกมายังคงเป็นระเบียบดังกล่าว จึงเป็นมติที่ไม่ชอบ

๕. คำร้องของผู้ร้องที่อ้างว่าผู้ถูกร้องแสดงรายการทรัพย์สินเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเป็นคำกล่าวอ้างโดย ๑ “ไม่สามารถแยกแยะให้เห็นได้ว่ากรณีใดเป็นการแจ้งเท็จ และกรณีใดเป็นการปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ทำให้ผู้ถูกร้องไม่สามารถชี้แจงได้ถูกต้อง ทั้งคำร้องของผู้ร้องก็ไม่ปรากฏ ณ ที่ได้ ว่าผู้ถูกร้องได้แจ้งรายการทรัพย์สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ แต่คณะกรรมการผู้ร้องกลับวินิจฉัยว่าผู้ถูกร้องแสดงรายการทรัพย์สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ โดยอธิบายขยายความ ดังนี้

(๑) ผู้ร้องอ้างว่า บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกับเอกสารประกอบที่ผู้ถูกร้องยื่นไว้ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐, เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ เป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่ผู้ร้องก็ไม่ได้ระบุเฉพาะเจาะจงว่าบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกับเอกสารประกอบฉบับใดมีข้อความอันเป็นเท็จ และที่ว่าเป็นเท็จ เป็นเท็จอย่างไร

ความจริงเป็นอย่างไร และที่คณะกรรมการผู้ร้องอ้างว่าผู้ถูกร้องปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ร้องก็ไม่ได้ระบุว่าบัญชีแสดงรายการฉบับใดที่ผู้ถูกร้องได้ทำการปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และข้อเท็จจริงใดที่ผู้ถูกร้องควรแจ้ง แต่ปกปิดไว้ ผู้ร้องอ้างแต่เพียงว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง และ/หรือคู่สมรส ที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่น โดยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกร้องยื่นไว้เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงจำนวน ๒,๓๗๑,๓๒๖,๓๗๑ บาท ที่ยื่นไว้เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ จำนวน ๑,๕๒๓,๑๕๗,๖๗๔ บาท และที่ยื่นไว้เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑ จำนวน ๖๔๖,๕๘๔,๓๘๓ บาท แต่ผู้ร้องไม่ได้ระบุว่าทรัพย์สินที่ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงไว้ ในแต่ละบัญชีนั้นเป็นทรัพย์สินอะไร อยู่ในชื่อของใคร ผู้ร้องอ้างแต่เพียงว่ามีพยานเอกสารระบุว่า มีการโอนหุ้นโดยตรงจากผู้ถูกร้องไปยังบุคคลอื่นรวม ๑๐ คน และผู้ร้องก็อ่อนมานหรือคาดเดาเอาเองว่า บุคคลดังกล่าวถือหุ้นแทนผู้ถูกร้อง

(๒) ผู้ถูกร้องซึ่งแจงว่า หลังจากรู้ธรรมนูญประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ ผู้ถูกร้องได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบรวม ๓ ครั้ง ดังนี้

ก. ครั้งแรกยื่นเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ เป็นการยื่นในกรณีที่ผู้ถูกร้องเข้าดำเนินตามมาตรา ๒๕๓ วรรคสอง เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ และได้ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกร้องยื่นดังกล่าวไปเปิดเผยให้สาธารณชนทราบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๓ วรรคสอง เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ และได้ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องแล้วแต่ก็ไม่ได้ทักท้วงว่าผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบอันมีข้อความเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความอันเป็นเท็จ ทั้งไม่ได้ให้ผู้ถูกร้องยื่นรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มเติมแต่อย่างใด

ข. ครั้งที่สองยื่นเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ เป็นการยื่นในกรณีที่ผู้ถูกรองพ้นจากดำเนินตามมาตรา ๒๕๓ วรรคสอง เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ซึ่งเมื่อผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบดังกล่าวครั้งนี้แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ป. ซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินหลังจากตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินที่เป็นบัญชีเงินฝากธนาคาร อัญมณี และยานพาหนะของผู้ถูกร้อง ของคุณหญิงพจนานคู่สมรส และของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะไม่ครบถ้วน จึงให้ผู้ถูกร้องซึ่งแจง ซึ่งผู้ถูกร้องก็ได้ซึ่งแจงและขอระบุเพิ่มเติมตามหนังสือของผู้ถูกร้องลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๑ และลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ หลังจากซึ่งแจงแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ป.

ซึ่งทำหน้าที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ไม่ได้ทักท้วง แต่ได้ตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สิน และหนี้สินของผู้ถูกร้อง โดยเปรียบเทียบกับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ที่ผู้ถูกร้องยื่นไว้ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ผลการตรวจสอบไม่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ จึงได้ประกาศให้ทราบทั่วไปในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๙๖ ตอนพิเศษ ๕๑ ง วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๒

ค. ครั้งที่สามยื่นเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑ เป็นการยื่นในกรณีที่ผู้ถูกร้อง พ้นจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีครบ ๑ ปี เมื่อผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พร้อมเอกสารประกอบแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ป. ซึ่งทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๓ วรรคสอง และวรรคสาม คือ นำไปเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๑ และต้องดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความมือยุ่งของ ทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงโดยเร็ว แต่คณะกรรมการ ป.ป.ป. ซึ่งทำหน้าที่เป็น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็หาได้ดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๓ วรรคสาม ดังกล่าวไม่ และแม้ต่อมาจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๒ แต่คณะกรรมการผู้ร้องก็ยังไม่ดำเนินการตรวจสอบ

(๓) ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบ ที่ผู้ถูกร้องยื่นไว้ทั้ง ๓ ครั้งข้างต้น มิได้มีข้อความส่วนหนึ่งส่วนใดเป็นเท็จ ทั้งผู้ถูกร้องก็มิได้เจตนา หรือจะใจปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบแต่อย่างใด ส่วนที่ผู้ร้องอ้างถึงการถือหุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน), บริษัท อินโฟลิงค์ จำกัด, บริษัท อัลไฟน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด และบริษัทอื่นๆ นั้น ผู้ถูกร้องจะขอแยกชี้แจงในข้อ ๘, ข้อ ๕ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑

๖. กรณีจะต้องด้วยมาตรา ๒๕๔ แห่งรัฐธรรมนูญ จะต้องปรากฏว่า “มีความจงใจ” และ “ความจงใจ” จะเกิดขึ้นได้ผู้กระทำจะต้องรู้ถึงข้อเท็จจริงนั้นๆ

(๑) กรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะต้องรับโทยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ ไม่ว่า จะเป็นการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในเวลาที่กำหนดก็ได้ หรือยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จก็ได้ หรือปกปิด ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบก็ได้ จะต้องเป็นเรื่องที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นจงใจไม่ยื่น หรือจะใจ ยื่นเป็นเท็จ หรือจะใจปิด แล้วแต่กรณี

(๒) เกตเวย์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๑๐ ส่วนที่ ๑ ที่กำหนดให้ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทำหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่ง

หรือพันจากตัวแทน่งก์เพื่อมิให้ผู้ดำรงตัวแทนงทางการเมืองอาศัยอำนาจในตัวแทนงหน้าที่กระทำการโดยทุจริต หรือแสวงหาประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมาย โดยจะใจแจ้งทรัพย์สินให้เป็นเท็จหรือลงใจปกปิดข้อเท็จจริง ที่ควรบอกให้ทราบ เพื่อเตรียมการสำหรับการรองรับการที่จะกระทำการทุจริตหรือแสวงหาประโยชน์ อันมิชอบด้วยกฎหมาย เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงจากการสอบสวนของผู้ร้องเรียนว่าทรัพย์สินทั้งปวงของผู้ถูกร้องคู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะนั้นมีอยู่จริง และส่วนใหญ่เก็บหักหมดเป็นของคู่สมรสของผู้ถูกร้องคู่นี้อยู่โดยชอบด้วยกฎหมาย และมีอยู่ก่อนที่ผู้ถูกร้องจะเข้าด้ำงตัวแทนงทางการเมือง กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่ามีความ “จงใจ” ปกปิดข้อเท็จจริงเพื่อผลได้ฯ อันเกี่ยวกับการอาศัยอำนาจในตัวแทนงหน้าที่กระทำการโดยทุจริตหรือแสวงหาประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน คำว่า “จงใจ” หมายความว่า “ตั้งใจหมายใจ, เจตนา” ซึ่งตามความหมายดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงว่า ผู้กระทำจะต้องรู้ถึงข้อเท็จจริงที่มีอยู่ จึงจะเป็นการ “ตั้งใจปกปิด หรือเจตนาปกปิด” ได้ กล่าวคือผู้ยื่นบัญชีจะต้องรู้ในขณะยื่นบัญชีว่า รายการทรัพย์สินและหนี้สินที่แสดงไว้ในบัญชีนั้นเป็นเท็จ หรือรู้ว่ามีข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ แต่ปกปิดไว้ ดังนั้น ถ้าผู้ถูกร้องมิได้รู้ถึงความมีอยู่แห่งทรัพย์สินที่จะต้องแจ้ง ย่อมไม่อาจถือได้ว่าผู้ถูกร้อง “จงใจ” แจ้งทรัพย์สินเป็นเท็จ หรือปกปิดทรัพย์สินนั้น แม้ว่าความไม่สู้นั้นจะเกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่อ ไม่ได้ตรวจสอบให้รอบคอบก็ตาม เพราะมาตรา ๒๕๕ แห่งรัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดให้ต้องรับผิด แม่ได้กระทำการโดยประมาท

(๔) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑, มาตรา ๒๕๒ และมาตรา ๒๕๕ ไม่ได้บังคับคู่สมรส ของผู้ดำรงตัวแทนงทางการเมืองให้ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน แต่บังคับเฉพาะผู้ดำรงตัวแทนงทางการเมืองให้เป็นผู้มีหน้าที่ยื่น โดยให้ยื่นแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งส่วนที่เป็นของตนกับส่วนที่เป็นของคู่สมรสและส่วนที่เป็นของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วย ดังนั้น การจะพิจารณา ว่าผู้ดำรงตัวแทนงทางการเมืองซึ่งมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีนั้นจะใจหรือไม่ใจยื่นบัญชีในส่วนของทรัพย์สิน และหนี้สินของคู่สมรส ผู้ดำรงตัวแทนงทางการเมืองนั้นจะต้องรู้ด้วยว่าคู่สมรสมีทรัพย์สินหรือหนี้สิน อะไรบ้าง มิใช่เพียงแต่ “ควรจะรู้” ถ้าหากผู้ดำรงตัวแทนงทางการเมืองผู้ยื่นบัญชีไม่รู้ว่าคู่สมรสมีทรัพย์สิน หรือหนี้สินอะไรบ้าง เพราะคู่สมรสไม่บอก หรือบอกแต่ไม่ถูกต้องครบถ้วนหรือปกปิดไว้ ดังนี้ก็ต้องถือว่า ผู้ดำรงตัวแทนงทางการเมืองผู้ยื่นบัญชีนั้น “ไม่รู้” ซึ่งเมื่อไม่รู้ ก็จะถือว่าใจยื่นบัญชีด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือใจปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบไม่ได้

(๕) การที่ประธานกรรมการผู้ร้องได้แสดงความเห็นค่อสาธารณะและสื่อมวลชนว่า ทรัพย์สินของสามีภรรยาอยู่ในบุคคลคนเดียวกันนั้น ผู้ถูกร้องไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการ

สรุปเอาโดยไม่มีฐานรองรับทางกฎหมาย เพราะทรัพย์สินของคราย่อมเป็นของคนนั้น แม้ว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องจะมีความสัมพันธ์เป็นสามีภรรยา หรือบิดามารดาแก้กันก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามีภรรยาที่ต่างประกอบธุรกิจส่วนของตน ต่างย่อมมีกิจการ มีทรัพย์สิน และมีวิธีจัดการทรัพย์สินของตนเอง ยิ่งถ้าเป็นกิจการที่ใหญ่โต การจะทราบเข้าไปในรายละเอียดทางธุรกิจของกันและกันในทุกเรื่องนั้น ย่อมเป็นไปไม่ได้ นอกจากนั้น จากบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญก็ได้ บทบัญญัติแห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ได้ แม้จะได้มั่นคงให้คู่สมรสของผู้ดำเนินการแต่ก็หาได้มีบทกำหนดโทษสำหรับการที่คู่สมรสของผู้ดำเนินการแต่ก็แห่งทางการเมืองนั้นไม่กระทำหรือกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายไม่ ดังที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังกล่าว มาตรา ๑๐๐ วรรคสาม และมาตรา ๑๐๑ ประกอบมาตรา ๑๒๒

๓. ผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานอันจะแสดงให้เห็นได้ว่าผู้ถูกร้องจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ดังกล่าวต่อไปนี้

(๑) ที่คณะกรรมการผู้ร้องลงมติว่าผู้ถูกร้องจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบนั้นเป็นการลงมติโดยไม่ปรากฏว่ามีพยานหลักฐานใดยืนยันว่าผู้ถูกร้องจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบทั้งไม่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องได้ใช้หรือจะใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่งทางการเมืองกระทำการทุจริตแสวงหาประโยชน์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเพื่อผู้ถูกร้องหรือเพื่อบุคคลอื่นตามเจตนาณ์ของรัฐธรรมนูญในเรื่องดังกล่าว

(๒) ผู้ถูกร้องตัดสินใจเข้ามาทำงานการเมืองเมื่อประมาณกลางปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เพราะเห็นว่าธุรกิจของผู้ถูกร้องและครอบครัวมีความมั่นคงและมีนักบริหารมืออาชีพที่มีความรู้และประสบการณ์มาบริหารจนสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ผู้ถูกร้องได้ประกาศให้สาธารณชนทราบถึงเจตจำนงของผู้ถูกร้องดังกล่าว

(๓) ตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ เป็นต้นมา ผู้ถูกร้องได้เริ่มทยอยโอนหุ้นที่ผู้ถูกร้องถืออยู่ในบริษัทต่างๆ ให้แก่คุณหญิงพจман คู่สมรสไปดำเนินการ วิธีการโอนหุ้นเป็นการโอนแบบโอนโดยกล่าวคือ ในกรณีที่เป็นหุ้นที่ไม่ได้เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน ผู้ถูกร้องก็ลงชื่อเป็นผู้โอนในแบบฟอร์มตราสารการโอนหุ้นโดยไม่ระบุวันที่ ไม่ระบุชื่อผู้รับโอน และไม่ระบุจำนวนหุ้นที่จะโอน ในกรณีที่เป็นหุ้นซึ่งได้จดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนแล้ว ผู้ถูกร้องก็ลงชื่อผู้โอนในด้านหลังของใบหุ้น หลังจากนั้นผู้ถูกร้องก็มอบใบหุ้นและตราสารการโอนหุ้นดังกล่าวให้คุณหญิงพจมานคู่สมรสของผู้ถูกร้องไปดำเนินการ

(ດ) ກ່ອນທີຜູ້ຄູກຮ້ອງຈະເຂົາດຳຮັດຕຳແຫ່ນໆທາງການເມືອງຄຽງແຮກໂດຍເປັນຮູ້ມັນຕີວ່າການ ກະທຽວການຕ່າງປະເທດເມື່ອວັນທີ ۲۴ ຕຸລາຄມ ۲۵๓๗ ຜູ້ຄູກຮ້ອງໄດ້ລາຍອອກຈາກການເປັນກຽມການ ໃນບົນຍັກຕ່າງໆ ຮວມທັງໄດ້ໂອນຫຸ້ນໃນບົນຍັກທີ່ຜູ້ຄູກຮ້ອງຄື່ອງຢູ່ໃຫ້ຄຸນໜູງພົມານຄູ່ສົມຮສໃນລັກຍະໂອນລອຍ ດັກລ່າວເພີ່ມເຕີມ ແລະເມື່ອຜູ້ຄູກຮ້ອງເຂົາຮັດຕຳແຫ່ນໆຮູ້ມັນຕີວ່າການ ກະທຽວການຕ່າງປະເທດແລ້ວ ຜູ້ຄູກຮ້ອງ ກີ່ໄດ້ໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຈັດທຳບັນຍື້ແສດງຮາຍກາຣທັພຍ්ສິນ (ຮວມທັງຫຸ້ນໃນບົນຍັກຕ່າງໆ ທີ່ມີຈຳນວນມາກ) ຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງ ຂອງຄູ່ສົມຮສ ແລະຂອງບຸຕຣທີ່ຍັງໄມ່ບໍຣລຸນິຕິກາວະ ແລ້ວນໍາໄປປຶດປະກາສແສດງອ່າງເປີດເພຍຕ່ອສາຫະລະນ ທີ່ໜ້າທີ່ທຳການພຣຄພລັງຮຣມທີ່ຜູ້ຄູກຮ້ອງສັງກັດອູ້ໃນຂະນັ້ນ ເມື່ອວັນທີ ۱ ພຸດຍົກຍານ ۲۵๓๗

(ດ) ຕ່ອນມາເມື່ອຜູ້ຄູກຮ້ອງໄດ້ເຂົາດຳຮັດຕຳແຫ່ນໆທາງການເມືອງໂດຍເປັນຮູ້ມັນຕີ ເມື່ອວັນທີ ۱۸ ກຣກກວາມ ۲۵۳۸ ຜູ້ຄູກຮ້ອງໄດ້ໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຈັດທຳບັນຍື້ແສດງຮາຍກາຣທັພຍ්ສິນແລະໜີ່ສິນ ຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງ ຂອງຄູ່ສົມຮສ ແລະຂອງບຸຕຣທີ່ຍັງໄມ່ບໍຣລຸນິຕິກາວະ ປຶດປະກາສໃຫ້ສາຫະລະນຫຕຽບສອບ ໄວ່ທີ່ໜ້າທີ່ທຳການພຣຄພລັງຮຣມທີ່ຜູ້ຄູກຮ້ອງສັງກັດອູ້ໃນຂະນັ້ນ ເມື່ອວັນທີ ۱ ສິງຫາມ ۲۵۳۸ ແມ່ເອັນກັບການເຂົາດຳຮັດຕຳແຫ່ນໆທາງການເມືອງຄຽງແຮກ

(ບ) ເຫດຖຸທີ່ຜູ້ຄູກຮ້ອງໄດ້ນຳບັນຍື້ແສດງຮາຍກາຣທັພຍ්ສິນແລະໜີ່ສິນປຶດປະກາສໃຫ້ ສາຫະລະນທຣາບແລະຕຽບສອບທຸກຄຽງ ທັງໆ ທີ່ໃນຂ່ວງຮະຍະເວລາດັກລ່າວໄມ່ມີກຸ່ມາຍກຳຫັດຫຼືອ ບັນກັບໃຫ້ຜູ້ດຳຮັດຕຳແຫ່ນໆທາງການເມືອງຕ້ອງແສດງບັນຍື້ຮາຍກາຣທັພຍ්ສິນແລະໜີ່ສິນແຕ່ອ່າງໃດ ກີ່ພຣະ ຜູ້ຄູກຮ້ອງໄດ້ແສດງເຈຕັ້ງມາຕັ້ງແຕ່ກ່ອນທີ່ຈະເຂົາເຮີ່ມທຳການທາງການເມືອງວ່າ ຈະຕັ້ງທຳໃຫ້ຕົນເອງໂປ່ງໃສ ໄກສາຫະລະນໄດ້ທຣາບຄວາມຈິງ ແລະສາມາດຕຽບສອບໄດ້ວ່າຜູ້ຄູກຮ້ອງມີທັພຍ්ສິນມາກນ້ອຍເພີ່ງໃດ ທັງຍັງເພື່ອໃຫ້ປະຊາບສາມາດຕິດຕາມຕຽບສອບຕ່ອໄປໄດ້ວ່າ ຜູ້ຄູກຮ້ອງໄດ້ອັກສ້າຍໆຈະໜ້າທີ່ໃນຕຳແຫ່ນໆ ທາງການເມືອງກະທຳການໂດຍທຸຈິຕໍ່ຫຼືແສງຫາປະໂຍື່ນທີ່ມີຄວາມໄດ້ເປັນຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງ ຢີ້ອຄູ່ສົມຮສ ຢີ້ອຂອງບຸຕຣ ເມື່ອເຂົາດຳຮັດຕຳແຫ່ນໆທາງການເມືອງ ຢີ້ອໄໝ່ດ້ວຍ

໨. ກຣົມຫຸ້ນບົນຍັກ ຂົນວັຕຣ ຄອມພິວເຕອຣ ແອນດໍ ຄອມມິວນິເຄັ້ນສ໌ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຢີ້ອ ບົນຍັກ ຂົນຄອຮ່ປອເຮັ້ນ ຈຳກັດ (ມາຫານ)

(ດ) ທີ່ຜູ້ຮ້ອງອ້າງວ່າ ທີ່ມີຂອບຸຄຄລື່ອນເປັນຜູ້ຄື່ອງຫຸ້ນບົນຍັກ ຂົນວັຕຣ ຄອມພິວເຕອຣ ແອນດໍ ຄອມມິວນິເຄັ້ນສ໌ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ເປັນການຄື່ອງໄວ້ແທນທັງຜູ້ຄູກຮ້ອງແລະແທນຄຸນໜູງພົມານ ໂດຍຜູ້ຮ້ອງ ພິຈາລາຍາຈາກເອກສາຣ່ອັນຫຸ້ນວ່າ ເມື່ອວັນທີ ۱ ກຸມພາພັນທີ ۲۵۳۵ ຜູ້ຄູກຮ້ອງໂອນຫຸ້ນໃຫ້ນາງສາວດວກຕາ ວິກັດ, ນາງສາວສຸກໜູ້ມາ ແຊ່ເຊັ່ງ, ນາງສາວບຸນຍູ້ ແຮັບຍູ້ປະດັບ, ນາຍວິສີຍ ຈ່າງເໜັກ, ນາຍມານັສ ໄຈຍ ແລະ ນາຍພຣທິພີ່ ເຊີ່ງພຸກຍໍ ແລະ ນາຍຂໍ້ຍັກນີ້ ເຊີ່ງພຸກຍໍ ຮວມ ۲,۴۷۵,۳۰۰ ຫຸ້ນ ແລະເມື່ອຜູ້ຄູກຮ້ອງ ດຳຮັດຕຳແຫ່ນໆທາງການເມືອງແລ້ວ ບຸຄຄລື່ອກລ່າວກີ່ຍັງຄື່ອງຫຸ້ນໃນບົນຍັກດັກລ່າວຕ່ອມຈານຄື່ປີ ພ.ສ. ۲۵۴۷

โดยบางคนถือหุ้นเพิ่มขึ้นจากเดิมนั้น ผู้ถือครองซึ่งแจ้งว่า หลังจากผู้ถือครองวางแผนมีอทางธุรกิจไปทำงานการเมือง ผู้ถือครองก็เริ่มทยอยโอนหุ้นให้คุณหญิงพจนานคู่สมรสตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นมา ดังกล่าวข้างต้น คุณหญิงพจนานได้นำเอกสารโอนหุ้น (ลาย) ดังกล่าวไปโอนหุ้นที่ผู้ถือครองตั้งใจโอนให้ คุณหญิงพจนานส่วนหนึ่งไปใส่ชื่อตนใกล้ชิดเป็นผู้ถือแทนคุณหญิงพจนาน เหลือให้มีชื่อผู้ถือครองไว้จำนวนเพียง ๓๒,๕๒๐,๐๐๐ หุ้น ส่วนหุ้นของคุณหญิงพจนานที่มีอยู่เดิม ผู้ถือครองก็ทราบในภายหลังว่า คุณหญิงพจนานก็โอนไปให้คนใกล้ชิดถือไว้แทนคุณหญิงพจนานบางส่วนเช่นกัน คงเหลือที่มีชื่อ คุณหญิงพจนานเป็นผู้ถืออยู่จำนวน ๓๔,๖๕๐,๐๐๐ หุ้น และผู้ถือครองก็ได้แสดงจำนวนหุ้นที่มีชื่อผู้ถือครอง และคู่สมรสตามจำนวนที่มีชื่อในทะเบียนผู้ถือหุ้นดังกล่าวในแบบแสดงรายการทรัพย์สินที่ผู้ถือครองยื่นไว้ทั้ง ๓ ครั้ง

(๒) หุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน) ที่ผู้ถือครองโอน (ลาย) ให้คุณหญิงพจนานคู่สมรส และคุณหญิงพจนานได้นำไปใส่ชื่อผู้ใกล้ชิดถือแทน เมื่อปี ๒๕๓๕ นั้น ผู้ถือครองทราบในภายหลังว่า ต่อมาคุณหญิงพจนานได้ส่งให้ผู้ถือหุ้นแทนคุณหญิง พจนานขายหุ้นที่ให้ถือแทนในปี ๒๕๓๕ รวมทั้งหุ้นที่คุณหญิงพจนานได้ส่งซื้อมาเพิ่มเติมในนามของ ผู้ถือหุ้นแทนคุณหญิงพจนานไปแล้วทั้งหมดเมื่อปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ (ก่อนยื่นบัญชีครั้งที่ ๓) และเงิน ที่ได้จากการขายหุ้นดังกล่าวก็ได้นำเข้าฝากในบัญชีของคุณหญิงพจนานคู่สมรสที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สำนักรัชโยธิน (สำนักงานใหญ่) คือบัญชีกระแสรายวันเลขที่ ๘๐๐-๐-๐๕๖๑๗-๒ และต่อมาเปลี่ยนเป็นบัญชีกระแสรายวันเลขที่ ๑๑๑-๓๐๒-๐๓๐๑ และบัญชีเงินฝากประจำกองทรัพย์ เลขที่ ๑๑๑-๘๐๐๕๖๑๖๔ ซึ่งบัญชีเงินฝากทั้ง ๒ บัญชีของคุณหญิงพจนานคู่สมรสดังกล่าวนี้ ผู้ถือครองก็ได้แสดงไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในส่วนของคู่สมรสของผู้ถือครองตลอดมา ส่วนที่ปรากฏมีชื่อผู้เคยถือหุ้นแทนคุณหญิงพจนานถือหุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ผู้ถือครองยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ นั้น เป็นหุ้นที่คุณหญิง พจนานคู่สมรสเป็นผู้ซื้อมาในระหว่างปี ๒๕๓๕ ถึงปี ๒๕๔๐ โดยบางส่วนซึ่งในตลาดหลักทรัพย์ บางส่วนซึ่งจากการเพิ่มทุนของบริษัทและหุ้นที่คุณหญิงพจนานซื้อมาดังกล่าวนั้น คุณหญิงพจนานก็ให้ ผู้ใกล้ชิดถือไว้แทน ส่วนการชำระค่าซื้อหุ้นคุณหญิงพจนานก็ชำระจากเงินในบัญชีเงินฝาก ๒ บัญชีของ คุณหญิงพจนานดังกล่าวข้างต้น การซื้อและการขายหุ้นบริษัทดังกล่าว คุณหญิงพจนานได้ดำเนินการ เองตามลำพัง โดยผู้ถือครองไม่ได้เกี่ยวข้องและไม่ทราบมาก่อน

(๓) ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่า ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ และวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ ที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ มีหุ้นบริษัทดังกล่าวที่ นายชัยรัตน์ เซียงพฤกษ์, นางสาวดวงตา วงศ์ภักดี, นางสาวบุญชู เหรียญประดับ และนายวิชัย ช่างเหล็ก ถือหุ้นไว้แทน แต่ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินนั้น ผู้ถูกร้องซึ่งแจ้งว่าเมื่อผู้ถูกร้องไม่ได้จัดการให้บุคคลดังกล่าวเข้ามาถือหุ้นแทนและบุคคลดังกล่าวไม่ได้ถือหุ้นแทนผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องจึงไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนหุ้นดังกล่าวในขณะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

๔. กรณีหุ้น บริษัท อินโฟลิงค์ จำกัด

(๑) ผู้ร้องอ้างว่า เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๒ ผู้ถูกร้องโอนหุ้นบริษัท อินโฟลิงค์ จำกัด ให้ นางสาวบุญชู เหรียญประดับ จำนวน ๕๐๓ หุ้น และคุณหญิงพจนานโภนให้นายวิชัย ช่างเหล็ก จำนวน ๒ หุ้น และต่อมาได้มีการโอนกลับไปกลับมาอีก ๒ ครั้ง เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๑ และวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๓ นั้น ผู้ถูกร้องซึ่งแจ้งว่า เดิมผู้ถูกร้องถือหุ้นบริษัทดังกล่าวอยู่ ๕๐๓ หุ้น คุณหญิงพจนานคู่สมรสของผู้ถูกร้องถืออยู่ ๒ หุ้น ซึ่งผู้ถูกร้องก็ได้แสดงการถือหุ้นดังกล่าวไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการผู้ร้องทั้งสามครั้งตลอดมา ส่วนที่มีการโอนกันในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็เป็นการโอนหลังจากที่ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองมาแล้วเกิน ๑ ปี ผู้ถูกร้องไม่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการผู้ร้อง นอกจากนั้น ในชั้นตรวจสอบของคณะกรรมการฯ คณะกรรมการฯ ก็ไม่ได้สอบถามข้อเท็จจริงหรือแจ้งให้ผู้ถูกร้องซึ่งการถือหุ้นบริษัทนี้ แต่คณะกรรมการผู้ร้องกลับหันยกเว้นมาเป็นข้อสนับสนุนในการลงมติให้เป็นโถ夷แก่ผู้ถูกร้อง ซึ่งไม่เป็นธรรมแก่ผู้ถูกร้อง ดังนั้นผู้ร้องจะยกเหตุการโอนหุ้นในช่วงเวลาดังกล่าวมาสนับสนุนข้ออ้างว่าผู้ถูกร้องจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบไม่ได้

(๒) แต่อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องนำมากล่าวอ้างก็มิใช่ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง เพราะที่ปรากฏหลักฐานว่าผู้ถูกร้องและคุณหญิงพจนานโภนหุ้นเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๒ ก็สืบเนื่องมาจากการผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของบริษัท อินโฟลิงค์ จำกัด มีนโยบายจะหยุดประกอบธุรกิจดังนั้นคุณหญิงพจนานจึงดำเนินการนำเอกสารโอนหุ้นโดยที่ผู้ถูกร้องลงนามและมอบให้คุณหญิงพจนานไว้ไปโอนหุ้นในส่วนที่ผู้ถูกร้องถืออยู่ให้นางสาวบุญชู และหุ้นที่เป็นของคุณหญิงพจนานเองโอนให้นายวิชัย หลังจากนั้นก็ไม่มีการโอนกลับคืนมาให้ผู้ถูกร้องและ/หรือคุณหญิงพจนานแต่อย่างใดอีกเลย เหตุที่ในสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒ ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องและคุณหญิงพจนานกลับเป็นผู้ถือหุ้นตามเดิม ผู้ถูกร้องได้สอบ تمامกรรมการบริษัท อินโฟลิงค์

จำกัด หลังจากที่คณะกรรมการผู้ร้องได้ลงมติ (เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓) ว่าได้ความว่า เจ้าหน้าที่พิมพ์สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นฉบับวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๒ และฉบับวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒ ผิดพลาดไปโดยนำข้อมูลต่างๆ ในสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นฉบับก่อนฉบับลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๒ (ซึ่งมีชื่อผู้ถือครองและคุณหญิงพจนานเป็นผู้ถือหุ้นอยู่) มาเป็นข้อมูลในการพิมพ์สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นฉบับวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๒ และฉบับวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒ โดยจะเห็นได้จากสำเนารายชื่อผู้ถือหุ้นฉบับวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๒ ในช่วงการเข้าถือหุ้นในบริษัทนี้ ระบุว่า นางสาวบุญชู และนายวิชัย เข้ามาถือหุ้นตั้งแต่วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๘ ซึ่งเป็นวันเดียวกับวันที่ผู้ถือครองและคุณหญิงพจนานเข้ามาเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทนี้ และจากสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นฉบับลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒ ที่พิมพ์ผิดพลาดก็เห็นได้ชัดเจนว่าในช่องหมายเลขอหุ้นก็ดี และในช่องวันลงทะเบียนเป็นผู้ถือหุ้นของผู้ถือครองและคุณหญิงพจนานก็ดี ต่างก็เป็นข้อมูลที่มีอยู่ในสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นก่อนฉบับวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๒ ทั้งสิ้น เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้จัดทำสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นพบความผิดพลาดดังกล่าว ในวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๓ จึงได้ทำสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นใหม่โดยแก้ไขให้ถูกต้องโดยระบุนางสาวบุญชู และนายวิชัยเป็นผู้ถือหุ้นตามเดิม และปัจจุบันกรรมการบริษัท อินโฟลิงค์ จำกัด ได้แจ้งข้อมูลที่ผิดพลาดในสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นฉบับวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๒ และฉบับวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒ ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร เพื่อทราบแล้ว

๑๐. กรณีหุ้นบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด

(๑) ที่ผู้ร้องอ้างว่าผู้ถือครองและคุณหญิงพจนานคู่สมรสของผู้ถือครองชื่อหุ้นทั้งหมดของบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๐ โดยให้บุคคลอื่นถือหุ้นแทน ซึ่งผู้ถือครองต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและต้องเปิดเผยบัญชีแสดงต่อสาธารณชน แต่ผู้ถือครองไม่แจ้งหุ้นที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่นว่าเป็นของผู้ถือครอง และ/หรือของคุณหญิงพจนาน จึงเป็นการจôiปักปิดข้อเท็จจริงไม่แสดงรายการทรัพย์สินนั้น ผู้ถือครองซึ่งแจ้งว่า การซื้อหุ้นบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด ไม่ได้มีการปิดบังซ่อนเร้นแต่ประการใด เพราะมีจ่าการซื้อหุ้นดังกล่าวมาตั้งแต่ก่อนผู้ถือครองจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินครั้งสุดท้าย ซึ่งสาธารณชนก็รู้ แต่ที่มีบุคคลอื่นถือแทนก็ดังเหตุผลที่ผู้ถือครองได้ชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ ว่า ผู้ถือครองทราบมาว่าคุณหญิงพจนานได้มอบหมายให้นายสุรเชียร จักรธรรมนท์ ซึ่งเป็นกรรมการผู้อำนวยการกลุ่มบริษัท แอสเซท (Asset) (คือกลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์) ของคุณหญิงพจนานไปประจำกับผู้บริหารของบริษัท อัลไวน์ เรียลเอสเตท จำกัด และได้มีการตกลงทำบันทึกข้อตกลงจะซื้อ

จะขายหุ้นพร้อมทรัพย์สินระหว่างบริษัท อัลไวน์ เรียลเอสเตท จำกัด (ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด) กับบริษัท เอสซี แอสเสท จำกัด เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๑ และผู้ถูกร้องเข้าใจตลอดมาแต่เพียงว่า ใน การซื้อขายหุ้นและทรัพย์สินของบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด เป็นการดำเนินการของบริษัท เอสซี แอสเสท จำกัด ผู้ถูกร้องไม่ทราบรายละเอียด ข้อเท็จจริง แต่ต่อมาพบว่าบริษัท อัลไวน์ เรียลเอสเตท จำกัด มีภาระหนี้สินค้างชำระกับสถาบันการเงิน อยู่หลายแห่ง เช่น บริษัทเงินทุนนวัตน์กิจ จำกัด (มหาชน), บริษัทเงินทุนเอเชียไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน), บริษัทเงินทุนเอกชนกิจ จำกัด (มหาชน), บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอกพัฒน์ จำกัด (มหาชน) โดยบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด เป็นผู้ค้ำประกันหนี้ที่บริษัท อัลไวน์ เรียลเอสเตท จำกัด มีอยู่กับสถาบันการเงินดังกล่าวด้วย ซึ่งสถาบันการเงินเจ้าหนี้เหล่านั้นส่วนใหญ่ถูกรัฐบาลสั่งปิด กิจการอย่างถาวรแล้ว และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) และ ปรส. กำลังดำเนินการแยกหนี้ออกไปบริหารและ/หรือประมูลขาย ซึ่งนายสุรเชียร กรรมการผู้อำนวยการบริหารกลุ่มบริษัท เอสเสท พิจารณาแล้วเห็นว่าถ้าให้บริษัท เอสซี แอสเสท จำกัด ซื้อหุ้นหรือกิจการของบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด โดยตรงการเจราประนีประนอมเกี่ยวกับหนี้สินที่ค้างชำระอยู่กับเจ้าหนี้สถาบันการเงินจะทำได้ยาก ขณะผู้บริหารของกลุ่มบริษัทแอสเสทจึงแนะนำให้คุณหญิงพจนานซื้อหุ้นและกิจการไว้แทนบริษัท โดยให้นุคคลอื่นถือหุ้นแทน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวในช่วงเวลาจะมีผู้ถูกร้องไม่ทราบมาก่อน

(๒) เหตุที่ต้องเปลี่ยนตัวผู้ซื้อหุ้นที่บริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด จากบริษัท เอสซี แอสเสท จำกัด เป็นคุณหญิงพจนานโดยให้นุคคลอื่นถือหุ้นแทนในภายหลังนั้น ผู้ถูกร้องก็เพิ่งมาทราบเมื่อถูกตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินครั้งนี้ และเหตุที่ไม่ได้แสดงรายการหุ้นบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินก็เป็นเพราะผู้ที่รวบรวมรายการทรัพย์สิน (รวมทั้งหุ้นบริษัทต่างๆ) ของคุณหญิงพจนาน คู่สมรสของผู้ถูกร้องเข้าใจว่าหุ้นบริษัทที่ให้บุคคลอื่นถือแทนคู่สมรสของผู้ถูกร้องไม่ต้องแสดงในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินจึงไม่ได้แจ้งให้ผู้กรอกรายการในบัญชีแสดงรายการฯ ของผู้ถูกร้องทราบ (ดังจะได้กล่าวในข้อต่อไป) ดังนั้น จึงไม่ปรากฏรายการทรัพย์สินส่วนที่เป็นหุ้นบริษัทดังกล่าวในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ฉบับลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑ โดยผู้ถูกร้องมิได้จงใจปกปิดทรัพย์สินและหนี้สินแต่อย่างใด

(๓) ส่วนที่ผู้ถูกร้องเคยให้สัมภาษณ์นายเจมศักดิ์ ปั่นทอง เป็นท่านมองว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ซื้อหุ้นบริษัทดังกล่าวจากนายธนาธร เพียงท่อง นั้น ผู้ถูกร้องหมายถึงบริษัท เอสซี แอสเสท จำกัด ที่บริษัทผู้ถูกร้องและพี่ชายเป็นเจ้าของและดำเนินกิจการ ซึ่งเป็นไปตามบันทึกข้อตกลงจะซื้อขายหุ้นและทรัพย์สินเดิม แต่เมื่อมีการเปลี่ยนตัวผู้ซื้อใหม่ ผู้ถูกร้องก็ไม่ทราบรายละเอียดของการซื้อขายดังกล่าว

(๔) การที่ผู้ถูกร้องได้ให้สัมภาษณ์แก่ทั้งผู้สื่อข่าววิทยุ โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง และหนังสือพิมพ์ อย่างเปิดเผยเพื่อให้สาธารณะได้รับทราบการเจ้าลงทุนซื้อหุ้นและกิจการของบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด ดังกล่าว ย่อมเป็นข้อพิสูจน์ถึงเจตนาบริสุทธิ์ของผู้ถูกร้อง ได้เป็นอย่างดีว่า หากผู้ถูกร้องจะใจจะยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ อันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ผู้ถูกร้องคงไม่ให้สัมภาษณ์อย่างเปิดเผยต่อสาธารณะ กายหลังยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

๑. กรณีหุ้นบริษัทอื่นๆ

(๑) ที่ผู้ร้องอ้างว่า ผู้ถูกร้องทราบเรื่องที่บุคคลอื่นถือหุ้นในบริษัทต่างๆ แทน เพราะ ผู้ถูกร้องและคุณหญิงพจนาน ชินวัตร ใช้ชื่อบุคคลใกล้ชิดถือหุ้นบริษัทต่างๆ แทนเป็นเวลานาน ตั้งแต่เริ่มธุรกิจ เช่น ผู้ถูกร้องโอนหุ้นบริษัท เทเลอินโฟร์มีเดีย จำกัด ให้นางสาวบุญชู เหรียญประดับ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๓๕, โอนหุ้น บริษัท เพจเจอร์ เซลส์ จำกัด ให้นางสาวดวงตา วงศ์ภักดี เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๗ นั้น ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า หลังจากที่ผู้ถูกร้องได้ประกาศต่อสาธารณะว่า ผู้ถูกร้องจะวางมือจากการดำเนินธุรกิจและจะมาทำงานการเมือง ผู้ถูกร้องก็ได้โอนหุ้นที่ถืออยู่ในบริษัท ต่างๆ ให้คุณหญิงพจนานโดยผู้ถูกร้องได้ลงชื่อโอนหุ้น (ลาย) ในเอกสารโอนหุ้นให้คุณหญิงพจนาน ไปดังได้กล่าวแล้วข้างต้น แต่คุณหญิงพจนานจะนำเอกสารโอนหุ้น (ลาย) ไปใส่ชื่อให้บุคคลอื่น ถือหุ้นแทนเมื่อใด และให้ใครถือแทนบ้าง ผู้ถูกร้องไม่ทราบ เพราะไม่ได้เป็นการถือหุ้นแทนผู้ถูกร้อง แต่เป็นการถือแทนคุณหญิงพจนานคู่สมรส

(๒) ที่ผู้ร้องอ้างว่า การใช้ชื่อบุคคลต่างๆ ข้างต้นถือหุ้นแทนนั้น เป็นการถือแทนผู้ถูกร้อง และคุณหญิงพจนานคู่สมรสของผู้ถูกร้องนั้น เป็นข้ออ้างที่ไม่มีทกกฎหมายไดสนับสนุน เพราะการถือแทนกันน่าจะต้องระบุว่าถือแทนใคร ถือแทนผู้ถูกร้อง หรือถือแทนคู่สมรสของผู้ถูกร้อง เพราะผู้ถูกร้อง และคู่สมรสได้ถือหุ้นแยกจากกันเป็นสัดส่วนโดยเด็ดขาด แม้ในแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่กรรมการผู้ร้องเป็นผู้กำหนด ผู้ร้องก็ได้แยกไว้อย่างชัดแจ้งเป็นช่องๆ ว่าช่องใดเป็นช่องสำหรับ กรอกรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง ช่องใดเป็นช่องสำหรับกรอกรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ของคู่สมรสของผู้ถูกร้อง และช่องใดเป็นช่องสำหรับกรอกรายการทรัพย์สินและหนี้สินของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ถ้าจะให้อธิบายว่าทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องเป็นของคู่สมรสด้วย ผู้ร้องก็ไม่จำเป็นต้อง กำหนดแบบโดยแยกช่องต่างหากจากกัน ดังนั้นที่ผู้ร้องอ้างว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ถือหุ้นแทนทั้งผู้ถูกร้อง และคู่สมรสของผู้ถูกร้องจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีเหตุผล

(๓) ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่าผู้ถูกร้องกับคุณหญิงพจมานเป็นสามีภรรยา กันและร่วมธุรกิจมาแต่ต้นเป็นเวลานาน ผู้ถูกร้องน่าจะทราบและล่วงรู้ถึงการจัดการทรัพย์สินนั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่าเป็นการสันนิษฐานเอาเองว่าผู้ถูกร้อง “ทราบ” หรือ “ล่วงรู้” ซึ่งไม่เป็นจริงเสมอไปตามข้ออ้างของผู้ร้อง การเป็นสามีภรรยา กันมีได้หมายความว่า สามีจะต้องรักภารกิจการของภริยา และภริยาจะต้องรักภารกิจการของสามีทุกเรื่องเสมอไป นอกจากนั้น สังคมไทยปัจจุบันมีสามีภริยาทั้งจดทะเบียนสมรสและไม่จดทะเบียนสมรส หรือแยกทรัพย์สินโดยการจดทะเบียนหย่ากันภายหลังก็เป็นจำนวนมากที่แยกกันประกอบธุรกิจแต่ยังคงความเป็นสามีภรรยา กันอยู่ ซึ่งในกรณีดังกล่าวสามีและภริยาก็ไม่อาจจะทราบรายละเอียดของภารกิจของอีกฝ่ายในทุกเรื่องหรือทุกสิ่งทุกอย่างได้ แม้การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง) รายอื่นๆ ผู้ร้องก็ทราบดีว่ามีเจ้าหน้าที่ของรัฐ (รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง) จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ (ซึ่งในจำนวนนั้นมีกรรมการของผู้ร้องอยู่ด้วย) ยื่นแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ถูกต้องครบถ้วน ซึ่งส่วนมากอ้างว่าจำไม่ได้ว่ามีทรัพย์สินอะไรอยู่ที่ไหนบ้าง คู่สมรสไม่ให้ความร่วมมือในการให้รายละเอียดบ้าง ซึ่งผู้ร้องก็อนุญาตให้ยื่นแบบบัญชีแสดงรายการ ๑ เพิ่มเติมได้ตลอดมา

(๔) การที่คุณหญิงพจมานคู่สมรสของผู้ถูกร้องให้บุคคลอื่นถือหุ้นแทน ไม่ใช่การกระทำที่ผิดกฎหมาย และมิใช่เพียงจะดำเนินการเมื่อผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมือง แต่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ก่อนที่ผู้ถูกร้องจะเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมือง และหลังจากผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว คุณหญิงพจมานคู่สมรสของผู้ถูกร้องก็ยังให้บุคคลอื่นถือหุ้นแทนต่อมา ซึ่งการใส่ชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ถือหุ้นแทนดังกล่าวเป็นเรื่องปกติของการดำเนินธุรกิจ และก็ต้องให้บุคคลใกล้ชิดเป็นผู้แทนทั้งนี้เป็นเรื่องการไว้เนื้อเชื่อใจกันมากกว่า คงไม่มีใครให้ผู้ที่ไม่ไว้เนื้อเชื่อใจถือหุ้นแทนจำนวนมากเป็นแน่ การที่คุณหญิงพจมานให้คนใกล้ชิดถือหุ้นแทนมิใช่เป็นการปกปิดซ่อนเร้นเพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบทางการเมืองแต่อย่างใดทั้งสิ้น แต่โดยที่หลังจากผู้ถูกร้องเริ่มมาทำงานการเมือง ผู้ถูกร้องได้ให้คุณหญิงพจมานคู่สมรสของผู้ถูกร้องดำเนินการตามลำพัง ซึ่งผู้ร้องก็รับในคำร้องขอให้พิจารณา วินิจฉัยว่าคุณหญิงพจมานเป็นคนสั่งการเองทั้งหมด และรับข้อเท็จจริงที่ว่าเมื่อได้รับเงินบันดาลหรือเงินจากการขายหุ้น เป็นเช็คจากหุ้นที่บุคคลถือแทนได้ถูกนำเข้าเรียกเก็บเงินในบัญชีส่วนตัวของคู่สมรสของผู้ถูกร้องทั้งสิ้น เมื่อผู้ถูกร้องไม่ได้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับธุรกิจดังกล่าว ผู้ถูกร้องจึงไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของคุณหญิงพจมานคู่สมรสโดยเฉพาะการให้ผู้อื่นถือหุ้นแทน

๑๒. การสั่งซื้อสั่งขายและการโอนหุ้นที่ผู้อื่นถือแทน กับการรับเงินปันผล

(๑) ที่ผู้ร้องอ้างว่าการสั่งซื้อ สั่งขาย และการโอนหุ้นที่อยู่ในชื่อบุคคลอื่นล้วนเป็นไปตามคำสั่งของคุณหญิงพจนาน แม้แต่การรับเงินปันผลที่เป็นเช็คระบุชื่อเข้าบัญชีผู้ถือหุ้นก็นำเข้าบัญชีของคุณหญิงพจนานนั้น ข้ออ้างของผู้ร้องดังกล่าวเท่ากับผู้ร้องเองก็รับว่าหุ้นที่มีผู้อื่นถือแทนนั้นเป็นการถือแทนคุณหญิงพจนาน ไม่ใช่หุ้นของผู้ถือร้องที่ให้ผู้อื่นถือแทน ถ้าเป็นหุ้นของผู้ถือร้องก็น่าจะนำเข้าบัญชีของผู้ถือร้อง

(๒) เมื่อเป็นหุ้นของคุณหญิงพจนานที่ให้คนอื่นถือหุ้นแทน เวลาจะขายหรือโอนหุ้น หรือรับเงินปันผล คุณหญิงพจนานก็ต้องเป็นผู้สั่งการจึงเป็นเรื่องปกติวิสัยธรรมชาติของผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงจะพึงทำเช่นนั้น ส่วนการนำเข้าบัญชีผู้ถือหุ้นเข้าบัญชีของคุณหญิงพจนาน ก็เป็นเรื่องข้อตกลงระหว่างธนาคารกับคุณหญิงพจนาน และธนาคารได้ให้บริการโดยยั่งนำเงินปันผลเข้าบัญชีของคุณหญิงพจนานตามข้อตกลง

(๓) ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่าการซื้อขายหุ้นบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ จำนวน ๔.๔ ล้านหุ้น มูลค่า ๗๓๘ ล้านบาท ระหว่างนางสาวดวงดาวศักดิ์ กับนายบรรณพจน์ ตามมาพศ ความจริงนายบรรณพจน์ไม่ได้ซื้อ แต่คุณหญิงพจนาน แบ่งให้นั้น ผู้ถือร้องชี้แจงว่า ณ วันที่ผู้ร้องอ้างว่ามีการโอนหุ้นดังกล่าว ผู้ถือร้องได้พ้นจากตำแหน่งทางการเมืองแล้ว และหุ้นดังกล่าวก็เป็นหุ้นของคุณหญิงพจนานที่ให้นางสาวดวงดาวศักดิ์ถือแทน คุณหญิงพจนานจึงมีสิทธิจะแบ่งโอนให้นายบรรณพจน์พิชัยโดยนายบรรณพจน์กับคุณหญิงพจนานจะตกลงกันเองในเรื่องการจ่ายเงินค่าหุ้นหรือไม่อีกต่อไป และเมื่อได้ก็ได้ นอกจากนั้นหุ้นจำนวนดังกล่าวก็เป็นหุ้นของคุณหญิงพจนาน ที่คุณหญิงพจนานโอนหุ้นให้นายบรรณพจน์ ตามมาพศ อย่างเปิดเผยไม่ได้กระทำโดยปิดบังซ่อนเร้นแต่อย่างใด กล่าวคือ เป็นการซื้อขายผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเมื่อนายบรรณพจน์ได้รับโอนหุ้นจำนวนดังกล่าวแล้ว นายบรรณพจน์ก็ได้รายงานการได้มาของหุ้นนั้น ต่อสำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ตามกฎหมายทันที ในวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐

๑๓. ผู้ถือร้องไม่ได้ดำเนินธุรกิจโดยผิดกฎหมายหรือปิดบังอำนาจ

(๑) ผู้ถือร้องชี้แจงว่า ที่ผู้ร้องอ้างว่าการดำเนินธุรกิจเพื่อแสวงหากำไรสูงสุดต้องพยายามดำเนินการเพื่อให้ได้เบรียในเชิงการค้าโดยอาศัยปัจจัยต่างๆ สนับสนุนจำนวนมาก เช่น การเข้าไปครอบครองธุรกิจการหรือเทคโนโลยีต่างๆ รวมทั้งทำธุกรรมเชื่อมโยงระหว่างบริษัทในเครือที่ไม่สามารถเปิดเผยชื่อของตนเองหรือคู่สมรสได้ ผู้ถือร้องจึงต้องใช้ชื่อบุคคลอื่นเพื่อปิดบังอำนาจไม่ให้

บุคคลภายนอกและสาธารณะท่านนั้น การอ้างเช่นนั้น ไม่ทราบว่าผู้ร้องได้ข้อมูลมาจากที่ใด มีพยานคนใดที่ยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าว หรือผู้ร้องคิดเอาเอง ถ้าคิดเอง ผู้ร้องอาจสมมติฐานมาจากการ ผู้ร้องเข้าใจความหมายของคำว่าเทคโนโลยีหรือครอบจักริการหรือธุรกิจเชื่อมโยงระหว่างบริษัท ในเครืออย่างไร ที่ยังว่าผู้ถูกร้องดำเนินธุรกิจเพื่อให้ได้เปรียบในเชิงการค้านั้น ผู้ร้องไม่ได้ระบุว่า ได้เปรียบใคร หรือใครเสียเปรียบ การแสวงหากำไรให้ได้สูงสุดไม่จำเป็นจะต้องเอาเปรียบคนอื่น การทำกำไรสูดอาจจะทำได้โดยการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ลดค่าใช้จ่าย วางแผนการตลาดที่ดี หรือผลิตสินค้าที่มีคุณภาพด้วยต้นทุนต่ำ โดยไม่จำเป็นต้องเอาเปรียบคนอื่น ในการดำเนินการทางธุรกิจ สามารถทำได้ตามวิธีการต่างๆ ตามความรู้ความสามารถของผู้ประกอบธุรกิจของแต่ละคน ถ้าการดำเนินการนั้นไม่ผิดกฎหมาย การดำเนินการทางธุรกิจของผู้ถูกร้องและคู่สมรสในอดีตตั้งแต่ก่อนที่ผู้ถูกร้องจะมาทำงานการเมืองและดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ถูกร้องได้กระทำการอย่างเปิดเผย ไม่ได้ปิดบังอำพรางแต่อย่างใด ทั้งก็ไม่เคยกระทำการใดอันเป็นความผิดต่อกฎหมาย และไม่ได้ทำให้ครเสียเปรียบหรือเสียหายจากการดำเนินธุรกิจของผู้ถูกร้อง ทั้งผู้ถูกร้องก็ไม่เคยเข้าครอบจักริการของผู้อื่นโดยผิดกฎหมายแต่อย่างใดด้วย และอย่างไรก็ตามไม่มีบัญชีรายรับรายจ่ายใดที่บัญญัติว่าการทำธุรกิจเพื่อแสวงหากำไรก็ดี การเทคโนโลยีหรือการครอบจักริการก็ดี การทำธุรกิจเชื่อมโยงระหว่างบริษัทก็ดี ถือเป็นการกระทำความผิด ผู้ร้องจะกล่าวหาโดยแสดงให้เห็นว่านักธุรกิจเป็นผู้กระทำผิดกฎหมาย เพราะต้องทำธุรกิจเพื่อแสวงหากำไรสูงสุดนั้น จึงเป็นการไม่ชอบด้วยเหตุผล ขัดกับความจริงทางธุรกิจ อีกทั้งบริษัทที่คุณหญิงพจนานใช้ซื้อบุคคลอื่นถือหุ้นแทนบางบริษัทก็ประกอบการขาดทุนจากการดำเนินธุรกิจเป็นเงินหลายล้านบาท ดังนั้นการที่คุณหญิงพจนานใช้ซื้อบุคคลอื่นถือหุ้นแทนจึงมิใช่เพื่อแสวงหากำไรสูงสุดหรือเพื่อให้ได้เปรียบในเชิงการค้าตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง

๑๔. ความสัมนาของรายการทรัพย์สินที่ต้องแจ้ง ไม่ใช่ไม่รู้กฎหมาย

(๑) ที่ผู้ร้องอ้างว่า ผู้ถูกร้องจะอ้างเหตุที่ไม่แสดงรายการทรัพย์สินที่เป็นของผู้ถูกร้อง และ/หรือคู่สมรสที่ใช้ซื้อบุคคลอื่นถือแทนเพราะไม่รู้กฎหมายเพื่อให้ตนเองพ้นจากความรับผิดไม่ได้นั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่า หลักกฎหมายที่ว่าผู้ใดจะแก้ตัวว่าไม่รู้กฎหมายเพื่อให้พ้นความรับผิดไม่ได้เป็นหลักกฎหมายอาญาตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๔ แต่การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นการยื่นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ - ๒๕๓ ไม่ใช่บทบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดทางอาญา แต่อย่างไรก็ตาม ความจริงผู้ถูกร้องก็ไม่เคยอ้างว่าไม่รู้กฎหมาย ผู้ถูกร้องเคยชี้แจง แต่เพียงว่าผู้ร่วบรวมรายการทรัพย์สินของคุณหญิงพจนานคู่สมรสของผู้ถูกร้อง “ไม่เข้าใจกฎหมาย”

เท่านั้น ดังนั้น ที่ผู้ร้องอ้างว่าผู้ใดจะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายไม่ได้ จึงเป็นการกล่าวอ้างที่ไม่ถูกต้อง เพราะ “ความไม่รู้กฎหมาย” กับ “การไม่เข้าใจกฎหมาย” และ “การตีความกฎหมาย” มีความหมายแตกต่างกัน บุคคลจำนวนมากรวมทั้งนักกฎหมายเองก็อาจตีความถ้อยคำในตัวบทกฎหมายต่างกันได้

(๒) นอกจากนั้น แบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและคำอธิบายการกรอกรายการก็มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เช่นกัน แม้ในแบบเดียวกันถ้าพิมพ์คนละครั้ง คำอธิบายยังไม่เหมือนกันก็มี ซึ่งในคำอธิบายการกรอกรายการที่ผู้ร้องขัดทำขึ้น ผู้ร้องก็ใช้ถ้อยคำหลายคำที่ทำให้ผู้มีหน้าที่กรอกข้อความเกิดความสับสนและเข้าใจกันไปต่างๆ นานา ซึ่งอาจไม่ตรงกับความหมายที่ผู้ร้องตั้งใจว่าจะให้หมายถึงก็ได้

(๓) สำหรับคำที่มีปัญหาในเรื่องที่พิจารณา คำแรกคือคำว่า “ทรัพย์สิน” ที่ผู้ดำเนินการเมืองต้องยื่นบัญชีแสดงรายการมีความหมายครอบคลุมเพียงใด ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ บัญญัติแต่เพียงว่าให้ผู้ดำเนินการเมือง “มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง” โดยไม่ได้อธิบาย หรือให้หมายความว่า “ทรัพย์สิน” ที่จะต้องแสดงไว้ว่าเป็นทรัพย์สินอะไร และอยู่ที่ใดบ้าง

(๔) แบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกร้องใช้ยื่นเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ มีคำอธิบายรวม ๓ ข้อ โดยอธิบายคำว่า “ทรัพย์สิน” ที่ผู้ดำเนินการเมือง จะต้องกรอกรายการไว้ในข้อ ๑ ว่า “ให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครอง ของผู้ยื่นแบบ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะที่อยู่ภายใต้ในและภายนอกอาณาจักร และห้องที่อยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่นด้วย .....” ซึ่งเป็นการขยายความเพิ่มเติมไปจากที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ซึ่งใช้แต่เพียงคำว่า “ทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ” เท่านั้น ดังนั้น จึงมีปัญหาว่า คำว่า “ที่อยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น” มีความหมายครอบคลุมเพียงใด ซึ่งคำนี้ได้มีผู้รู้และนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำอธิบายความหมายของคำว่า “ครอบครอง” ต่างกัน เช่น

ก. หนังสือ อักษรากิฐานศรับท์ (Dictionary of the Siamese Language) โดย Dr. Br. Bradley ได้ให้คำอธิบายคำว่า “ครอบครอง” ไว้ในหน้า ๑๑ ว่าคือ “การที่ป้องกันรักษาไว้ เหมือนอย่างมหारัชต์ตรีย์, ได้เสวยราชสมบัติ เป็นต้นนั้น.”

ข. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้คำอธิบายคำว่า “ครอบครอง” ไว้ในหน้า ๒๒๖ ว่าเป็นคำกริยา หมายถึง “ปกรอง, รักษา, ดูแล, มีสิทธิปกรอง”

ค. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้คำจำกัดความคำว่า “ครอบครอง” ไว้ในหน้า ๑๖๘ ว่าเป็นคำกริยา หมายถึง “ยึดถือไว้, มีสิทธิถือเอาเป็นเจ้าของ มีสิทธิปักครอง”

๔. คำอธิบายกฎหมายอาญาภาค ๒ ตอน ๒ และภาค ๓ โดยศาสตราจารย์ จิตติ ติงศักดิ์ จัดพิมพ์โดยสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา พิมพ์ครั้งที่ ๕ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้อธิบายคำว่า “ครอบครอง” ไว้ในหน้า ๒๖๒๖ ว่า “อย่างไรเป็นครอบครองทรัพย์ ต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๖๗ คือ ไม่แต่เพียงยึดถือ แต่ต้องมีเจตนาเพื่อตนด้วย”

(๕) เมื่อคำว่า “ครอบครอง” คำเดียวกัน แต่มีการอธิบายความหมายแตกต่างกัน ผู้รวบรวมรายการทรัพย์สินของคู่สมรสของผู้ถูกร้อง จึงเข้าใจตามที่ตนคิด ซึ่งเมื่อ ณ วันยื่นแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สิน วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ และวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ ไม่มีทรัพย์สินที่เป็นชื่อของคู่สมรสของผู้ถูกร้องที่อยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น คงมีแต่ที่มีชื่อผู้อื่นเป็นผู้ถือ (หุ้น) ในใบหุ้น (ซึ่งเป็นการถือแทนคู่สมรสของผู้ถูกร้อง) และใบหุ้นนั้นก็อยู่ในความครอบครองของคู่สมรสอยู่แล้ว และในแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินก็ไม่มีช่องสำหรับให้กรอกในกรณีบุคคลอื่นถือหุ้น หรือทรัพย์สินแทน ประกอบกับคำอธิบายการกรอกรายการต่างก็ไม่ได้กำหนดว่าต้องแสดงรายการทรัพย์สินในส่วนที่บุคคลอื่นถือแทนไว้ด้วย ผู้รวบรวมรายการทรัพย์สินจึงเข้าใจว่าเมื่อ (ใบ) หุ้นไม่ได้อยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่นและแบบก็ไม่มีช่องสำหรับให้กรอกรายการทรัพย์สินให้บุคคลอื่นถือแทน จึงไม่ได้แจ้งผู้กรอกรายการในแบบแสดงรายการฯ ผู้กรอกรายการจึงไม่ได้แสดงรายการไว้ เช่นกัน

(๖) ต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ป. ซึ่งเป็นคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ออกระเบียบว่าด้วย การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ให้มีผลใช้บังคับในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๑ โดยข้อ ๑๑ ของระเบียบดังกล่าว ได้ให้ความหมายของคำว่า “ทรัพย์สิน” ที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต้องแสดงแตกต่างไปจากที่อธิบายไว้เดิมโดย “ให้รวมถึงทรัพย์สินในต่างประเทศและที่มิได้อยู่ในความครอบครองของบุคคลดังกล่าวด้วย จึงทำให้เกิดความสับสนว่าคำว่า “ทรัพย์สิน” ในคำอธิบายการกรอกรายการเดิมที่ว่า “ทั้งที่อยู่ในความครอบครองของผู้อื่นด้วย” กับคำอธิบายตามระเบียบลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ที่ว่า “ที่มิได้อยู่ในความครอบครองของบุคคลดังกล่าวด้วย” มีความหมายเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร ต่อมาเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ ประธานคณะกรรมการ ป.ป.ป. ซึ่งเป็นคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ประกาศกำหนดแบบและรายละเอียดของบัญชี

แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองขึ้นใหม่อีกครั้ง ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยได้กำหนดแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินขึ้นใหม่ และได้จัดทำคำขอเชิญการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและการกรอกรายการของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองขึ้นใหม่ จำนวน ๑๒ ข้อ ซึ่งคำขอเชิญใหม่นี้ได้อธิบายคำว่า “ทรัพย์สิน” ไว้ในข้อ ๕ ขยายความเพิ่มเติมแตกต่างไปจากที่เคยอธิบายไว้เดิม ๒ ครั้งดังกล่าวข้างต้น คืออธิบายว่า “ให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองของผู้ยื่นบัญชี คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะที่อยู่ภายใต้กฎหมายและการอาจจกรหรือที่อยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น หรือบุคคลอื่นถือสิทธิแทนด้วย” ซึ่งคำขอเชิญครั้งใหม่นี้ได้กลับไปใช้ข้อความเดิมในคำขอเชิญครั้งแรกคือคำว่า “ที่อยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น” แต่ได้เพิ่มข้อความใหม่โดยได้ขยายความให้รวมถึง “บุคคลอื่นถือสิทธิแทน” ด้วย จะเห็นได้ว่าคำขอเชิญคำว่า “ทรัพย์สิน” รวมตลอดทั้งคำขยายความต่างๆ ได้กลับไปกลับมาและขยายความออกไปทุกครั้งที่มีการประกาศใหม่ จนยกที่ผู้ปฏิบัติจะเข้าใจหรือปฏิบัติได้ถูกต้อง ซึ่งน่าจะเป็นไปได้ว่า เพราะมีผู้ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับความตั้งใจของผู้ร้องเป็นจำนวนมาก ผู้ร้องจึงได้พยายามอธิบายขยายความในคำขอเชิญการกรอกรายการเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น การที่บุคคลเข้าใจความหมายไม่ตรงกันกับที่ผู้ร้องประสงค์จะให้เป็น จึงมิใช่เป็นเรื่องผิดปกติ หรือจะแสดงได้ว่ามีความงงใจที่จะปกปิดรายการต่างๆ ที่จะต้องแจ้ง นอกจากนั้นการประกาศใช้แบบในครั้งดังกล่าว ผู้ร้องก็มิได้นำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา แม้จะได้มีการพิมพ์คำขอเชิญการยื่นบัญชีไว้ต่อท้ายแบบ แต่คนทั่วไปซึ่งคุ้นเคยกับแบบที่มีอยู่เดิม ย่อมอาจเกิดความบกพร่องเนื่องจากไม่ได้อ่านคำชี้แจงอีกด้วย เพราะเข้าใจไปว่าเป็นแบบหรือคำขอเชิญที่มีหรือเคยใช้อยู่เดิม

(๓) แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ ดังกล่าวไม่ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้ทราบกันโดยทั่วไป ดังนั้นทั้งแบบบัญชีแสดงรายการ ๑ และคำขอเชิญการยื่นบัญชีดังกล่าวที่กำหนดขึ้นโดยประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ จึงไม่อาจนำมาเป็นเกณฑ์เพื่อใช้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรวมทั้งผู้ถูกร้องได้

(๔) ผู้ถูกร้องเห็นว่าคำขอเชิญความหมายของคำว่า “ทรัพย์สิน” ที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะต้องแสดงรายการตามที่ผู้ร้องได้ให้คำขอเชิญไว้แต่ละครั้ง ยังหากาความชัดเจนไม่ได้ว่า มีความหมายครอบคลุมแค่ไหน เพียงใด ในทางปฏิบัติจึงทำให้เกิดความสับสนเกิดความเข้าใจผิด และความเข้าใจไม่ตรงกันของผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดมา แม้คณะกรรมการผู้ร้องได้ทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลง

คำอธิบายหมายครั้งก็ตาม ก็ยังไม่แน่ว่าผู้กรอกแบบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะเข้าใจความหมายแท้จริงมากน้อยเพียงใด และจะตรงกับที่ผู้ร้องเข้าใจหรือไม่ ซึ่งผู้ร้องเองก็เข้าใจปัญหาดังกล่าวเป็นอย่างดี ดังนั้น ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ผู้ร้องก็ได้ประกาศกำหนดแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินใหม่จึงนือก โดยได้เปลี่ยนชื่อจาก “บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” เป็น “บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ” ทั้งได้จัดทำคำอธิบายการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและการกรอกรายการขึ้นใหม่จำนวน ๑๓ ข้อ และผู้ร้องได้จัดสัมมนาระหว่างผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐกับคณะกรรมการผู้ร้องขึ้นเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๒ โดยผู้ร้องได้ใช้แบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กับคำอธิบายการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และการกรอกรายการที่ผู้ร้องกำหนดขึ้นใหม่ มาใช้ประกอบการสัมมนาด้วย แต่หลังจากสัมมนาแล้ว ผู้ร้องกลับแก้ไขคำอธิบายการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และการกรอกรายการขึ้นใหม่โดยเปลี่ยนแปลงไปจากที่สัมมนากันไว้ โดยเพิ่มเป็น ๑๔ ข้อ และเมื่อต่อมา มีสมาชิกวุฒิสภาเข้าใหม่ เมื่อปลายเดือนมีนาคม ๒๕๔๓ และ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งกำลังจะพ้นตำแหน่งเมื่อปลายปี ๒๕๔๓ ซึ่งทั้งสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน แต่สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเหล่านั้นต่างก็มีความสับสนในการกรอแบบบัญชีแสดงรายการ ผู้ร้องจึงได้จัดสัมมนาเพื่อชี้แจงอีกถึง ๒ ครั้ง

(๕) แม้จะมีการปรับปรุงแบบบัญชีแสดงรายการ ๑ และคำอธิบายหมายครั้งแล้วก็ตาม แต่ก็ยังคงมีปัญหาเกี่ยวกับการกรอกแบบอยู่ เป็นต้นว่า ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเช่าบ้านบุคคลอื่นอยู่ หรือบุคคลอื่นให้บ้านอยู่หรืออาศัยโดยไม่คิดค่าเช่า สิทธิที่จะได้อยู่อาศัยในบ้านนั้นซึ่งถือเป็น “สิทธิครอบครอง” มีปัญหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่เช่าหรืออาศัยอยู่ในบ้านของบุคคลอื่นจะต้องแสดงรายการสิทธิครอบครองในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินหรือไม่ ถ้าไม่แสดง จะมีความผิดหรือไม่ และที่ผ่านมา มีครรภ์แสดงไว้หรือไม่ อย่างไร นอกจากนั้นความหมายของคำว่า “ทรัพย์สินอื่น” ที่ระบุไว้ในข้อ ๗ ของคำอธิบายแบบท้ายแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศของประธานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๑ ได้กำหนดประเภททรัพย์สินที่เป็นสัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข แมว นก ไว้ด้วย จึงมีปัญหาว่า ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีสัตว์เลี้ยงประเภทดังกล่าว แต่ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๑ ไม่แสดงสัตว์เลี้ยงเหล่านั้นไว้ในบัญชี จะถือว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองคนนั้นมีความผิดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ หรือไม่ และที่ผ่านมา มีผู้ยื่นรายได้แสดงทรัพย์สินประเภทสิทธิครอบครองจากการเช่าทรัพย์และสัตว์เลี้ยงไว้หรือไม่ อย่างไร

๑๕. ຜູ້ຮ່ວມເຄຍຕຽງສອບບัญชີແສດງຮາຍກາຣທຣພິສິນຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງແລ້ວ ແຕ່ໄມ່ເຄຍທັກທ່ວງວ່າໄມ່ຄູກຕ້ອງ

ຜູ້ຄູກຮ້ອງຂອ້ງຂໍແຈງວ່າ ບัญชີແສດງຮາຍກາຣທຣພິສິນແລະໜີສິນທີຜູ້ຄູກຮ້ອງຢືນຄັ້ງແຮກເມື່ອວັນທີ ៣ ພຸດສິຈິກາຍນ ២៥៤០ ແລະຄັ້ງທີສອງເມື່ອວັນທີ ៤ ຂັນວາມ ២៥៤០ ທີ່ໄມ່ໄດ້ແສດງຮາຍກາຣຫຸ້ນທີ່ມີຜູ້ອື່ນຄື່ອ້ອັນແຫ່ນຄຸນໝົງພາມານຄູ່ສ່ມຮສຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງນັ້ນ ຄະກරໍມກາຜູ້ຮ່ວມໄດ້ສອບຄວາມຄູກຕ້ອງແລະຄວາມມື່ອງໝົງຈິງຂອງທຣພິສິນແລ້ວ ໄດ້ໃຫ້ຜູ້ຄູກຮ້ອງຂໍແຈງເພີ່ມເຕີມເລີ່ມພາກໃນຮານກາຣແລະຍານພາຫະຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງ ຄູ່ສ່ມຮສ ແລະຂອງບຸຕຣທີ່ຍັງໄມ່ບ່ຽນດີກາວະຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງທີ່ໄມ່ໄດ້ແສດງໄວ່ໃນແບບບัญชີແສດງຮາຍກາຣ ១ ຜູ້ຮ່ວມໄມ່ໄດ້ໃຫ້ຂໍແຈງຫົວໜ້າສອບຄາມເຮືອກໃຫ້ບຸຄຄລ່ອ້ອັນແຫ່ນແຫ່ນແຕ່ອ່າງໄດ້ແລະເມື່ອຜູ້ຄູກຮ້ອງໄດ້ຂໍແຈງເມື່ອວັນທີ ២៥ ຕຸລາຄ ២៥៤១ ແລະວັນທີ ២៥ ພຸດສິຈິກາຍນ ២៥៤១ ແລ້ວຜູ້ຮ່ວມກີ່ໄມ່ເຄຍທັກທ່ວງຫົວໜ້າໃຫ້ຜູ້ຄູກຮ້ອງແສດງຮາຍກາຣເພີ່ມເຕີມອີກ ຮັງຈາກນັ້ນອີກເພີ່ຍງ ៥ ວັນ ຜູ້ຄູກຮ້ອງພັນຈາກດຳແຫ່ນທຳກຳທຳກຳທັກທ່ວງທີ່ໄດ້ໃຫ້ຜູ້ຄູກຮ້ອງແສດງຮາຍກາຣເພີ່ມເຕີມອີກ ໂດຍຜູ້ຮ່ວມຮາຍກາຣທຣພິສິນແລະຜູ້ກ່ອກຮາຍກາຣໃນບัญชີແສດງຮາຍກາຣ ១ ຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງ ໄດ້ນຳໜຳຂ້ອມຸລເດີມໃນບัญชີແສດງຮາຍກາຣລັບທີ່ຢືນເມື່ອວັນທີ ៤ ຂັນວາມ ២៥៤០ ແລະທີ່ໄດ້ຂໍແຈງເພີ່ມເຕີມເມື່ອວັນທີ ២៥ ຕຸລາຄ ២៥៤១ ແລະວັນທີ ២៥ ພຸດສິຈິກາຍນ ២៥៤១ ເປັນຫຼັກໂດຍທຳກາຣປັບປຸງແກໍໄປຈຳນວນທຣພິສິນໃຫ້ເປັນປັງຈຸບັນເຖິ່ງນັ້ນ

១៦. ເຫດຖືຜູ້ຄູກຮ້ອງໄມ່ໄດ້ແສດງຮາຍກາຣທຣພິສິນທີຜູ້ອື່ນຄື່ອ້ອັນແຫ່ນຄູ່ສ່ມຮສຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງ

(១) ທີ່ຜູ້ຄູກຮ້ອງໄມ່ໄດ້ແສດງຮາຍກາຣທຣພິສິນຂອງຄູ່ສ່ມຮສທີ່ມີຂໍ້ອບຸຄຄລ່ອ້ອັນຄື່ອ້ອັນໃນບัญชີແສດງຮາຍກາຣທຣພິສິນແລະໜີສິນທີ່ຢືນເມື່ອວັນທີ ៣ ພຸດສິຈິກາຍນ ២៥៤០, ເມື່ອວັນທີ ៤ ຂັນວາມ ២៥៤០ ແລະເມື່ອວັນທີ ៤ ຂັນວາມ ២៥៤១ ກີ່ພະຍາຍາມຜູ້ຮ່ວມຮາຍກາຣທຣພິສິນຂອງຄຸນໝົງພາມານຄູ່ສ່ມຮສຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງເຫັນວ່າຄ້າລັກງານການເປັນເຈົ້າຂອງກຽມສີທີ່ໃນທຣພິສິນຫົວໜ້າໄປໆໄປໆກັບພົນປະເກມມີຄວາມຄູ່ສິນທີ່ມີຄວາມຄູ່ສ່ມຮສ ແລະບຸຕຣທີ່ຍັງໄມ່ບ່ຽນດີກາວະເປັນເຈົ້າຂອງກຽມສີທີ່ ແຕ່ປ່ຽກງູ້ເປັນຂໍ້ອບຸຄຄລ່ອ້ອັນກີ່ໄໝ້ຕ້ອງແສດງຮາຍກາຣ ເພະຈະຂັດກັບເອກສາຣທີ່ຮະບຸຊ່ອບຸຄຄລ່ອ້ອັນເປັນເຈົ້າຂອງກຽມສີທີ່ ທັງໃນແບບບัญชີທີ່ຢືນເມື່ອວັນທີ ៣ ພຸດສິຈິກາຍນ ២៥៤០ ແລະວັນທີ ៤ ຂັນວາມ ២៥៤០ ກີ່ໄໝ້ມີຄໍາອະນຸຍາວ່າທຣພິສິນທີ່ຈະຕ້ອງແສດງໃຫ້ຮ່ວມຄື່ອ້ອັນທີ່ບຸຄຄລ່ອ້ອັນຄື່ອ້ອັນແກ່ນດ້ວຍ ຜູ້ຮ່ວມຮາຍກາຣທຣພິສິນຂອງຄຸນໝົງພາມານເຈົ້າໄໝ້ໄດ້ແຈງໃຫ້ຜູ້ກ່ອກຮາຍກາຣຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງທຣພິສິນ ຜູ້ກ່ອກຮາຍກາຣຈຶ່ງໄມ່ໄດ້ແສດງໄວ່ໃນບัญชີແສດງຮາຍກາຣ ១ ຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງ ຜູ້ຮ່ວມຮາຍກາຣກ່ອນນັ້ນມີຄວາມຄູ່ສິນທີ່ມີຄວາມຈິງດັກລ່າວ ກລ່າວກື່ອ ຄະອນຸກຽມກາຣ ១ ໄດ້ເຮືອກນາງກມລວນໂຫດີກະພຸກະປະ ຜູ້ກ່ອກຮາຍກາຣບັນຍື່ແສດງຮາຍກາຣທຣພິສິນແລະໜີສິນທີ່ຜູ້ຄູກຮ້ອງທັງ ៣ ຄັ້ງໄປ໌ໃຫ້ກາຣນາງກມລວນໄດ້ໃຫ້ກາຣຢືນຢັນຕ່ອຄະອນຸກຽມກາຣ ១ ວ່າ ຕັນເອງເປັນຜູ້ຮ່ວມຮາຍກາຣທຣພິສິນແລະໜີສິນ

เฉพาะของผู้ถูกร้อง แต่โดยที่ผู้ถูกร้องไม่มีทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่น นางกมลวันจึงไม่ได้แสดงไว้ ส่วนทรัพย์สินและหนี้สินของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้ถูกร้อง นางกัญญาภา วงศ์เห็น เป็นผู้ร่วบรวม ซึ่งนางกัญญาภาได้ไปให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการฯ เช่นกันว่า เหตุที่ไม่ได้ร่วบรวม รายการทรัพย์สินของคุณหญิงพจนานที่อยู่ในชื่อบุคคลอื่นส่งให้นางกมลวันเพื่อรอ กในบัญชีแสดงรายการ ด้วยก็ เพราะดูจากคำอธิบายในแบบบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินและคำอธิบายการกรอกรายการที่ได้รับ มาครั้งแรกและครั้งที่สอง ซึ่งยืนเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ และวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ นั้น มีช่องที่จะกรอกเฉพาะทรัพย์สินของผู้ยื่น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเท่านั้น ไม่มีช่องที่ จะกรอกรายการทรัพย์สินที่ให้ผู้อื่นถือแทนอีกทั้งคำอธิบายการกรอกรายการก็ไม่ได้ให้กรอก รายการ ในส่วนทรัพย์สินที่ให้ผู้อื่นถือแทนด้วย จึงเข้าใจว่าไม่ต้องแสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรสของผู้ถูกร้อง ที่ผู้อื่นถือแทน

(๒) แม้ต่อมา คำอธิบายการกรอกรายการในบัญชีแสดงรายการฯ ที่กำหนดขึ้นใหม่ ตามประกาศของคณะกรรมการ พ.ป.ช. ฉบับลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ จะมีคำอธิบายว่าให้แสดง รายการทรัพย์สินที่ให้ผู้อื่นถือแทนด้วยก็ตาม แต่นางกัญญาภา วงศ์เห็น ผู้ร่วบรวมรายการทรัพย์สิน ของคุณหญิงพจนานที่ไม่ได้อ่านคำอธิบายนั้น เพราะเข้าใจว่าคงเหมือนคำอธิบายฉบับที่ยื่นไว้เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ และวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ ซึ่งไม่ได้ระบุว่าต้องแสดงรายการทรัพย์สิน ที่ให้ผู้อื่นถือสิทธิแทน จึงไม่ได้ร่วบรวมหุ้นของคุณหญิงพจนานที่ให้ผู้อื่นถือแทนให้นางกมลวัน ผู้กรอก รายการในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง เมื่อนางกัญญาภาไม่ได้ร่วบรวมรายการ ทรัพย์สินของคุณหญิงพจนานที่บุคคลอื่นถือแทนส่งให้นางกมลวันด้วยความเข้าใจว่าไม่ต้องแสดง รายการในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง จึงไม่ได้นำรายการหุ้นของคุณหญิงพจนานที่บุคคลอื่นถือแทนไปแสดงในบัญชีแสดงรายการฯ

(๓) ผู้ถูกร้องเพิ่มมาทราบภายหลังว่า หุ้นของคุณหญิงพจนานที่ให้บุคคลอื่นถือแทน และไม่ได้แสดงไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น มิใช่เมืองพะที่ผู้ร้องระบุในคำร้องขอให้ พิจารณาในข้อเท็จจริงนี้ เป็นหุ้นของคุณหญิงพจนานในบริษัทอื่นๆ ที่ไม่ได้ระบุในคำร้องอีกหลายบริษัท ที่ให้บุคคลอื่นถือแทนไม่ว่าจะเป็นจำนวนมากน้อยเพียงใด นางกัญญาภาจึงไม่ได้แจ้งนางกมลวันทราบ อีกเช่นกัน นางกมลวันจึงไม่มีข้อมูลของหุ้นในส่วนที่บุคคลอื่นถือแทนไปแสดงไว้ในบัญชีแสดงรายการฯ ข้อเท็จจริงนี้เป็นข้อพิสูจน์เจตนาของบุคคลทั้งสองซึ่งเป็นผู้ร่วบรวมรายการทรัพย์สินและผู้กรอก แบบบัญชีแสดงรายการฯ ได้เป็นอย่างดีว่าเป็นการเข้าใจว่าไม่ต้องกรอกหรือไม่ต้องแสดง ไม่ใช่กรณี ใจไม่กรอก หรือใจไม่แสดงตามข้อกล่าวหาของผู้ร้อง

(๔) เมื่อนางกมลวันจัดทำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเสร็จและนำมาให้ผู้ถูกร้องลงนาม ผู้ถูกร้องก็ลงนามไปโดยเข้าใจว่านางกมลวันกรอกรายการทรัพย์สินไว้ถูกต้องครบถ้วนแล้ว ผู้ถูกร้องจึงไม่ได้ตรวจสอบด้วยตนเองทั้งหมดอีกรังหนึ่ง เพราะไม่ทราบรายละเอียดของทรัพย์สินเนื่องจากมีอยู่เป็นจำนวนมาก สุดวิสัยที่ผู้ถูกร้องจะทราบได้ทุกชิ้นทุกรายการด้วยตนเองและไว้วางใจผู้ดำเนินการดังกล่าว และผู้ถูกร้องก็ไม่ได้เข้าไปดูแลในรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง เพราะมีการจัดทำรายการเมื่องามมาก แต่โดยเฉพาะในส่วนทรัพย์สินของคุณหญิงพจนานด้วยแล้ว ผู้ถูกร้องยังไม่มีโอกาสจะทราบรายละเอียดได้เลย เพราะหลังจากโอนหุ้น (โลย) ให้คุณหญิงพจนานไปแล้ว ผู้ถูกร้องก็ไม่ได้ติดตามว่าคุณหญิงพจนานจะนำหุ้นที่ได้รับโอนไปนั้นไปดำเนินการอย่างไร เพราะถือว่าโอนเสร็จเด็ดขาดไปแล้ว

(๕) ที่ผู้ร้องอ้างว่า การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ เป็นหน้าที่ของผู้ถูกร้องต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ถูกร้องจะปฏิเสธว่าไม่ทราบรายละเอียดเรื่องให้ผู้อื่นถือหุ้นแทนและไม่ได้แสดงรายการเพราฯได้มอบหมายให้เลขาธุการเป็นผู้จัดทำไม่ได้นั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่า ในส่วนของผู้ถูกร้องนั้น ผู้ถูกร้องไม่ได้ให้ผู้อื่นถือหุ้นแทน ดังนั้น ที่นางกมลวันไม่ได้แสดงรายการว่ามีทรัพย์สินที่เป็นหุ้นของผู้ถูกร้องที่ให้ผู้อื่นถือแทนจึงถูกต้องแล้ว แต่ในส่วนหุ้นของคุณหญิงพจนานที่ให้บุคคลอื่นถือแทน นางกมลวันไม่ทราบเพราฯเป็นหน้าที่ของนางกมลวัน แต่ นางกมลวันหากเข้าใจว่าหุ้นของคุณหญิงพจนานส่วนที่ให้บุคคลอื่นถือแทนไม่ต้องแสดงดังที่ได้แจ้งไว้ข้างต้น จึงไม่ได้แจ้งให้นางกมลวันทราบ นางกมลวันจึงไม่ได้แสดงรายการว่ามีทรัพย์สินเป็นหุ้นของคุณหญิงพจนานที่ให้คนอื่นถือแทน กรณีจึงไม่มีพฤติการณ์ใดๆ อันส่อให้เห็นไปได้ว่าผู้ถูกร้องจะไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปอกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ใดๆ โดยมิชอบด้วยกฎหมายในโอกาสที่ผู้ถูกร้องได้ดำเนินตำแหน่งทางการเมืองแต่อย่างใด

(๖) แต่อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการผู้ร้องก็ได้ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินรวมทั้งความเปลี่ยนแปลงในบัญชีแสดงรายการที่ยื่นไว้เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ และเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ แล้วเห็นว่าถูกต้องจึงได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๙๙ ตอนพิเศษ ๕๑ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๒ ดังนั้น จึงถือว่าบัญชีแสดงรายการ ๑ ทั้งสองครั้ง ดังกล่าวเป็นอันยุติ คงมีปัญหาเฉพาะบัญชีแสดงรายการ ๑ ที่ยื่นเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ ซึ่งในคราวนี้ให้พิจารณาวินิจฉัยอ้างว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินที่เป็นของผู้ถูกร้อง คู่สมรส และ

บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะแต่ให้ผู้อื่นถือแทนมีจำนวนรวม ๖๔๖,๕๘๔,๓๘๔ บาท แต่ผู้ร้องไม่ได้ระบุว่า ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินอะไร และให้ใครถือแทน ผู้ถูกร้องเห็นว่า เมื่อเทียบกับจำนวนทรัพย์สินทั้งหมด ของผู้ถูกร้อง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะที่แสดงไว้ ซึ่งมีจำนวนรวม ๒๔,๘๕๔,๕๘๐,๐๐๐ บาท กับจำนวนที่ผู้ร้องอ้างว่าให้บุคคลอื่นถือแทนแต่ไม่ได้แสดงไว้ จำนวน ๖๔๖,๕๘๔,๓๘๔ บาท จำนวนที่ผู้ร้อง อ้างว่าให้บุคคลอื่นถือแทนและไม่ได้แสดงไว้มีจำนวนเพียงเล็กน้อยคือเพียง ร้อยละ ๒.๕ ของทรัพย์สิน ที่แสดงไว้ทั้งหมดเท่านั้น จึงไม่มีเหตุผลหรือมูลเหตุใดที่ผู้ถูกร้องจะใจเย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

(๓) ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องและลงมติเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ ผู้ร้องได้ตรวจสอบและลงมติพร้อมกับผู้ดำเนินการเมื่อรายอื่นอยู่ด้วย คือ นายบัญญัติ บรรดัจูาน ซึ่งเป็นนักการเมืองสังกัดพรรคประชาธิปัตย์คู่แข่งของพรรครักไทยรักไทย นายบัญญัติ ได้แสดงบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินว่ามีเงินในบัญชีธนาคารเป็น จำนวน ๑,๗๐๐,๐๐๐ บาท แต่ปรากฏ ข้อเท็จจริงว่านายบัญญัติได้ออกเช็คสั่งจ่ายเงินชำระค่าหุ้นบริษัท ศรีสุบรรณเทรดดิ้ง จำกัด เป็นเงินจำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๒๕.๔ ของจำนวนเงินที่มีอยู่ในบัญชีธนาคารทั้งหมด แต่นายบัญญัติ ไม่ได้ยื่นแสดงรายการทรัพย์สินส่วนที่เป็นหุ้นในบริษัท ศรีสุบรรณ เทรดดิ้ง จำกัด ที่ซื้อไว้ดังกล่าว โดยอ้างในภายหลังว่าหลงลืม ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนของทรัพย์สินที่ผู้ร้องอ้างว่าผู้ถูกร้องให้ บุคคลอื่นถือแทนแล้ว จะเห็นได้ชัดแจ้งว่าทรัพย์สินของนายบัญญัติที่ไม่ได้ยื่นแสดงรายการทรัพย์สิน มีจำนวนมากกว่าหลายเท่า แต่ผู้ร้องกลับวินิจฉัยว่า ที่นายบัญญัติซึ่งแจ้งว่าลืมเป็นเหตุผลที่รับฟังได้ ไม่มีเหตนาหรือจึงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิด ข้อเท็จจริงที่ควรให้ทราบ ทั้งๆ ที่ก่อนหน้านั้นนายโภคประทานกรรมการผู้ร้องและนายก殿堂รักษ์ เลขาธิการคณะกรรมการผู้ร้องได้ให้สัมภาษณ์แก่สื่อมวลชนตลอดมาว่าผู้ยื่นจะอ้างว่าลืมมาแก้ตัวไม่ได้

(๔) นอกจากนั้นยังมีนักการเมืองสังกัดพรรคร่วมรัฐบาลอีกคนหนึ่ง คือ นายสุทธศัน เงินหมื่น ก็ไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินซึ่งมีอยู่จริงและมีจำนวนมากกว่าจำนวนทรัพย์สินที่ยื่น บัญชีแสดงรายการไว้ เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจพบและเสนอให้ประธานคณะกรรมการผู้ร้องดำเนินการตรวจสอบ แต่แทนที่ประธานกรรมการผู้ร้องจะแต่งตั้งอนุกรรมการ ๑ ดำเนินการตรวจสอบ กลับให้นายสุทธศันยื่น แสดงรายการทรัพย์สินเพิ่มเติมได้

(๕) แต่กรณีของผู้ถูกร้องไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรสที่บุคคลอื่นถือแทน ซึ่งก็เป็นหุ้นซึ่งมีเพียงไม่กี่รายการและมีมูลค่าเพียงประมาณร้อยละ ๒.๕ ของจำนวนทรัพย์สินทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนมากกว่าสองหมื่นล้านบาท และเหตุที่ไม่ได้แสดงก็เพราะผู้ดำเนินการแทนเข้าใจว่า ไม่ต้องแสดง และส่วนที่ไม่ได้แสดงนั้นก็ไม่ได้ทำให้ผู้ถูกร้องได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์แต่อย่างใด

แต่เมื่อผู้ร้องอ้างว่าในกรณีที่ให้ผู้อื่นถือหุ้นแทนก็ต้องแสดงด้วย ผู้ถือครองก็ได้ขอแสดงเพิ่มเติมถึงสามครั้ง ตามหนังสือชี้แจงฉบับวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๓, วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๓ แต่ผู้ร้องได้พิจารณาและมีมติว่าผู้ถือครองจะใช้บัญชีรายการฯ เป็นเหตุโดยไม่พิจารณาในจันทร์ว่าจะอนุญาตให้ผู้ถือครองยื่นบัญชีทรัพย์สินเพิ่มเติมหรือไม่ และผู้ร้องกลับนำรายการทรัพย์สินที่ผู้ถือครองขอยื่นเพิ่มเติมมาวินิจฉัยให้เป็นโถยต่อผู้ถือครอง ซึ่งผู้ถือครองเห็นว่าเป็นการเลือกปฏิบัติอย่างชัดเจน กล่าวคือ ถ้าเป็นผู้ดำเนินการเมืองสังกัดพรรคคู่แข่งกับพรรครักไทยรักไทย ที่ผู้ถือครองเป็นหัวหน้าจะใช้มาตราฐานหนึ่ง แต่ตัวผู้ถือครองกลับใช้มาตราฐานอีกมาตรฐานหนึ่ง จึงไม่เป็นธรรมแก่ผู้ถือครองเป็นอย่างยิ่ง

๓). ผู้ร้องไม่มีอำนาจจากล่าวหาว่าผู้อุกรองกระทำผิดกฎหมายหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และ/หรือหลักเลี่ยงการเสียภาษีเงินได้

(๑) ที่ผู้ร้องอ้างว่า ผู้ถูกร้องมีเจตนาหลอกเลี้ยงไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และมีพฤติกรรมก่อให้เกิดการหลอกเลี้ยงการเสียภาษีเงินได้นั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่า เจตนาณ์ของรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๐ ว่าด้วยการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ส่วนที่ ๑ การแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กับพระราชบัญญัติ ป.ป.ช. ก็คือการป้องปราบการล้อรายภูรังหลวง หรือเพื่อมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่กระทำการโดยทุจริตหรือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย จึงได้กำหนดมาตรการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ประพฤติมิชอบหรือกระทำการทุจริตหรือแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเป็นเหตุให้มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติระหว่างดำรงตำแหน่งหรือเมื่อพ้นจากตำแหน่ง หรือไม่

(๒) รัฐธรรมนูญ หมวดที่ ๑๐ ส่วนที่ ๑ มิได้มีเจตนาณเพื่อจะให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (คณะกรรมการ ก.ล.ต.) เพื่อตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่าหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๙ (ต่อไปจะเรียกว่า “พระราชนูญติหลักทรัพย์”) และก็ไม่ได้ให้อำนาจคณะกรรมการผู้ร้องเป็นเจ้าพนักงานประเมินภัยเพื่อตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่าหลักทรัพย์และการเสียภัยเงินได้ตามประมวลรัษฎากรหรือไม่ แต่อย่างใด เพราะกรณีดังกล่าวมีกฎหมายเฉพาะเจาะจงกำหนดองค์กรและคณะกรรมการให้มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบแยกต่างหากเป็นอิสระอยู่แล้ว ดังนั้น ที่คณะกรรมการผู้ร้องอาศัยอำนาจที่ตนเองไม่มีอยู่ตามกฎหมายขึ้นมาพิจารณาและลงมติโดยฝ่ายเดียวเจตนาณของรัฐธรรมนูญให้เป็นใหญ่แก่ผู้ถูกร้อง นติของคณะกรรมการผู้ร้องจึงไม่ชอบด้วยเจตนาณแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ กำหนดให้ทำได้เท่าที่จำเป็นและจะกระทบถึงสาธารณะสำคัญแห่งสิทธิไม่ได้

๑๙. ผู้ถูกร้องและคู่สมรสของผู้ถูกร้องไม่ได้กระทำพิดกฎหมายหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(๑) ที่ผู้ร้องอ้างว่ามีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าผู้ถูกร้องและคุณหญิงพจนามนดำเนินการโดยไม่สุจริตในการถือหุ้นบริษัทจำกัด แต่ผู้ร้องก็ไม่ได้ให้เหตุผลว่าไม่สุจริตอย่างไร ความจริงผู้ถูกร้องได้แสดงจำนวนหุ้นบริษัทด้วย รวมทั้งหุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน) (หรือบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)) ตามจำนวนที่มีข้อเป็นผู้ถือหุ้นในทะเบียนผู้ถือหุ้นอย่างถูกต้องครบถ้วนในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นต่อคณะกรรมการผู้ร้องมาตลอด

(๒) ที่ผู้ร้องอ้างว่า เมื่อรวมหุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด ที่นายชัยรัตน์ เซียงพุกษ์, นางสาวบุญชู เหรียญประดับ นางสาวดวงตา วงศ์ภักดี และนายวิชัย ช่างเหล็ก ถือแทนจะมีจำนวนถึงหรือเกินร้อยละ ๕ แต่ผู้ถูกร้องและ/หรือคู่สมรสของผู้ถูกร้องไม่ได้รายงานการได้มาซึ่งหุ้นดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ มาตรา ๒๕๖, มาตรา ๒๕๘ และมาตรา ๒๕๙ นั้น ผู้ร้องไม่ได้ระบุวันเวลาที่มีการถือหุ้นจนมีจำนวนถึงหรือเกินร้อยละ ๕ ที่จะต้องรายงานการได้มาต่อ ก.ล.ต. ผู้ร้องเพียงแต่กล่าวอ้างโดยไม่มีข้อสนับสนุนทางกฎหมาย หรือข้อเท็จจริงประกอบ ในการพิจารณาและลงมติของคณะกรรมการผู้ร้อง คงอาศัยข้อสันนิษฐานและอนุมานหรือคาดเดาของกรรมการผู้ร้อง บางคนที่มีเจตนาไม่สุจริตเพื่อจะกลั่นแกล้งผู้ถูกร้องโดยไม่เป็นธรรม แต่อย่างไรก็ตาม หุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในส่วนที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า มีบุคคลอื่นถือแทนนั้น ผู้ถูกร้องเพียงทราบภายหลังว่า เป็นหุ้นที่คุณหญิงพจนามนซื้อมาในภายหลังและให้บุคคลอื่นถือแทนโดยขณะซื้อมาและให้ผู้อื่นถือแทน ผู้ถูกร้องไม่ทราบว่าซื้อมาเมื่อใด จำนวนเท่าใด ผู้ถูกร้องจึงไม่สามารถทราบได้ว่าเมื่อรวมกับหุ้นที่ผู้ถูกร้องกับคุณหญิงพจนามนคู่สมรสถืออยู่เดิมจะมีจำนวนถึงร้อยละห้าของจำนวนหุ้นที่บริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) จำนวนน่ายได้แล้วทั้งหมดหรือไม่ ผู้ถูกร้องจึงไม่ได้รายงานต่อสำนักงาน ก.ล.ต.

(๓) ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่า นางสาวบุญชู เหรียญประดับ ได้ซื้อหุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๐ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ หุ้น ซึ่งตรงกับจำนวนหุ้นที่นางสาวดวงตา วงศ์ภักดี ขายไปเมื่อวันที่ ๓ และ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๐ น่าจะเข้าข่ายเป็นการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลภายในอันเป็นความผิดตามมาตรา ๒๕๑ และซื้อขายโดยอ้ำพรางเพื่อให้บุคคลทั่วไปหลงผิดอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติ

บัญญัติหลักทรัพย์ฯ มาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔ นั้น ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า การซื้อและการขายหุ้น ดังกล่าว ผู้ถูกร้องไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการและไม่ทราบรายละเอียด ผู้ถูกร้องเพียงทราบภายหลังเมื่อมี การกล่าวหาว่าผู้ถูกร้องจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วย ข้อความอันเป็นเท็จ หรือปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ แต่อย่างไรก็ตาม ใน การซื้อขายหุ้น ดังกล่าวก็ไม่ปรากฏว่าเป็นการซื้อขายโดยใช้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของใครในประการที่น่าจะเป็นการเอา เปรียบต่อบุคคลภายนอกโดยอาศัยข้อเท็จจริงเป็นสาระสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงราคาของหุ้นที่ยังไม่ได้ เปิดเผยต่อประชาชน อันจะเป็นความผิดตามมาตรา ๒๔๑ และก็ไม่ปรากฏว่าการซื้อขายหุ้นครั้งนั้น เป็นการซื้อขายโดยอ้าง理由เพื่อให้บุคคลทั่วไปหลงผิด หรือซื้อขายในลักษณะต่อเนื่องอันเป็นผลทำให้ การซื้อหรือขายหุ้นนั้นผิดไปจากสภาพปกติของตลาด อันจะเป็นความผิดตามมาตรา ๒๔๓ ทั้งกรณี ไม่ต้องด้วยข้อสันนิษฐานที่จะถือว่าเป็นการอ้าง理由เพื่อให้บุคคลทั่วไปหลงผิดตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๒๔๔ แต่อย่างใดด้วยเช่นกัน

(๔) การที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือคู่สมรส หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ได้มาหรือขายซึ่งหุ้นที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ก็ไม่มีบทบัญญัติใดในรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ว่าต้องแสดงในแบบแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและให้อำนาจคณะกรรมการผู้ร้องตรวจสอบว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำการผิดต่อพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ หรือไม่ ซึ่งตามกฎหมาย เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ก.ล.ต. ไม่ใช้อำนาจของผู้ร้อง ผู้ถูกร้องจึงเห็นว่าที่ผู้ร้องอ้างในเรื่อง ดังกล่าวประกอบการพิจารณาลงมติจึงเป็นการก้าวถ่างอำนาจขององค์กรอื่น และเป็นการล่วงล้ำเข้าไป ในสิทธิส่วนบุคคลของผู้ถูกร้องอันเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญอีกด้วย

๘๖. ผู้ถูกร้องและคู่สมรสไม่ได้หลอกเลี่ยงการเสียภาษีเงินได้

(๑) ที่ผู้ร้องอ้างว่าผู้ถูกร้องและ/หรือคู่สมรสมีพฤติกรรมก่อให้เกิดการหลอกเลี่ยง การเสียภาษีเงินได้โดยอ้างเหตุที่นายบรรณพจน์ ดาวาพงศ์ ได้หุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔,๕๐๐,๐๐๐ หุ้น ในราคาหุ้นละ ๑๖๕ บาท เป็นเงิน ๗๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จากคุณหญิงพจน์โดยเสนอขาย โดยนายบรรณพจน์ต้องนำราคาหุ้นที่รับโอนมา รวมจำนวนเพื่อเสียภาษีเงินได้ แต่นายบรรณพจน์ไม่ได้นำราคาหุ้นดังกล่าวมารวมเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษี เงินได้นั้น ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ผู้ถูกร้องทราบในภายหลังว่าที่มีการโอนหุ้นจำนวนดังกล่าวจากนางสาวดวงตา ซึ่งถือแทนคุณหญิงพจน์ไปยังนายบรรณพจน์ตามความประสงค์ของคุณหญิงพจน์ ซึ่งถ้าจะต้องเสียภาษีเงินได้หรือไม่ก็เป็นเรื่องที่นายบรรณพจน์มีหน้าที่เสียตามกฎหมายไม่เกี่ยวกับเรื่องที่ผู้ถูกร้องหรือ คู่สมรสผู้ถูกร้องจะต้องแสดงในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแต่อย่างใด

(๒) ในการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์นั้น ถ้าบุคคลธรรมดายังเป็นผู้ซื้อหรือผู้ขาย ผู้ขายได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินได้จากการขายไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากลับและผู้ซื้อก็ไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดแต่อย่างใด เช่นกัน ส่วนกรณีบุคคลธรรมดายังได้รับโอนหุ้นมาโดยเสน่ห์หา แม้กฏหมายจะถือเป็นเงินได้เพิ่งประเมินที่ต้องนำรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาก็ตาม แต่ถ้าได้รับจากการอุปการะโดยหน้าที่ธรรมจรรยา จากการรับมารอดกหรือเนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งชนบธรรมเนียมประเพณี ผู้ที่ได้รับโอนหุ้นมาโดยเสน่ห์หาก็ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ นอกจากนั้น ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องนี้ก็ยังไม่ปรากฏว่าเจ้าพนักงานประเมินได้ตรวจสอบและประเมินให้มีการเสียภาษีเงินได้จากการโอนหุ้นดังกล่าวแต่อย่างใด

ด้วยเหตุดังกล่าวมาข้างต้น ผู้ถูกร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในจังหวะของผู้ร้อง

ศาลรัฐธรรมนูญได้ส่งสำเนาคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องให้ผู้ร้องทราบและแจ้งให้คุณหญิงปรียาฯ ทราบคำชี้แจงของผู้ถูกร้องที่อ้างว่า คุณหญิงปรียาฯ ดำเนินตำแหน่งกรรมการบริษัทวงศ์อมรฯ กรรมการบริษัท เกษมวนารามฯ และเป็นผู้ทำบัญชีของบริษัทนี้

กรรมการ ป.ป.ช. ที่ถูกผู้ถูกร้องพาดพิงในคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ได้ยื่นคำแฉลงต่อศาลรัฐธรรมนูญชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ดังนี้

(๑) นายโวกาส อรุณินท์ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำแฉลงเป็นหนังสือลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๔ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงกรณีที่ผู้ถูกร้องกล่าวว่า ผู้ทำคำแฉลงปฏิบัติไม่เป็นกลางไม่เป็นธรรม เลือกปฏิบัติ ด้วยการนำเรื่องของผู้ถูกร้องเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบอย่างเร่งด่วนผิดปกติ ขึ้นมาสาธารณชนล่วงหน้าก่อนลงมติ และดำเนินการให้มีการลงมติเรื่องของผู้ถูกร้อง ทั้งๆ ที่รู้อยู่แล้วว่า มีกรรมการ ป.ป.ช. ๓ คน ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่กรรมการได้ นิติของผู้ร้องจึงไม่ชอบสรุปคำแฉลงได้ดังนี้

ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ร้องดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่เหมือนกันทุกราย ตามหลักเกณฑ์ที่ผู้ร้องกำหนดตามมติ ครั้งที่ ๕/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๐

ผู้ร้องดำเนินการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ของผู้ถูกร้อง ตามแนวทางและหลักเกณฑ์ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยตรวจสอบบัญชีฯ กรณีเข้ารับตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งแล้วเสร็จ และประกาศผลการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน ในราชกิจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๙๖ ตอนพิเศษ ๕๗ ง วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๒

ส่วนบัญชี ๑ กรณีพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปี อยู่ในระหว่างการตรวจสอบ ยังไม่แล้วเสร็จ ในเดือนกันยายน ๒๕๔๓ สืบมารชันเสนอข่าวเกี่ยวกับการที่ผู้ถูกร้องไม่แสดงทรัพย์สิน (หุ้น) จำนวนมากที่อยู่ในชื่อของแม่บ้าน คนรับใช้ คนขับรถ และยามรักษาความปลอดภัยของผู้ถูกร้อง ในบัญชี ๑ ที่ยื่นต่อผู้ร้อง และว่าที่ร้อยตรี เสี่ยงยม ๑ ยื่นคำร้องขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวด้วย ผู้ร้อง จึงแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ดำเนินการจนกระทั่งแล้วเสร็จ และเสนอผู้ร้องพิจารณา รวมระยะเวลาดำเนินการเฉพาะในส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ประมาณสามเดือน

ในการทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ได้ปฏิบัติไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย และมติของผู้ร้อง โดยไม่ต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑ เนื่องจากระเบียบดังกล่าวถูกยกเลิก เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๒ แล้ว ทั้งนี้ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒๑ วรรคสอง

หลังจากที่คณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ส่งรายงานผลการตรวจสอบแล้ว ผู้แคลงนำเรื่อง ดังกล่าวเข้าหารือในที่ประชุมผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ว่า สมควรนำรายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องมาพิจารณาเป็นการเฉพาะ โดยนัดประชุมพิเศษเพิ่มเติมหรือไม่ ที่ประชุมมีมติให้นำเรื่องไปพิจารณาในวาระอื่นๆ ในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ รวมกับรายงานผลการตรวจสอบบัญชี ๑ ของนายบัญญัติ ๑ และนายชวน ๑ เพื่อพิจารณาในคราวเดียวกัน โดยฝ่ายเลขานุการได้จัดส่งสำเนารายงานการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ในเรื่องของผู้ถูกร้องให้แก่ กรรมการ ป.ป.ช. ทุกคน ตั้งแต่วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ไม่ใช่วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๓ ตามที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้าง ในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ ผู้ร้องกำหนดให้มีการประชุมตั้งแต่เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา เป็นต้นไป ปรากฏว่า มีบุคคลจำนวนมากมาชุมนุมกันรอบบริเวณใกล้อาคารสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งจะเป็นที่ประชุมของผู้ร้อง และพยายามขัดขวาง รวมทั้งดำเนินการต่างๆ ไม่ให้ผู้ร้องประชุม ในวันดังกล่าว ผู้ร้องรวมทั้งผู้บริหารสำนักงาน ป.ป.ช. ต้องออกจากกลุ่มผู้ชุมนุมและสามารถประชุมพิจารณาเรื่องตามระเบียบวาระได้ เมื่อเวลาประมาณ ๑๑ นาฬิกา โดยระเบียบวาระได้ที่ผู้ร้องเห็นว่า เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาในรายละเอียด ที่ประชุมก็มีมติให้เลื่อนการพิจารณาออกไปก่อน มิใช่ผู้แคลง เป็นผู้สั่งให้เลื่อน จังหวะทั้งถึงวาระพิจารณารายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง ผู้ร้องพิจารณาจนแล้วเสร็จและมีมติด้วยคะแนนเสียง ๙ ต่อ ๑ ให้ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ข้อหาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ในการประชุมของผู้ร้องในวันดังกล่าวเป็นการปฏิบัติปกติที่ผู้ร้อง กระทำมาตลอด และมิได้ดำเนินการโดยเร่งรีบดังที่ผู้ถูกร้องกล่าวหา

ເລີ່ມ ເຮັດ ຕອນທີ່ ພຣ ກ

ส่วนกรณีที่มีผู้ร้องเรียนว่า มีกรรมการ ป.ป.ช. ๓ คน คือ คุณหญิงปริยา ฯ พลโท สวัสดิ์ฯ และนายเกริกเกียรติ ฯ เป็นกรรมการบริษัทและเป็นหุ้นส่วนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่กรรมการ ป.ป.ช. ได้ นั้น ปัญหาเรื่องคุณสมบัติของกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าว เป็นเรื่องที่ศาลรัฐธรรมนูญจะต้องวินิจฉัย ผู้แคลงและผู้ร้องไม่มีอำนาจพิจารณาในวินัย และผู้แคลงไม่มีอำนาจห้ามกรรมการ ป.ป.ช. คนหนึ่งคนใด เข้าร่วมในการประชุมของผู้ร้อง นอกจากนั้น คุณหญิงปริยา ฯ ไม่ได้ออกมาจากการเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนการประชุมผู้ร้องในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ ตามที่ผู้ร้องกล่าวหา แต่ได้ออกในวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๓

ระหว่างการตรวจสอบเรื่องของผู้ถูกร้อง ผู้แฉลงไม่เคยให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนในลักษณะมีคำวินิจฉัยล่วงหน้าแต่อย่างใด และไม่เคยจัดแฉลงข่าวก่อนผู้ร้องมีคำวินิจฉัย แต่โดยเหตุที่ในช่วงเวลาดังกล่าวจะมีนักข่าวทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ มาหาข่าว ที่สำนักงาน ป.ป.ช. จำนวนมาก ทุกวัน และประตูเข้า - ออก สำนักงาน ป.ป.ช. มีเพียงประตูเดียว เมื่อผู้แฉลงเข้ามาทำงานและจะกลับบ้านจะมีนักข่าวสอบถามเรื่องต่างๆ รวมทั้งความคืบหน้าในการตรวจสอบทรัพย์สินผู้ถูกร้องอยู่เสมอ จึงได้พูดกับนักข่าวไปบางตามที่ปรากฏเป็นข่าว

ผู้ทำคำแต่งยืนยันว่า ในการพิจารณาเรื่องต่างๆ ตนและผู้ร้องได้กระทำการอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายด้วยความเป็นกางาน โดยบริสุทธิ์ ยุติธรรม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ผู้แต่งไม่เคยมีคดีกับบุคคลหนึ่งบุคคลใดรวมทั้งผู้ถูกร้อง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ร้องเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกเรื่อง

(๒) คุณหญิงปริยาฯ ทำคำแถลงเป็นหนังสือลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๔ ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญชี้แจงกรณีที่ผู้ถูกปรับก่อค้าอาชญากรรมตามคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา โดยขอให้อธิบายความในเรื่องที่ประชานรัฐสถาบันให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในชนิดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ที่ยื่นต่อศาลไว้แล้วเป็นคำแถลงเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลในเรื่อง สรปคำแถลงได้ดังนี้

เมื่อวุฒิสภาพมีมติเลือกให้ผู้แต่งดำรงตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช. ผู้แต่งเป็นกรรมการบริษัท ออมรเกย์น ฯ บริษัท เกษมวนารามย์ ฯ และบริษัท วงศ์อมร ฯ และได้เขียนหนังสือลาออกจากเป็นกรรมการบริษัททั้งสามในวันเดียวกัน โดยนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครรับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมรายการในทะเบียน ถอนชื่อตนออกจากเป็นกรรมการบริษัท ออมรเกย์น ฯ และบริษัท เกษมวนารามย์ ฯ และออกหนังสือรับรองให้มีวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๑ ซึ่งอยู่ภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากที่ประชุมวุฒิสภาพ

ส่วนกรณีลงลายมือชื่อในฐานะผู้ทำบัญชีในแบบนำส่งบดุล และบัญชีกำไร ขาดทุน และในฐานการกรรมการบริษัทในงบดุล และบัญชีกำไรขาดทุน ของบริษัท เกษมวนารามย์ ฯ ในปี ๒๕๔๒ นั้น เป็นการรับรองงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนในรอบปีตามแบบซึ่งได้ลงลายมือชื่อมาหลายปีแล้ว ผู้ทำบัญชีบริษัทนำงบดุลปี ๒๕๔๒ ซึ่งอยู่ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม ๒๕๔๒ มาให้ลงลายมือชื่อเช่นเดิม โดยที่แจ้งว่า เป็นช่วงเวลาควบคู่กัน เพาะเป็นกรรมการบริษัทระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนเมษายน ๒๕๔๒ อยู่ในงบดุลปี ๒๕๔๒ ซึ่งสามารถรับรองงบดุลได้จริงลงลายมือชื่อไป การลงลายมือชื่อดังกล่าวมิได้ทำให้ตนกลับมาเป็นกรรมการบริษัท เกษมวนารามย์ ฯ เพราะมีการจดทะเบียนถอนชื่อออกจากเป็นกรรมการบริษัท เกษมวนารามย์ ฯ ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๔๒ แล้ว

สำหรับบริษัท วงศ์อมร ฯ นั้น ตนยืนยันว่า ขอลาออกจากเป็นกรรมการบริษัท แต่ด้วยเหตุที่กิจการของบริษัท วงศ์อมร ฯ เป็นเรื่องเกี่ยวกับทรัพย์สินของคุณหญิงวนิดาฯ แต่เพียงผู้เดียวจึงไม่ได้ติดตามว่า คุณหญิงวนิดาฯ ดำเนินการทำทะเบียนถอนชื่อผู้แต่งออกจากการเป็นกรรมการบริษัทแล้วหรือไม่ จนกระทั่งมีข่าวทางหนังสือพิมพ์เมื่อปลายเดือนธันวาคม ๒๕๔๓ ว่ายังมีชื่อตนเป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมร ฯ อยู่ จึงสอบถามคุณหญิงวนิดาฯ ซึ่งได้รับการยืนยันว่าหลังจากได้รับแจ้งด้วยหนังสือและเวลาเรื่องการลาออกจากตั้นเดือนเมษายน ๒๕๔๒ ให้คนไปถอนชื่อแต่ไม่ได้ติดตามเรื่อง และรับว่า จะไปติดตามเรื่องให้ ผู้ทำคำแต่ง เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๗ ประกอบมาตรา ๘๒๖ มาตรา ๘๒๗ และมาตรา ๓๙๖ นั้น การลาออกจากเป็นกรรมการบริษัท สามารถกระทำได้โดยแสดงเจตนา เป็นหนังสือ หรือด้วยว่าจ้างผู้มีอำนาจของบริษัทฯ และกฎหมายไม่ได้บัญญัติให้ผู้ประสงค์จะลาออกจากต้องนำความไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทเพื่อถอนชื่อตัวเองออกจากทะเบียน ดังนั้น การที่ตนบอกเลิกการเป็นกรรมการบริษัทด้วยการแสดงเจตนาลาออกจากทั้งด้วยหนังสือและว่าจ้างคุณหญิงวนิดาฯ กรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทฯ ย่อมมีผลทำให้การเป็นกรรมการบริษัทของตนสิ้นไปทันที โดยผู้แต่งไม่จำเป็นต้องไปดำเนินการให้มีการเปลี่ยนแปลงหลักฐานทางทะเบียนที่กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ทั้งนี้ ตามนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

ผู้ทำคำแต่งอ้างหนังสือของคุณหญิงวนิดาฯ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๔ เป็นพยานประกอบคำแต่ง โดยคุณหญิงวนิดาฯ รับรองว่า ผู้แต่งลาออกจากเป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมร ฯ ตั้งแต่เมื่อประมาณวันที่ ๑ - ๓ เมษายน ๒๕๔๒ แต่หลังล้มไม่ได้จดทะเบียนแก้ไขทางทะเบียนในเวลานั้น ปัจจุบันจดทะเบียนแก้ไขแล้ว ปรากฏรายละเอียดตามสำเนาหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ซึ่งออกให้ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๔

ในส่วนของบริษัท เกษมวนารามย์ฯ นั้น คุณหลิ่งวนิดาฯ เป็นผู้ถือหุ้นและเป็นกรรมการบริษัทผู้หนึ่ง ยืนยันว่า ผู้ทำคำแฉลง ไม่เคยเป็นลูกจ้างของบริษัทฯ ไม่เคยได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนใดๆ การที่ผู้ทำคำแฉลงลงลายมือชื่อในแบบนำส่งบดุลฯ และในงบดุลฯ ปี ๒๕๔๒ ในฐานะผู้ทำบัญชีและการบริษัทฯ นั้น เป็นการลงลายมือชื่อเช่นที่ผู้ทำบัญชีนำมาให้ลงลายมือชื่อตามที่เคยปฏิบัติตามในปีก่อนฯ โดยเข้าใจว่า สามารถลงลายมือชื่อได้ เพราะเป็นกรรมการบริษัทอยู่ช่วงเวลาหนึ่ง คือระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงเมษายน ๒๕๔๒

นอกจากนี้ ผู้ทำคำแฉลงเห็นว่า การสรรหาและการเลือกกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ วรรคสาม ให้นำรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ และมาตรา ๒๕๘ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม เป็นขั้นตอนก่อนมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง สำหรับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชุดนี้ ประธานวุฒิสภาได้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งเรียบร้อยแล้ว บุคคลทั้งเก้าคน จึงเป็นคณะกรรมการ ป.ป.ช. ครบองค์ประกอบตามมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง โดยสมบูรณ์ และโดยชอบด้วยกฎหมาย หากต่อมา กรรมการ ป.ป.ช. คนหนึ่งคนใดต้องพ้นจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ วรรคสาม เพราะกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๕๘ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๐ วรรคสอง ก็บัญญัติให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่เหลืออยู่ปฎิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ทราบได้ศ่ารัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจข้าดยังไม่ได้วินิจฉัยว่า กรรมการ ป.ป.ช. ผู้นั้นกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๕๘ ผู้นั้น ก็ยังคงเป็นกรรมการ ป.ป.ช. อญต่อไป จนกว่าจะพ้นจากตำแหน่ง โดยผลของกฎหมายเนื่องจากเหตุอื่น

สำหรับการพ้นจากตำแหน่ง เพราะศ่ารัฐธรรมนูญวินิจฉัยข้าดว่า กระทำการฝ่าฝืน มาตรา ๒๕๘ จะมีผลเมื่อใดนั้น หลักของกฎหมายมahanayin ยืนยันโดยชัดเจนว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ได้ผ่านกระบวนการแต่งตั้งโดยชอบ และดำรงตำแหน่งที่ต้องปฏิบัติภารกิจอย่างใดย่อมมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามภารกิจที่กฎหมายกำหนดสำหรับตำแหน่งนั้นอยู่โดยสมบูรณ์ แม้จะมีการโടိແย়ংจากผู้ที่เกี่ยวข้องว่า คุณสมบัติไม่ครบถ้วนหรือมีลักษณะต้องห้ามก็ตาม จนกว่าจะได้มีการวินิจฉัยข้าดถึงที่สุดขององค์กรที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผู้วินิจฉัยข้าด ทั้งนี้เพื่อให้บริการสาธารณะสามารถดำเนินการต่อไปได้ และประโยชน์สาธารณะได้รับความคุ้มครอง หากปรากฏในภายหลังว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นั้นขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามจริงดังที่มีคำคัดค้าน รัฐซึ่งเป็นผู้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่เพื่อสาธารณะก็ชอบที่จะต้องคุ้มครองประโยชน์ของปัจเจกชนแต่ละคนและประโยชน์สาธารณะที่อาจได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนที่จะมีการวินิจฉัยข้าดในเรื่องคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น ซึ่งพระราชบัญญัติธิปฎิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๗ บัญญัติรับรองหลักการนี้ไว้ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ นำหลักการดังกล่าวมาใช้กับ

การพันจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาด้วย และขยายหลักการในเรื่องการไม่มีผลย้อนหลังในการพันจากตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐไปถึงองค์กรตรวจสอบที่กำหนดไว้ให้รัฐธรรมนูญโดยบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๒ ให้นำมาตรา ๕๗ มาใช้กับการขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามหรือกระทำการอันต้องห้ามของคณะกรรมการการเลือกตั้งด้วย

ผู้ทำคำแฉลง (คุณหญิงปริยาฯ) เห็นว่า ผู้ร้องเป็นองค์กรของรัฐที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย มีอำนาจปฏิบัติหน้าที่ในฐานะองค์กรควบคุมตรวจสอบในภาคมหาชน ซึ่งต้องอยู่ภายใต้หลักการไม่มีล่วงได้เสียของเจ้าหน้าที่ และหลักความต่อเนื่องสม่ำเสมอของบริการสาธารณะ อันเป็นหลักการพื้นฐานทางกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และขององค์กรที่ปฏิบัติหน้าที่ในภาคมหาชนทุกองค์กร ดังนั้น หากศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัยว่า กรรมการ ป.ป.ช. คนใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่ง คำวินิจฉัยดังกล่าวย่อมจะไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ร้องที่ได้ดำเนินการเสร็จล้วนมาแล้วก่อนการวินิจฉัยดังกล่าว

(๓) นายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม กรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำแฉลงเป็นหนังสือลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๕ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงกรณีผู้ถูกร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ทำคำแฉลงมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลที่เป็นแก่นนำของพระกา梅leoองค์คู่แข่งพระรักไทย และเคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกร้องมาก่อน สรุปได้ว่า ก่อนได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. ผู้แฉลงเคยดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการระดับนโยบาย เกือบทุกคน รวมแล้ว ๓ ช่วงรัฐบาล ซึ่งมีนายบรรหาร ศิลปอาชา พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ และนายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี จึงใกล้ชิดกับนักการเมืองที่อยู่ในคณะกรรมการระดับนโยบาย ได้รับเชิญให้เป็นนายกรัฐมนตรี ระหว่างวันที่ ๑๙ สิงหาคม ถึง ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๐ รวมสองเดือนเศษ ผู้ถูกร้องได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในช่วงเดือนสิงหาคม ๒๕๔๐ มีนักข่าวหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจมาตามผู้ทำคำแฉลงว่า “รองนายกรัฐมนตรีจะสั่งให้รื้อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ มีความเห็นอย่างไร” จึงย้อนถามนักข่าวไปว่า “รองนายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร จะรื้อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ จริงหรือ ท่านไม่ได้ร่วมทำด้วย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ นั้น มีกระบวนการจัดทำโดยมีส่วนร่วมของประชาชนหลายหมู่เหล่า จะสั่งรื้อได่ง่ายๆ ได้อย่างไร” รุ่งขึ้นหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๐ ลงข่าวในทำนองว่า “นายวิรัตน์ ตอกทักษิณไม่รู้เรื่องแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ” ผู้ถูกร้องให้เจ้าหน้าที่โทรศัพท์

ນາບອກວ່າ “ເປັນຜູ້ໃຫຍ່ແລ້ວໃຫ້ສັນກາຍຜົນຍ່ອງນີ້ໄດ້ອ່າງໄຣ” ຜູ້ແດລນເຮືອນເຊື້ອແຈ້ງໄປວ່າ ໄນໄດ້ໃຫ້ສັນກາຍຜົນ ຕາມທີ່ເປັນຢ່າງ ແຕ່ມີນັກຂ່າວມາເຫັນວ່າຄົມກົງຈະບໍ່ໄດ້ຕັ້ງໃຫ້ສັນກາຍຜົນ ຈາກນັ້ນ ເຮືອນກົງເສີບໄປ ຜູ້ຄູກຮ້ອງຄົດຍ່າງໄຣ ຕນໄມ່ທຽບ ຜູ້ຄູກຮ້ອງຈະໂກຮນເຄື່ອງຕຸນ ຄົນໄມ້ໃຊ້ຕຸນໂກຮນເຄື່ອງຜູ້ຄູກຮ້ອງ

ຕ່ອມາ ເມື່ອຜູ້ຄູກຮ້ອງພັນຈາກຕຳແໜ່ງຮອງນາຍກົງຮູ້ມັນຕີ ຜູ້ທຳມຳແດລນໄດ້ພາຜູ້ບໍລິຫານຮະດັບສູງ ໃນສຳນັກງານຄະນະກົມພາກພັນການເສດຖະກິດແລະສັງຄມແຫ່ງໜາດີ ປະມານ ១០ ດົນ ໄປຈຳລັງຜູ້ຄູກຮ້ອງ ທີ່ຕຶກຊີນວັດທີ ດົນພ່າຍໃຫຍ່ ຜູ້ທຳມຳແດລນໄດ້ກ່າວກັບຜູ້ຄູກຮ້ອງຕອນທີ່ນີ້ວ່າ “ຫາກນີ້ອະໄຣທີ່ພົມທຳໃຫ້ທ່ານ ໄນສະບາຍໄຈ ຕ້ອງຂອກຍັງດ້ວຍ ເພວະໃນອານາຄຕເຈົ້າຫຼາກທີ່ສັກພັນ” ແລະ ໂດຍເລີ່ມຕົ້ນການຈະຕ້ອງທຳມາຮ່ວມກັນທ່ານອີກ” ແລະໃນໂອກາສດັ່ງກ່າວ ຜູ້ຄູກຮ້ອງຍັງໃຫ້ຂອງທີ່ຮະລິກເປັນປາກາຍີ່ຫ້ອດູປອງທີ່ແກ່ຕຸນ ແລະມອບຂອງທີ່ຮະລິກໃຫ້ຜູ້ບໍລິຫານທຸກຄົນດ້ວຍ

ຄາລຮູ້ຮຽນນຸ້ມໄດ້ອ້ອກນັ້ນພິຈາຮານໃນວັນທີ ៣, ៤ ແລະ ១០ ເມນາຍານ ເມສະນະ ວັນທີ ៤, ២២, ២៥ ແລະ ៣៣ ພຖນກາມ ເມສະນະ ເພື່ອເປີດໂອກາສໃຫ້ຄູກຮ້ອງແດລນ ນຳພາຍານມາເບີກຄວາມ ຍື່ນເອກສາຣແລະພຍານຫລັກຮູ້ານປະກອບການພິຈາຮານຍ່າງເຕັມທີ່ ໂດຍໃຫ້ຝ່າຍທີ່ອ້າງພາຍານນຳພາຍານ ມາເບີກຄວາມ ໃຫ້ຄູກຮ້ອງຝ່າຍທີ່ອີກຝ່າຍທີ່ນີ້ຈັກຄ້ານ ແລະໃຫ້ຝ່າຍທີ່ອ້າງພາຍານຄາມຕົງໄດ້

ຜູ້ຮ້ອງມອບຈຳນາງໃຫ້ນາຍກົມພາກ ຈັນທິກ ເລາບີກຄະນະກົມພາກ ປ.ປ.ຊ. ແລະຄະເຈົ້າຫຼາກທີ່ນາມແດລນຕ່ອຄາລ ແລະໃນຮ່ວ່າງພິຈາຮານ ຜູ້ຮ້ອງອ້າງສ່າງພາຍານເອກສາຣວຸມ ៣៥ ຮາຍການ ຄາລໝາຍ ຈ. ອ ປຶ້ງ ຈ. ៣៥

ຜູ້ຄູກຮ້ອງມອບຈຳນາງໃຫ້ນາຍກົມພາກຜູ້ຮ້ອງມອບຈຳນາງຈົກລົງ ៦ ດົນ ນາມແດລນຕ່ອຄາລແລະນຳພາຍານພາຍານນຸ້ມຄລ ເອກສາຣ ແລະຫລັກຮູ້ານເຂົ້າສີບໃນໜັ້ນພິຈາຮານ ດັ່ງນີ້

១) ຂອນນຳພາຍານນຸ້ມຄລເຂົ້າສີບຮຸມ ២០ ດົນ ແຕ່ໃນວັນນັດພິຈາຮານນຳພາຍານມາເບີກຄວາມ ເພີ່ງ ១ ດົນ ຂື້ອ ນາຍປະສິທີທີ່ ດຳຮັ້ງຮັບ ກຽມກາຣ ປ.ປ.ຊ. ແລະສ່າງຄຳໃຫ້ການເປັນໜັງສື່ອຂອງພາຍານຮຸມ ១០ ດົນ ຂື້ອ ຜູ້ຄູກຮ້ອງ ອຸ່ສນຣຜູ້ຄູກຮ້ອງ ນາຍບຣນພຈນ໌ ດາມາພັກ໌ ນາງກາລູຈາກາ ໄໝໍເຫີນ ນາງກມລວັນ ໂຮດີກະພຸກກະນະ ນາຍສຸຮເຮີຍ ຈັກຮຽນນີ້ ນາຍສັກຣິນທີ່ ວ່ວມຮັງນີ້ ນາຍວິໂຮຈນ໌ ນວລແພ ນາຍສຸວິທຍ໌ ມາໄພຄາລສິນ ແລະນາຍສຸຮສັກດີ ວາຈາສິທີທີ່ ທັນນີ້ ຄາລສ່າງໃຫ້ຜູ້ຄູກຮ້ອງນຳພາຍານນຸ້ມຄລທີ່ຍື່ນຄຳໃຫ້ການເປັນໜັງສື່ອ ມາຄາລເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຈັກຄ້ານຕາມທີ່ຜູ້ຮ້ອງຂອງ ຮວມ ៦ ດົນ ຂື້ອ ອຸ່ສນຣຜູ້ຄູກຮ້ອງ ນາຍບຣນພຈນ໌ ຊາຍສັກຣິນທີ່ ວາຈາສິທີທີ່ ນາຍວິໂຮຈນ໌ ສຸວິທຍ໌ ແລະນາຍສຸຮສັກດີ ຜູ້ຄູກຮ້ອງນຳນາຍສຸຮສັກດີ ມາຄາລໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຈັກຄ້ານເພີ່ງຄົນເດືອວ ສ່ວນພາຍານນຸ້ມຄລທີ່ເຫັນໄວ້ນຳມາໂດຍອ້າງວ່າ ພາຍານເຊື້ອແຈ້ງເປັນໜັງສື່ອຂັດເຈນ ຖຸກປະເດີນແລ້ວ ຄາລຈຶ່ງໄດ້ບັນທຶກໄວ້ໃນຮາຍການພິຈາຮານວ່າ ພາຍານນັ້ນໆ ໄນມາຄາລເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຈັກຄ້ານ

๒) อ้างพยานเอกสารที่ขอให้ศาลเรียกจากผู้ร้อง สำนักงาน ป.ป.ช. และกรมทะเบียน การค้ามาประกอบการพิจารณารวม ๒๓ รายการ

๓) อ้างพยานวัตถุที่ขอให้ศาลเรียกจากผู้ร้อง และหรือสำนักงาน ป.ป.ช. ๑ รายการ คือ เทปบันทึกเสียงการประชุมครั้งที่ ๕๙/๒๕๔๗ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ ของผู้ร้อง ซึ่งศาลเห็นว่า พยานวัตถุดังกล่าวเป็นเรื่องภายในของผู้ร้อง ศาลจึงไม่เรียกให้

๔) อ้างส่งพยานวัตถุ ๗) รายการ และพยานเอกสารประกอบคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

๕) ในระหว่างพิจารณา ผู้ถูกร้องได้อ้างส่งเอกสารรวม ๕๒ รายการ ศาลหมาย
ล. ๑ ถึง ล. ๕๒ และพยานวัตถุรวม ๗ รายการ ศาลหมาย วล.๑ ถึง วล.๗

คำแคลง คำเบิกความ การซักค้าน และถามติง ในการออกนั่งพิจารณา สรุปดังนี้
ผู้ร้อง โดยผู้รับมอบอำนาจแต่งลงยื่นยันข้อเท็จจริงตามคำร้อง และตอบการซักค้านของ
ทนายความผู้รับมอบอำนาจจากผู้กล่าว สรุปได้ว่า

(๑) ผู้ถูกร้องเข้าดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมซึ่งแม้จะไม่มีบทบัญญัติให้ผู้ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ แต่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๙ บัญญัติความหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐหมายถึงข้าราชการรวมทั้งข้าราชการประจำและข้าราชการการเมือง ซึ่งรัฐมนตรีเป็นข้าราชการการเมือง จึงอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติดังกล่าว

(๒) เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ประกาศใช้บังคับผู้ถูกร้องเป็นผู้ดำเนินการเมือง ต้องยื่นบัญชีฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ป. ซึ่งทำหน้าที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒๑ โดยสำนักงาน ป.ป.ป. ซึ่งทำหน้าที่สำนักงานป.ป.ช. ได้จัดส่งแบบแสดงรายการทรัพย์สินฯ พร้อมทั้งคำขอเชิญกรอกแบบรายการให้ผู้ดำเนินการแต่ละคนลงนาม เมื่อได้รับเอกสารแล้ว ให้ดำเนินด้วยความตั้งใจล่าไว้ แต่แบบที่จัดส่งนั้น จะมีข้อความตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ แบบดังกล่าวมีการปรับปรุงและเพิ่มเติมคำขอเชิญการกรอกแบบอีกสองครั้ง โดยระบุว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑ มีผลใช้บังคับวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ซึ่งผู้ถูกร้องใช้ในการยื่นบัญชีฯ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ และโดยแบบท้ายประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เรื่องแบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นแบบที่ผู้ถูกร้องใช้ในการยื่นบัญชี ๑ ครั้งที่ ๓ การปรับปรุงและเพิ่มเติมแบบและคำอธิบายดังกล่าวนั้น ไม่มีความแตกต่างกันในสาระสำคัญเป็นเพียงการอธิบายความหมายของคำว่า “ทรัพย์สิน” ให้ชัดเจน ยิ่งขึ้น

(๓) การที่ผู้ร้องมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ กรณีของผู้ถูกร้องนั้น เป็นการแต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ (๑๒) เพื่อให้ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามหมวด ๓ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน จึงไม่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกร้องมาเข้าแจ้งต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ เพราะการตรวจสอบทรัพย์สินอาจจะไม่มีผลกระทำถึงผู้ถูกตรวจสอบเลยก็ได้ คณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ชุดนี้มีหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ถ้าดำเนินการแล้วพบว่า มีข้อความเป็นเท็จ จึงจะแจ้งให้ผู้ถูกตรวจสอบมาเข้าแจ้ง และถ้าตรวจสอบพบว่า ยื่นบัญชี ๑ ด้วยข้อความเป็นเท็จ หรือมีการจงใจปกปิดข้อเท็จจริงก็จะรายงานผู้ร้องถ้าผู้ร้องมีมติเห็นด้วยต้องส่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยข้าดต่อไป กรณีดังกล่าวมิใช่กระบวนการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นการไต่สวนการทุจริตและร่วร้ายผิดปกติที่ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและเข้าแจ้ง ซึ่งในที่สุดกระบวนการจะไปสู่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๔) การตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ไม่ได้ตรวจสอบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๘ เพราะผู้ร้องไม่มีอำนาจในเรื่องนี้ การตรวจสอบเป็นเพียงเพื่อนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาหาเหตุจุงใจในการปกปิด ไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ๑ เท่านั้น และในการพิจารณาคดีของผู้ถูกร้อง คณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ถือคำรับของผู้ถูกร้องเป็นยุติว่า มีข้อเท็จจริงที่รับกันแล้ว จะพิจารณาข้อกฎหมายว่าเหตุผลที่ผู้ถูกร้องอ้างนั้น รับฟังได้หรือไม่ การทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ และผู้ร้องจึงรวดเร็ว เพราะไม่ต้องหาหลักฐานอื่นอีก

(๕) การตรวจสอบบัญชี ๑ ของผู้ถูกร้อง ไม่แยกกรณีแจ้งเท็จ กับกรณีปกปิดออกจากกัน เพราะเป็นกรณีที่มีความเกี่ยวพันกันได้ คือ ถ้าผู้ร้องตรวจสอบว่า เป็นการยื่นบัญชี ๑ ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง อาจเป็นการยื่นเท็จ หรืออาจเป็นการปกปิด หรืออาจเป็นทั้งแจ้งเท็จและปกปิดก็ได้

(๖) กรณีการโอนหุ้นของบริษัท อินโฟลิงค์ ๑ คณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ได้นำมาพิจารณา เป็นเพียงตัวอย่างให้เห็นว่า มีการโอนหุ้นไปมาระหว่างผู้ถูกร้องและคู่สมรสกับผู้ถือหุ้นแทน เพราการโอนนั้นไม่อยู่ในช่วงของการตรวจสอบ ซึ่งเมื่อผู้ถูกร้องตรวจสอบว่า เอกสารของบริษัท ๑ ผิดพลาด และมีการแก้ไขที่กรมทะเบียนการค้าหลังจากที่ส่งเรื่องมาศาลรัฐธรรมนูญแล้วผู้ร้องก็ไม่ได้ติดใจเรื่องนี้

(๗) การตรวจสอบการโอนหุ้นของบริษัทต่างๆ นั้น ไม่มีการเรียกผู้บริหารบริษัททุกบริษัท มาสอบตาม จะเรียกมาสอบตามเฉพาะกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบฯ ดำเนินการตรวจสอบแล้ว ได้ข้อเท็จจริงไม่ตรงกับบัญชีฯ ที่ยื่น

(๘) กรณีบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟฯ นั้น คณะกรรมการตรวจสอบฯ พิจารณา จากคำให้การของคู่สมรสผู้ถือครองที่ให้ไว้กับคณะกรรมการตรวจสอบฯ ว่า ได้มอบให้ นายสุรเชียร กรรมการผู้อำนวยการของบริษัท เอสซี แอดสेटฯ ไปติดต่อขอซื้อหุ้นของบริษัทฯ เมื่อปลายปี ๒๕๖๐ แต่ไม่ตกลง เพราะราคาแพงมาก ต่อมากล่าวว่า พนักงานนายเสนาะ เทียนทอง และได้พูดคุยกับ นายเสนาะฯ บอกให้ไปเจรจา กับบริษัทเอง พยายจึงให้นายสุรเชียรฯ ไปเจรจาต่อรองเหลือ ๕๐๐ ล้านบาท แต่เนื่องจากทราบว่า เจ้าของเดิมของบริษัทมีปัญหาหนี้สินกับ ปรส. จึงใช้เงินส่วนตัวของคู่สมรสผู้ถือครองซื้อ และใช้ชื่อนายชัยรัตน์ฯ นางสาวบุญญาฯ และนายวิชัยฯ เป็นผู้ถือหุ้นตามที่ผู้ถือครองให้สัมภาษณ์นายเจมศักดิ์ฯ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๒ สรุปได้ว่า ผู้ถือครองจ่ายเงินค่าซื้อสามกอล์ฟของบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟฯ เป็นเงิน ๕๐๐ ล้านบาท คณะกรรมการตรวจสอบฯ พิจารณาว่า การซื้อหุ้นบริษัทนี้ ดำเนินการ เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๑ ผู้ถือครองยื่นบัญชีฯ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ให้สัมภาษณ์นายเจมศักดิ์ฯ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๒ แสดงว่า ผู้ถือครองรู้อยู่ตลอดเวลาว่า หุ้นบริษัทนี้จะต้องแสดงไว้ในบัญชีฯ ที่ยื่น

(๙) คำว่า “โอนลอย” ตามความเข้าใจของผู้ร้อง คือ การที่เจ้าของหุ้นลงลายมือชื่อ สลักหลังหุ้นไว้สำหรับโอนให้บุคคลอื่น อาจมีได้ ๓ กรณี คือ

กรณีที่ ๑ เป็นกรณีที่ขายหุ้นให้ผู้ซื้อซึ่งชำระเงินแล้ว ผู้ขายก็สลักหลังใบหุ้น เพื่อให้ผู้ซื้อไปโอนหุ้นเป็นของผู้ซื้อเอง

กรณีที่ ๒ อาจเป็นกรณีที่เจ้าของหุ้นจะไม่อยู่เป็นเวลานาน แล้วได้โอนลอยให้บุคคลอื่นเพื่อขายหุ้นให้ในระหว่างที่ตนไม่อยู่

กรณีที่ ๓ เป็นการโอนหุ้นให้บุคคลอื่นถือหุ้นไว้แทน ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่า ต้องให้บุคคลเหล่านั้นลงลายมือชื่อโอนโดยกลับมา เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการโคงกันในภายหลังได้ กรณีนี้ แม้ผู้ถือหุ้นแทนตามด้วยแล้ว ก็ยังมีการโอนกันได้

(๑๐) การตรวจสอบบัญชีธนาคารของคู่สมรสผู้ถือครอง ผู้ร้องไม่ตรวจสอบทางเข้าออก ของเงินในบัญชี แต่จะตรวจสอบว่า ณ วันที่ยื่น มีทรัพย์สินตรงหรือไม่ ประเด็นจึงไม่ได้อยู่ที่ว่า เมื่อมีการขายหุ้นที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือไว้แทน แล้วเอาเงินมาเข้าบัญชีคู่สมรสของผู้ถือครองเป็นการแสดงถึง ความบริสุทธิ์แต่ประเด็นอยู่ที่ว่า ทำไมจึงไม่แสดงหุ้นของตัวเองให้ชัดเจน แต่กลับเอาไปฝากไว้ใน ชื่อของบุคคลอื่น

ເລີ່ມ ເຮັດ ຕອນທີ່ ພຣ ກ

(๑๖) ผู้รองยื่นหนังสือ Who's Who ฉบับวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๗ เพื่อประกอบการพิจารณาของศาล หนังสือนี้ระบุชื่อนายชัยรัตน์ฯ นางสาวดวงตาฯ และนางสาวบุญญูฯ เป็น๑ ใน ๒๐๐ อันดับของเศรษฐีไทยในตลาดหุ้นไทย จึงเป็นไปไม่ได้ว่าผู้ถูก控告ไม่ทราบถึงการที่บุคคลทั้ง ๓ คน ซึ่งเป็นบุคคลในบ้านตนเองถือหุ้นไว้แทนคู่สมรสผู้ถูก控告 ศาลหมายเอกสารเป็น จ.๓๒ ซึ่งผู้ถูก控告แสดงศาลว่า เป็นเอกสารที่อยู่นอกสำนวน จึงไม่ซักค้าน

นายสุรศักดิ์ วากาสิติทธี พยานฝ่ายผู้ถูกร้องเรียนคำให้การเป็นหนังสือต่อศาล ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๔ สรุปได้ว่า การโอนลoyerหุ้น เป็นการโอนหุ้นโดยที่ผู้โอนลงลายมือชื่อของตนในใบโอนหุ้นแต่เพียงฝ่ายเดียว แล้วมอบใบโอนหุ้นนั้นให้แก่ผู้รับโอนลoyer โดยให้อิสระแก่ผู้รับโอนลoyer ที่จะระบุชื่อของผู้รับโอนในภายหลังตามที่ผู้รับโอนหุ้นจากการโอนลoyerเห็นสมควร โดยผู้โอนจะถือว่าหลังจากที่ตนได้สลักหลังโอนลoyerให้แก่ผู้รับโอนลoyerแล้ว ได้สละสิทธิ์ในความเป็นเจ้าของหุ้นที่โอนลoyerไปแล้ว

การโอนถ่ายหุ้น ซึ่งเป็นหุ้นที่ออกโดยบริษัทจำกัดและบริษัทมหาชน์จำกัด ไม่ว่าจะเป็นบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือไม่ มีการทำกันเป็นครั้งคราวในการประกอบธุรกิจของนักธุรกิจ เพราะการโอนถ่ายให้ความสะดวกและความยืดหยุ่นคล่องตัวแก่ผู้รับโอนถ่ายในแต่ที่ผู้รับโอนยังไม่ต้องใส่ชื่อตนเองในโอนหุ้น ในขณะที่ผู้โอนลงลายมือชื่อโอนถ่ายโดยผู้รับโอนสามารถกำหนดตัวบุคคลที่ตนประสงค์จะโอนหุ้นในภายหลังตามกำหนดเวลาและจำนวนที่ตนเห็นสมควรได้ และหากผู้รับโอนถ่ายหุ้นไม่ประสงค์จะรับโอนหุ้นได้เชื่อมโยงตนก่อน ก็จะส่งผลให้ปรากฏชื่อของผู้โอนที่ลงลายมือชื่อโอนถ่ายกับชื่อผู้รับโอนที่ผู้รับโอนถ่ายหุ้นกำหนดให้ใส่ ลงลายมือชื่อเป็นผู้รับโอนหันเท่านั้น

ผู้ถูกร้องโดยทนายความผู้รับมอบอำนาจนำ นายสุรศักดิ์ฯ มาศาล เพื่อให้ผู้ร้องซักค้าน ตอบการซักค้านและการถามติง สรุปได้ว่า พยานมาให้การในฐานะถูกร้องขอให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเรื่องการโอนล้อยและมาให้ความเห็นในฐานะส่วนตัว ไม่รัจกคู่กรณีทั้งสองฝ่ายมาก่อน

พยานให้การว่ามีคำพิพากษาฎีกាដี ๕๒/๒๕๔๐ และที่ ๖๖๕๗/๒๕๔๐ อนิบาลเรื่องการโอน custody หุ้นว่า อาจกระทำได้ทั้งกรณีซื้อขาย แลกเปลี่ยน และให้ การโอน custody คือ การสลักหลังโอนโดยผู้รับโอนยังไม่ระบุชื่อ แต่ถ้าโอนเสร็จเด็ดขาด คือ เจตนาใส่ชื่อผู้รับโอน นิติกรรมโอน custody เป็นการซื้อขายสั่งหาริมทรัพย์ประเภทหนึ่ง แต่เรื่องแบบของการโอน custody เป็นอีกเรื่องหนึ่ง การโอน custody หุ้นมี ๓ แบบ คือ บริษัทจำกัด มีแบบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๒๕ บริษัทมหาชนจำกัด มีแบบตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๙ และบริษัทมหาชนในตลาดหลักทรัพย์ฯ มีแบบตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ มาตรา ๕๑ ประกอบ มาตรา ๑๕๔ การโอน custody ใช้บังคับกันได้ระหว่างคู่กรณี และถ้าเป็นหันในตลาดหลักทรัพย์ ใช้บังคับ

กันได้ระหว่างผู้โอนกับผู้รับโอน แต่จะใช้ยันบิรย์ได้ต่อเมื่อได้จดแจ้งการโอนแล้ว การใช้ชื่อบุคคลอื่น ถือหุ้นแทนนั้น กระทำการกันทั่วไปในตลาดหลักทรัพย์ฯ และเป็นที่ทราบกันทั่วไปในหมู่ผู้ค้าหลักทรัพย์ การโอนโดยหุ้นมีได้เฉพาะโอนโดยหุ้นระบุชื่อ ส่วนหุ้นผู้ถือ การโอนใช้วิธีการส่งมอบ จึงไม่ต้องมีการโอนโดยการสลักหักลงในใบหุ้นดังเช่นหุ้นระบุชื่อ และหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ฯ นั้น จะต้องเป็นหุ้นของบริษัทมหาชน์จำกัดเท่านั้น แต่หุ้นในตลาดหลักทรัพย์ฯ มีหุ้นระบุชื่อ และหุ้นไม่ระบุชื่อ การโอนโดยใช้เฉพาะหุ้นระบุชื่อ ซึ่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ มาตรา ๔๑ ประกอบมาตรา ๑๕๕ บัญญัติไว้ชัดเจนว่า การโอนโดยจะสมบูรณ์เมื่อผู้โอนสลักหักลงในหุ้นและมอบให้ไป

นายประศิทธิ์ ดำรงชัย กรรมการ ป.ป.ช. เปิกความต่อศาลในฐานะพยานที่ผู้ถูกร้อง อ้างสรุปได้ว่า พยานมีหลักการในการปฏิบัติหน้าที่ ๔ ประการ คือ (๑) ให้ทุกฝ่ายได้รับความเป็นธรรมจากการสอบสวนเท่ากัน โดยรับฟังความเห็นและเหตุผลของทุกฝ่าย (๒) ในระหว่างการไต่สวนหรือตรวจสอบต้องถือว่าผู้ถูกกล่าวหา�ังเป็นผู้บริสุทธิ์อยู่ (๓) ต้องหาข้อมูลและพยานหลักฐานให้ได้ข้อเท็จจริงที่สมบูรณ์ที่สุด และ (๔) ต้องมีความกล้าหาญในการวินิจฉัยไปตามข้อมูลและพยานหลักฐานที่ได้มา

พยานเห็นว่า ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของส่วนราชการ ต้องเน้นการที่จะทำให้ผู้ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริตพ้นออกไปจากหน้าที่ ไม่ให้มีโอกาสใช้อำนาจหน้าที่จนร่ำรวยผิดปกติและทำความเสียหายให้แก่บ้านเมืองอีกต่อไป รัฐธรรมนูญได้กำหนดกลไกการตรวจสอบไว้หลายประการ การให้แสดงบัญชีฯ เป็นกลไกอย่างหนึ่ง เพราะนำมาเป็นพื้นฐานในการตรวจสอบว่ามีการเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินและหนี้สินระหว่างการดำรงตำแหน่งจนมีความผิดปกติเกิดขึ้นหรือไม่ นอกจากนี้ ถ้ามีการไม่ยื่นบัญชีฯ หรือยื่นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ต้องพิจารณาว่า ผู้นั้นมีเหตุจูงใจอย่างไรในการกระทำเช่นนั้น เพื่อจะวินิจฉัยได้ว่า ผู้นั้นตั้งใจจะทุจริต โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่หรือไม่

คำว่า “จงใจ” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ต้องพิจารณาเหตุจูงใจว่า จงใจมียื่น หรือใจยื่นเท็จหรือปกปิด เพื่อจะทำให้การตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินและหนี้สิน ไม่สามารถดำเนินการได้ การตรวจสอบตามมาตรา ๒๕๕ มีกระบวนการต้องพิจารณาว่า ผู้ยื่นบัญชีฯ มีทรัพย์สินและหนี้สินต้องยื่นเป็นจำนวนเท่าใด ผู้นั้นยอมรับหรือไม่ว่า ทรัพย์สินและหนี้สินนั้นเป็นของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ผลการตรวจสอบปรากฏว่า มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือไม่ และยื่นบัญชีฯ หรือไม่ยื่นบัญชีฯ โดยจงใจ หรือยื่นเป็นเท็จ โดยจงใจหรือไม่หรือมีการปกปิดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือไม่

สำหรับกรณีของผู้ถูกร้อง ตามรายงานผลการตรวจสอบฯ ของคณะกรรมการตรวจสอบฯ ที่ผู้ร้องแต่งตั้งขึ้น ไม่ปรากฏว่า มีการตรวจสอบว่า ทรัพย์สินทั้งหมดของผู้ถูกร้อง คู่สมรส และบุตร มีอยู่เท่าไร

การตรวจสอบจะเน้นเฉพาะหุ้นเท่านั้น ผู้ถือครองยอมรับว่า หุ้นเหล่านั้นเป็นของคู่สมรส และผลการตรวจสอบไม่ปรากฏว่า มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ส่วนการพิจารณาว่าจะใจไม่ยื่นหรือไม่ มีการยื่นทั้ง ๓ ครั้ง แต่ไม่มีปรากฏในรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบฯ ว่า ข้อความส่วนใดเป็นเท็จ ส่วนการปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่คณะกรรมการตรวจสอบฯ และผู้ร้องนำมาร่วมจัดเรื่อง การปักปิดหุ้น นั้น พยานมีความเห็นไว้ในรายงานการประชุมผู้ร้อง ครั้งที่ ๕๙/๒๕๖๓ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ร้องโดยเลียงห้างมากมีมติกรณีของผู้ถือครอง สรุปความเห็นของพยานได้ว่า ผู้ถือครองไม่จงใจปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ เพราะหุ้นที่อยู่ในชื่อบุคคลอื่นเป็นของคู่สมรสทั้งหมด เนื่องจากผู้ถือครองได้โอนโดยให้คู่สมรสแล้ว การไม่แจ้งทรัพย์สินดังกล่าวเป็นเรื่องของความเข้าใจความหมายของคำว่า “ทรัพย์สิน” คลาดเคลื่อน โดยเข้าใจว่า ไม่ต้องแจ้งหุ้นที่โอนไปใช้ชื่อบุคคลอื่น เมื่อผู้ถือครองทราบว่า มีหุ้นของคู่สมรสที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นที่ต้องแจ้งในรายการทรัพย์สินด้วย จึงแจ้งเพิ่มเติม ที่ผู้ร้องอ้างเหตุจุงใจต่างๆ มาซึ่งให้เห็นว่า ผู้ถือครองจะปักปิดหุ้นที่ต้องแสดงนั้น เป็นเพียงข้อสันนิษฐานไม่มีน้ำหนักเพียงพอ

พยานเห็นว่า ในระหว่างการไต่สวนหรือตรวจสอบจะต้องถือว่า ผู้ถือครองล่าวายังเป็นผู้บริสุทธิ์อยู่ ต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถือครองล่าวาหนัน จึงเป็นที่มาของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๗๐ ที่ว่า ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยไม่ได้รับมอบหมายจากผู้ร้อง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ บทบัญญัติตามนี้คุ้มครองทั้งผู้กล่าวหา ผู้ถือครองล่าวาหา และพยานต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นบทบัญญัติของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๙ มาตรา ๒๕ สำหรับกรณีของผู้ถือครองนั้น พยานเห็นว่า เพื่อความโปร่งใส่น่าจะนำแบบบันทึกเสียงการประชุมผู้ร้อง ครั้งที่ ๕๙/๒๕๖๓ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ เข้ามาเป็นหลักฐานทางคดี นอกเหนือนี้ยังมีการให้สัมภาษณ์ของผู้ร้อง และอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องบางคน ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าผู้ถือครองเป็นผู้กระทำความผิดไปก่อนที่การวินิจฉัยจะเสร็จสิ้น อีกทั้ง ได้มีการเร่งรัดพิจารณากรณีของผู้ถือครอง ในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ และรับรับรองรายงานการประชุมในวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ซึ่งไม่ใช้การปฏิบัติโดยปกติของการรับรองรายงานผลการประชุมของผู้ร้อง

พยานตอบการซักถามของทนายความฝ่ายผู้ถือครองเกี่ยวกับการใช้บหกหนายในการทำงานของผู้ร้องว่า ปัจจุบันยังนำรับเบียนว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้อยู่ เพราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้ว่า ในระหว่างยังไม่มีระเบียบที่ออกใช้บังคับกับเรื่องการตรวจสอบทรัพย์สิน ก้อนใดก็ตามให้ระเบียบที่มีอยู่มาใช้ก่อน ซึ่งตามระเบียบนี้การตรวจสอบกับการได้ส่วนแต่ต่างกัน แยกกันคนละหมวด

พยานตอบการซักค้านของผู้ร้อง โดยนายกล้านรงค์ฯ ผู้รับมอบอำนาจ สรุปได้ว่า

(๑) พยานมาศาลเพราทนายฝ่ายผู้ถูกร้องขอให้ศาลเรียกมาในฐานะพยานคนกลางแต่ศาลไม่เรียกให้ ทนายความฝ่ายผู้ถูกร้องจึงเป็นฝ่ายนำพยานมา

(๒) แบบบันทึกเสียงในการประชุมผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ มีข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์กว่าที่เป็นรายงานการประชุม แต่เหตุที่พยานไม่ขอให้แก่ไขรายงานการประชุมให้สมบูรณ์ เพราะเห็นว่า ได้มีบันทึกไว้ในแบบบันทึกเสียงแล้ว

ผู้ถูกร้อง อ้างตนเองเป็นพยาน โดยยืนคำให้การเป็นหนังสือลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ต่อศาล สรุปได้ว่า

ประมาณปี ๒๕๓๕ ก่อนจะเข้ามาทำงานการเมือง ผู้ถูกร้องพยายามโอนหุ้นที่ถืออยู่ในบริษัทต่างๆ ให้คู่สมรส โดยวิธีการโอนโดย และส่งมอบใบหุ้นให้ไป ทราบได้ที่ยังไม่มีการลงทะเบียนเมื่อชื่อผู้รับโอน และนำไปเปลี่ยนชื่อผู้ถือหุ้นในสมุดทะเบียนหุ้น ยังปรากฏชื่อผู้ถูกร้องอยู่ในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น ต่อมาเมื่อผู้รับโอนคนใดประสงค์จะจดแจ้งในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น จึงจะปรากฏหลักฐานว่า ผู้รับโอนดังกล่าวเป็นผู้รับโอนจากผู้ถูกร้อง ขณะนั้น ตามหลักฐานทางทะเบียนจึงถูกลบเมื่อว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้โอนให้ผู้รับโอน คนสุดท้าย ซึ่งความจริงแล้ว ผู้ถูกร้องโอนหุ้นให้เป็นสิทธิเสรีเจดขาดให้แก่คู่สมรสไปแล้ว ส่วนคู่สมรสจะไปดำเนินการอย่างไร ผู้ถูกร้องไม่ทราบ

ผู้ถูกร้องมองหมายให้เลขานุการส่วนตัว คือ นางกมลวรรณฯ เป็นผู้รวบรวมทรัพย์สินในส่วนของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ นางกมลวรรณฯ ได้ประสานงานกับนางกมลวรรณฯ เลขานุการส่วนตัวของคู่สมรส เพื่อรวบรวมกับรายการทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง แล้วกรอกลงในแบบบัญชีฯ ทุกครั้ง เมื่อ娘กมลวรรณฯ จัดทำบัญชีฯ เสร็จ และนำมาให้ผู้ถูกร้องลงลายมือชื่อ ผู้ถูกร้องสอบถามนางกมลวรรณฯ เมื่อ娘กมลวรรณฯ รับว่า ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อโดยไม่ได้ตรวจสอบอีก

การยื่นบัญชีฯ ที่ผู้ถูกร้องถูกกล่าวหาครั้งที่ ๑ เป็นการยื่นในวันเดียวกันกับที่ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่ง คือวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ เพราคณะกรรมการรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากนายกรัฐมนตรีลาออกจาก จึงไม่มีเหตุหรือประโยชน์ใดๆ ที่ผู้ถูกร้องจะต้องปกปิดหรือมีเหตุสงสัยว่า ผู้ถูกร้องมุ่งหวังทำการทุจริตหรือคิดไม่ชอบ แสวงหาผลประโยชน์ใดๆ จากการดำรงตำแหน่งเพราพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

การจะไปปิดข้อเท็จจริงนั้น ผู้จงใจจะต้องรู้ถึงข้อมูล หรือข้อเท็จจริงที่ตนจะปิดแต่กรณีของผู้ถูกร้องนั้น ทรัพย์สินที่ถูกกล่าวหาว่า จงใจปิดเป็นของคู่สมรส และผู้ถูกร้องไม่ทราบ และไม่มีเหตุอันควรทราบว่า คู่สมรสมีทรัพย์สินใดบ้าง จึงไม่เป็นการจะไปปิดข้อเท็จจริง

ผู้ถูกร้องมีความเห็นโดยสุจริตใจว่า การจะไปปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ควรจะต้องมีส่วนสนับสนุนกับมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ คือเป็นการปักปิดเพื่อนำไปใช้เป็นหลักทางในการอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการที่จะแสวงหาประโยชน์ในทางไม่ชอบ หรือเพื่อกลบเกลื่อนหรือเพื่อเตรียมการไว้ใช้ชี้แจงเหตุผลถึงความร้ายแรงผิดปกติหรือการทุจริตที่จะเกิดขึ้นในภายหลัง ส่วนกรณีของผู้ถูกร้องนี้ ทรัพย์สินที่เป็นปัญหา ก็เป็นทรัพย์สินของผู้ถูกร้องและคู่สมรสที่มีอยู่ก่อนที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมือง แม้ว่างรายจะได้มายาหยหลังที่ได้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ก็ได้มาในช่วงที่ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองแล้ว และเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการประกอบธุรกิจโดยสุจริตทั้งสิ้น จึงไม่มีเหตุที่จะต้องปิดหรือซ่อนเร้น และเมื่อทราบว่า มีทรัพย์สินบางรายการของคู่สมรสที่ไม่ได้แจ้งไว้ ก็รับขออนุญาตส่งเพิ่มเติมก่อนที่คณะกรรมการตรวจสอบฯ จะตรวจสอบเสร็จ และแจ้งรวมถึงทรัพย์สินที่คณะกรรมการตรวจสอบฯ มิได้ให้ชี้แจงด้วย แต่ผู้ร้องไม่นำคำขอของผู้ถูกร้องไปพิจารณา และยังรับสรุปว่า ผู้ถูกร้องจะได้ยื่นบัญชีฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบโดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้องชี้แจงก่อนลงมติ ซึ่งเข้าใจว่า ผู้ร้องรับสรุปให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไปที่กำหนดให้มีการเลือกตั้งล่วงหน้า ในวันที่ ๒๘ ถึง ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๓

ส่วนกรณีหุ้นบริษัท อัลไพร์ โอลฟ์ฯ ที่เคยให้สัมภาษณ์นายเจมส์กัดฯ ว่า ซื้อจากนายเสนาะฯ นั้น ในขณะนั้น ผู้ถูกร้องทราบจากคู่สมรสเพียงว่า นายสุรเชียรฯ กรรมการผู้อำนวยการบริษัท เอสซี แอสเสทฯ เป็นผู้เจรจาซื้อในนามบริษัทฯ จึงเข้าใจว่า บริษัท เอสซี แอสเสทฯ ที่ครอบครัวของผู้ถูกร้องและครอบครัวของนายบรรพจน์ฯ เป็นเจ้าของกิจการอยู่เป็นผู้ซื้อ แต่ภายหลังทราบว่า นายสุรเชียรฯ แนะนำให้คู่สมรสผู้ถูกร้องซื้อเองโดยให้ใช้ชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ถือหุ้นแทน

คุณหญิงพจนาน ชินวัตร คู่สมรสผู้ถูกร้อง พยานฝ่ายผู้ถูกร้อง ยืนคำให้การเป็นหนังสือซึ่งผู้ร้องประสงค์จะให้พยานมาศาล เพื่อชักค้าน แต่พยานไม่มาศาล คำให้การดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

ก่อนดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ผู้ถูกร้องโอนหุ้นส่วนให้กับผู้ถูกร้องถือในกิจกรรมของครอบครัวให้พยานดำเนินการ โดยวิธีการโอนโดยหุ้น ซึ่งเป็นผลให้สิทธิในหุ้นเหล่านั้นโอนมาเป็นของพยาน กรณียื่นรายการทรัพย์สินไม่ครบถ้วนในส่วนที่เป็นทรัพย์สินของพยานนั้น เกิดจากพยานนำหุ้นที่ผู้ถูกร้องโอนโดยให้ไปใช้ชื่อบุคคลอื่นถือแทน โดยไม่เคยแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบรายละเอียด และผู้ถูกร้องไม่เคยสอบถามถึงการดำเนินการเกี่ยวกับหุ้นเลย เพราะไม่ใช่หุ้นของผู้ถูกร้องแล้ว

เหตุที่ไม่มีรายการหุ้นของพยานที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือแทนในบัญชีฯ ของผู้ถูกร้องไม่ได้เกิดจากการจงใจของผู้ถูกร้องหรือพยาน เป็นเพรการจัดทำบัญชีฯ ทุกครั้ง จะมอบให้เลขานุการของพยาน คือ นางกาญจนากาฯ ประสานงานกับเลขานุการของผู้ถูกร้อง คือ นางกมลวันฯ เป็นผู้ร่วมกันทำและนางกาญจนากาฯ เข้าใจผิดในการกรอกแบบบัญชีฯ ว่า “ไม่ต้องแสดงทรัพย์สินของพยานที่ใช้ชื่อบุคคลอื่น แต่เมื่อพยานทราบ ก็รีบรวบรวมส่วนของให้นางกมลวันฯ เลขานุการของผู้ถูกร้องดำเนินการต่อไป อีกทั้งการยืนบัญชีฯ ทั้ง ๓ ครั้ง เป็นการยืนในระยะที่ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งแล้ว พยานจึงไม่ใส่ใจต่อการยืนบัญชีฯ คงปล่อยให้เป็นไปตามที่เลขานุการดำเนินการ

การที่ผู้ร้องให้เหตุผลในการวินิจฉัยว่า พยานกับผู้ถูกร้องเป็นสามีภรรยา กัน ถือเป็นบุคคลคนเดียวกันตามกฎหมาย ผู้ถูกร้องจะอ้างว่า “ไม่รู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหุ้นของพยานที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือแทนไม่ได้” นั้น พยานเห็นว่า ประเด็นนี้เป็นการวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกร้องจะไปปิดทรัพย์สินของพยานที่ควรแจ้งให้ทราบ หรือไม่ จะนำข้อกฎหมายมาตีความหักดังข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกร้องไม่รู้ให้เป็นต้องรู้ โดยข้อกฎหมาย เป็นการวินิจฉัยที่ไม่เป็นธรรม

กรณีบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟฯ พยานมอบหมายให้นายสุรเชียร์ฯ กรรมการผู้อำนวยการของกลุ่มบริษัท แอสเสทฯ ที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ของพยาน ไปเจรจากับผู้บริหารของบริษัท อัลไวน์ เรียลเอสเตทฯ ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นที่แท้จริง แต่ตกลงกันไม่ได้ ต่อมามีผู้ถูกร้องบอกพยานว่า ได้พ้นนายเสนอฯ ทราบว่า ผู้ขายยอมลดราคางลงแล้ว จึงมอบให้นายสุรเชียร์ฯ ไปเจรจาอีกครั้งหนึ่ง และตกลงกันทำเป็นบันทึกข้อตกลงจะซื้อขายระหว่างบริษัท เอสซี แอสเสทฯ ซึ่งพยานเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ร่วมกับนายบรรพชน์ฯ กับบริษัท อัลไวน์ เรียลเอสเตทฯ ซึ่งพยานบอกผู้ถูกร้องว่า บริษัท เอสซี แอสเสทฯ เป็นผู้ซื้อแต่ต่อมานำเนื่องจากบริษัท อัลไวน์ เรียลเอสเตทฯ มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงินอยู่หลายแห่ง ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ปรส. โดยมีบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟฯ เป็นผู้ค้ำประกันหนี้ ซึ่งผู้ขายจะต้องปลดภาระติดพันได้ฯ ในทรัพย์สินของบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟฯ ในฐานะที่เป็นเจ้าของสนา�กอล์ฟ อัลไวน์ให้ผู้ซื้อด้วย ดังนั้น เพื่อให้การเจรจาประนองหนี้เป็นไปโดยเรียบร้อยและรวดเร็ว นายสุรเชียร์ฯ จึงแนะนำให้พยานเป็นผู้ซื้อเองแทนบริษัทคู่สัญญาเดิม แล้วให้บุคคลอื่นถือหุ้นแทนพยาน ผู้ถูกร้องไม่ทราบความเปลี่ยนแปลง และการซื้อขายสนา�กอล์ฟรายนี้ ซึ่งเกิดขึ้นก่อนวันครบหนี้ปีบันแต่awan พ้นจากตำแหน่งเพียงสองเดือนเศษ ไม่ได้มีเจตนาจะแอบแฝง หรือมีความประสงค์จะปกปิดแต่อย่างใด และเป็นการซื้อหลังจากที่ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองมาแล้วเกือบหนึ่งปี

กรณีบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ฯ บริษัท เทเลอินโฟมีเดียฯ และบริษัท เพจเจอร์ เซลส์ฯ พยานนำหุ้นที่ผู้ถูกร้องโอนโดยให้พยานใส่ชื่อบุคคลดังกล่าว ซึ่งผู้ถูกร้องไม่ได้รับรู้ เพราะเป็นการ

นำหุ้นเหล่านั้นไปขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ บ้าง โดยใช้ชื่อบุคคลอื่นถือไว้แทนบ้าง เป็นการที่พยานทำไปตามสิทธิในฐานะที่พยานเป็นเจ้าของหุ้น ทั้งผู้ถูกร้องและพยานไม่เคยคิดหลีกเลี่ยงหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ ส่วนการที่พยานโอนหุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ฯ ที่ใช้ชื่อนางสาวดวงตาฯ มีชื่อถือไว้แทนให้กับนายบรรณพจน์ฯ พี่ชาย ๔.๕ ล้านหุ้น ตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งได้รับยกเว้นภายใต้ ไม่ได้มีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงภายใต้ซึ่งสำนักงานตรวจสอบภายใน กรมสรรพากร แจ้งผลการตรวจสอบว่า การกระทำการดังกล่าวไม่มีผลต่อภาระภาษีของพยาน และกรมสรรพากรได้มีหนังสือตอบข้อหารือของพยานตามหนังสือที่ กค ๐๙๑๑/๔๕๗๖ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ สรุปได้ว่า การที่พยานให้ตัวแทนชื่อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่ขัดต่อประมวลรัษฎากร และพยานหรือตัวแทนมีสิทธิได้รับเครดิตในการคำนวณภาษี และก่อนที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ พยานเข้าใจโดยสุจริตว่า การซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นกรณีที่ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ ทั้งกรณีนี้เป็นการแบ่งให้ตามธรรมจรรยา อย่างไรก็ตาม หากปรากฏในภายหลังว่า เป็นความเข้าใจผิด เป็นภาระของนายบรรณพจน์ฯ ในฐานะผู้มีเงินได้ที่จะต้องไปดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป

พยานไม่มีเจตนาหรือจงใจปกปิดรายการหุ้นที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือแทน ซึ่งสามารถตรวจสอบหลักฐานทางบัญชีเงินฝากของพยานได้ว่า เงินที่ใช้ในการซื้อหรือขายหุ้น รวมทั้งเงินปันผล จะนำเข้าบัญชีเงินฝากของพยานที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สำนักงานสาขาโยธิน โดยเลขานุการของพยานแสดงบัญชีเงินฝากนี้ไว้ในบัญชีฯ ของผู้ถูกร้องทุกครั้ง เป็นการแสดงถึงความสุจริตใจและไม่มีเจตนา หรือจงใจปกปิดรายการทรัพย์สินที่เป็นหุ้นของพยานในส่วนที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือแทน

นอกจากนี้ เมื่อพยานให้เลขานุการรวบรวมทรัพย์สินของพยานในส่วนที่เป็นหุ้นที่บุคคลอื่น มีชื่อถือไว้แทน และผู้ถูกร้องซึ่งแจงข้อเท็จจริงพร้อมทั้งขอแก้ไขโดยยื่นบัญชีฯ เพิ่มเติมในส่วนของพยานโดยยื่นก่อนที่คณะกรรมการตรวจสอบฯ และผู้ร้องมีคำวินิจฉัย ซึ่งสามารถยื่นได้ตามนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒๓/๒๕๖๓^{*} แต่ผู้ร้องไม่พิจารณาการยื่นเพิ่มเติมแต่อย่างใดทั้งที่ขอมูลนั้น เป็นการตรวจสอบทรัพย์สินในขั้นตอนปกติไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหาต่อผู้ถูกร้อง

นางกัญจนากา หยาเหิน เลขานุการส่วนตัวของคู่สมรสผู้ถูกร้อง พยานยื่นคำให้การเป็นหนังสือในฐานพยานของผู้ถูกร้อง โดยผู้ร้องไม่ประสงค์จะซักค้านคำให้การดังกล่าว สรุปได้ดังนี้

* ตามนัยของคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒๓/๒๕๖๓ ผู้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สามารถขอแก้ไขบัญชีดังกล่าวได้ หากผู้นั้นกระทำการโดยสุจริต

ก่อนผู้ถูกร้องจะเข้าดำเนินการตามมือชื่อโอนหุ้นในลักษณะโอนโดย เพื่อเป็นประโยชน์ในการที่ผู้รับโอนหุ้นจะโอนหุ้นต่อไปให้บุคคลอื่นในอันที่จะระบุชื่อผู้รับโอนและวันที่ที่จะโอนต่อไป อันเป็นการปฏิบัติทั่วไปในการซื้อขายหุ้นหรือโอนหุ้น เมื่อผู้ถูกร้องลงลายมือชื่อแล้ว ก็มอบเอกสารใบหุ้นให้พยานเพื่อมอบให้แก่คู่สมรสผู้ถูกร้อง โดยพยานเป็นผู้เก็บรักษาเอกสารไว้ และตั้งแต่โอนโดยแล้ว พยานไม่เคยเห็นผู้ถูกร้องเข้ามาเกี่ยวข้องหรือรับรู้การดำเนินการเกี่ยวกับหุ้นดังกล่าวเลย

พยานได้รับมอบหมายให้รวบรวมทรัพย์สินและหนี้สินในส่วนของคู่สมรสของผู้ถูกร้องและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ส่งให้แก่นางกมลวน ฯ เลขาธุการส่วนตัวของผู้ถูกร้องเพื่อทำบัญชี ฯ ของผู้ถูกร้องยืนต่อผู้ร้องมาโดยตลอด ตั้งแต่ปี ๒๕๓๗ รวมทั้งการยื่นกรณีผู้ถูกร้องรับตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๐ ด้วย โดยนางกมลวน ฯ ส่งแบบบัญชี ฯ มาให้ พยานดูแล้ว พนวจมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมโดยเพิ่มช่องสำหรับคู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะแยกต่างหากจากผู้ยื่นส่วนคำขอเชิญในการกรอกแบบบัญคงเป็นทำองเดียวกับแบบเดิม การยื่นบัญชี ฯ ในปี ๒๕๔๐ นี้ยื่น ๒ ครั้ง ห่างกันประมาณหนึ่งเดือน คือ กรณีเข้ารับตำแหน่งยื่นเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๐ และกรณีพ้นจากตำแหน่ง ยื่นเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ โดยใช้แบบอย่างเดียวกัน ต่อมาในปี ๒๕๔๑ นางกมลวน ฯ ได้ขอให้พยานรวบรวมรายการอีกครั้งหนึ่งโดยส่งแบบบัญชี ฯ มาให้พยานดูแล้วเห็นว่า เป็นแบบเหมือนเดิม จึงรวบรวมข้อมูลกรอกรายการให้โดยไม่ได้อ่านคำขอเชิญการกรอกแบบ ก่อนหน้าที่จะยื่นแบบครั้งที่ ๓ นี้ เจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. แจ้งว่า มีรายการขาดตกบกพร่องของบัญชี ฯ ที่ยื่นไปแล้ว จึงรับตรวจสอบ แล้วแจ้งนางกมลวน ฯ ทราบเพื่อนำไปกรอกรายการเพิ่มเติม รวม ๒ ครั้ง คือ วันที่ ๒๕ ตุลาคม และ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๑ รายการที่ได้รับแจ้งว่า ขาดตกบกพร่องไม่มีรายการหุ้นที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นพยานจึงมั่นใจว่าบัญชี ฯ ที่แจ้งไปนั้นถูกต้องแล้วจึงใช้บัญชี ฯ นั้น เป็นหลักในการกรอกรายการของการยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐

พยานเพิ่งทราบว่า คำขอเชิญการกรอกแบบแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ที่ยื่นครั้งที่ ๓ แตกต่างจากเดิม โดยอธิบายความหมายคำว่า “ทรัพย์สิน” เพิ่มมากขึ้นว่า ให้รวมถึงทรัพย์สินที่ให้บุคคลอื่นถือสิทธิแทนด้วย พยานจึงไม่กรอกข้อมูลของหุ้นที่ใช้ชื่อผู้อื่นถือแทน พยานรู้สึกเสียใจที่ความไม่รอบคอบของพยานทำให้ผู้ถูกร้องและคู่สมรสของผู้ถูกร้องได้รับความเดือดร้อน

ในปี ๒๕๓๘ พยานเคยขอร้องคู่สมรสผู้ถูกร้องให้ช่วยเหลือนายวันชัย แหงเนิน สามีของพยานซึ่งทำงานอยู่ที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กัทธรนกิจ ฯ ในการหาลูกค้า โดยขอให้เปิดบัญชีในชื่อบุคคลอื่นหลายคน เพื่อเป็นผลงานของสามีของพยานในการแนะนำลูกค้า บัญชีเหล่านี้มีการซื้อขายหลักทรัพย์

ເປັນການທ້າໄປ ແລະ ກະທຳໂດຍສຸງໃຈຕີ ໄນໄດ້ຊ່ອນເຮັນອຳພາວງ ເພຣະເມື່ອຂໍ້ອ່າຍແລ້ວກີ່ນຳເງິນມາເຂົ້າບໍລິສັງ
ຄູ່ສົມຮສຸກູກຮ້ອງ ແລະ ແຈ້ງຈຳນວນເງິນໃນບໍລິສັງດັກລ່າວໄວ້ໃນແບບແສດງຮາຍກາຮທຮພຍສິນ । ຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງ
ດ້ວຍແລ້ວ

ກຣົມຂໍ້ອ່າຍຫຼຸນບຣິຢັກ ທີ່ນວັດ ຄອນພິວເຕອർ ၁ ນັ້ນ ເດີນາງສາວດວງຕາ ၁ ຊື້ອໜຸນແທນ ៥ ລ້ານຫຸ້ນ
ແລະ ຈາກອົກໄປແຕ່ງງານ ປະກອບກັບຄູ່ສົມຮສຸກູກຮ້ອງມີຄວາມປະສົງຄົງຈະແມ່ງຫຸ້ນໃຫ້ແກ່ນາຍບຣນພຈນ ။
ຊື່ເປັນພື້ນຍາຍ ຊື່ເວັນກ່ອດັ່ງແລະ ບຣິຫາຣບຣິຢັກມາດ້ວຍກັນ ເປັນການໃຫ້ຕາມສົກທີ່ແລະ ຊຣນຈຣຍາ ຈຶ່ງໃຫ້
ນາງສາວດວງຕາ ၁ ໂອນຫຸ້ນ ៥.៥ ລ້ານຫຸ້ນ ເມື່ອວັນທີ ၃ ພຸດຈິກຍານ ໂຊະວັດ ໂດຍວິທີຂໍ້ອ່າຍໃນ
ຕາດຫລັກທຮພຍ ။ ໃຫ້ນາຍບຣນພຈນ ၁ ແລະ ນາຍບຣນພຈນ ၁ ຮາຍງານການໄດ້ຫຸ້ນມາຕາມຮະເບີນຂອງ
ຕາດຫລັກທຮພຍ ။ ທັນທີໃນວັນນັ້ນ ຊື່ສາມາດກະທຳໄດ້ ແລະ ໄນກະທຳກາຕາດໃນຂະນັ້ນແຕ່ອ່າງໃດ
ນາງກມລວນ ໂອດີກະພຸກຄະນະ ເລົານຸກາຮສ່ວນຕົວຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງຢືນຄຳໃຫ້ການເປັນຫັນສື່ອ
ໃນຮູ້ານະພຍານຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງ ໂດຍຜູ້ຮ້ອງໄມ່ປະສົງຄົງຈະໜັກຄ້ານ ຄຳໃຫ້ການດັກລ່າວສຽບໄດ້ດັ່ງນີ້

ເມື່ອພຍານເຂົ້າມາທໍາໜ້າທີ່ເລົານຸກາຮສ່ວນຕົວຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງ ຖຣານວ່າ ຜູ້ຄູກຮ້ອງກຳລັງມີຄວາມຕັ້ງໃຈ
ທີ່ຈະເຂົ້າສ່ວງການເມື່ອງ ແລະ ໂອນຫຸ້ນສ່ວນໃໝ່ໃນລັກນະໂອນລອຍໃຫ້ແກ່ຄູ່ສົມຮສ ແລະ ກ່ອນຜູ້ຄູກຮ້ອງຈະ
ເຂົ້າດໍາຮັງຕໍ່ແໜ່ງທາງການເມື່ອງ ເມື່ອເດືອນຕຸລາຄມ ໂຊະວັດ ຜູ້ຄູກຮ້ອງລາກອົກຈາກການເປັນຜູ້ບຣິຫາຣບຣິຢັກຕ່າງ ။
ໃນເຄຣີອຈິນວັດ ແລະ ເມື່ອດໍາຮັງຕໍ່ແໜ່ງທາງການເມື່ອງແລ້ວ ຜູ້ຄູກຮ້ອງໄມ່ໄດ້ມີສ່ວນເກີ່ວຂັ້ນກັບການບຣິຫາຮ
ກິຈການຂອງບຣິຢັກຕ່າງ ။ ເຫັນນັ້ນ ອີກເລີຍຈົນດຶງປັຈຈຸນັນ

ພຍານໄດ້ຮັນອົບໜາຍໃຫ້ເປັນຜູ້ທຳນັບໍລິສັງແສດງຮາຍກາຮທຮພຍສິນ ။ ຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງມາຕັ້ງແຕ່ປີ ໂຊະວັດ
ຊື່ຍັງໄມ່ມີກຸ່າຫາຍກຳໜັດໃຫ້ຜູ້ດໍາຮັງຕໍ່ແໜ່ງທາງການເມື່ອງຕ້ອງຢືນແບບແສດງຮາຍກາຮທຮພຍສິນ ။ ຈົນກະທຳ
ການຢືນແບບຕາມຮູ້ຮຣມນູ້ລູນບັນປັຈຈຸນັນ ແລະ ໃນການກຣອກຮາຍການໃນແບບສໍາຮັບທຮພຍສິນຂອງຄູ່ສົມຮສ
ຜູ້ຄູກຮ້ອງ ພຍານປະສານກັບນາງກາລູຈາກາ ၁ ເລົານຸກາຮສ່ວນຕົວຂອງຄູ່ສົມຮສຸກູກຮ້ອງທຸກຄັ້ງພຍານໄມ່ເຄຍ
ຖຣານວ່າ ຄູ່ສົມຮສຸກູກຮ້ອງມີຫຸ້ນທີ່ໃຊ້ຂໍ້ອອງນຸກຄລູນ ເພິ່ງຖຣານເມື່ອມີຂ່າວທາງສ່ອມວລິນ

ພຍານຢືນຍັນວ່າ ຕາມເອກສາຮຫລັກຮຽນທີ່ພຍານເກີບຮັກຍາໄວ້ ຜູ້ຄູກຮ້ອງໄມ່ມີຫຸ້ນທີ່ໃຊ້ຂໍ້ອອງນຸກຄລູນ
ແລະ ຜູ້ຄູກຮ້ອງຕັ້ງໃຈແສດງຮູ້ານະທາງທຮພຍສິນຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງແລະ ຄຣອບຄຣວ່າໃຫ້ປຣກຸແກ່ສາຫະພັນຍ່າງຄຣນຄົວ
ປໍ່າຫາໃນຄຣັ້ງນີ້ເກີດຈາກຄວາມບກພ່ອງຂອງນາງກາລູຈາກາ ၁ ທີ່ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຕາດເຄລື່ອນ ແລະ ພຍານ
ຮູ້ສຶກເສີຍໃຈທີ່ຄວາມໄມ່ຮັບຄອບຂອງພຍານແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈຜິດຂອງນາງກາລູຈາກາ ၁ ນຳຄວາມຢູ່ຢາກນາໄຫ້
ຜູ້ຄູກຮ້ອງອ່າງຮ້າຍແຮງ

ນາຍສຸຮັບເຊີຍ ຈັກຮຽນທີ່ ກຣມກາຮຜູ້ອໍານວຍການຂອງກລຸ່ມບຣິຢັກ ແລະ ສເສຖາ ຢືນຄຳໃຫ້ການເປັນຫັນສື່ອ
ໃນຮູ້ານະພຍານຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງ ໂດຍຜູ້ຮ້ອງມີຄວາມປະສົງຄົງຈະໃຫ້ພຍານມາຄາລເພື່ອໜັກຄ້ານແຕ່ພຍານໄມ່ມາຄາລ
ຄຳໃຫ້ການດັກລ່າວສຽບໄດ້ດັ່ງນີ້

พยานในฐานะผู้บริหารของกลุ่มบริษัท แอดสเปช เป็นผู้เจรจาต่อรองซื้อขายนามกอัลฟอลайн และตกลงทำบันทึกข้อตกลงจะซื้อขายหุ้นพร้อมทรัพย์สินของบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟฯ ระหว่างบริษัท เอสซี แอดสเปชฯ กับบริษัท อัลไวน์ เรียลเอสเตทฯ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๑ โดยผู้ถูกร้องไม่รู้เห็นการเจรจาต่อรองนี้ การตัดสินใจซื้อขายหุ้นสุดท้าย พยานขอความเห็นชอบจากคู่สมรสผู้ถูกร้องเพียงผู้เดียว

ในการซื้อหุ้นและทรัพย์สินของบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟฯ เพื่อเพิ่มฟื้นฟู姓名กอัลฟ อัลไวน์นั้น เงื่อนไขที่หนึ่งในบันทึกข้อตกลงจะซื้อขายฯ เป็นการชำระเงินคืนเจ้าหนี้ คือ สถาบันการเงิน และเงื่อนไขลำดับที่สอง คือ การชำระภัยที่ค้างจ่ายทั้งหมดสำหรับการประเมินหนี้ที่ติดอยู่กับ ปรส. นั้น ผลของการประเมินหนี้ ไม่ว่าจะได้รับความสำเร็จมากน้อยเพียงไร บริษัท อัลไวน์ กอล์ฟฯ และผู้ถือหุ้นรายใหม่ จะไม่ได้รับประโยชน์หรือต้องเสียประโยชน์ทั้งสิ้นกล่าวคือ หากมีส่วนลดจากการประเมินหนี้ ผู้ซื้อหุ้นจะไม่ได้รับส่วนลดดังกล่าว ในทำนองเดียวกันหากมีภาระเพิ่มเติมจากการประเมินหนี้ การดังกล่าวจะไม่ตกไปถึงผู้ซื้อรายใหม่ เนื่องจากราคาที่ตกลงซื้อขายกันนั้น เป็นราคากลางที่แน่นอนตามตัว เป็นราคาที่ปราศจากการะหนี้และค้ำประกัน ดังนั้น หากการซื้อขายปรากฏชื่อของบริษัท เอสซี แอดสเปชฯ ว่า เป็นผู้ซื้อหุ้นและถูกยกเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟฯ บุคคลภายนอกทั่วไปอาจเข้าใจผิดได้ว่า บริษัท เอสซี แอดสเปชฯ มีหนี้เสียที่ค้างชำระอันจะทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่ เกียรติคุณของบริษัทได้ พยานจึงแนะนำคู่สมรสผู้ถูกร้องให้เข้าซื้อหุ้นโดยใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทน อันจะทำให้ทั้งบริษัท เอสซี แอดสเปชฯ และคู่สมรสผู้ถูกร้องไม่มีชื่อเข้าไปเกี่ยวข้องกับหนี้สินที่ค้างชำระ หรือถูกยกเป็นคู่เจรจาในการประเมินหนี้ด้วย เพราะไม่ว่าผลการเจรจาจะเป็นอย่างไร หั้งบริษัท เอสซี แอดสเปชฯ หรือคู่สมรสผู้ถูกร้องไม่มีส่วนได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์ด้วย

การใช้ชื่อบุคคลอื่นเข้าเป็นผู้ถือหุ้นแทนรายนี้ เกิดจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น อันเป็นนโยบายในทางธุรกิจโดยแท้ โดยผู้ถูกร้องมิได้รู้เห็นด้วย เป็นหน้าที่ของพยานที่จะต้องแนะนำเพื่อปักป้องชื่อเสียงของบริษัทฯ และคู่สมรสผู้ถูกร้องเท่านั้น มิได้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีเจตนาที่จะนำไปสู่การปกปิดในการแจ้งบัญชีฯ หากพยานรู้ว่า คำแนะนำดังกล่าวจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อผู้ถูกร้องเช่นนี้ พยานคงไม่แนะนำเช่นนั้น เพราะประโยชน์จะได้ไม่คุ้มเสีย

นายศักวินทร์ ร่วมรังษี หัวหน้าฝ่ายกฎหมายตลาดหลักทรัพย์ฯ ยืนคำให้การเป็นหนังสือในฐานพยานของผู้ถูกร้อง ซึ่งผู้ร้องมีความประสงค์จะให้พยานมาศาลเพื่อชักค้าน แต่พยานไม่มาศาล คำให้การดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

คำว่า “การโอนโดยหุ้น” มิได้มีกำหนดไว้ในกฎหมายหรือข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ แต่ในทางปฏิบัติใช้เรียกวิธีการโอนหุ้นที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ และมีการปฏิบัติเป็นปกติทั่วไปในการโอนหุ้นที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยมีวิธีการปฏิบัติ

คือ ผู้มีชื่อแสดงว่า เป็นเจ้าของหุ้นลงลายมือชื่อหลังใบหุ้นโดยระบุว่า เป็นผู้โอนและส่งมอบใบหุ้น ดังกล่าวให้แก่ผู้รับโอน ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ มาตรา ๕๑ ประกอบกับ มาตรา ๑๕๕ การโอนลงหุ้นตามวิธีที่กล่าว ถือว่า เป็นวิธีการที่ขอบด้วยกฎหมาย

หากหลักฐานที่ปรากฏในใบหุ้นนั้นตอนสุดท้ายพบว่า ผู้ถูกร้องโอนหุ้นให้บุคคลหนึ่ง คือ นาย ก. และถ้ามีข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกร้องโอนลงหุ้นนั้นให้บุคคลอื่นไว้ก่อน และบุคคลอื่นจึงไปโอนให้ นาย ก. ยังไม่อาจสรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องรู้ว่า นาย ก. เป็นผู้ถือหุ้นที่ตนโอนลงไว้หรือไม่ ต้องพิจารณา ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมแต่ละกรณี เช่น ผู้ถูกร้องได้รับรู้ถึงการโอนหุ้นต่อให้นาย ก. หรือไม่เป็นต้น

นายวิโรจน์ นวลแวง นายกสมาคมบริหารหลักทรัพย์ฯ ยืนคำให้การเป็นหนังสือในฐานะพยานของผู้ถูกร้อง ซึ่งผู้ร้องมีความประسังค์จะให้พยานมาศาลเพื่อชักค้าน แต่พยานไม่มาศาล คำให้การดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

ในอดีต เมื่อมีการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ฯ การชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ (หุ้น) เป็นการส่งมอบโดยใช้ใบหุ้นจริงๆ ผู้ได้รับใบหุ้นจากการซื้อหุ้นที่มีการโอนลง เมื่อผู้ซื้อและถือใบหุ้น โอนลงหุ้น จะส่งมอบใบหุ้นโอนลงต่อไปยังผู้ซื้อกันตั้งไป ปัจจุบันการพัฒนาของตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นไป โดยมีการจัดตั้งศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ฯ จะมีการลงลายมือชื่อโอนลง โดยเจ้าของหุ้น ลงลายมือชื่อในใบหุ้นของผู้โอนไว้ และจะต้องนำส่งพร้อมสำเนาบัตรประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน ซึ่งมีการลงนามรับรองสำเนา ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ฯ จึงจะรับหุ้นเก็บไว้ให้

อย่างไรก็ตาม ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ฯ จะรับฝากเฉพาะหุ้นที่ศูนย์เป็นนายทะเบียนหุ้น แต่หลักทรัพย์ที่ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ฯ ไม่ได้เป็นนายทะเบียน มักจะเป็นหลักทรัพย์ที่ไม่ได้จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์ฯ การซื้อขายยังใช้วิธีส่งมอบใบหุ้นที่มีการโอนลงจากเจ้าของเดิมให้กับผู้ซื้อ ผู้ซื้อ จะนำหุ้นไปจดทะเบียนเป็นชื่อตัวเองทันทีก็ได้ หรืออาจจะถือหุ้นที่โอนลงนั้นไว้ก่อน เมื่อมีการขายต่อ ก็สามารถส่งมอบใบหุ้นที่โอนลงไว้ให้กับผู้ซื้อรายต่อไปได้ทันที

ความเป็นผู้ถือหุ้นให้ลูกภัยในบริษัท และมีการซื้อขายหุ้นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่อาจสรุป ได้ว่า เป็นการใช้ข้อมูลภัยใน โดยทั่วไปผู้ถือหุ้นไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานประจำวัน ถ้าจะ ให้เข้าข่ายการใช้ข้อมูลภัยใน จำเป็นต้องมีข้อเท็จจริงว่า ผู้ถือหุ้นนั้นฯ ได้รับข้อมูลภัยใน และนำไปใช้ ในการซื้อขายหุ้นบริษัทนั้น

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ ไม่มีข้อห้ามการใช้ชื่อบุคคลอื่นซื้อขายหรือถือหุ้นความผิดตาม พระราชบัญญัติจะเกิดขึ้นเมื่อได้ร่วมกันสร้างราคาหุ้นให้ผู้อื่นลงผิด หรือใช้ข้อมูลภัยในซื้อขายหุ้น หรือหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมายที่ว่าด้วยการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบจำกัดการ

ดังนั้น ข้อเท็จจริงเพียงว่า มีการใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้น จึงไม่สามารถสรุปว่าจะใจจะหลีกเลี่ยงพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ

นายสุวิทย์ มาไฟศาลสิน กรรมการผู้จัดการบริษัทหลักทรัพย์ เมอร์ริลลินเช่น กัทธร จำกัด ยื่นคำให้การเป็นหนังสือในฐานะพยานของผู้ถูกร้อง ซึ่งผู้ร้องมีความประสงค์จะให้พยานมาศาล เพื่อชักค้านแต่พยานไม่มาศาล คำให้การดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

พยานเป็นผู้ดูแลบัญชีของนายชัยรัตน์ฯ นางสาวดวงตาฯ และนางสาวบุญชูฯ ที่ได้เปิดบัญชีไว้ตั้งแต่ยังเป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กัทธรชนกิจฯ เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๓๖ เมษายน ๒๕๓๗ และกุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ ตามลำดับ โดยมีนายวันชัย วงศ์เหิน พนักงานผู้ใต้บังคับบัญชาของพยาน เป็นผู้ติดต่อและประสานงาน ต่อมามาเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๐ บริษัทหลักทรัพย์กัทธร จำกัด ได้แยกตัวออกจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กัทธรชนกิจฯ โดยรับโอนบัญชีทั้งสามมาด้วย ในการเปิดบัญชีตลอดจนการติดต่อสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ (หุ้น) ของบัญชีทั้งสามราย พยานได้ติดต่อผ่านนางกัญจนากาฯ

พยานไม่เคยติดต่อหรือมอบให้พนักงานติดต่อกับผู้ถูกร้อง เกี่ยวกับบัญชีทั้งสามรายและผู้ถูกร้องไม่เคยติดต่อพยาน หรือบริษัทของพยาน

ตลอดระยะเวลาการติดต่อและซื้อขายหลักทรัพย์ พยานไม่เคยได้รับคำสั่งในลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการใช้บัญชีทั้งสามราย สร้างราคา หรือทำให้ราคาหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งโดยเฉพาะ อีกทั้งในการซื้อขายก็ไม่เห็นเหตุอันควรสงสัยว่ามีการใช้ข้อมูลภายใน เพื่อเป็นประโยชน์ในการซื้อขายแต่อย่างใด โดยพยานจะให้ข้อมูลและแนวทางตลาดและให้คำแนะนำในการซื้อขายเป็นปกติเช่นเดียวกับลูกค้ารายอื่นๆ การชำระราคา ก็เป็นไปตามระเบียบตลาดหลักทรัพย์ฯ คือ บริษัทชำระเงิน (กรณีขาย) แก่บัญชีทั้งสามเป็นการชำระโดยเช็คเข้าบัญชีโดยเนินพาสั่งจ่ายเข้าของบัญชี

การซื้อขายหลักทรัพย์ (หุ้น) บริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ฯ จากบัญชีนางสาวดวงตาฯ ๕ ล้านหุ้น ให้กับนายบรรณพจน์ฯ ๔.๕ ล้านหุ้น และนางสาวบุญชูฯ ๕๐๐,๐๐๐ หุ้น ในช่วงวันที่ ๖ และ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ เป็นการซื้อขายหุ้นตามรายการที่กล่าวในกระดานซื้อขายหลักทรัพย์รายใหญ่ของตลาดทรัพย์ฯ ทั้งนี้ ตามระเบียบของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในขณะนั้นการซื้อขายหลักทรัพย์รายใหญ่ นู乹ค่าตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไป สามารถซื้อขายผู้ซื้อและผู้ขาย จำนวนหุ้นและราคาน้ำหนึ่งต่อลบากันต่อตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ พิจารณาอนุมัติรายการดังกล่าว จึงจะซื้อขายกันได้

ราคากลางบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ฯ ที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วงวันที่ ๖ และ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ เคลื่อนไหวอยู่ในช่วงราคาระหว่าง ๑๕๘ บาท ถึง ๑๗๐ บาท และหลังจากนั้น ก็เคลื่อนไหวในช่วงแคบๆ ตลอดเวลา ปริมาณการซื้อขายไม่ผิดไปจากการซื้อขายโดยปกติ จึงกล่าวได้ว่า รายการดังกล่าวไม่ได้เป็นการสร้างราคา เพื่อให้เกิดความเข้าใจผิด หรือทำให้ผู้อื่นหลงผิด

ศาลรัฐธรรมนูญได้ออกนั่งพิจารณาเพื่อฟังคำแฉ่งการณ์ปีดคดีด้วยวิชาของผู้ร้องและผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๔ และอนุญาตให้คู่กรณ์ส่งคำแฉ่งการณ์ปีดคดีเป็นหนังสือต่อศาล ภายในวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๔

ผู้ร้องแฉ่งการณ์ปีดคดี สรุปได้ว่า

(๑) คำว่า “จงใจ” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ หมายความว่า ผู้นั้นรู้หรือไม่ว่าตนเอง หรือคู่สมรสมีทรัพย์สินหรือหนี้สินที่ยังไม่ได้แจ้งต่อผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญ ถ้ารู้และไม่แจ้งก็ถือว่า จงใจ โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงความประسنก์ต่อผล เสียงเห็นผล หรือเหตุผลอื่น และกรณีตามมาตรา ๒๕๕ นี้ ไม่เกี่ยวกับการได้ทรัพย์สินมาโดยสุจริต หรือไม่

(๒) การยื่นและการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ไม่ใช่การตรวจสอบที่มาของทรัพย์สิน ว่าสุจริตหรือไม่ แต่เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้บุคคลที่ตัดสินใจจะเข้ามาสู่ตำแหน่งต่างๆ ไม่เฉพาะนักการเมือง แต่รวมถึงข้าราชการระดับสูง ผู้บริหารห้องกิน สมาชิกสภาห้องกิน ที่จะต้องถูกตรวจสอบความโปร่งใส โดยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินที่มีอยู่จริงของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง เพื่อตรวจสอบตามระยะเวลาต่างๆ หากผู้ยื่นบัญชีฯ ปกปิดข้อเท็จจริง ไม่ยอมแจ้งทั้งหมดหรือบางส่วน การตรวจสอบความเคลื่อนไหวของ การเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินซึ่งเป็นขบวนการตรวจสอบตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ก็ไม่อาจดำเนินการได้ รัฐธรรมนูญจึงกำหนดโทษของการไม่ยื่นบัญชีฯ ยื่นบัญชีฯ เท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงไว้ โดยให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้วินิจฉัย

(๓) การที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินต่อผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ รวม ๓ ครั้ง ผู้ร้องตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของบัญชีฯ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ และจัดทำรายงานผลการตรวจสอบไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วนั้น เป็นการตรวจสอบเฉพาะรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้อง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ และเป็นการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ผู้ร้องไม่ได้ประกาศรับรองว่า รายการดังกล่าวของผู้ถูกร้องถูกต้องและมีอยู่จริง นอกจากนี้ ไม่มีบทบัญญัติห้ามนี้ให้ผู้ร้องสอบทรัพย์สินฯ ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรายใดเพิ่มเติม แม้ว่าจะทำรายงานผลการตรวจสอบฯ และส่งไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

(๔) ผู้ร้องแตกลงว่า ผู้ถูกร้องนำพยานบุคคลเข้าเบิกความ ๑ ปาก และยื่นคำให้การเป็นพยานของบุคคลฝ่ายผู้ถูกร้อง รวม ๕ ปาก ซึ่งผู้ร้องขออนุญาตศาลให้ผู้ถูกร้องนำพยานบุคคลดังกล่าวมาให้ผู้ร้องซักค้าน รวม ๖ ปาก ศาลอนุญาต แต่ผู้ถูกร้องนำพยานมาให้ซักค้านเพียงปากเดียว คือ นายสุรศักดิ์ฯ ส่วนพยานที่เหลืออีก ๕ ปาก ขอให้ผู้ร้องซักค้านเป็นหนังสือ ซึ่งผู้ร้องเห็นว่า การซักค้านและตอบการซักค้านเป็นหนังสือ ไม่อาจเชื่อได้ว่า จะได้คำตอบจากพยานอย่างแท้จริง และการซักค้านและตอบคำถามค้านเป็นหนังสือ ไม่เคยปรากฏก่อนในกระบวนการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ สำหรับพยานที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า เป็นคนกลาง คือ นายวิโรมน์ฯ นั้น ในช่วงเวลาที่ผ่านมาพยานเป็นประธานกรรมการบริษัทหลักทรัพย์ภัทร จำกัด และเป็นกรรมการในคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นผู้ที่มีความสนใจสนับสนุนนายสมคิด ชาตุศรีพิทักษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง สังกัดพระครстиไทยรักไทย ซึ่งต่อมา นายวิโรมน์ฯ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) หากผู้ถูกร้องยอมนำพยานปากนี้มาให้ซักค้าน ผู้ร้องจะซักค้านเพื่อให้ยืนยันถึงกรณีการอพาร์ทเม้นตลาดหลักทรัพย์ฯ เรื่องการซื้อขายหุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ฯ ระหว่างนางสาวดวงตาฯ กับนายบรรณพจน์ฯ จำนวน ๔.๔ ล้านหุ้น เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ และระหว่างนางสาวดวงตาฯ กับนางสาวบุญชูฯ ๕๐๐,๐๐๐ หุ้น เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ด้วย การที่ผู้ถูกร้องไม่นำพยานฝ่ายผู้ถูกร้องมาให้ผู้ร้องซักค้าน ถือได้ว่า ผู้ถูกร้องจำนวนต่อพยานหลักฐาน ส่วนพยานรายนายสุรศักดิ์ฯ ซึ่งอ้างเทปบันทึกรายการหนึ่งแผ่นดิน เรื่อง ตลาดหลักทรัพย์แห่งระดมทุนนักธุรกิจไทย หรือเก็บกำไรของต่างชาติ ทางทีวีช่อง ๓ ออกอากาศเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๔ เป็นส่วนหนึ่งของคำให้การเป็นหนังสือนั้น ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องอ้างนายสุรศักดิ์ฯ เป็นพยานต่อศาลตามคำร้องขอระบุพยานเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๔ และผู้จัดรายการดังกล่าว คือ นายนพดล อินนา ซึ่งเป็นผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรระบบบัญชีรายชื่อ พระครстиไทยรักไทย พยานจึงไม่ใช่พยานคนกลางอย่างแท้จริง และการจัดรายการหนึ่งแผ่นดินดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้ถูกร้องนำมาเป็นพยานหลักฐานในคดีนี้โดยเฉพาะ

นอกจากนี้ ผู้ร้องได้แตกลงชี้แจงประเด็นต่างๆ ที่ผู้ถูกร้องยกขึ้นเป็นข้อมูลสู่ทั้งปัญหาข้อกฎหมาย และข้อเท็จจริง ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ผู้ถูกร้องดำเนินการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ มีบทบัญญัติให้รัฐมนตรีต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ โดยให้ถือว่า เป็นหน้าที่ของผู้ดำเนินการดำเนินดังกล่าวและกำหนดดองค์กรผู้รับผิดชอบ คือ ผู้ร้อง และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๗ วรรคหนึ่ง

ให้รัฐมนตรีในคณะรัฐมนตรีที่ได้รับแต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับเดิมยังคงเป็นรัฐมนตรีในคณะรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญนี้ต่อไป ส่วนการดำรงตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญนี้ จะต้องถือวันที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้ประกาศใช้ คือวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ เป็นวันที่เริ่มเข้ารับตำแหน่ง ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน จึงมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ๑ ต่อผู้ร้อง และผู้ถูกร้องยื่นบัญชี ๑ ต่อผู้ร้อง รวม ๓ ครั้ง ตามกำหนดเวลาที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ กำหนดเวลา เท่ากับผู้ถูกร้องยอมรับว่า ตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีดังกล่าว

ประเด็นที่ ๒ ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเป็นเอกฉันท์ให้รับคำร้องไว้พิจารณาตาม มาตรา ๒๕๔ แล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องอยู่ในบังคับของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ หรือไม่ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ บัญญัติให้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ๑ ครั้ง การยื่นบัญชี ครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ นั้น เป็นการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ๑ ในขณะที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว แต่ยังต้องให้ผู้ร้องตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน ที่ยื่นบัญชีทั้ง ๓ ครั้ง ตามมาตรา ๒๕๓ หากผลการตรวจสอบปรากฏว่า เป็นการจงใจไม่ยื่นบัญชี ๑ หรือจงใจยื่นบัญชี ๑ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ จะมีบทลงโทษ ๒ ประการ คือ ประการที่ ๑ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันครบกำหนดต้องยื่นหนี้นับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีการกระทำดังกล่าว และประการที่ ๒ ผู้นั้นถูกต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ถ้าเป็นกรณีที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ไทยก็คงมีผลบังคับในประการที่ ๒ คือ ต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปี

ประเด็นที่ ๓ ผู้ถูกร้องอ้างว่า ministerrong เป็นติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเพระมีบุคคล ที่พ้นจากตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว คือ คุณหญิงปริยา ๑ เข้าร่วมประชุมและมีมติด้วย ผู้ร้อง จึงไม่มีอำนาจนำมตินี้มาอ้างขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ผู้ร้องซึ่งแจ้งตามคำแฉลงของคุณหญิงปริยา ๑ ที่ยื่นต่อศาลไว้แล้ว และซึ่งเพิ่มเติมว่า ผู้ถูกร้อง ไม่มีอำนาจเสนอกรณีตามประเด็นที่ ๓ นี้ต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพราะเป็นการขอให้พิจารณาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรนั้น หรือประธานรัฐสภาเท่านั้นที่จะเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้

ประเด็นที่ ๔ ผู้ถูกร้องอ้างว่า ผู้ร้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรีบร้อน ไม่ให้โอกาสตามสมควร แก่ผู้ถูกร้องในการชี้แจง การดำเนินการของผู้ร้องไม่เป็นไปตามระเบียบขั้นตอน เร่งรัดไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกร้อง นั้น

ผู้ร้องมีได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรีบด่วนแต่อย่างใด เพราะข้อเท็จจริงรับฟังเป็นอยุติ ตามพยานหลักฐานที่ผู้ร้องตรวจพบ และคำรับของผู้ถูกร้องของว่า ได้มีการใช้ชื่อนุคคลื่นถือหุ้นแทนและไม่ได้แสดงรายการหุ้นนั้นไว้ในบัญชีฯ ที่ยื่นต่อผู้ร้อง

ส่วนการที่นายประสิตที่ ๑ กรรมการ ป.ป.ช. เปิกความว่า ระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑ ยังมีผลใช้บังคับอยู่นั้น เป็นการเบิกความที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง ทั้งๆ ที่รู้อยู่แล้วว่า ระเบียบนั้นไม่อาจนำมาใช้ปฏิบัติได้ ผู้ร้องประชุมครั้งที่ ๔๓/๒๕๖๒ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ พิจารณาเรื่องที่นายประสิตที่ ๑ ในฐานะผู้รับผิดชอบการໄต่สวนกรณีขอให้ถอดถอนนายสุเทพ เทือกสูบรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ออกจากตำแหน่ง ขอให้ที่ประชุมนำผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นมาดำเนินการໄต่สวนต่อไป ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติว่า การตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นที่ได้ดำเนินการมาแล้วนี้ เป็นขั้นตอนที่หนึ่งของการໄต่สวนข้อเท็จจริงตามระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งผู้ร้องมีมติให้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลม ในขณะที่ยังไม่มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ออกใช้บังคับ แต่ในขณะนี้ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ระเบียบดังกล่าวจึงไม่อาจนำมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อีกต่อไป ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒๑ วรรคสอง การໄต่สวนข้อเท็จจริงตามคำร้องขอให้ถอดถอนนายสุเทพฯ จึงต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่า ระเบียบดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไปโดยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒๑ วรรคสอง ถ้าจะดำเนินการตามขั้นตอนที่ระเบียบดังกล่าวเคลียบัญญัติไว้ และไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ แล้ว การกระทำดังกล่าวถือว่า ทำได้ ไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ เพราะขั้นตอนการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแล้ว แต่ไม่ได้หมายความว่า ระเบียบดังกล่าวจะใช้บังคับอยู่ และจะต้องปฏิบัติตามระเบียบ นั้น

สำหรับกรณีที่กล่าวหาว่า ผู้ร้องไม่ให้โอกาสตามสมควรแก่ผู้ถูกร้องในการชี้แจงจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกร้องได้รับการพิจารณาอย่างไม่เที่ยงธรรม นั้น ผู้ร้องมีหนังสือลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ ให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริง ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงครั้งแรกตามหนังสือลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ต่อมาผู้ร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงและส่งเอกสารเพิ่มเติม ผู้ถูกร้องก็ชี้แจงอีก ๒ ครั้ง ตามหนังสือลงวันที่ ๒๙ และ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ทั้งได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการตรวจสอบฯ อีกเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม

๒๕๔๓ นอกจากนั้น เมื่อผู้ถูกร้องกล่าวอ้างพยานบุคคลเพิ่มเติม ผู้ร้องกิ้สอบปากคำพยานบุคคลที่กล่าวอ้างให้ทุกราย ถือว่าผู้ร้องเปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้องชี้แจงและนำพยานบุคคลมาให้ผู้ร้องสอบปากคำตามความประสงค์ของผู้ถูกร้องทุกประการ และเป็นการให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกร้องเช่นเดียว กับคดีอื่นๆ แล้ว

ประเด็นที่ ๕ ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า คำร้องของผู้ร้องไม่แยกกัน กรณีได้เป็นการแจ้งเท็จและกรณีได้เป็นการปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบนั้น กรณีของผู้ถูกร้องเป็นทั้งกรณีที่ยื่นบัญชีฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ เพราะเป็นการยื่นบัญชีฯ ไม่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง และเป็นกรณีปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบด้วย และคำว่า “จะใจ” มีความหมายเพียงว่า ผู้ยื่นบัญชีฯ รู้หรือไม่ว่า ตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ มีทรัพย์สินและหนี้สินที่ไม่ได้แจ้งต่อผู้ร้อง ถ้ารู้และไม่แจ้ง ถือว่าจะใจแล้ว โดยไม่ต้องพิจารณาถึงเหตุผลแห่งการกระทำ และไม่เกี่ยวกับการได้ทรัพย์สินนั้น มาโดยสุจริตหรือไม่ ซึ่งผู้ถูกร้องยอมรับในคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ว่า เข้าใจความหมายดังกล่าวเป็นอย่างดี

ประเด็นที่ ๖ ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า รายการทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อบุคคลอื่น เป็นของคู่สมรสไม่ใช่ ทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง เพราะผู้ถูกร้องได้โอนโดยทรัพย์สินให้คู่สมรสตั้งแต่ประมาณปี ๒๕๓๕ แล้ว นั้น

จากการตรวจสอบหลักฐานต่างๆ เกี่ยวกับการใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทนในบริษัทด้วย รวม ๔ บริษัท คือ บริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ฯ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์เซอร์วิสฯ บริษัท เพจเจอร์ เซลส์ฯ บริษัท เทเลอินโฟเมเดียฯ บริษัท เอสซี แอสเสทฯ บริษัท อินโฟร์เซลเทเลคอมฯ บริษัท ชินแซฟเทลไลท์ฯ บริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับฯ และ บริษัท อินโฟลิงค์ฯ พนว่า ผู้ถูกร้อง และ/หรือคู่สมรส ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทนมาเป็นเวลานาน ก่อนดำเนินตามแผนการเมือง บางบริษัทเป็นเวลา นานถึงสิบปี เช่น บริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ฯ ส่วนที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้โอนโดยหุ้นให้คู่สมรส ตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ นั้น การโอนโดยตามคำเบิกความของนายสุรศักดิ์ฯ พยานของผู้ถูกร้อง สรุปได้ว่า เป็นการโอนหุ้นที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นการลงทุนระยะสั้นเพื่อเก็บกำไร แต่กรณีของ ผู้ถูกร้องเป็นการทำหลักฐานการโอนโดยใช้ชื่อบุคคลอื่นแทน เป็นการอ้ำพรางเพื่อไม่ให้บุคคลอื่นรู้ว่า หุ้นทั้งหมดยังเป็นของผู้ถูกร้อง และ/หรือคู่สมรส เพราะได้ให้บุคคลที่มีชื่อถือหุ้นแทนลงลายมือชื่อ โอนโดยในในหุ้น และฝ่ายผู้ถูกร้อง และ/หรือคู่สมรสเก็บใบหุ้นไว้เอง

ส่วนหุ้นนอกตลาดหลักทรัพย์ฯ นั้น นายสุรศักดิ์ฯ เบิกความว่า การโอนหุ้นดังกล่าวต้องปฏิบัติตามประมาณวาระกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๕ ซึ่งต้องทำหนังสือลงลายมือชื่อ ผู้โอนกับผู้รับโอน มีพยานหนึ่งคนเป็นอย่างน้อยลงลายมือชื่อรับรอง ดังนั้น ทั้งผู้ถูกร้องและคู่สมรสจะต้องรู้ว่า ตนเองโอนให้ใคร

ประเด็นที่ ๗ กรณีผู้ถูกร้องใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทนนั้น เป็นการกระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อไม่ต้องการให้ผู้ใดรู้ว่า ตนเป็นเจ้าของหุ้นที่แท้จริง ตนมีหุ้นในบริษัทจำนวนเท่าใด ทั้งนี้เพื่อที่จะซื้อขายหุ้นดังกล่าวได้ง่ายและถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นเกี่ยวกับการถือหุ้นในบริษัทจะไม่กระทบต่อชื่อเสียงของตน

ประเด็นที่ ๘ คำว่าทรัพย์สิน “ของตน” ตามรัฐธรรมนูญ มีความชัดเจนว่า หมายถึงทรัพย์สินที่เป็นของตน ไม่ว่าจะใช้ชื่อบุคคลอื่นถือแทน หรือจำนำจำนวนไว้ ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับการศึกษาของผู้ถูกร้องกับคู่สมรสแล้ว เชื่อว่า ผู้ถูกร้องกับคู่สมรสยอมเข้าใจความหมายของคำว่า ทรัพย์สินของตนได้ดี นอกจากนี้ คำอธิบายคำว่า “ทรัพย์สิน” ในแบบการยื่นบัญชี ๑ ไดระบุชัดเจนว่า หมายรวมถึงทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อบุคคลอื่นด้วย แต่เหตุที่ผู้ร้องไม่แสดงรายการทรัพย์สินที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือไว้แทนก็เพราะมีเจตนาปกปิดมิให้ผู้ใดรู้ด้วยเหตุผลต่างๆ ดังที่กล่าวไว้ในประเด็นที่ ๗ ทั้งนี้ หากผู้ถูกร้องแสดงรายการทรัพย์สินนั้นไว้ในการยื่นบัญชี ๑ ต่อผู้ร้องแล้ว บัญชี ๑ นั้น ก็จะต้องถูกเปิดเผยตามรัฐธรรมนูญ ทำให้บุคคลทั่วไปรู้ถึงพฤติกรรมอันไม่โปร่งใสและไม่สุจริตของผู้ถูกร้อง และ/หรือคู่สมรส การกระทำการของผู้ถูกร้องจึงเป็นการลงใจฝ่ายรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๐ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ส่วนที่ ๑ การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกร้องแสดงการณ์ปิดดี สรุปได้ว่า

(๑) ผู้ถูกร้องไม่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เพราะเข้าดำเนินการแทนก่อนวันที่รัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับ แม้จะมีบทเฉพาะกาลให้ผู้ดำเนินการแทนรัฐมนตรีก่อนวันที่รัฐธรรมนูญใช้บังคับยังคงดำเนินการแทนต่อไปตามรัฐธรรมนูญนี้ แต่ไม่ได้มีบทบัญญัติให้ต้องยื่นบัญชี ๑ สำหรับผู้ดำเนินการแทนทางการเมืองที่มิได้เข้ามาดำเนินการแทนตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ทั้งนี้ หากจะวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ๑ ตามรัฐธรรมนูญผู้ถูกร้องก็พ้นจากดำเนินการก่อนที่จะครบกำหนดต้องยื่นบัญชี ๑ คือ ก่อนครบสามสิบวัน นับแต่วันที่รัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับ

(๒) รัฐธรรมนูญ หมวด ๑๐ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ โดยเฉพาะในส่วนที่ ๑ ว่าด้วยการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน จะใช้บังคับได้ต้องมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดในการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ที่จะต้องถูกบังคับได้ทราบถึงแนวทางในการปฏิบัติก่อน ทั้งนี้ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒๑ วรรคสอง ที่ให้ผู้ร้องกำหนดระเบียบอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยต้องส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญก่อน และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จึงใช้บังคับได้ ซึ่งประธานกรรมการ ป.ป.ช. เพิ่งประกาศใช้ระเบียบโดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๑ หลังจากผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองไปแล้ว การยื่นบัญชี ๑ ของผู้ถูกร้องจึงเป็นการยื่นบัญชี ๑ ตามรัฐธรรมนูญฉบับเดิม

(๓) ผู้ร้องไม่มีอำนาจร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้วินิจฉัยกรณีของผู้ถูกร้อง เพราะรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ มีเจตนาرمณ์จะใช้กับผู้ดำเนินการเมืองที่ยังดำเนินการอยู่เท่านั้น เพราะ นอกจากจะใช้คำว่า “ผู้ดำเนินการเมือง” แล้ว ยังกำหนดให้ “พ้นจากดำเนินการ” และห้าม มิให้ดำเนินการเมืองได้ฯ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากดำเนินการ จึงเป็นบทบัญญัติที่เป็น องค์ประกอบของกันและกัน คือ ให้พ้นจากดำเนินการแล้ว จึงห้ามมิให้ดำเนินการเมืองได้ฯ เป็นเวลาห้าปี ดังนั้น เมื่อผู้ถูกร้องได้พ้นจากดำเนินการแล้ว การห้ามดำเนินการเมือง จึงมิอาจใช้บังคับกับกรณีของผู้ถูกร้องได้

นอกจากนี้ มาตรา ๒๕๕ มีไว้เพื่อควบคุมมิให้ผู้มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีฯ แสดงรายการทรัพย์สิน โดยบิดเบือนเพื่อเตรียมการใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริตหรือปกปิดทรัพย์สินที่ได้มาจากการใช้อำนาจหน้าที่ โดยทุจริต ดังนั้น การยื่นบัญชีฯ โดยมีรายการไม่ครบถ้วนด้วยความเข้าใจผิดหรือผิดพลาด จึงเป็น เรื่องที่จะต้องดำเนินการให้มีการแก้ไขเสียให้ถูกต้อง ไม่ใช่เป็นเหตุที่จะให้สรุปว่า มีความ “งาจ” ไม่ยื่น บัญชีฯ หรือ “งาจ” ยื่นบัญชีฯ โดยมีข้อความอันเป็นเท็จหรือ “งาจ” ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ ทราบ เพราะการยื่นบัญชีดังกล่าว อาจเกิดขึ้นจากเหตุใดๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการกระทำเพื่อเตรียมการทุจริต หรือเพื่อปกปิดประโยชน์ที่ตนได้มาโดยทุจริต มิให้ปรากฏต่อสาธารณะก็ได้ มาตรา ๒๕๕ เป็นบทบัญญัติที่ “จำกัดสิทธิ” ในทำการเมืองอันเป็นสิทธิพื้นฐานของประชาชน ซึ่ง/run แรงกว่าการ “จำกัดสิทธิ” การใช้ บทบัญญัติมาตรา ๒๕๕ จึงต้องคำนึงถึงหลักนิติธรรมและเจตนาرمณ์แห่งบทบัญญัติดังกล่าวอย่างเคร่งครัด ด้วยเหตุนี้才 คำว่า “งาจ” ในมาตรา ๒๕๕ จึงมิใช่ “เขตนา” ธรรมดा หากแต่ต้องมีเจตนาพิเศษที่จะเป็น ภูมิเหตุให้นำไปสู่การถอดถอนผู้หนึ่งผู้ใดจากดำเนินการเมืองตามส่วนที่ ๓ และดำเนินคดีอาญา ตามส่วนที่ ๔ การจะพิจารณาในวินิจฉัยว่าผู้ใดจะงาจหรือไม่ จึงต้องมีความชัดแจ้ง โดยมีหลักเกณฑ์ว่า เป็นการกระทำเพื่อให้ได้ประโยชน์หรือเตรียมเพื่อจะให้ได้รับประโยชน์อันมีขอบเขตในหมวด ๑๐ ของรัฐธรรมนูญมุ่งป้องกันมิให้ผู้ดำเนินการเมืองหาประโยชน์โดยมิชอบ บทบัญญัติในหมวด ๑๐ ของรัฐธรรมนูญมุ่งป้องกันมิให้ผู้ดำเนินการเมืองหาประโยชน์โดยมิชอบจากดำเนินการที่ ๑ และต้องหมายความถึง การลงใจของ “ผู้ดำเนินการเมือง” โดยตรง ไม่ใช่นำการ “งาจ” ของบุคคลอีกคนหนึ่งซึ่งแม้จะเป็นคู่สมรส มาสันนิยฐานว่า เป็นการลงใจของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีฯ ในเรื่องนี้ เมื่อข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่า รายการทรัพย์สินที่บกพร่องในการยื่นบัญชีฯ เป็นของคู่สมรสของผู้ถูกร้อง หากผู้ร้องจะสันนิยฐานว่า คู่สมรสของผู้ถูกร้องจะปกปิด การลงใจนั้นก็ไม่อาจนำอนุมานว่า ผู้ถูกร้อง เป็นผู้ “งาจ” ตามมาตรา ๒๕๕ ได้

(๔) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๓ วรรคสาม บัญญัติให้ผู้ร้องตรวจสอบความถูกต้องและความมี อุปจาริของทรัพย์สินฯ ที่มีผู้ยื่นบัญชีฯ ไว้โดยเริ่ว เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบต่อไป สิ่งที่ผู้ร้อง

พึงต้องการอย่างแท้จริง คือ ความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ยื่นบัญชีฯ เมื่อผู้ถูกร้องทราบว่าไม่ได้แสดงทรัพย์สินบางรายการด้วยความเข้าใจผิดหรือยื่นแก้ไข แต่ผู้ร้องไม่สนใจรับหรือให้โอกาสผู้ถูกร้องยื่นเพิ่มเติม กลับรีบเร่งดำเนินการ เมื่อมีการเสนอสรุปความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบฯ ต่อผู้ร้อง ผู้ร้องรับลงมติโดยฝ่ายเบี้ยนว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๒๑ โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้องซึ่งแจ้งต่อผู้ร้องก่อน

การที่ผู้ร้องยืนยันว่า การไม่ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว เพราะระเบียบนั้นถูกยกเลิกโดยรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๒๑ วรรคสอง เนื่องจากมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้บังคับแล้วนั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่า มติของผู้ร้องในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๓ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ที่ว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการได้ส่วนที่ได้ดำเนินการมาแล้วก็ดี หรือที่กำลังจะดำเนินการต่อไปก็ดี หากเป็นการดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๓๒๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๙ และไม่เป็นการขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ย่อมเป็นการดำเนินการที่ชอบและมีผลตามกฎหมาย” และบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๐ ที่บัญญัติให้บรรดาเรเบียน ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เป็นผลให้ระเบียบดังกล่าวใช้บังคับได้ต่อไป และมาตรา ๓๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒๑ วรรคสอง เนื่องจากมาตรา ๓๒๑ วรรคสอง กำหนดระยะเวลาการใช้ระเบียบไว้ แต่ก็ไม่ได้ห้ามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่จะบัญญัติให้ระเบียบดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไป

นอกจากนี้ กรรมการผู้ร้องนางคนพยาบาลปกปิดเหตุการณ์ที่ไม่ถูกต้องที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการพิจารณาเรื่องของผู้ถูกร้อง โดยร่วมกันลงมติให้นายประเสริฐฯ เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของผู้ร้องในการพิจารณาเรื่องของผู้ถูกร้อง ต่อศาลรัฐธรรมนูญในฐานะที่ผู้ถูกร้องเชิญมาให้การเป็นพยาน อีกทั้งวิธีพิจารณาเอกสารพยานหลักฐานของผู้ร้องก็มิได้มีมาตรฐานที่ยึดถือได้ คือ กรณี

ข้อสังสัยว่า คุณหญิงปริยาฯ ยังเป็นกรรมการบริษัท โดยมีหลักฐานเป็นสำเนาเอกสารของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท แต่ผู้ร้องกลับให้เหตุผลว่า ต้องสอบถามข้อเท็จจริงจากบริษัทกับผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่กรณีของผู้ถูกร้องเกี่ยวกับบริษัท อินโฟลิงค์ฯ เมื่อผู้ร้องมีเอกสารจากนายทะเบียนแสดงว่า มีการโอนหุ้นกลับไปมาระหว่างผู้ถูกร้องและคู่สมรสไปยังบุคคลอื่น ผู้ร้องกลับเรียบด่วนสรุปว่า ผู้ถูกร้องโอนหุ้นดังกล่าวให้บุคคลใกล้ชิด โดยมิได้สอบถามความจริงจากบริษัทหรือผู้ถูกร้องก่อน ทั้งๆ ที่ถ้าพิจารณาเอกสารให้ละเอียดแล้ว จะพบว่าเอกสารผิดพลาดซึ่งผู้ร้องเองก็ยอมรับในภายหลัง

ดังนั้น นิติของผู้ร้องที่เกิดจากความไม่เที่ยงธรรมในการดำเนินการกรณีของผู้ถูกร้อง จึงไม่อาจนำมาใช้บังคับกับผู้ถูกร้องหรือนำมาร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๕๔ ได้

(๕) มีหลักฐานทางทะเบียนว่า คุณหญิงปริยาฯ ยังเป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมรฯ และลงลายมือชื่อในฐานะกรรมการรับรองบัญชีและงบกำไรขาดทุนของบริษัท เกษมวนารमย์ฯ ในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๓ ด้วย เป็นเหตุให้ต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนที่จะเริ่มพิจารณาคดีของผู้ถูก控告 การพิจารณาได้ฯ ที่คุณหญิงปริยาฯ กระทำไปในฐานประชานอนุกรรมการตรวจสอบฯ ย่อมใช้ไม่ได้ และการพิจารณาของผู้ร้องที่มีคุณหญิงปริยาฯ ร่วมพิจารณาอยู่ด้วย จึงเป็นโภမะและไร้ผลไม่อาจนำมามาใช้กับผู้ถูก控告ได้

ทั้งนี้ ผู้ถูกร้องมิได้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้คุณหลุยส์ปรียาฯ พ้นจากตำแหน่ง หากเป็นการขยายข้อกฎหมายที่เกิดขึ้นกับคุณหลุยส์ปรียาฯ ก่อนที่จะพิจารณากรณีของผู้ถูกร้อง คือ เมื่อคุณหลุยส์ปรียาฯ ต้องพ้นจากตำแหน่งตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ อันเป็นการพ้นไปโดยผลของกฎหมาย คุณหลุยส์ปรียาฯ จึงไม่มีสิทธิหรืออำนาจในการกระทำการในฐานะกรรมการ ป.ป.ช. อีกต่อไป เมื่อมีการฝ่าฝืน ย่อมเป็นผลให้การกระทำทั้งปวงของผู้ร้องในกรณีของผู้ถูกร้องต้องเป็นโมฆะ และไร้ผลไปด้วย

(บ) การที่ผู้ร้องвинิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องเป็นเจ้าของทรัพย์สินซึ่งเป็นหุ้นของบริษัทต่างๆ นั้นไม่เป็นความจริง เพราะผู้ถูกร้องไม่ได้เป็นเจ้าของหุ้นดังกล่าว โดยได้โอนโดยให้คู่สมรสตั้งแต่ประมาณปี ๒๕๓๕ ก่อนที่จะเข้าทำงานการเมือง การโอนโดยนี้ หากผู้รับโอนโดยนำตราสารการโอนหุ้นไปให้ผู้อื่นที่มีชื่อเป็นผู้รับโอนหุ้น ทางทะเบียนหุ้นจะปรากฏชื่อของผู้ถือหุ้นเดิม แล้วข้ามไปเป็นผู้ถือหุ้นโดยไม่ปรากฏชื่อผู้รับโอนหุ้นจากการโอนโดยหุ้น ผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานมานำสืบเป็นอย่างอื่น เพียงแต่อ้างพยานเอกสารที่ปรากฏการโอนหุ้นโดยตรงจากผู้ถูกร้องไปยังบุคคลใกล้ชิด แล้วถือว่าบุคคลเหล่านั้นถือหุ้นแทนผู้ถูกร้อง ซึ่งความจริงเป็นเรื่องที่คู่สมรสผู้ถูกร้องนำหุ้นที่ผู้ถูกร้องโอนโดยให้นั้นไปโอนเป็นชื่อบุคคลอื่นต่อไป โดยผู้ถูกร้องไม่ทราบ ทั้งนี้ จะเห็นได้จากการเพิ่มทุนและการซื้อขายอันเกี่ยวกับหุ้นที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทน จะใชเงินของคู่สมรสผู้ถูกร้องและนำเข้าบัญชีคู่สมรสผู้ถูกร้องทั้งสิ้น

ผู้ถูกร้องไม่ได้จงใจปกปิดหุ้นเหล่านั้น เพราะไม่ใช่หุ้นของผู้ถูกร้อง และคู่สมรสผู้ถูกร้องซึ่งเป็นเจ้าของหุ้น ก็มิได้จงใจปกปิด เพราะไม่มีเหตุผลใดที่จะปกปิดเนื่องจากเป็นหุ้นที่ได้มาโดยสุจริตทั้งนี้ เมื่อเกิดเรื่องขึ้น ผู้ถูกร้องก็ได้ยอมรับถึงความมือญและการไม่ได้แจ้ง พร้อมทั้งยื่นรายการเพิ่มเติมแสดงว่าผู้ถูกร้องมิได้มีเจตนา หรือจงใจปกปิดหรือได้ประโภชน์จากการปกปิดหรือเสียประโภชน์จากการเปิดเผยหุ้นเหล่านั้น

(๗) ตามหลักกฎหมายทั่วไป ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลกระทำการโดยสุจริต ตามหลักธรรมาภิบาล มาตรา ๓๓ มีว่า ในคดีอาญาด้วยสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิดและหลักตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖ ว่า ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลทุกคนกระทำการโดยสุจริต ซึ่งจากหลักกฎหมายดังกล่าว ผู้ร้องจึงมีหน้าที่ต้องนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ให้เห็นชัดแจ้งว่า ผู้ถูกร้องจะจงใจยื่นบัญชีฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือจงใจปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ แต่จากสำนวนของผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานใดแสดงว่าผู้ถูกร้องจะจงใจกระทำการดังกล่าวนอกจากการคาดคิดหรือสันนิษฐานของผู้ร้องว่า ผู้ถูกร้องน่าจะมีมูลเหตุที่ต้องปกปิดรายการทรัพย์สินเหล่านั้น

ในเบื้องต้น จะวินิจฉัยประเด็นต่างๆ ที่ผู้ถูกร้องยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญยกคำร้อง

ประเด็นข้อที่ ๑ ผู้ถูกร้องอ้างว่าไม่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ โดยมีเหตุผล ๔ ประการ คือ

(๑) ผู้ถูกร้องเข้าดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีในรัฐบาลที่มีพลเอก ชาลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๐ ก่อนที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ การดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นการดำรงตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ และไม่มีบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายใดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่เป็นรัฐมนตรี แต่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ โดยมีบทกำหนดโดยที่ด้วย

(๒) มาตรา ๓๑๗ ของรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลบัญญัติเพียงให้คณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันที่ประกาศรัฐธรรมนูญ คงเป็นคณะรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญต่อไปเท่านั้น มิได้บัญญัติให้บทบัญญัติ หมวด ๑๐ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ส่วนที่ ๑ การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินมาตรา ๒๕๑ ถึงมาตรา ๒๕๖ มีผลใช้บังคับคงมีแต่มาตรา ๓๑๗ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ป. ทำหน้าที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.

จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญ แต่มาตรา ๓๒๑ วรรคสอง บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดระยะเวลาอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วให้ข้อความเห็นชอบจากศาลรัฐธรรมนูญก่อน จึงจะประกาศในราชกิจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับต่อไปได้ แสดงว่าก่อนมีระเบียบทั่วไปนั้น การปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ยังเกิดขึ้นไม่ได้ แต่ผู้ร้องขอจะเรียกว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ จึงเป็นการยื่นโดยสมควร ไม่ใช่ยื่นเพื่อมีหน้าที่ต้องยื่น ดังนั้น หากมีความผิดพลาดก็มิใช่เหตุที่จะนำลงโทษผู้ถูกร้องได้

(๓) ตามที่ผู้ร้องอ้างหนังสือของเลขานุการ ป.ป.ป. ลงวันที่ ๑๕ และ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๐ ถึงเลขานุการสภาพัฒนารายภูมิ เลขาธิการวุฒิสภา ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และนายกเมืองพัทยา ส่งแบบบัญชีของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไปให้บุคคลตามที่ระบุในหนังสือเพื่อให้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ต่อสำนักงาน ป.ป.ป. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญนั้น เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ป. ไม่มีอำนาจดำเนินการดังกล่าว และไม่ได้ส่งให้ผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ผู้ถูกร้องซึ่งไม่ได้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ตามที่ระบุในหนังสือของสำนักงาน ป.ป.ป. ดังกล่าว จึงไม่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ อีกทั้งกำหนดระยะเวลาสามสิบวันที่กำหนดให้ยื่นตั้งกับวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ถึงเป็นวันที่ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้ว ผู้ถูกร้องจึงไม่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินภายในระยะเวลาดังกล่าว

(๔) การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ นั้น แม้ว่าจะยื่นภายในวันที่มีระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๓๒๑ วรรคสอง ออกให้บังคับแล้ว แต่เมื่อพิจารณาจะเห็นว่า ข้อ ๓ ประกอบข้อ ๑๓ แล้ว ผู้ที่จะถือว่าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ตามระเบียบนี้ หมายถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอยู่ในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ แต่ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งไปก่อนที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ จึงไม่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ การยื่นบัญชีดังกล่าว ครั้งที่ ๓ จึงเป็นการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ด้วยความสมควร เช่นเดียวกับครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

พิจารณาแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้ในคำวินิจฉัยที่ ๒๗/๒๕๔๓ ว่า “รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๔๐ บัญญัติให้ข้าราชการการเมืองต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ และให้ถือเป็นหน้าที่โดยกำหนดคงค์กรผู้รับผิดชอบ และระยะเวลาในการยื่นบัญชีดังกล่าว ดังที่มาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง

บัญญัติว่า ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทุกรังสีที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง .....” และวาระสอง บัญญัติว่า “บัญชีตามวรรคหนึ่งให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบ ซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมืออยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา .....” นอกจากนี้ มาตรา ๓๐๑ บัญญัติว่า “คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ .... (๔) ตรวจสอบความถูกต้องและความมืออยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๖ ตามบัญชีและเอกสารประกอบที่ยื่นไว้” แสดงให้เห็นว่า รัฐธรรมนูญบัญญัติให้อำนาจตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแก่ผู้ร้อง (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) และมาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๕๑ ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มืออยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้ (๑) ในกรณีที่เป็นการเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง (๒) ในกรณีที่เป็นการพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ฯลฯ” และวาระสอง บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่งนอกต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกรังสีหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วหนึ่งปีด้วย” ดังนั้น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงมีหน้าที่ยื่นบัญชีดังกล่าวต่อผู้ร้อง (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ และมาตรา ๒๕๗

อนึ่ง ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้คณะกรรมการที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้คงเป็นคณะกรรมการรัฐมนตรีตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้” หมายความว่า รัฐธรรมนูญบัญญัติให้รัฐมนตรีในคณะกรรมการรัฐมนตรีที่ได้รับแต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญนับเดิมยังคงความเป็นรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญนี้ต่อไป การดำรงตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญนี้ จึงต้องถือวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๘๐ เป็นวันเริ่มต้นเข้ารับตำแหน่ง .....

จะเห็นได้ว่าข้อต่อสืบของผู้ถูกร้องที่ว่า ผู้ถูกร้องไม่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ๑ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๘๐ ไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วางไว้ในคำวินิจฉัยที่ ๒๗/๒๕๘๓ ด้วยเหตุนี้ ข้อต่อสืบของผู้ถูกร้องดังกล่าว จึงรับฟังไม่ได้

ประเด็นข้อที่ ๒ ถ้าผู้ถูกร้องจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ๑ กรณีของผู้ถูกร้องไม่อยู่ในบังคับของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ โดยมีเหตุผลดังนี้

(๑) ผู้ร้องขอให้ศาลพิจารณาในข้อหาดตามมาตรา ๒๕๔ ของรัฐธรรมนูญ แต่เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังแต่มาตรา ๒๕๑ ถึงมาตรา ๒๕๖ แล้ว จะเห็นได้ว่ามีถ้อยคำที่เกี่ยวข้องอยู่ ๒ คำ คือ คำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” คำหนึ่ง กับคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง” ซึ่งปรากฏในมาตรา ๒๕๒ และมาตรา ๒๕๔ อีกคำหนึ่ง สำหรับมาตรา ๒๕๔ อันเป็นบทบัญญัติลงโทษนั้น ได้บัญญัติให้ใช้เฉพาะกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเท่านั้น และเมื่อเป็นบทลงโทษจึงต้องแบลความโดยเคร่งครัดว่ามิได้หมายความขยายไปถึง “ผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง” ไปแล้วด้วย

(๒) จากถ้อยคำและสาระที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ เห็นได้ชัดว่า เจตนาرمณ์ของการบัญญัติตามมาตรา ๒๕๔ มิได้มุ่งหมายถึงบุคคลที่พ้นจากตำแหน่งทางการเมืองไปแล้ว เพราะบทลงโทษที่กำหนดไว้คือการให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อบุคคลนั้นมิได้ดำรงตำแหน่งใด ๆ อีกแล้ว การให้พ้นจากตำแหน่งย่อมเป็นไปไม่ได้ แม้จะมีบทลงโทษ อีกประการหนึ่ง คือ การห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ เป็นเวลาห้าปีก็ตาม แต่ก็เป็นบทกำหนดโทษที่ต่อเนื่องจากโทษ “การให้พ้นจากตำแหน่ง” กล่าวคือ โทษตามที่ระบุในมาตรา ๒๕๔ กำหนดไว้ ๒ อย่างควบคู่กันไม่ใช่อย่างใดอย่างหนึ่ง เพียงอย่างเดียว เพราะมาตรา ๒๕๔ ใช้ถ้อยคำว่า “ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งและผู้นั้นต้องห้ามนิให้ดำรงตำแหน่ง ..... เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง” เมื่อผู้ถูกร้องมิได้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ทางการเมืองที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว การพ้นจากตำแหน่งอันเป็นโทษประการแรกจึงมีไม่ได้ และเมื่อโทษประการแรกมีไม่ได้ การกำหนดห้ามนิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใด ๆ ต่อไปเป็นเวลาห้าปี ที่ให้เริ่มนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว อันเป็นโทษประการที่สองจึงเกิดขึ้นไม่ได้เช่นกัน แสดงให้เห็นว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ ซึ่งเป็นบทลงโทษมิได้มุ่งหมายให้ใช้กับบุคคลที่พ้นจากตำแหน่งทางการเมืองไปก่อนแล้ว คงใช้เฉพาะกับกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหา�ังดำรงตำแหน่งทางการเมืองอยู่ ขณะถูกกล่าวหาเท่านั้น

(๓) มาตรา ๓๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติไว้ด้วยข้อความเดียวกันกับที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยขยายความเพิ่มเติมให้ชัดเจนขึ้นด้วย อันแสดงให้เห็นถึงเจตนาرمณ์โดยชัดแจ้งว่า บทลงโทษ ดังกล่าวเป็นบทลงโทษที่กำหนดไว้เฉพาะกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๔) ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น มาตรา ๒๕๔ ของรัฐธรรมนูญ จึงไม่อาจนำมาใช้กับกรณีของผู้ร้องได้ เพราะผู้ถูกร้องมิได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว ในวันที่ผู้ร้องได้ดำเนินการตรวจสอบการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องที่ถูกกล่าวหาเป็นเรื่องพิจารณา กรณีของ

ผู้ถูกร้องเป็นเรื่องการยื่นบัญชีเพราะเหตุที่ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองไปแล้ว ซึ่งอาจต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ กล่าวคือ ให้คณะกรรมการผู้ร้องตรวจสอบบัญชีที่ยื่นหลังจากพ้นตำแหน่งถึงความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน หากพบว่าผู้ถูกร้องร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้น ผิดปกติ ผู้ร้องได้แต่จะดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ วรรคสอง คือ ส่งเอกสารทั้งหมดที่มีนัยพร้อมทั้งรายงานผลการตรวจสอบไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาให้ทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกตินั้นตกเป็นของแผ่นดินต่อไปเท่านั้น ผู้ร้องไม่อาจดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ กับผู้ถูกร้องได้

พิจารณาแล้ว ก่อนที่จะวินิจฉัยว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ ใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่พ้นจากตำแหน่งไปแล้วหรือไม่ ขอกล่าวถึงแนวความคิดซึ่งเป็นพื้นฐานของระบบการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๐ ส่วนที่ ๖ ซึ่งว่าด้วยการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งนี้ เพื่อประกอบการพิจารณาประเด็นที่ผู้ถูกร้องยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ในเรื่องนี้

แนวความคิดดังกล่าวมีสาระสำคัญดังจะกล่าวต่อไปนี้

ในการตรวจสอบว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ต้องตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว ในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งนั้น โดยให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบรวม ๓ ครั้งคือ ครั้งที่หนึ่งยื่นในกรณีเข้ารับตำแหน่ง ครั้งที่สองยื่นในกรณีพ้นจากตำแหน่ง และครั้งที่สามยื่นในกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้วครบหนึ่งปี หากปรากฏจากการตรวจสอบว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติก็แสดงว่า ทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นนั้นได้มายโดยมิชอบซึ่งจะต้องดำเนินการฟ้องต่อศาลให้ทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกติก็เป็นของแผ่นดิน

ตามที่กล่าวข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และ ๒๕๒ ก็เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะใช้ในการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าวในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในการนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้อง รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ "ได้บังคับให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และเพื่อให้การบังคับใช้มาตรา ๒๕๒ ได้ผล รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ จึงได้วางบทกำหนดโทษผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ลงใจฝ่าฝืนบทบัญญัติตามมาตรา ๒๕๒

เมื่อได้ทราบแนวความคิดซึ่งเป็นพื้นฐานของระบบการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๐ ส่วนที่ ๑ แล้ว จะได้พิจารณา วินิจฉัยว่า มาตรา ๒๕๕ ใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่พ้นจากตำแหน่งแล้วหรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ บัญญัติไว้ดังนี้

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รัฐมนตรี
- (๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๔) สมาชิกวุฒิสภา
- (๕) ข้าราชการการเมืองอื่น
- (๖) ผู้บริหารห้องคลังและสมาชิกสภาห้องคลังตามที่กฎหมายบัญญัติ

บัญชีตามวรรคหนึ่งให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมือญจริง ของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษี ที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ ทุกหน้าด้วย”

และมาตรา ๒๕๒ บัญญัติไว้ดังนี้

“บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๕๑ ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ที่มือญจริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

- (๑) ในกรณีที่เป็นการเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง
- (๒) ในกรณีที่เป็นการพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง
- (๓) ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๒๕๑ ซึ่งได้ยื่นบัญชีไว้แล้วตายในระหว่างดำรงตำแหน่ง หรือก่อนยื่นบัญชีหลังจากพ้นจากตำแหน่ง ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดก ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินที่มือญในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตาย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย

ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารห้องคลัง สมาชิกสภาห้องคลังหรือผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลา หนึ่งปีด้วย”

ເມື່ອພິຈາລະນາບໍລິສຸດທີ່ສອງມາຕරັດັກລ່າວໜ້າຕົ້ນ ຈະເຫັນໄດ້ວ່າ ມາຕരາ 二五〇 ເປັນບໍລິສຸດທີ່ກໍາຫັດໃຫ້ຜູ້ດຳຮັງຕຳແໜ່ງທາງການເມື່ອມີໜ້າທີ່ຢືນບໍລິສຸດແສດງຮາຍການທຣັພຍ්ສິນແລະໜີ້ສິນຂອງຕົນ ຄູ່ສ່ນຮສ ແລະບຸຕຣທີ່ຍັງໄມ່ບ່ຽນດີກວາະຕ່ອຄະກຽມການປຶກກັນແລະປ່ານປ່າມການທຸຈົກຕ່າງໆ ສ່ວນມາຕරາ 二五一 ບໍລິສຸດໃຫ້ແສດງຮາຍການທຣັພຍ්ສິນແລະໜີ້ສິນທີ່ມີໝູ່ຈົງຮິງໃນວັນທີຢືນບໍລິສຸດດັກລ່າວໂດຍໄທຢືນ 三 ຄຣັງ ຄື່ອ ຄຣັງທີ່ຫີ່ງກຣົນທີ່ເຂົ້າຮັບຕຳແໜ່ງ ຕ້ອງຢືນກາຍໃນສານສົບວັນນັບແຕ່ວັນເຂົ້າຮັບຕຳແໜ່ງ ຄຣັງທີ່ສອງກຣົນທີ່ພັນຈາກຕຳແໜ່ງ ຕ້ອງຢືນກາຍໃນສານສົບວັນນັບແຕ່ວັນທີ່ພັນຈາກຕຳແໜ່ງດັກລ່າວມາແລ້ວເປັນເວລາໜຶ່ງປີ

ຕາມທີ່ກ່າວໜ້າຕົ້ນ ຈະເຫັນໄດ້ວ່າ ຜູ້ດຳຮັງຕຳແໜ່ງທາງການເມື່ອໜີ້ສິນທີ່ຢືນບໍລິສຸດແສດງຮາຍການທຣັພຍ්ສິນແລະໜີ້ສິນແລະເອກສາປະກອບຕາມຮັບຮົມນູ້ສູມ ມາຕරາ 二五二

ປໍ່ານໍາມີວ່າ ຜູ້ດຳຮັງຕຳແໜ່ງທາງການເມື່ອທີ່ພັນຈາກຕຳແໜ່ງໄປແລ້ວ ອູ້ໃນບັນດາຂອງຮັບຮົມນູ້ສູມ ມາຕරາ 二五三 ພົບປົງໄມ່

ພິຈາລະນາແລ້ວ ເຫັນວ່າ ເມື່ອຜູ້ດຳຮັງຕຳແໜ່ງທາງການເມື່ອໜີ້ສິນທີ່ຢືນບໍລິສຸດແສດງຮາຍການທຣັພຍ්ສິນ 一 ຕາມມາຕරາ 二五〇 ແລະມາຕරາ 二五二 ຂອງຮັບຮົມນູ້ສູມ ບຸກຄຄດັກລ່າວຈຶ່ງຕ້ອງຮັບຜິດໃນກະທຳດັກລ່າວທີ່ຝ່າຝຶນບໍລິສຸດຂອງຮັບຮົມນູ້ສູມທີ່ເກີ່ວກັນການຢືນບໍລິສຸດແສດງຮາຍການທຣັພຍ්ສິນ 一 ແລະຕ້ອງຮັບໄທຍາຕາມມາຕරາ 二五三 ຂອງຮັບຮົມນູ້ສູມ ການຕີຄວາມເຫັນນີ້ສອດຄລ້ອກກັນແນວຄວາມຄືດທີ່ເປັນພື້ນຖານຂອງຮະບນການຕຽບສອບທຣັພຍ්ສິນແລະໜີ້ສິນຂອງຜູ້ດຳຮັງຕຳແໜ່ງທາງການເມື່ອຕາມບໍລິສຸດຂອງຮັບຮົມນູ້ສູມ ມາວັດ 一〇 ສ່ວນທີ່ 一 ປຶ້ງມູ່ປະສົງຄີໃຫ້ມີການຕຽບສອບຄວາມເປີ່ຍັນແປລງຂອງທຣັພຍ්ສິນແລະໜີ້ສິນຂອງຜູ້ດຳຮັງຕຳແໜ່ງທາງການເມື່ອຕົ້ນແຕ່ເຂົ້າຮັບຕຳແໜ່ງຈານຄົງວັນທີພັນຈາກຕຳແໜ່ງດັກລ່າວແລ້ວໜ້າຕົ້ນ ນອກຈາກນີ້ ການຕີຄວາມດັກລ່າວຍັງເປັນໄປຕາມຫລັກກູ້ໝາຍທີ່ວ່າ ໜ້າທີ່ແລະຄວາມຮັບຜິດຂອບຂອງບຸກຄຄດເປັນຂອງຄູ່ກັນ

ດ້ວຍເຫຼຸຜລດັກລ່າວມາໜ້າຕົ້ນ ຈຶ່ງວິນິຈັຍວ່າ ຜູ້ດຳຮັງຕຳແໜ່ງທາງການເມື່ອທີ່ພັນຈາກຕຳແໜ່ງແລ້ວ ອູ້ໃນບັນດາຂອງມາຕරາ 二五三 ຂອງຮັບຮົມນູ້ສູມ

ປະເດີນຫຼື້ນທີ່ 三 ມຕິຂອງຜູ້ຮ່ອງທີ່ວ່າ ຜູ້ຄູ່ຮ່ອງຈະໃຈຢືນບໍລິສຸດແສດງຮາຍການທຣັພຍ්ສິນ 一 ດ້ວຍຂ້ອຄວາມອັນເປັນເທິງ ພົບປົງປົກປົດຫຼືເຫັນທີ່ຄວາມແຈ້ງໃຫ້ການເປັນມຕິທີ່ໄມ່ຂອບດ້ວຍກູ້ໝາຍ ເພຣະມີບຸກຄຄດທີ່ພັນຈາກຕຳແໜ່ງກຽມການ ປ.ປ.ຊ. ແລ້ວເຂົ້າຮ່ວມປະໜຸມດ້ວຍ ຄື່ອ ອຸປະກົງປົງປົດ ເກມສັນຕິພາບ ອູ້ໝາຍ ທີ່ກະທຳການຝ່າຝຶນຮັບຮົມນູ້ສູມ ມາຕරາ 二五四 ວຽກສາມ ປະກອບກັນມາຕරາ 二五四 ວຽກສອງ ແລະພະວະບໍລິສຸດທີ່ປະກອບຮັບຮົມນູ້ສູມວ່າດ້ວຍການປຶກກັນແລະປ່ານປ່າມການທຸຈົກຕ່າງໆ ພ.ຄ. 二五四 ມາຕරາ 一 ວຽກສອງ ປະກອບກັນມາຕරາ 一 ວຽກທີ່ນີ້ (ນີ້) ໂດຍດຳຮັງຕຳແໜ່ງກຽມການ ແລະຄູກຈຳກັນທີ່ບໍລິສຸດຂອງບົດກົດ ວິທີ່ມີມາຕາມ ເກມວານາມຍີ້ ຈຳກັດ

และยังคงดำเนินตามกำหนดวันที่ได้รับเลือกและหลังวันที่โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ตลอดมาจนถึงวันที่ลาออกจากกรรมการ ป.ป.ช. การดำเนินตามกำหนดวันที่ได้รับเลือกและหลังวันที่โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ของคุณหญิงปริยาฯ จึงไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ผลของการที่ถือว่าคุณหญิงปริยาพ้นจากตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะถือว่าไม่เคยได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. มาตั้งแต่ต้นหรือพ้นจากตำแหน่งในภายหลังย่อมทำให้มีความต้องผู้ร้องที่มีคุณหญิงปริยาเข้าร่วมประชุมด้วยหรือมีส่วนกระทำการหรือแสดงความคิดเห็นใช่ไม่ได้ด้วย นิติของผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ ซึ่งมีคุณหญิงปริยาเป็นผู้รายงานผลการสอบสวนและร่วมประชุมอยู่ด้วยจนเป็นผลให้ผู้ร้องมีมิติว่า ผู้ถูกร้องจะใจเย็นบัญชีฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ จึงเป็นมิติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจจี้ค่าร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินัยกรณีของผู้ถูกร้องได้

พิจารณาแล้ว ข้อต่อสู้ของผู้ถูกร้องดังกล่าวมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า คุณหญิงปริยา ดำเนินตามกำหนดวันที่ได้รับเลือกและหลังวันที่โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ตลอดมาจนถึงวันที่ลาออกจากกรรมการ ป.ป.ช. ตามที่ได้แสดงเจตนาลาออกจากกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่

พิจารณาแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้ในคำวินิจฉัยที่ ๑๙/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ ว่า “ผู้ถูกร้องที่ ๒ (คุณหญิงปริยาฯ) ได้แสดงเจตนาลาออกจากกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด ต่อคุณหญิงวนิดา พูนศิริวงศ์ กรรมการผู้มีอำนาจจัดลายมือชื่อผูกพันบริษัทฯ โดยคุณหญิงวนิดามีหนังสือรับรองและผู้ถูกร้องที่ ๒ (คุณหญิงปริยาฯ) ได้ยื่นคำให้การเป็นหนังสือของคุณหญิงวนิดาซึ่งเป็นพยานให้การรับรองว่ารับทราบการแสดงเจตนาลาออกจากกรรมการบริษัทฯ ทั้งด้วยหนังสือและวาจาตั้งแต่ประมาณวันที่ ๑ ถึง ๓ เมษายน ๒๕๖๒ แล้ว การลาออกจากกรรมการบริษัทสามารถกระทำได้ โดยแสดงเจตนาต่อผู้มีอำนาจของบริษัทฯ โดยอาจทำเป็นหนังสือหรือวาจาร์กได้ และหน้าที่ในการจดทะเบียนถอนชื่อออกจากกรรมการ ทั้งนี้ เป็นหลักทั่วไปที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วางไว้ในคำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ดังนั้น การลาออกจากกรรมการบริษัท วงศ์อมรฯ ของผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ หรือย่างช้าตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งอยู่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องที่ ๒ (คุณหญิงปริยาฯ) ไม่ได้กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๙ วรรคสอง ผู้ถูกร้องจึงได้รับเลือกเป็นกรรมการ ป.ป.ช. โดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญและปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ได้”

โดยที่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวข้างต้น จึงต้องฟังเป็นยุติว่า คุณหญิงปริยาฯ ได้ลาออกจากเป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมรฯ ภายในเวลาที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้

ส่วนกรณีที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าคุณหญิงปริยาฯ ดำรงตำแหน่งกรรมการและลูกจ้างทำบัญชีของบริษัท เกษมวนารามย์ จำกัด และยังคงดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการและเป็นลูกจ้างอยู่ในวันที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ตลอดมาจนถึงวันที่ลาออกจากกรรมการ ป.ป.ช. นั้น

คุณหญิงปริยาฯ ได้ยื่นคำแคลงเป็นหนังสือลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๕ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงกรณีดังกล่าวว่า เมื่อวุฒิสภาพมีมติเลือกให้ผู้แคลง (คุณหญิงปริยาฯ) ดำรงตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช. ผู้แคลงเป็นกรรมการบริษัท ออมเรียมฯ บริษัท เกษมวนารามย์ฯ และบริษัท วงศ์อมรฯ และได้เขียนหนังสือลาออกจากเป็นกรรมการบริษัททั้งสามในวันเดียวกัน โดยนายทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครรับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมรายการในทะเบียนถอนชื่อผู้แคลงออกจากเป็นกรรมการบริษัท ออมเรียมฯ และบริษัท เกษมวนารามย์ฯ และออกหนังสือรับรองให้เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งอยู่ภายใต้ระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากที่ประชุมวุฒิสภา

ส่วนกรณีลงลายมือชื่อในฐานะผู้ทำบัญชีในแบบนำส่งบดุลและบัญชีสำราดทุนและในฐานการกรรมการบริษัทในงบดุลและบัญชีสำราดทุนของบริษัท เกษมวนารามย์ฯ ในปี ๒๕๖๒ นั้น เป็นการรับรองงบดุลและบัญชีสำราดทุนในรอบปีตามแบบ ซึ่งได้ลงลายมือชื่อมาหลายปีแล้ว ผู้ทำบัญชีบริษัท ทำงานบดุล ๒๕๖๒ ซึ่งอยู่ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ มาให้ลงลายมือชื่อเช่นเดิมโดยชี้แจงว่าเป็นช่วงเวลาควบคู่กัน เพราะเป็นกรรมการบริษัทระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๒ อยู่ในงบดุลปี ๒๕๖๒ ซึ่งสามารถรับรองงบดุลได้จึงลงลายมือชื่อไป การลงลายมือชื่อดังกล่าวมิได้ทำให้ผู้แคลงกลับมาเป็นกรรมการบริษัท เกษมวนารามย์ฯ เพราะมีการจดทะเบียนถอนชื่อออกจากเป็นกรรมการบริษัท เกษมวนารามย์ฯ ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๖๒ แล้ว

นอกจากนี้ ผู้แคลงได้อ้างหนังสือของคุณหญิงวนิดา พุนศิริวงศ์ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ เป็นพยานประกอบคำแคลง โดยคุณหญิงวนิดาฯ รับรองว่า ในส่วนของบริษัท เกษมวนารามย์ฯ นั้น คุณหญิงวนิดาฯ เป็นผู้ถือหุ้นและเป็นกรรมการบริษัทผู้หนึ่งยืนยันว่า ผู้แคลงไม่เคยเป็นลูกจ้างของบริษัทฯ ไม่เคยได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนใดๆ การที่ผู้แคลงลงลายมือชื่อในแบบนำส่งบดุลฯ และในงบดุลฯ ปี ๒๕๖๒ ในฐานะผู้ทำบัญชีและการกรรมการบริษัทฯ นั้น เป็นการลงลายมือชื่อตามที่เคยปฏิบัติมาในปีก่อนๆ โดยเข้าใจว่าสามารถลงลายมือชื่อได้ เพราะเป็นกรรมการบริษัทอยู่ในช่วงเวลาหนึ่ง คือระหว่างเดือนมกราคมถึงเมษายน ๒๕๖๒

พิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ตามคำชี้แจงของผู้แกล้งและพยานหลักฐานว่า คุณหญิงปริยาฯ ได้ลาออกจากบิรษัท เกษมวนารามย์ฯ ก่อนได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช. และเมื่อได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ไม่ได้เป็นลูกจ้างของบิรษัท เกษมวนารามย์ฯ แต่อย่างใด

การดำรงตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช. ของคุณหญิงปริยาจึงชอบด้วยบทัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ฉะนั้นตามต้องการ ป.ป.ช. ดังกล่าวข้างต้นจึงชอบแล้ว

ประเด็นข้อที่ ๔ ผู้ถูกร้องอ้างว่า ผู้ร้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรีบเร้อนไม่ให้อcas ตามสมควรแก่ผู้ถูกร้องในการชี้แจงจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกร้องได้รับการพิจารณาอย่างไม่เที่ยงธรรม และผู้ร้องไม่ปฏิบัติตามระเบียบของผู้ร้อง โดยระบุพฤติกรรมต่างๆ ของผู้ร้องดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อว่าที่ร้อยตรี เสนาธิการ บุญนาบาน มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๓ ร้องขอต่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. ให้ตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ของผู้ถูกร้อง ผู้ร้องนำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบอย่างเร่งด่วนพิดปกติ และหลังจากนั้นสองวัน ก็แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบฯ และสรุปผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินรายผู้ถูกร้อง ทั้งๆ ที่ก่อนหน้าว่าที่ร้อยตรี เสนาธิการ ฯ ร้องเรียนให้ตรวจสอบบัญชีฯ ของผู้ถูกร้อง ได้มีประชาชนใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๔ เข้าชื่อร้องต่อประธานวุฒิสภาให้วุฒิสภาพมีมติตามมาตรา ๓๐๗ ตลอดจนนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี และนายชาวินทร์ นิมนานาเมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลัง ออกจากตำแหน่ง และประธานวุฒิสภาได้ส่งเรื่องให้ผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๕ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องไว้ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๓ ก่อนมีการร้องเรียนเกี่ยวกับกรณีของผู้ถูกร้อง แต่ผู้ร้องกลับลงมติเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ แต่ตั้งคณะกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง และออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ หลังจากนั้นก็ไม่มีความคืบหน้าของการไต่สวนจนบุคคลทั้งสองพ้นจากตำแหน่งไป

(๒) ในช่วงเดียวกันกับที่ผู้ถูกร้องถูกร้องเรียน มีผู้ร้องเรียนต่อผู้ร้องว่า นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี และนายบัญญัติ บรรหารดฐาน รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ซึ่งเป็นหุ้นเช่นเดียวกับผู้ถูกร้อง ผู้ร้องจึงนำเรื่องดังกล่าวไปพิจารณาในคราวเดียวกับผู้ถูกร้อง แต่เมื่อทั้งสองคนรับว่าไม่ได้ยื่นเพราะหลงลีม ผู้ร้องกลับมีมติว่าถ้าเหตุที่ไม่แจ้งเพราะหลงลีมไม่เป็นความผิดแล้วเปลี่ยนแนวสอบสวนผู้ถูกร้องว่าไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินฯ ที่เป็นหุ้นที่ให้ผู้อื่นถือแทนเป็นความผิด

(๓) เมื่อแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบฯ แล้ว ผู้ร้องไม่ได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบ หรือให้ชี้แจง ผู้ถูกร้องทราบข่าวจากหนังสือพิมพ์ จึงได้แจ้งไปยังประธานกรรมการ ป.ป.ช. ว่า จะขอไปชี้แจง ประธานอนุกรรมการตรวจสอบฯ จึงมีหนังสือให้ผู้ถูกร้องไปชี้แจงในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๓ แต่ผู้ร้องกลับให้ข่าวต่อสาธารณชนว่า ผู้ถูกร้องประวิงเวลา ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือแจ้งความจำนวนว่าจะไปชี้แจงด้วยตนเองหลังจากเสร็จภารกิจเลือกตั้ง คือ หลังวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๔ แต่คณะกรรมการตรวจสอบฯ และผู้ร้องไม่ยอมและต้องการรับรักการตรวจสอบ ผู้ถูกร้องจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๔ และ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ชี้แจงเพิ่มเติม และผู้ถูกร้องกับคู่สมรสได้ไปให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการตรวจสอบฯ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๓ และขอให้เรียกเอกสารจากบุคคลภายนอกมาประกอบการพิจารณา แต่คณะกรรมการตรวจสอบฯ รับสรุปผลการตรวจสอบโดยไม่รอเอกสาร แล้วส่งรายงานผลการตรวจสอบลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๓ ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ทันทีในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ โดยที่ไม่ได้ส่งเอกสารประกอบกว่า ๓,๐๐๐ แผ่นไปด้วย

(๔) นายโอลิเวอร์ อรุณินท์ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. สั่งการให้นำรายงานตรวจสอบเข้าพิจารณาในการประชุมของผู้ร้องวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ โดยกำหนดนัดประชุมเพื่อลงมติผลการตรวจสอบในการประชุมครั้งที่ ๕๘/๒๕๔๓ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ และครั้งที่ ๕๙/๒๕๔๓ วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๓ ในวันประชุมที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. สั่งเลื่อนวาระการพิจารณารายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สินฯ รายผู้ถูกร้องซึ่งเป็นวาระที่ ๖.๒ ขึ้นมาพิจารณาเป็นลำดับต้นก่อนระเบียบวาระอื่นๆ ทั้งนี้ ก่อนเริ่มการประชุมมีกลุ่มประชาชนจำนวนมากมาร้องเรียนต่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. ว่ามีกรรมการ ป.ป.ช. ๓ คน คือ คุณหญิงปริยา เกษมสันต์ ณ อยุธยา พลโท สวัสดิ์ ออรุ่งโรจน์ และนายเกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม เป็นกรรมการบริษัทและเป็นหุ้นส่วน "ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่กรรมการ ป.ป.ช. ได้ แทนที่ประธานคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะชดเชยการพิจารณาและลงมติกรณีของผู้ถูกร้องไว้ แล้วดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติกรรมการ ป.ป.ช. ๓ คนก่อน กลับรับรักดพิจารณาและลงมติกรณีของผู้ถูกร้อง การกระทำของประธานกรรมการ ป.ป.ช. ถือได้ว่า เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เที่ยงธรรม เลือกปฏิบัติและมิได้ให้ความเป็นธรรมอย่างเพียงพอแก่ผู้ถูกร้อง นอกจากนี้ กรรมการ ป.ป.ช. คือ นายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม ซึ่งเป็นอนุกรรมการตรวจสอบฯ คนหนึ่ง มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลที่เป็นแกนนำของพรรคราษฎรเมืองคู่แข่งพรรครักไทยรักไทย และเคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกร้องมาก่อน"

(๕) ผู้ร้องใช้มาตราฐานการพิจารณารายงานผลการตรวจสอบฯ กรณีผู้ถูกร้องแต่งตั้งภาระงานผลการตรวจสอบฯ ของนายชวน หลีกภัย และนายบัญญัติ บรรทัดฐาน โดยกรณีบุคคลทั้งสองนี้ ผู้ร้องมีมติให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมให้ชัดเจนก่อน แต่กรณีผู้ถูกร้องซึ่งมีประเด็นเดียวกันทั้งที่ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายยุ่งยากซับซ้อนมากกว่า ผู้ร้องกลับรับพิจารณาและลงมติให้เป็นไทยแก่ผู้ถูกร้องในการพิจารณาเพียงครั้งเดียวเท่านั้น

(๖) หลังจากที่คณะกรรมการตรวจสอบฯ เสนอรายงานผลการตรวจสอบกรณีของผู้ถูกร้องต่อผู้ร้องแล้ว ผู้ร้องไม่ให้โอกาสผู้ถูกร้องชี้แจงก่อนที่จะพิจารณาลงมติ อันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๒๑ มติของผู้ร้องจึงไม่ชอบ

นายโภกาส อรุณินท์ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ได้ยื่นคำแฉลงลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๔ ต่อศาลรัฐธรรมนูญชี้แจงกรณีที่ผู้ถูกร้องกล่าวหาว่า ผู้แฉลงปฏิบัติไม่เป็นกลาง ไม่เป็นธรรม เลือกปฏิบัติ ด้วยการนำเรื่องของผู้ถูกร้องเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบอย่างเร่งด่วนผิดปกติ ชี้นำสาระชนล่วงหน้า ก่อนลงมติและดำเนินการให้มีการลงมติเรื่องของผู้ถูกร้อง ทั้งๆ ที่รู้อยู่แล้วว่ามีกรรมการ ป.ป.ช. ๓ คน ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่กรรมการได้

คำแฉลงดังกล่าวมีใจความว่า ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ร้องดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่เหมือนกันทุกราย ตามหลักเกณฑ์ที่ผู้ร้องกำหนด ตามมติครั้งที่ ๕/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๐ สำหรับกรณีของผู้ถูกร้อง ผู้ร้องได้ดำเนินการตรวจสอบตามแนวทางและหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น โดยตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งแล้วเสร็จ และประกาศผลการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินในราชกิจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๖๙ ตอนพิเศษ ๕๑ ง วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๒ ส่วนบัญชีแสดงทรัพย์สินฯ กรณีพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปีอยู่ในระหว่างการตรวจสอบ ยังไม่แล้วเสร็จ ปรากฏว่าในเดือนกันยายน ๒๕๔๓ สือมูลชนเสนอข่าว เกี่ยวกับการที่ผู้ถูกร้องไม่แสดงทรัพย์สิน (หุ้น) จำนวนมากที่อยู่ในชื่อของแม่บ้าน คนรับใช้ คนรอด และยามรักษาความปลอดภัยของผู้ถูกร้องในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ที่ยื่นต่อผู้ร้องและว่าที่ร้อยตรี เสنجิม บุญนาบาน ได้ยื่นคำร้องขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวด้วย ผู้ร้องจึงแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบฯ ดำเนินการจนกระทั่งแล้วเสร็จ และเสนอผู้ร้องพิจารณารวมระยะเวลาดำเนินการเฉพาะในส่วนของคณะกรรมการตรวจสอบฯ ประมาณสามเดือน ในการทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบฯ ได้ปฏิบัติไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย และในการลงมติของผู้ร้อง

ໄມ່ຕ້ອງປົງປັດຕາມຮະບຶນວ່າດ້ວຍກາປົງປັດຫ້າທີ່ຂອງຄະດະມກາປົ້ນກັນແລະປ່ານປ່ານກາຖຸຈົດ
ແຫ່ງຊາດ ພ.ສ. ២៥៤១ ເນື່ອງຈາກຮະບຶນດັ່ງກ່າວຄູກຍົກເລີກໄປແລ້ວ ເມື່ອມີກາປະກາສໃຫ້ພະຮາຍບັນຍຸດ
ປະກອບຮູ້ຮຽນນູ້ລູ່ວ່າດ້ວຍກາປົ້ນກັນແລະປ່ານປ່ານກາຖຸຈົດ ພ.ສ. ២៥៤២ ທັງນີ້ ເປັນໄປຕາມ
ຮູ້ຮຽນນູ້ລູ່ ມາຕາ ຕໍ່ ៣ ວຣຄສອງ

ຫລັງຈາກທີ່ຄະດະມກາປົ້ນກັນແລະປ່ານປ່ານກາຖຸຈົດ ១ ສ່າງຮາຍກິຈຈານພຸດຍກາປົ້ນກັນແລ້ວ ຜູ້ແດລນຳເຮືອ
ດັ່ງກ່າວເຂົ້າຫາຮູ້ໃນທີ່ປະຈຸນຜູ້ຮ່ອງເນື່ອວັນທີ ២១ ຂັ້ນວາຄມ ២៥៤៣ ວ່າ ສາມຄວນນໍາຮ່າຍງານພຸດຍກາ
ປົ້ນກັນທັງໝົດທີ່ສິນຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງມາພິຈານາເປັນກາເລີກພະ ໂດຍນັດປະຈຸນພິເສດຍເພີ່ມເຕີມ
ຫຼືອໄໝ່ ທີ່ປະຈຸນມີມືດີໃຫ້ນຳເຮືອງໄປພິຈານາໃນວະອິນໆ ໃນວັນທີ ២៦ ຂັ້ນວາຄມ ២៥៤៣ ຮວມກັບ
ຮ່າຍງານພຸດຍກາປົ້ນກັນທີ່ສິນຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງມາພິຈານາເປັນກາທັງໝົດ ១ ຂອງນາຍບັນຍຸດ ບຣທັດສູານ ແລະນາຍ່າວນ
ຫລືກໍ່ ເພື່ອພິຈານາໃນຄວາເດີຍກັນ ໂດຍຝ່າຍເລົານຸ່າກາໄດ້ຈັດສ່າງສໍາເນາຍງານກາປົ້ນກັນທີ່
ຄະດະມກາປົ້ນກັນແລະປ່ານປ່ານກາຖຸຈົດ ១ ຜົ່າງກັນຜູ້ຄູກຮ້ອງໃຫ້ການກົດປະຈຸນ ປ.ປ.ສ. ຖຸກຄນ ຕັ້ງແຕ່ວັນທີ ២១
ຂັ້ນວາຄມ ២៥៤៣ ໄນໃຫ້ວັນທີ ២៥ ຂັ້ນວາຄມ ២៥៤៣ ດັ່ງທີ່ຜູ້ຄູກຮ້ອງກ່າວອ້າງ ໃນວັນທີ ២៦ ຂັ້ນວາຄມ
២៥៤៣ ຜູ້ຮ່ອງກຳຫັດໃຫ້ມີກາປະຈຸນຕັ້ງແຕ່ເວລາ ០៥.៣០ ນາພິກາເປັນຕົ້ນໄປ ປຣກູ້ວ່າ ມີບຸຄຄລ
ຈຳນວນນັກນຳມາຈຸນນຸ່ມກັນຮອບບຣີເວລໃກລັກບ້າຄານສໍານັກງານ ປ.ປ.ສ. ຜົ່າງຈະເປັນທີ່ປະຈຸນຂອງຜູ້ຮ່ອງແລະ
ພິຍາມຂັດຂວາງ ຮວມທັງດຳເນີນກາຕ່າງໆ ເພື່ອໄນ້ໃຫ້ຜູ້ຮ່ອງປະຈຸນໃນວັນດັ່ງກ່າວ ຜູ້ຮ່ອງແລະຜູ້ບໍລິຫານຂອງ
ສໍານັກງານ ປ.ປ.ສ. ຕ້ອງເຈົາກັບກຸ່ມຜູ້ຈຸນນຸ່ມ ແລະສາມາດປະຈຸນພິຈານາເຮືອງຕາມຮະບຶນວ່າໄດ້
ມີເນື້ອເວລາ ១០.០០ ນາພິກາ ສໍາຫັບຮະບຶນວ່າໄດ້ທີ່ຜູ້ຮ່ອງເຫັນວ່າເປັນເຮືອງທີ່ຈະຕ້ອງພິຈານາໃນ
ຮ່າຍລະເອີຍທີ່ປະຈຸນກີມຕິໃຫ້ເລື່ອນກາພິຈານາອອກໄປກ່ອນ ມີໃຫ້ຜູ້ແດລນິ້ນເປັນຜູ້ສັ່ງໃຫ້ເລື່ອນດັ່ງທີ່
ຜູ້ຄູກຮ້ອງອ້າງ ເມື່ອຄົງວ່າຮະພິຈານາຮ່າຍງານພຸດຍກາປົ້ນກັນທີ່ສິນຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງ
ຜູ້ຮ່ອງພິຈານາຈຸນແລ້ວເສົ້ວງ ແລະມື່ນຕິດ້ວຍຄະແນນເສື່ອງ ៨ ຕ່ອ ១ ໃຫ້ສ່າງເຮືອງໃຫ້ຄາລຮູ້ຮຽນນູ້ລູ່
ວິນິຈັນຢືນຢັນຕາມຮູ້ຮຽນນູ້ລູ່ ມາຕາ ២៥៤ ການປະຈຸນຂອງຜູ້ຮ່ອງໃນວັນດັ່ງກ່າວເປັນກາປົງປັດຍ່າງປົກຕິ
ຜົ່າງຜູ້ຮ່ອງທຳມາຕລອດ ມີໄດ້ດຳເນີນກາໂດຍເຮັງຮົບດັ່ງທີ່ຜູ້ຄູກຮ້ອງກ່າວຫາແຕ່ຍ່າງໄດ້

ສ່ວນກຣມທີ່ມີຜູ້ຮ່ອງເຮືອນວ່າມີການປົ້ນກັນແລະປ່ານປ່ານກາຖຸຈົດ ປ.ປ.ສ. ៣ ດາວ ຄື່ອ ອຸປະກອນປະເທດ
ແລະນາຍເກົກເກີຍຣຕີ ១ ເປັນການປົ້ນກັນທີ່ມີຜູ້ຮ່ອງເຮືອນວ່າມີການປົ້ນກັນທີ່ການປົ້ນກັນ
ໄດ້ນັ້ນ ປັນຍາເຮືອງຄຸນສົມບົດຂອງການປົ້ນກັນທີ່ການປົ້ນກັນທີ່ການປົ້ນກັນທີ່ການປົ້ນກັນ
ຜູ້ແດລນິ້ນແລະຜູ້ຮ່ອງໄມ່ມີຈຳນວນຈິນຢັນແລະຜູ້ແດລນິ້ນໄມ່ມີຈຳນວນຫ້າມການປົ້ນກັນທີ່ການປົ້ນກັນ
ໃນການປົ້ນກັນທີ່ການປົ້ນກັນທີ່ການປົ້ນກັນທີ່ການປົ້ນກັນທີ່ການປົ້ນກັນທີ່ການປົ້ນກັນທີ່ການປົ້ນກັນ

อนึ่ง คุณหญิงปรียาฯ ไม่ได้ข้อความจากการเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนการประชุมผู้ร้องในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ ตามที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้าง แต่ได้มาออกในวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๓

ในระหว่างการตรวจสอบเรื่องของผู้ถูกร้อง ผู้แคลงไม่เคยให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนในลักษณะมีคำวินิจฉัยล่วงหน้าแต่อย่างใด และไม่เคยจัดแคลงข่าวก่อนผู้ร้องมีคำวินิจฉัย แต่โดยเหตุที่ในช่วงเวลาดังกล่าว มักจะมีนักข่าวทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์มาหาข่าวที่สำนักงาน ป.ป.ช. จำนวนมากทุกวัน และประตูเท้า - ออก สำนักงาน ป.ป.ช. มีเพียงประตูเดียว เมื่อผู้แคลงเข้ามาทำงานและจะกลับบ้านจะมีนักข่าวสอบถามเรื่องต่างๆ รวมทั้งความคืบหน้าในการตรวจสอบทรัพย์สินผู้ถูกร้องอยู่เสมอ จึงได้พูดกับนักข่าวไปบ้างตามที่ปรากฏเป็นข่าว

ผู้แคลงยืนยันว่า ในการพิจารณาเรื่องต่างๆ ผู้แคลงและผู้ร้องได้กระทำไปตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายด้วยความเป็นกลาง โดยบริสุทธิ์ยุติธรรม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ผู้แคลงไม่เคยมีอคติกับบุคคลหนึ่งบุคคลใดรวมทั้งผู้ถูกร้อง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ร้องเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกเรื่อง

นอกจากนี้ ในการแคลงการณ์ปิดคดี ผู้ร้องได้ชี้แจงเกี่ยวกับประเด็นข้อนี้ว่า ผู้ร้องมิได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับร้อนแต่อย่างใด เพราะข้อเท็จจริงรับฟังยุติิตามพยานหลักฐานที่ผู้ร้องตรวจสอบ และคำรับของผู้ถูกร้องเองว่า ได้มีการใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทน และรับว่าผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงรายการหุ้นนั้นไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ที่ยื่นต่อผู้ร้อง

กรณีที่ผู้ถูกร้องกล่าวว่า ผู้ร้องไม่ให้โอกาสตามสมควรแก่ผู้ถูกร้องในการชี้แจงจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกร้องได้รับการพิจารณาอย่างไม่เที่ยงธรรมนั้น ไม่เป็นความจริง เพราะผู้ร้องมีหนังสือลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ ให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริง ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงครั้งแรก ตามหนังสือลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ต่อมาผู้ร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงและส่งเอกสารเพิ่มเติม ผู้ถูกร้องก็ชี้แจงอีก ๒ ครั้ง ตามหนังสือลงวันที่ ๒๘ และ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ทั้งได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการตรวจสอบอีกเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ นอกจากนั้นมีผู้ถูกร้องกล่าวอ้างพยานบุคคลเพิ่มเติม ผู้ร้องก็ได้สอบปากคำพยานบุคคลที่อ้างให้ทุกราย ถือว่าผู้ร้องเปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้องชี้แจงและนำพยานบุคคลมาให้ผู้ร้องสอบปากคำตามความประสงค์ของผู้ถูกร้องทุกประการ เป็นการให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกร้องเช่นเดียวกับกรณีอื่นๆ แล้ว

ส่วนกรณีที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า การที่ผู้ร้องไม่ให้โอกาสผู้ถูกร้องชี้แจงก่อนที่จะลงมติเป็นการฝ่าฝืนระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒๑ นติของผู้ร้องจึงไม่ชอบนั้น ผู้ร้องชี้แจงว่า ผู้ร้องได้มีมติให้นำระเบียบดังกล่าวมาใช้โดยอนุโลมในขณะที่ยังไม่มีพระราชบัญญัติประกอบบัญชีต่อไปนั้น ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ອອກໃຊ້ບັນກັນ ແຕ່ບະນຸພະພາບບຸນຍຸດປະກອບຮູ້ຮຽນນຸ້ມູດັກລ່າວໄດ້ປະກາສໃຫ້ໃນຮາກຈິຈານບົກພາ ມີຜລໃຊ້ບັນກັນເປັນກູ້ໜາຍແລ້ວຕັ້ງແຕ່ວັນທີ ១៨ ພຸສົມກາຍນ ເຂົ້າວ ຮະເບີນດັກລ່າວຈຶ່ງໄມ່ຈານນຳມາໃຊ້ ໃນການປົກປົກທີ່ໄດ້ອີກຕ່ອໄປ

ພິຈາລະນາແລ້ວ ເහັນວ່າຜູ້ຮ່ອງ ໄດ້ໃຫ້ໂຄສາຕາມສົມຄວຣແກ່ຜູ້ຄູກຮ້ອງໃນການທີ່ແຈ້ງຂໍ້ຕົວຢ່າງ
ເກື່ອງກັນການຢືນບັນຍຸປີແສດງຮາຍການທຣພົມສິນ ។ ແລ້ວ ຂັ້ນຕ່ອງສູ້ຮ່ອງຜູ້ຄູກຮ້ອງໃນປະເດີນນີ້ຈຶ່ງຮັບຝຶກໄມ້ໄດ້
ປະເດີນຂໍ້ຕົວຢ່າງທີ່ ៥ ຄໍາຮ່ອງຂອງຜູ້ຮ່ອງທີ່ອ້າງວ່າ ຜູ້ຄູກຮ້ອງແສດງຮາຍການທຣພົມສິນເປັນເຖິງທີ່ຮູ້ອັກປິດ
ຂໍ້ຕົວຢ່າງທີ່ການແຈ້ງໃຫ້ທຣານ ເປັນຄຳກລ່າວອ້າງລອຍໆ ໄມ່ແກ້ແຂບ່າງໃຫ້ເහັນໄດ້ວ່າກຣົນໄດ້ເປັນການແຈ້ງເທິງ
ແລະກຣົນໄດ້ເປັນການປິດຂໍ້ຕົວຢ່າງທີ່ການແຈ້ງໃຫ້ທຣານ ທຳໃຫ້ຜູ້ຄູກຮ້ອງໄມ່ສາມາດທີ່ແຈ້ງໄດ້ຄູກຕ້ອງ
ທັງຄໍາຮ່ອງຂອງຜູ້ຮ່ອງກີ່ໄມ່ປາກປຸງ ລົມທີ່ໄດ້ວ່າ ຜູ້ຄູກຮ້ອງໄດ້ແຈ້ງຮາຍການທຣພົມສິນອັນເປັນເຖິງທີ່ຮູ້ອັກປິດຂໍ້ຕົວຢ່າງ
ທີ່ການແຈ້ງໃຫ້ທຣານ ແຕ່ຄະນະກຣມການຜູ້ຮ່ອງກລັບວິນິຈັຍວ່າ ຜູ້ຄູກຮ້ອງແສດງຮາຍການທຣພົມສິນອັນເປັນເຖິງ
ທີ່ຮູ້ອັກປິດຂໍ້ຕົວຢ່າງທີ່ການແຈ້ງໃຫ້ທຣານ

ຜູ້ຮ່ອງທີ່ແຈ້ງວ່າ ກຣົນຂອງຜູ້ຄູກຮ້ອງເປັນກຣົນທີ່ຜູ້ຄູກຮ້ອງໄມ່ແສດງຮາຍການທຣພົມສິນທີ່ເປັນຫຼຸ້ນ
ທີ່ຜູ້ຄູກຮ້ອງແລະຄູ່ສນຣສໃຫ້ຊື່ອນຸມຄລອື່ນດືອແກນ ຈຶ່ງໃນການຢືນບັນຍຸປີແສດງຮາຍການທຣພົມສິນແລະຫົນໜີສິນຕ່ອງ
ຜູ້ຮ່ອງກຣັງທີ່ ៣ ເມື່ອວັນທີ ៣ ພຸສົມກາຍນ ເຂົ້າວ ມື້ນຸລຄ່າ ២,៣៣១,៣២៦,២៣១ ນາທ ກຣັງທີ່ ២
ເມື່ອວັນທີ ៤ ຂັ້ນວາຄມ ເຂົ້າວ ເປັນນຸລຄ່າ ១,៥២៣,៣៣៥,៥៥៣ ນາທ ແລະກຣັງທີ່ ៣ ເມື່ອວັນທີ ៤
ຂັ້ນວາຄມ ເຂົ້າວ ມື້ນຸລຄ່າ ៦៥៦,៥៥៥,៥៥៥ ນາທ ຈຶ່ງເປັນທັງກຣົນທີ່ຢືນບັນຍຸປີແສດງຮາຍການທຣພົມສິນ
ແລະຫົນໜີສິນແລະເອກສາປະກອບດ້ວຍຂໍ້ຕົວອັນເປັນເຖິງ ເພຣະເປັນການຢືນບັນຍຸປີແສດງຮາຍການທຣພົມສິນ
ແລະຫົນໜີສິນທີ່ໄມ່ຄູກຕ້ອງຕຽກກັບກວາມເປັນຈິງ ແລະເປັນກຣົນປິດຂໍ້ຕົວຢ່າງທີ່ການແຈ້ງໃຫ້ທຣານດ້ວຍ

ພິຈາລະນາແລ້ວ ເහັນວ່າຄໍາທີ່ແຈ້ງຂອງຜູ້ຮ່ອງດັກລ່າວຮັບຝຶກໄດ້ ປະເດີນທີ່ຜູ້ຄູກຮ້ອງກລ່າວອ້າງ
ຈິງຕາກໄປ

ປະເດີນຂໍ້ຕົວຢ່າງທີ່ ៦ ກຣົນຈະຕ້ອງດ້ວຍມາຕາຮາ ២៩៥ ແກ່ຮູ້ຮຽນນຸ້ມູດ ຈະຕ້ອງປາກປຸງວ່າມີກວາມຈິງໃຈ
ແລະກວາມຈິຈະເກີດຂຶ້ນໄດ້ຜູ້ກະທຳຈະຕ້ອງຮູ້ຄົງຂໍ້ຕົວຢ່າງນີ້ນັ້ນ ។

ພິຈາລະນາແລ້ວ ປະເດີນນີ້ເປັນປັນຫາຂໍ້ຕົວຢ່າງ ຈຶ່ງເປັນປັນຫາຫລັກແກ່ຄົດ ຈຶ່ງຂອນນຳໄປພິຈາລະນາ
ໃນການວິນິຈັຍວ່າ ຜູ້ຄູກຮ້ອງຈະໄຢືນບັນຍຸປີແສດງຮາຍການທຣພົມສິນແລະຫົນໜີສິນແລະເອກສາປະກອບດ້ວຍ
ຂໍ້ຕົວອັນເປັນເຖິງ ອູ້ອັກປິດຂໍ້ຕົວຢ່າງທີ່ການແຈ້ງໃຫ້ທຣານທີ່ໄມ່

ປະເດີນຂໍ້ຕົວຢ່າງທີ່ ៧ ຜູ້ຮ່ອງໄມ່ມີພາຍານຫລັກຮູ້ຮຽນອັນຈະແສດງໃຫ້ເහັນໄດ້ວ່າ ຜູ້ຄູກຮ້ອງຈະໄຢືນບັນຍຸປີ
ແສດງຮາຍການທຣພົມສິນແລະຫົນໜີສິນດ້ວຍຂໍ້ຕົວອັນເປັນເຖິງ ອູ້ອັກປິດຂໍ້ຕົວຢ່າງທີ່ການແຈ້ງໃຫ້ທຣານ

ทั้งไม่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องได้ใช้หรือจะใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่งทางการเมืองกระทำการทุจริตแสวงหาประโยชน์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเพื่อผู้ถูกร้องหรือเพื่อบุคคลอื่นตามรัฐธรรมนูญ นิติของผู้ร้องที่ว่า ผู้ถูกร้องจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีการกระทำดังกล่าวแล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ฯ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ บัญญัติไว้ดังนี้

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีการกระทำดังกล่าวแล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ฯ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยข้าดต่อไป และเมื่อศาลมีคำวินิจฉัยข้าดแล้ว ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

จะเห็นได้ว่า มาตรา ๒๕๕ วรรคสอง ให้อำนาจคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาว่า กรณีใดเป็นกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบหรือไม่ และรัฐธรรมนูญมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่า “จะ” ตามมาตรฐานนี้มีความหมายอย่างไร ดังนั้น ผู้ร้องจึงสามารถใช้คุลพินิจพิจารณาเรื่องดังกล่าวได้ อย่างไรก็ได้ในการพิจารณาคำร้องของผู้ร้องตามมาตรา ๒๕๕ วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญย่อมพิจารณาว่า กรณีของผู้ถูกร้องแต่ละรายเป็นกรณีที่ผู้ถูกร้องจะใช้บัญชีฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบหรือไม่ โดยฟังข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานที่คู่กรณีนำสืบ

อนึ่ง ตามที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า กรณีของผู้ถูกร้องไม่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องได้ใช้หรือจะใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่งทางการเมืองกระทำการทุจริตและหาประโยชน์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อผู้ถูกร้องหรือบุคคลอื่นตามเจตนาرمณ์ของรัฐธรรมนูญนั้น เห็นว่าความเข้าใจดังกล่าวยังคลาดเคลื่อนอยู่เจตนาرمณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ - ๒๕๕ ก็คือ เพื่อให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ถูกต้องตามความเป็นจริงทั้ง ๓ กรณี คือ กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้วหนึ่งปี ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

ความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินในช่วงเวลาที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งจะทำให้ทราบว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ถูกตรวจสอบมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือไม่ ดังนั้น การลงโทษตามมาตรา ๒๕๔ จึงเป็นมาตรการที่จะทำให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ถูกต้องตามความเป็นจริงโดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริง มิใช่เพื่อลงโทษผู้ใช้อำนาจหน้าที่ทางการเมืองกระทำการทุจริตแสวงหาประโยชน์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังที่ผู้ถูกร้องเข้าใจ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า นิติของผู้ร้องดังกล่าวข้างต้นชอบด้วยกฎหมาย
สำหรับประเด็นข้อที่ ๘ - ๑๕ ตามคำชี้แจงของผู้ถูกร้องนั้น มิใช่ประเด็นที่เป็นปัญหาเบื้องต้น
แห่งคดี จึงอนุญาตไปประกอบการพิจารณาในประเด็นตามคำร้องของผู้ร้อง

ผู้ร้องอ้างว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินของตน และ/หรือคู่สมรสที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่น
ดังนี้

ในการยื่นบัญชี ๑ ครั้งที่ ๑ (กรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี) เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม
๒๕๔๐ ไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่น มีมูลค่า ๒,๓๗๑,๗๒๖,๓๗๑ บาท

ในการยื่นบัญชี ๑ ครั้งที่ ๒ (กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี) เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม
๒๕๔๐ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่น มีมูลค่า ๑,๕๒๓,๑๕๗,๖๕๗ บาท

ในการยื่นบัญชี ๑ ครั้งที่ ๓ (กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีแล้วครบหนึ่งปี)
เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑ ไม่แสดงรายการที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่นมีมูลค่า ๖๔๖,๕๔๕,๓๘๓ บาท

ผู้ถูกร้องยอมรับกับผู้ร้องว่า ไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่นในการยื่น
บัญชี ๑ ต่อผู้ร้องทั้ง ๓ ครั้ง แต่อ้างว่าไม่ได้จงใจไม่แสดงรายการดังกล่าว โดยให้เหตุผลดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ทราบข้อเท็จจริงการถือหุ้นของบุคคลอื่นที่คุณหญิงพจนาน ชินวัตร เป็น
ผู้ดำเนินการ

(๒) ทรัพย์สิน (หุ้น) ที่ไม่แสดงไว้ในบัญชี ๑ เมื่อเทียบกับทรัพย์สินที่ได้แสดงไว้ในบัญชี ๑
แต่ละครั้งมีจำนวนน้อยมาก

(๓) ผู้ถูกร้องไม่ทราบรายละเอียดที่เกี่ยวกับการใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทน และไม่ทราบ
รายละเอียดการบริหารจัดการธุรกิจในบริษัทต่างๆ ของคุณหญิงพจนาน ชินวัตร

(๔) ตนเองและเลขานุการส่วนตัวไม่เข้าใจในข้อกฎหมาย ระเบียบของคณะกรรมการ
ป.ป.ช. และรายละเอียดการกรอกรายการทรัพย์สินในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ๑

(๕) การที่จะแสดงหรือไม่แสดงทรัพย์สินดังกล่าว ก็ไม่เป็นเหตุให้ตนได้ประโยชน์หรือ
เสียประโยชน์แต่อย่างใด

โดยที่ผู้ถูกร้องยอมรับว่า ตนมิได้แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรสที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่น ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ๑ ที่ยื่นต่อผู้ร้องทั้ง ๓ ครั้งจริง แต่อ้างว่าไม่ได้จงใจ จึงมีประเด็นที่ต้อง วินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกร้องไม่แสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าว เป็นการลงใจยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้ง ให้ทราบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ หรือไม่

เพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัยประเด็นดังกล่าว จะพิจารณาว่า ความในมาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง ที่ว่า “จะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ” และที่ว่า “ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ” มีความหมายอย่างไร

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้อธิบายความหมายของคำว่า “ใจ” “เท็จ” และ “ปกปิด” ไว้ดังนี้

ใจ ก. ตั้งใจ, หมายใจ, เจตนา*

เท็จ ว. ปด, โกหก, ไม่จริง**

ปกปิด ก. ปิดไม่ให้รู้หรือไม่ให้เห็น, ปิดไว้เป็นความลับ***

เมื่อพิจารณาความหมายของถ้อยคำดังกล่าวข้างต้น ย่อมเข้าใจได้ว่า “ใจยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ” หมายถึงว่า “เจตนา ยื่นบัญชีดังกล่าว ประกอบด้วยข้อความที่ไม่จริง”

ดังนั้น การลงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความ อันเป็นเท็จตามมาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง จึงหมายถึง กรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยื่นบัญชีดังกล่าว ต่อผู้ร้อง ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าบัญชีที่ยื่นนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จ

ส่วนการปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามมาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง หมายถึง การปิดข้อเท็จจริง ที่ควรแจ้งให้ทราบมิให้รู้ หรือปิดไว้เป็นความลับ

ดังนั้น ในการพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องลงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร ประกอบด้วยข้อความเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบหรือไม่นั้น จึงมีประเด็นที่ต้อง วินิจฉัยว่า ในขณะที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินต่อผู้ร้องทั้ง ๓ ครั้ง ผู้ถูกร้องรู้หรือไม่ว่า มีทรัพย์สิน (หุ้น) ของตน และ/หรือของภริยาที่ไม่ได้แสดงไว้ในบัญชีดังกล่าว

* พจนานุกรม ๑ หน้า ๒๐๐

** พจนานุกรม ๑ หน้า ๔๒๐

*** พจนานุกรม ๑ หน้า ๔๘๗

ในการวินิจฉัยประเด็นดังกล่าว มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า การถือหุ้นที่บุคคลต่าง ๆ ซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจของผู้ถูกร้องและคู่สมรสสืบในบริษัทต่าง ๆ เป็นการถือแทนผู้ถูกร้องหรือคู่สมรสซึ่งจะได้วิเคราะห์ดังต่อไปนี้

อย่างไรก็ได้ ในเบื้องแรก จะพิจารณาคำชี้แจงข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้อง ซึ่งเกี่ยวกับการถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ของผู้ประกอบธุรกิจของผู้ถูกร้อง

ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ทรัพย์สิน (หุ้น) ที่อยู่ในชื่อของคนใช้ แม่บ้าน คนขับรถ ยานรักษาความปลอดภัย และคนประกอบธุรกิจนั้น เป็นทรัพย์สินของคุณหญิงพจนาน ชินวัตร ไม่ใช่ของผู้ถูกร้อง เพราะผู้ถูกร้องได้ดำเนินการโอนโดยทรัพย์สิน (หุ้น) ของตน รวมทั้งหุ้นบริษัทฯ ในตลาดหลักทรัพย์และนอกตลาดหลักทรัพย์ให้คุณหญิงพจนาน ชินวัตร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ก่อนที่ผู้ถูกร้องจะเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในปลายปี ๒๕๓๗ ผู้ถูกร้องและคู่สมรสต่างคนต่างมีธุรกิจ ผู้ถูกร้องไม่ทราบข้อมูลข้อเท็จจริงที่คู่สมรสเอาหุ้นที่เคยอยู่ในชื่อของผู้ถูกร้องไปเป็นชื่อของคนใช้ แม่บ้าน คนขับรถ ยานรักษาความปลอดภัย และคนประกอบธุรกิจ

พิจารณาแล้ว คำชี้แจงของผู้ถูกร้องดังกล่าวเป็นปริยายว่า ผู้ถูกร้องรู้มาตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ ว่า จะได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในปี ๒๕๓๗ จึงได้ดำเนินการโอนโดยหุ้นให้คู่สมรสตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ มีคำตามว่า ผู้ถูกร้องรู้ได้อย่างไรว่า จะมีการปรับเปลี่ยนตัวรัฐมนตรีของพรรคพลังธรรมซึ่งเป็นพรรคร่วมรัฐบาลที่ได้จัดตั้งขึ้นในปี ๒๕๓๘ โดยมีนายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี เพราะเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า การปรับปรุงรัฐมนตรีในโควต้าของพรรคพลังธรรมในปี ๒๕๓๗ เป็นอุบัติเหตุทางการเมืองของพรรคพลังธรรมที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน กล่าวคือ ในปี ๒๕๓๗ ได้เกิดการขัดแย้งทางความคิดระหว่างผู้บริหารพรรคพลังธรรมที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี และผู้บริหารพรรคฯ ที่ไม่ได้เป็นรัฐมนตรี ซึ่งส่งผลให้รัฐมนตรีที่ร่วมรัฐบาลในเวลาหนึ่งทุกคนลาออกจากเป็นรัฐมนตรี จึงได้มีการปรับปรุงตำแหน่งรัฐมนตรีในโควต้าของพรรคพลังธรรม โดยผู้ถูกร้องได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ดังนั้น ข้ออ้างของผู้ถูกร้องดังกล่าวจึงขัดกับข้อเท็จจริงที่ทราบกันโดยทั่วไป

อนึ่ง ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้โอนโดยหุ้นบริษัทต่าง ๆ ที่ผู้ถูกร้องถืออยู่ให้คุณหญิงพจนาน คู่สมรสตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ ซึ่งเป็นปริยายว่า ผู้ถูกร้องได้วางมือจากการทำธุรกิจตั้งแต่นั้นมา แต่ปรากฏตามพยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำสืบว่า ผู้ถูกร้องได้ลาออกจากเป็นกรรมการของบริษัทต่าง ๆ ในปี ๒๕๓๗ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

จากพยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำสืบ พึงข้อเท็จจริงได้ว่า ผู้ถูกร้องได้ลาออกจาก การเป็นกรรมการของบริษัทต่างๆ ดังจะกล่าวต่อไปนี้

- (๑) บริษัท ชินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน)
  - (๒) บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
  - (๓) บริษัท ยูไนเต็ด บروعดคาสติ้ง คอปอเรชั่นส์ จำกัด
(ทั้งสามบริษัทนี้ ลาออกจากเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๓๗)
  - (๔) บริษัท อินโฟร์เซล เทเลคอม จำกัด (มหาชน)
(ลาออกจากเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๓๗)
  - (๕) บริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และ
  - (๖) บริษัท เอส ซี เอสเทต จำกัด
(สองบริษัทสุดท้ายลาออกจากเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๗)

จะเห็นได้ว่า ข้ออ้างของผู้ถูกร้องที่ว่า “ได้โอนโดยหุ้นให้คุณภูงพจนานในปี ๒๕๓๙” ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่ฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องได้ลาออกจากเป็นกรรมการบริษัทต่างๆ ในปี ๒๕๓๗ ข้ออ้างของผู้ถูกร้องในเรื่องการโอนหุ้นดังกล่าว จึงไม่น่าเชื่อ

นอกจากนี้ ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ผู้ถูกร้องได้โอนโดยหุ้นของตนให้คุณหลงพจนาน ชินวัตร คู่สมรส ซึ่งรวมทั้งหุ้นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์และนอกตลาดหลักทรัพย์นั้น ข้ออ้างดังกล่าวรับฟังได้หรือไม่ เพียงใด

ในเรื่องนี้ นายสุรศักดิ์ วากาสิทธิ์ ซึ่งผู้ถูกร้องอ้างเป็นพยานผู้เชี่ยวชาญเรื่องการโอนลoyerได้เบิกความต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า “การโอนลoyerหันมี ๓ แบบ คือ

- (๑) บริษัทจำกัดมีแบบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๕

(๒) บริษัทมหาชนจำกัดมีแบบตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) บริษัทมหาชนจำกัดในตลาดหลักทรัพย์ฯ มีแบบตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ฯ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๖ ประกอบมาตรา ๔๕ การโอนโดยใช้บังคับได้ระหว่างเป็นหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ฯ ใช้บังคับได้ระหว่างผู้โอนและผู้รับโอน แต่จะใช้กับบริษัทได้การโอนแล้ว

การโอนลอย คือ การโอนหุ้นชนิดระบุชื่อผู้ถือ ซึ่งจะสมบูรณ์ต่อเมื่อผู้มีชื่อแสดงว่าเป็นเจ้าของ หรือผู้รับโอนคนสุดท้ายได้ส่งมอบหุ้นดังกล่าวแก่ผู้รับโอนโดยลงลายมือชื่อสลักหลังแสดงการโอน ทั้งนี้ ตามนัยของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๑ ประกอบ มาตรา ๑๕๕”

ສ່ວນກາຣໂອນຫຸ້ນບຣິຢັກຈຳກັດ ຕາມປະນະລົກງູ້ໝາຍແພ່ງແລະພານີ້ຍີຈະຕ້ອງເປັນໄປຕາມ
ມາຕຣາ ១៩២៥ ກລ່າວກືອ ກາຣໂອນຫຸ້ນນິດຮະບຸຊື່ອໃນໃບຫຸ້ນ ຕ້ອງທຳເປັນຫັນສື່ອແລະລົງລາຍມື້ອ່ອຂອງ
ຜູ້ໂອນກັບຜູ້ຮັບໂອນ ແລະຕ້ອງມີພາຍານຄົນໜຶ່ງເປັນອ່າງນ້ອຍລົງຊື່ອຮັບຮອງລາຍມື້ອ່ອນນັ້ນໆ ດ້ວຍ ຄໍາໄມ້ໄດ້
ທຳຕາມບທບໍ່ຜູ້ຮັບໂອນ ແລະຕ້ອງມີພາຍານຄົນໜຶ່ງເປັນອ່າງນ້ອຍລົງລາຍມື້ອ່ອນນັ້ນໆ ດ້ວຍ ຄໍາໄມ້ໄດ້
ທຳຕາມບທບໍ່ຜູ້ຮັບໂອນ ບໍ່ຜູ້ຮັບໂອນ ດັ່ງນີ້

“ກາຣໂອນຫຸ້ນນິດຮະບຸຊື່ອຜູ້ຮັບໂອນໃນໃບຫຸ້ນນັ້ນ ຄໍາໄມ້ໄດ້ທຳເປັນຫັນສື່ອແລະລົງລາຍມື້ອ່ອຂອງຜູ້ໂອນ
ກັບຜູ້ຮັບໂອນມີພາຍານຄົນໜຶ່ງເປັນອ່າງນ້ອຍລົງລາຍມື້ອ່ອນນັ້ນໆ ດ້ວຍແລ້ວທ່ານວ່າເປັນໄມ້ຈະ”

ສ່ວນກາຣໂອນຫຸ້ນບຣິຢັກມາຫານຈຳກັດນອກຕາດຫລັກທຣັພິນ້ນ ຕ້ອງກະທຳຕາມພະຮາຊບໍ່ຜູ້ຮັບໂອນ
ບຣິຢັກມາຫານຈຳກັດ ພ.ສ. ២៥៣៥ ມາຕຣາ ៥៥ ຜົ່ງບໍ່ຜູ້ຮັບໂອນວ່າ “ກາຣໂອນຫຸ້ນຍ່ອມສມນູຮົມເມື່ອຜູ້ໂອນ
ໄດ້ສລັກຫລັງໃບຫຸ້ນ ໂດຍຮະບຸຊື່ອຜູ້ຮັບໂອນແລະລົງລາຍມື້ອ່ອຂອງຜູ້ໂອນກັບຜູ້ຮັບໂອນ ແລະສ່ົ່ມອບໃບຫຸ້ນໃຫ້ແກ່
ຜູ້ຮັບໂອນ ກາຣໂອນຫຸ້ນຈະໃຫ້ຍັນບຣິຢັກໄດ້ເມື່ອບຣິຢັກໄດ້ຮັບກໍາຮັງຂອງໃຫ້ລະທະບັນກາຣໂອນຫຸ້ນແລ້ວ ແຕ່ຈະໃຫ້
ຍັນບຸຄຄລາຍນອກໄດ້ເມື່ອບຣິຢັກໄດ້ລະທະບັນກາຣໂອນຫຸ້ນແລ້ວ”

ກລ່າວໂດຍສຽງ ກາຣໂອນຫຸ້ນໂດຍວິທີໂອນລອຍຫຸ້ນໃຊ້ໄດ້ກັບກາຣໂອນຫຸ້ນບຣິຢັກມາຫານຈຳກັດ
ທີ່ຈະຕະບັນກາຣໂອນລອຍຫຸ້ນໃຊ້ໄດ້ກັບກາຣໂອນຫຸ້ນບຣິຢັກມາຫານຈຳກັດ

ນະນັ້ນ ທີ່ຜູ້ຄູກຮ້ອງອ້າງວ່າ ໄດ້ໂອນລອຍຫຸ້ນບຣິຢັກຕ່າງໆ ໃຫ້ກັບຄຸນໝູງພຈມານ ຊິນວັຕຣ ຄູ່ສມຮສ
ຈິງຮັບຟັງໄມ້ໄດ້ ໃນສ່ວນທີ່ເກີ່ວກັບກາຣໂອນຫຸ້ນນອກຕາດຫລັກທຣັພິນ ໂດຍເລັກອ່າງຍິ່ງກາຣໂອນຫຸ້ນ
ບຣິຢັກຈຳກັດ ຕາມປະນະລົກງູ້ໝາຍແພ່ງແລະພານີ້ຍີ

ຕ່ອໄປນີ້ຈະໄດ້ພິຈາລາຍເວັບເຖິງເກີ່ວກັບກາຣຄື່ອຫຸ້ນຂອງບຣິຢັກຕ່າງໆ ຂອງບຸຄຄລື່ງເປັນ
ຜູ້ໄກລ້ອມກັບຜູ້ຄູກຮ້ອງ

១. ກາຣຄື່ອຫຸ້ນບຣິຢັກ ຊິນວັຕຣ ຄອມພິວເຕອົ້ວ ແອນດໍ ຄອມມິວນິເຄັ້ນສໍ ຈຳກັດ (ມາຫານ)
ຂອງຜູ້ໄກລ້ອມກັບຜູ້ຄູກຮ້ອງ

ຜູ້ຮ້ອງນໍາສິ້ນວ່າ ບຣິຢັກນີ້ເຄີມຊື່ອບຣິຢັກ ຊິນວັຕຣ ຄອມພິວເຕອົ້ວເຊອວິສ ແອນດໍ ອິນເວສແມນທີ່ ຈຳກັດ
ຈະຕະບັນກາຣໂອນຈັດຕັ້ງເມື່ອວັນທີ ២១ ມິຖຸນາຍນ ២៥២៦ (ທະບັນກາຣໂອນເລກທີ ២៥១៦/២៥២៦) ມີຖຸນຈະຕະບັນ
២០,០០០,០០០ ນາທ ແນ່ວ່າຫຸ້ນອອກເປັນ ២០០,០០០ ຫຸ້ນ ມູລຄ່າຫຸ້ນລະ ១០០ ນາທ ມີຜູ້ຄື່ອຫຸ້ນໃນວັນປະຫຼຸມ
ຈັດຕັ້ງບຣິຢັກເມື່ອວັນທີ ១ ມິຖຸນາຍນ ២៥២៦ ຈຳນວນ ១៤ ດົກ ດັ່ງນີ້

(១) ທ້າງຫຸ້ນສ່ວນຈຳກັດ ທ. ຊິນວັຕຣໄໝໄທ ໂດຍ ນາງເຈັ້ນທອງ ໂອສຕາພັນຮີ ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ
៥០,០០០ ຫຸ້ນ (ໃບຫຸ້ນເລກທີ ១ - ៥០០០)

(๒) บริษัท พี ที อินเวสเม้นต์ จำกัด โดยนางพจนาน ชินวัตร ถือหุ้นจำนวน ๔๐,๐๐๐ หุ้น
(ใบหุ้นเลขที่ ๔๐๐๐๑ - ๔๐๐๐๐)

(๓) บริษัท ราชวัตรฟิล์ม จำกัด โดยนายบรรณพจน์ ตามาพงศ์ ถือหุ้นจำนวน ๑๐,๐๐๐ หุ้น
(ใบหุ้นเลขที่ ๘๐๐๐๑ - ๕๐๐๐๐)

(๔) ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไอ ซี เอส ไอ โดยนางสาวบุญมา วันสุนิล ถือหุ้นจำนวน ๔๐,๐๐๐ หุ้น
(ใบหุ้นเลขที่ ๕๐๐๐๑ - ๗๓๐๐๐๐)

(๕) นายบรรณพจน์ ตามาพงศ์ ถือหุ้นจำนวน ๑๐,๐๐๐ หุ้น (ใบหุ้นเลขที่ ๑๓๐๐๐๑ - ๑๔๐๐๐๐)

(๖) นางพจมาน ชินวัตร ถือหุ้นจำนวน ๔๐,๐๐๐ หุ้น (ใบหุ้นเลขที่ ๑๕๐๐๐๐-๑๙๐๐๐๐)

(៣) ពន្លាតរវាងទី ក្រុងរដ្ឋបាល ចិនវត្ថុ ដូចក្នុងតីអុំខ្លះជាដំណឹង ១៤,៩៩៣ គុណ (ប្រាំគុណលេខែទី
០២០០០១ - ០៩៩៩៩៩៣)

สำหรับผู้ถือหุ้นอีก ๓ คน นั้น ไม่เกี่ยวกับประธานที่จะพิจารณา จึงไม่นำมากล่าวในที่นี้

บริษัทฯ มีผู้ถือครอง นายบรรพน พจน์ ตามพงศ์ และนางพจมาน ชินวัตร เป็นกรรมการ

ต่อมาในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗ ได้มีการเปลี่ยนชื่อบริษัทดังกล่าวเป็นบริษัท
ชินวัตร คอมพิวเตอร์ จำกัด บริษัทนี้มีผู้ถือหุ้นตามบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นที่ยื่นต่อกรมทะเบียนการค้า
ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๐ จำนวน ๓ คน ดังนี้

(๑) นายวิชัย ช่างเหล็ก คณบัญชี ถือหุ้นจำนวน ๔๐,๐๐๐ หุ้น (ใบหุ้นเลขที่ ๑ - ๔๐๐๐๐) โดยเข้ามาถือหุ้นตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๗

สำหรับผู้ถือหุ้นอีก ๖ คน เป็นผู้ถือหุ้นเดิม ผู้ถือร้องเป็นผู้ถือหุ้นคนหนึ่งในจำนวน ๖ คน โดยถือหุ้นเพิ่มเป็นจำนวน ๒๐,๐๐๐ หุ้น (ใบหุ้นเลขที่ ๑๘๐๐๑ - ๒๐๐๐๐) และผู้ถือร้องยังคงมีฐานะเป็นกรรมการบริษัท

พิจารณาแล้ว จากพยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำสืบดังกล่าวข้างต้น ฟังข้อเท็จจริงได้ว่า นายวิชัย ช่างเหล็ก คนขับรถของผู้ถูกร้องถือหุ้นบริษัทดังกล่าวจำนวน ๔๐,๐๐๐ หุ้น ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๗ ซึ่งขณะนั้นผู้ถูกร้องเป็นกรรมการของบริษัทนี้อยู่ด้วย จึงปฏิเสธว่าไม่รู้ถึงการที่นายวิชัย ช่างเหล็ก ถือหุ้นในบริษัทนี้แทนตน และ/หรือคู่สมรสไม่ได้ เพราะการโอนหุ้นดังกล่าวได้กระทำก่อนปี ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นปีที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้โอนโดยในใบโอนหันให้ไวกับคุณหญิงพจนาน ชินวตร

ฉะนั้น จึงฟังได้ว่า ผู้อุกร้องรู้ว่า นายวิชัย ช่างเหล็ก อีอหุนบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ จำกัด แทนผู้อีอหุนเดิม ซึ่งผู้ร้องไม่ได้นำสืบให้เห็นว่า เป็นการอีอหุนแทนผู้ใดแน่ แต่หุนที่นายวิชัย ช่างเหล็ก รับโอนมาเนื่องจากหลายเลขหุนที่ห้างหุนส่วนจำกัด ท. ชินวัตร ใหม่ไทย อีออยู่เดิม

นอกจากนี้ ยังฟังได้ตามพยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำสืบว่า ในเวลาต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลง เกี่ยวกับทุนและผู้อีอหุนของบริษัทดังกล่าว ดังจะกล่าวต่อไปนี้

วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๓๒ บริษัทฯ ได้เพิ่มทุนเป็น ๕๐ ล้านบาท แบ่งทุนออกเป็น ๕๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐ บาท ผู้อีอหุนไม่เปลี่ยนแปลง

วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๓๓ นายวิชัย ช่างเหล็ก ได้โอนหุ้นจำนวน ๔๐,๐๐๐ หุ้น ให้แก่ นายบรรณพจน์ ダメพงศ์

วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๓๓ บริษัทฯ ได้เพิ่มทุนจดทะเบียนจาก ๕๐ ล้านบาท เป็น ๒๐๐ ล้านบาท โดยแบ่งทุนออกเป็น ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐ บาท

วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๓ ได้มีการเพิ่มทุนบริษัทฯ เป็น ๒๑๐ ล้านบาท

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๓๓ ทางการได้อนุญาตให้หุนของบริษัทฯ เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๔ ผู้อุกร้องเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงชื่อและประทับตราสำคัญ ของบริษัทฯ โดยมีการจดทะเบียนการเป็นกรรมการตามกฎหมาย

วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๓๔ บริษัทฯ นี้เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมูนิเคชั่นส์ จำกัด

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๓๔ บริษัทฯ ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนเป็น ๖๕๓ ล้านบาท

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ได้มีการจดทะเบียนแปลงสภาพบริษัทฯ เป็นบริษัทมหาชน จำกัด ทุนจดทะเบียน ๑,๐๐๐ ล้านบาท (ทุนชำระแล้ว ๖๕๓ ล้านบาท)

วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ ได้มีการจดทะเบียนเพิ่มทุนบริษัทฯ เป็น ๓,๐๐๐ ล้านบาท (ทุนชำระแล้ว ๑,๓๘๖ ล้านบาท) โดยผู้อุกร้องเป็นกรรมการบริษัทตั้งแต่วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๓๓ และเป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงนามและประทับตราสำคัญของบริษัทตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๔ และได้ออกจากการเป็นกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๗

อนึ่ง จากพยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำสืบ ฟังข้อเท็จจริงได้ว่า ในระหว่างที่ผู้อุกร้องเป็นผู้อีอหุน และเป็นกรรมการบริษัทดังกล่าว ได้มีการโอนหุ้นของผู้อุกร้องไปให้ผู้ใกล้ชิด ดังนี้

ณ ວັນທີ ۲۴ ກຣກວຸກຄມ ۲۵๓๓ ຜູ້ອູກຮ້ອງຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ ۵,۷۰۰,۰۰۰ ຫຸ້ນ (ໃບຫຸ້ນ
ເລຂທີ່ ۳ ມາຍເດືອນຫຸ້ນ ១៨០០០០១ - ៣០០០០០០)

ວັນທີ ۳ ຄຸນພາພັນນີ້ ۲۵๓๕ ຜູ້ອູກຮ້ອງໄດ້ໂອນຫຸ້ນໃໝ່ນຸກຄລຕ່າງໆ ຈຳນວນ ៦ ດົນ ໃນຈຳນວນນີ້
ເປັນຜູ້ໄກລ໌ສິດບອນຜູ້ອູກຮ້ອງ ៣ ດົນ ດັ່ງນີ້

(១) ໂອນຫຸ້ນຈຳນວນ ۳۴۶,៥០០ ຫຸ້ນ ໃຫ້ ນ.ສ.ດວງຕາ ວົງສົກກັດ ດົນເລື່ອງລູກ
(ຫຸ້ນເລຂທີ່ ۳۱۲۵۳۴ - ۳۱۷៥៥) ຕ່ອມາປະກຸງຫລັກສູານທາງທະເບີນ ໃນ ວັນປຶດທະເບີນຜູ້ຄື່ອຫຸ້ນວ່າ
ณ ວັນທີ ۲۶ ພຸດຍີກາຍນ ۲۵๓๖, ວັນທີ ۳۰ ພຸດຍີກາຍນ ۲۵๓๖, ວັນທີ ۲۴ ພັນວຸກຄມ ۲۵๓๖
ແລະວັນທີ ۳۱ ພັນວຸກຄມ ۲۵๓๖ ນ.ສ.ດວງຕາ ວົງສົກກັດ ຄື່ອຫຸ້ນເພີ່ມເປັນ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ຫຸ້ນ

ວັນທີ ۳ ເມສາຍນ ۲۵๓๗ ນ.ສ.ດວງຕາ ວົງສົກກັດ ຄື່ອຫຸ້ນເພີ່ມເປັນ ៦,០០០,០០០ ຫຸ້ນ
ວັນທີ ۲۶ ສິງຫາກມ ۲۵๓៧, ວັນທີ ៣ ເມສາຍນ ۲۵๓៨ ແລະວັນທີ ۲៨ ສິງຫາກມ ۲۵๓៨ ກີໍຢັກຄ
ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນທ່າເດີມ

(២) ໂອນຫຸ້ນຈຳນວນ ۳۴۶,៥០០ ຫຸ້ນ ໃຫ້ ນ.ສ.ສຸກໝູນາ ແຊ່ເຊັ່ງ ດົນຮັບໃຊ້
(ຫຸ້ນເລຂທີ່ ۳۱۷៥៥ - ۳۸۲۲۲۳)

(៣) ໂອນຫຸ້ນຈຳນວນ ۳۴۶,៥០០ ຫຸ້ນ ໃຫ້ ນ.ສ.ບຸລູ້ ແຮັງລູ່ປະດັບ ແມ່ນ້ານ
(ຫຸ້ນເລຂທີ່ ۴۱۶៥៥ - ۴۴۱៥៥) ຕ່ອມາປະກຸງຫລັກສູານ ໃນ ວັນປຶດທະເບີນຜູ້ຄື່ອຫຸ້ນ
ເມື່ອວັນທີ ۲۶ ພຸດຍີກາຍນ ۲۵๓๖, ວັນທີ ۳۰ ພຸດຍີກາຍນ ۲۵๓๖, ວັນທີ ۲۴ ພັນວຸກຄມ ۲۵๓๖
ແລະວັນທີ ۳۱ ພັນວຸກຄມ ۲۵๓๖ ວ່າ ນ.ສ.ບຸລູ້ ແຮັງລູ່ປະດັບ ຄື່ອຫຸ້ນເພີ່ມເປັນ ៥៥០,០០០ ຫຸ້ນ
ແລະຫລັງຈາກນັ້ນ ຫຸ້ນທີ່ຜູ້ນີ້ຄື່ອຍ່ມືການເພີ່ມຂຶ້ນແລະລດລົງຕລອດເວລາຈານີ້ວັນທີ ۳ ພຸດຍີກາຍນ ۲۵៥០
ຫຸ້ນທີ່ ນ.ສ.ບຸລູ້ ຄື່ອຍ່ມືຈຳນວນ ១,៨៥១,៧០០ ຫຸ້ນ

(៤) ໂອນຫຸ້ນຈຳນວນ ۳۴៥,០០០ ຫຸ້ນ ໃຫ້ ນາຍວິສັຍ ຂ່າງເໜີກ ດົນບັນດາ (ຫຸ້ນເລຂທີ່
៥២០៥៥ - ៥៥៥)

(៥) ໂອນຫຸ້ນຈຳນວນ ۳۴៦,៥០០ ຫຸ້ນ ໃຫ້ ນາຍມານັສ ໄຈຍ ດົນສວນ (ຫຸ້ນເລຂທີ່
៥៥៥៥ - ៥៥៥៥)

(៦) ໂອນຫຸ້ນຈຳນວນ ۳۴៦,៥០០ ຫຸ້ນ ໃຫ້ ນາຍພຣຖີພຍ ເຊີຍພຖານ ດົນບັນດາ
(ຫຸ້ນເລຂທີ່ ៥៥៥៥ - ៥៥៥៥)

(៧) ໂອນຫຸ້ນຈຳນວນ ۳۴៦,៥០០ ຫຸ້ນ ໃຫ້ ນາຍຂໍຽມຕົນ ເຊີຍພຖານ ຍາມຮັກນາ
ຄວາມປລອດກັບ (ຫຸ້ນເລຂທີ່ ៦២៥៦៥ - ៦៥៥៥) ຕ່ອມາປະກຸງຫລັກສູານ ໃນ ວັນປຶດທະເບີນ
ຜູ້ຄື່ອຫຸ້ນເມື່ອວັນທີ ۲៦ ພຸດຍີກາຍນ ۲۵๓៦, ວັນທີ ۳۰ ພຸດຍີກາຍນ ۲۵๓៦, ວັນທີ ۲۴ ພັນວຸກຄມ

໨ແມ່ນ, ວັນທີ ۳ ຮັນວາຄມ ແກສະ ວ່າ ນາຍຊ້ຍຣັຕນ໌ ເຊີຍພຖານ໌ ຄືອຫຼຸນເພີ່ມເປັນ ۶,۷۵,۱۲ ຫຼຸນ
ວັນທີ ۱ ເມນາຍານ ແກສະ, ວັນທີ ۲ ສິງຫາຄມ ແກສະ ຫຼຸນທີ່ຜູ້ນີ້ຄືອຍຸ່ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ ۱,۳۵,۰,۳۴ ຫຼຸນ
ແລະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ ۱,۳,۳,۶۴ ຫຼຸນ ໃນວັນທີ ۳ ພຸກສົງກາຍານ ແກສະ ແລະວັນທີ ۴ ຮັນວາຄມ ແກສະ

ພິຈາລະນາແລ້ວ ຈາກພຍານຫລັກສູານທີ່ຜູ້ຮ່ອງນຳລືບດັ່ງກ່າວບ້າງຕົ້ນ ພຶກຂ້ອງເທິງຈົງເປັນຍຸດໃດໆວ່າ
ຜູ້ຄູກຮ່ອງເປັນຜູ້ກ່ອຕັ້ງບໍລິສັດ ຂົນວັຕຣ ຄອມພິວເຕອຣ ເຊອວິສ ແອນດໍ ອິນເວສເມນທີ່ ຈຳກັດ ເມື່ອປີ
ພ.ສ. ແກສະ ໂດຍເປັນທີ່ຜູ້ຄືອຫຼຸນແລະກຽມການບໍລິສັດທີ່ຕັ້ງແຕ່ກ່ອຕັ້ງຈົນຄື່ງວັນທີ ۲ ຕຸລາຄມ ແກສະ
(ຢັກເວັນຊ່ວງຮະຫວ່າງວັນທີ ۶ ຕຸລາຄມ ແກສະ ດີ່ງວັນທີ ۲ ມັງກອນ ແກສະ ເປັນເວລາ ۱ ປີ ۴ ເດືອນ)
ແລະໃນຊ່ວງເວລາທີ່ຜູ້ຄູກຮ່ອງເປັນກຽມການບໍລິສັດ ໄດ້ມີການໂອນຫຼຸນບໍລິສັດນີ້ໄປໃຫ້ບຸຄຄລຕ່າງໆ ທີ່ເປັນ
ຜູ້ໂກລື້ຈົດກັບຜູ້ຄູກຮ່ອງ ດັ່ນນີ້

(១) ມີການໂອນຫຼຸນຈຳນວນ ۴۰,۰۰۰ ຫຼຸນ (ຫຼຸນເລກທີ ۱ - ۴۰۰۰) ທີ່ເປັນຫຼຸນທີ່ຄືອໂດຍ
ຫ້າງຫຼຸນສ່ວນຈຳກັດ ຖ. ຂົນວັຕຣ ໄກມໄທຢ ໄກນາຍວິຫັນ ຂ່າງເໜີກ ຄນບັນບດ

(២) ໃນ ວັນທີ ۳ ກຸມພັນທີ່ ۲ ກ່ອນທີ່ຈະຈຳທະເບີຍແປຣສກາພບໍລິສັດດັ່ງກ່າວ
ເປັນບໍລິສັດທານຈຳກັດ ໄດ້ມີການໂອນຫຼຸນໄປໃຫ້ບຸຄຄລຕ່າງໆ ທີ່ເປັນຜູ້ໂກລື້ຈົດກັບຜູ້ຄູກຮ່ອງ ຈຳນວນ ۳ ຄນ
ຄນລະ ۳,۴,۶,۵,۰ ຫຼຸນ ດັ່ງກ່າວແລ້ວບ້າງຕົ້ນ ທີ່ເປັນການໂອນໂດຍຕຽງຈາກຜູ້ຄູກຮ່ອງ ເພວະຫຼຸນທີ່ໂອນໄປໃຫ້
ບຸຄຄລດັ່ງກ່າວເປັນຫຼຸນທີ່ມີໝາຍເລຂດຮຽງກັບໝາຍເລຂບອນຫຼຸນທີ່ຜູ້ຄູກຮ່ອງຄືອຍຸ່ກ່ອນ ແຕ່ຫາກຜູ້ຄູກຮ່ອງ
ຈະອ້າງວ່າ ຫຼຸນແລ່ານັ້ນເປັນຫຼຸນທີ່ຜູ້ຄູກຮ່ອງໂອນລອຍໃຫ້ຄຸນຫຼົງພຈນານ ຂົນວັຕຣ ຄູ່ສົມຮສດັ່ງທີ່ອ້າງໃນກໍາຊື່ແຈງ
ຂ້ອກລ່າວຫາຂອງຜູ້ຄູກຮ່ອງ ກົດປັບປຸງໄມ້ໄດ້ ເພວະບະທີ່ມີການໂອນຫຼຸນດັ່ງກ່າວ ບໍລິສັດນີ້ຍັງເປັນບໍລິສັດຈຳກັດ
ຕາມປະມາລຸກຄູ່ໝາຍແພັ່ງແລະພານີ້* ການໂອນຫຼຸນຂອງບໍລິສັດຈຳກັດຕ້ອງທຳມີກຳນົດສືບສໍາລັບສໍາຄັນ
ຫາກຜູ້ຄູກຮ່ອງປະສົງກ່າວສົງກ່າວໃຫ້ຄູ່ສົມຮສເປັນຜູ້ດັດລືນໃຈວ່າ ຈະໄອນຫຼຸນຂອງຜູ້ຄູກຮ່ອງໃຫ້ຜູ້ໄດຕາມທີ່ຄູ່ສົມຮສເຫັນສົມຄວາ
ກີຈະຕ້ອງໂອນເສົ້າງເດີດາດໃຫ້ຄູ່ສົມຮສ ແລ້ວໃຫ້ຄູ່ສົມຮສໂອນຕ່ອໄປໄຫ້ຜູ້ໄດຕາມທີ່ຜູ້ຮັບໂອນເຫັນສົມຄວາກີໄດ້

ອນນີ້ ຂ້ອເທິງຈົງພຶກໄດ້ຕາມທີ່ຜູ້ຮ່ອງນຳສົບວ່າ ໃນ ວັນທີ ۳ ພຸກສົງກາຍານ ແກສະ ນ.ສ.ດວງຕາ
ວງສົກລັດ ຄືອຫຼຸນໃນບໍລິສັດທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ ۴,۰۰,۰,۰۰ ຫຼຸນ ແລະໃນວັນເດືອນກັນນີ້ ຫຼຸນທີ່ ນ.ສ.ບຸລູ້ຈູ້
ເຫຼື່ອຍຸ່ປະດັບ ຄືອຍຸ່ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນຈຳນວນ ۱,۸,۴,۷,۰ ຫຼຸນ ແລະໃນວັນທີ ۳ ພຸກສົງກາຍານ ແກສະ
ແລະວັນທີ ۴ ຮັນວາຄມ ແກສະ ນາຍຊ້ຍຣັຕນ໌ ເຊີຍພຖານ໌ ຄືອຫຼຸນເພີ່ມເປັນ ۱,۳,۳,۶۴ ຫຼຸນ

* ບໍລິສັດ ຂົນວັຕຣ ຄອມພິວເຕອຣ ຈຳກັດ ຈຳກັດທະເບີຍແປຣສກາພເປັນບໍລິສັດທານຈຳກັດເມື່ອວັນທີ ۳ ພຸກສົງກາຍານ ແກສະ

ດ້ວຍເຫດຜົດດັ່ງກ່າວໜ້າທັນ ຈຶ່ງເຊື່ອໂດຍປຣາຈາກຂ້ອງສັຍວ່າ ກາຣຄື່ອຫຸ້ນໃນບຣີຢັກ ຂົນວັດຮາຍ ຄອມພິວເຕອຮ໌ ແອນດ໌ ຄອມນິວນິເຄັ້ນຕໍ່ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ໂດຍບຸຄຸຄລຕ່າງໆ ດັ່ງກ່າວໜ້າເປັນກາຣຄື່ອແກນຜູ້ຖຸກຮ້ອງ

໨. ກາຣຄື່ອຫຸ້ນໃນບຣີຢັກ ແອດວານໜ້າ ອິນໂຟຣ໌ ເຫຼັກວິສ ຈຳກັດ (ມາຫານ) ຂອງຜູ້ກຳລັບດັ່ງກ່າວໜ້າ

ຈາກກາຣນໍາສືບຂອງຜູ້ຮ້ອງ ພຶກຂ້ອງເທິງຈົງໄດ້ວ່າ ບຣີຢັກນີ້ຈະເປັນຈັດຕັ້ງເມື່ອວັນທີ ໨໨ ເມພາຍນ ໨໨໨໬ ຖຸນຈະທະເບີນ ៥,০০০,০০০ ນາທ ແບ່ງຖຸນອອກເປັນ ៥,০০০ ທຸນ ມູລຄ່າ ທຸນລະ ১,০০০ ນາທ ຄຸນຫຼຸງພຈມານ ຂົນວັດຮາຍ ແລະບຣີຢັກ ຂົນວັດຮາຍ ຄອມພິວເຕອຮ໌ ຈຳກັດ ເກົ່າໄປກື່ອຫຸ້ນໃໝ່ ໃນບຣີຢັກ ຣ ຕ່ອມາໃນປີ ພ.ສ. ໨໨໩໨ ບຣີຢັກ ປ ໄດ້ເພີ່ມຖຸນເປັນ ២០ ລ້ານນາທ ຖຸນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນອີກ ៩៥ ລ້ານນາທ ເປັນຂອງບຣີຢັກ ຂົນວັດຮາຍ ຄອມພິວເຕອຮ໌ ຈຳກັດ ມີຜູ້ຄື່ອຫຸ້ນ ປ ວັນທີ ១១ ຕຸລາຄາມ ໨໨໩໨ ຈຳນວນ ៨ ຄນ ດັ່ງນີ້

- (១) ນ.ສ.ສຸວັນນັກ ແຊ່ເຊັ່ງ ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ ១ ທຸນ ມູລຄ່າ ১,০০০ ນາທ
- (២) ນ.ສ.ຮັດກັກດີ ປ ນກຣ ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ ១ ທຸນ ມູລຄ່າ ১,০০০ ນາທ
- (៣) ນາງພຈມານ ຂົນວັດຮາຍ ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ ៥ ທຸນ ມູລຄ່າ ៥,০০০ ນາທ
- (៤) ນາຍສຸຮັບ ແຊ່ເຊີຍ ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ ១ ທຸນ ມູລຄ່າ ১,০০০ ນາທ
- (៥) ນາຍອຳນາຈ ເພີ່ມສວ່າງ ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ ១ ທຸນ ມູລຄ່າ ১,০০০ ນາທ
- (៦) ນ.ສ.ກວານາ ຮັດນປຣິດກຸລ ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ ១ ທຸນ ມູລຄ່າ ১,০০০ ນາທ
- (៧) ນາຍວິຫຼຽຍ ນາວິຣີຍະກຸລ ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ ១ ທຸນ ມູລຄ່າ ১,০০০ ນາທ
- (៨) ບຣີຢັກ ຂົນວັດຮາຍ ຄອມພິວເຕອຮ໌ ຈຳກັດ ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ ៩៥,৯৯៥ ທຸນ ມູລຄ່າ ៩៥,৯৯៥,০০০ ນາທ

ໃນວັນທີ ໨໬ ເມພາຍນ ໨໨໩໨ ໄດ້ມີກາຣປັບໂຄງສ້າງຜູ້ຄື່ອຫຸ້ນໃໝ່ເໜືອ ៣ ຄນ ດັ່ງນີ້

- ១. ນາຍວິຫຼຽຍ ຊ່າງເໜີກ ຄນບ້າຮຣ ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ ២០០ ທຸນ ມູລຄ່າ ២០០,০০০ ນາທ
- ២. ນາງກາລູຈານາກ ແນ່່ເຫີນ ເລຂານຸກາຣຄຸນຫຼຸງພຈມານ ຂົນວັດຮາຍ ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ ២០០ ທຸນ ມູລຄ່າ ២០០,০০০ ນາທ

៣. ບຣີຢັກ ຂົນວັດຮາຍ ຄອມພິວເຕອຮ໌ ຈຳກັດ ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ ១២,០០០ ທຸນ ມູລຄ່າ ១២,០០០,០០០ ນາທ

- ៤. ນ.ສ.ສຸວັນນັກ ແຊ່ເຊັ່ງ ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ ៣,០០០ ທຸນ ມູລຄ່າ ៣,០០០,០០០ ນາທ
- ៥. ນ.ສ.ຮັດກັກດີ ປ ນກຣ ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ ៥,០០០ ທຸນ ມູລຄ່າ ៥,០០០,០០០ ນາທ
- ៦. ນາງສມທຽງ ເກົ່າໄສຍ ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ ៤០០ ທຸນ ມູລຄ່າ ៤០០,០០០ ນາທ
- ៧. ນ.ສ.ຈຸໄຣຕົນ ຮ່ມລຳດວນ ຄື່ອຫຸ້ນຈຳນວນ ២០០ ທຸນ ມູລຄ່າ ២០០,០០០ ນາທ

ในช่วงเวลาดังกล่าว นอกจากผู้ถือหุ้นในบริษัทแล้ว บุคคลทั้งสองยังเป็นกรรมการของบริษัทนี้ด้วย จึงเป็นไปไม่ได้ที่ผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้บริหารของบริษัทฯ จะไม่รู้ว่ามีการนำเขื่อนายวิชัย ช่างเหล็ก คนขับรถเข้ามาถือหุ้นของบริษัท ซึ่งมีผู้ถือหุ้นเพียง ๗ คน และในจำนวนผู้ถือหุ้นดังกล่าว ก็มีนางกาญจนากา ทรงย์เหิน เลขาธุการของคุณหญิงพจนานุรักษ์ ชินวัตร มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นอยู่ด้วย

ต่อมา ในเดือนสิงหาคม ๒๕๓๓ มีการเพิ่มทุนบริษัทนี้เป็น ๓๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยแบ่งทุนออกเป็น ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐ บาท โดยคุณหญิงพจนานุรักษ์ ชินวัตร ถือหุ้นจำนวน ๔,๕๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหักสิ้น ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายวิชัย ช่างเหล็ก และนางกาญจนากา ทรงย์เหิน ก็ได้ถือหุ้นเพิ่มเป็นคนละ ๓๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ด้วย

ในเดือนมิถุนายน ๒๕๓๔ มีการเพิ่มทุนบริษัทนี้อีกครั้งหนึ่งเป็น ๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยแบ่งทุนออกเป็น ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐ บาท โดยมีผู้ถือหุ้นใหม่รวมกับผู้ถือหุ้นเดิม รวมทั้งสิ้น ๒๒ คน และผู้ถือหุ้นได้เข้ามาถือหุ้นจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทด้วย อีกทั้งยังปรากฏว่า มีคนใกล้ชิดของผู้ถือหุ้นร้องเข้ามาถือหุ้นในบริษัทนี้อีก ๒ คน คือ น.ส.ดวงดาว วงศ์ภักดี คนเลี้ยงลูก และ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ แม่บ้านของผู้ถือหุ้น โดยถือหุ้นคนละ ๕๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นคนละ ๕๐๐,๐๐๐ บาทด้วย จึงเป็นไปไม่ได้ที่ผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นกรรมการบริษัทฯ และเป็นผู้ถือหุ้นด้วย จะไม่ทราบว่ามีการนำเขื่อนายวิชัย ช่างเหล็ก น.ส.ดวงดาว วงศ์ภักดี คนเลี้ยงลูก และ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ แม่บ้าน เข้ามาถือหุ้นในบริษัทนี้ นอกจากนี้ ยังปรากฏหลักฐานว่า ในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๔ นายชัยรัตน์ เชียงพฤกษ์ ยามรักษาความปลอดภัย และนายพรพิพิญ เชียงพฤกษ์ คนขับรถได้เข้ามาถือหุ้นในการเพิ่มทุนบริษัทครั้งนี้อีกคนละ ๑๐๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐ บาท เป็นมูลค่าหุ้นที่เพิ่มคนละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ บริษัทนี้ได้เพิ่มทุนเป็น ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้มีการเพิ่มทุนบริษัทนี้อีกครั้งหนึ่งเป็น ๑,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปรากฏว่า ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ นายชัยรัตน์ เชียงพฤกษ์ ยามรักษาความปลอดภัย ถือหุ้นในบริษัทนี้ เป็นจำนวน ๒,๔๖๐,๐๐๐ หุ้น

พิจารณาแล้ว การเพิ่มทุนของบริษัทดังกล่าวเป็นการเพิ่มทุนในขณะที่ผู้ถือหุ้นร้อง และคู่สมรส เป็นกรรมการของบริษัท โดยผู้ถือหุ้นเป็นกรรมการของบริษัทดังแต่ต้นจนถึงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๓๗ จึงเป็นไปไม่ได้ที่ผู้ถือหุ้นจะไม่ทราบว่า มีการใช้ชื่อบุคคลใกล้ชิดดังกล่าวถือหุ้นของบริษัทนี้ โดยถือหุ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นต้นมา ซึ่งเป็นการถือหุ้นในช่วงเวลา ก่อนที่

ผู้ถูกร้องอ้างว่า “ได้โอนโดยหุ้นให้คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ข้ออ้างของผู้ถูกร้องว่า “หุ้นที่อยู่ในชื่อของคนรับใช้ แม่บ้าน คนขับรถ ยามรักษาความปลอดภัย เป็นทรัพย์ของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร คู่สมรสของผู้ถูกร้อง ไม่ใช่ทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องได้โอนโดยหุ้นดังกล่าวให้คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อนที่ผู้ถูกร้องเข้ามาดำเนินการตามหนังสือเรื่อง” จึงเป็นข้ออ้างที่ฟังไม่เข้า

๓. การถือหุ้นบริษัท เพจเจอร์ เซลส์ จำกัด ของผู้ใกล้ชิดกับผู้ถูกร้อง

จากพยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำสืบ พังข้อเท็จจริงได้ ดังนี้

บริษัทนี้เดิมชื่อบริษัท โฟนลี๊ก จำกัด จดทะเบียนจัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๓ มีทุนจดทะเบียน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งทุนออกเป็นหุ้นจำนวน ๑๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท มีผู้ถือหุ้นเมื่อเริ่มก่อตั้งจำนวน ๕ คน ดังนี้

(๑) นายชาญ ปรางค์ประยูร ถือหุ้นจำนวน ๕,๕๕๓ หุ้น

(๒) บริษัท โภบอดเพจ พี ที อี ลิมิเต็ด (ประเทศไทย) จำกัด ถือหุ้นจำนวน

๔,๐๐๐ หุ้น

(๓) นายวิรัตน์ ศิริ中药材 ถือหุ้นจำนวน ๑ หุ้น

(๔) น.ส.ลาวัลย์ พุประทีปศิริ ถือหุ้นจำนวน ๑ หุ้น

(๕) น.ส.ภาณี กิจบำรุง ถือหุ้นจำนวน ๑ หุ้น

(๖) นายธีระชัย ปัญญาครุวินิจ ถือหุ้นจำนวน ๑ หุ้น

(๗) นายวิพัล กิติทัศนาสารชัย ถือหุ้นจำนวน ๑ หุ้น

(๘) น.ส.ภรณี ปิยะธรรม ถือหุ้นจำนวน ๑ หุ้น

(๙) น.ส.พิwallย์ ติระชูศักดิ์ ถือหุ้นจำนวน ๑ หุ้น

ต่อมาวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๓๓ ผู้ถูกร้องได้เข้ามาถือหุ้นโดยรับโอนหุ้นจากนายชาญ ปรางค์ประยูร จำนวน ๕,๕๕๓ หุ้น (หุ้นเลขที่ ๑ - ๕๕๓)

วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๔ มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนผู้ถือหุ้นเหลือเพียง ๗ คน ดังนี้

(๑) พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ผู้ถูกร้อง ถือหุ้นจำนวน ๕,๕๕๓ หุ้น (หุ้นเลขที่ ๑ - ๕๕๓)

(๒) บริษัท โภบอด ๑ ถือหุ้นจำนวน ๓,๘๐๐ หุ้น (หุ้นเลขที่ ๕๕๕๔ - ๕๗๕๓)

(๓) คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ถือหุ้นจำนวน ๒ หุ้น (หุ้นเลขที่ ๕๕๕๔ - ๕๕๕๕)

(๔) นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ ถือหุ้นจำนวน ๒ หุ้น (หุ้นเลขที่ ๕๕๕๖ - ๕๕๕๗)

(๔) นายเชิดศักดิ์ ภูเกียรตินันท์ ถือหุ้นจำนวน ๒๐๑ หุ้น (หุ้นเลขที่ ๕๕๕๘ - ๕๕๕๓)

(๕) น.ส.บุญนา วันสุนิล ถือหุ้นจำนวน ๑ หุ้น (หุ้นเลขที่ ๕๕๕)

(๖) นางดวงฤทธิ์ กลิ่นสีดา ถือหุ้นจำนวน ๑ หุ้น (หุ้นเลขที่ ๐๐๐๐๐)

วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๗ ผู้ถือหุ้นของโอนหุ้นเลขที่ ๑ - ๕๕๓ จำนวน ๕,๕๕๓ หุ้น ให้ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี คนเลี้ยงลูก และคุณหญิงพจนาน ชินวัตร โอนหุ้นเลขที่ ๕๕๔ - ๕๕๕ จำนวน ๒ หุ้น ให้นายชัยรัตน์ เชียงพุกษ์ ยามรักษาระบบทุนออกเป็น ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ต่อมาในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๘ ได้มีการเพิ่มทุนบริษัทเป็น ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งทุนออกเป็นหุ้นจำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐ หุ้นๆ ละ ๑๐ บาท

ในการเพิ่มทุนครั้งนี้ ปรากฏว่า น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี ได้ถือหุ้นเพิ่มเป็น ๒,๕๕๕,๕๕๕ หุ้น (หุ้นเลขที่ ๑๗ - ๓๐๐๐๐๐๐) และนายชัยรัตน์ เชียงพุกษ์ ถือหุ้นเพิ่มเป็น ๕ หุ้น (หุ้นเลขที่ ๑ - ๕)

หลังจากนั้น ได้มีการโอนหุ้นระหว่างผู้ถือหุ้นของผู้ถือหุ้นของ ดังนี้

วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี ได้โอนหุ้นเลขที่ ๑๙ - ๓๐๐๐๐๐๐ จำนวน ๒,๕๕๕,๕๕๕ หุ้น ให้ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ ซึ่งเมื่อร่วมกับหุ้นเดิมที่มีอยู่ ๒ หุ้น จะเป็นจำนวนหุ้นที่ถือห้องสืบ ๒,๕๕๕,๕๕๕ หุ้น และนายชัยรัตน์ เชียงพุกษ์ ยังคงถือหุ้นอยู่ ๕ หุ้น เท่าเดิม

วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๔๑ ได้มีการลดทุนของบริษัทเหลือ ๑๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งทุนออกเป็น ๑,๓๐๐,๐๐๐ หุ้นๆ ละ ๑๐๐ บาท

ในการลดทุนของบริษัทครั้งนี้ ปรากฏว่า น.ส.บุญชู เหรียญประดับ ถือหุ้นจำนวน ๑๗๕,๕๕๕ หุ้น (หุ้นเลขที่ ๖ - ๗๘๐๐๐๐) และนายชัยรัตน์ เชียงพุกษ์ ถือหุ้นเลขที่ ๑ จำนวน ๑ หุ้น

พิจารณาแล้ว จากพยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำสืบ พึงข้อเท็จจริงได้ว่า ผู้ถือหุ้นของบริษัทจำนวน ๕,๕๕๓ หุ้น เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๓๗ ต่อมาในวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๗ ก่อนที่ผู้ถือหุ้นจะเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ ปรากฏหลักฐานว่า มีการโอนหุ้นโดยตรงจากผู้ถือหุ้นของ ๕,๕๕๓ หุ้น ให้แก่ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี คนเลี้ยงลูกและคุณหญิงพจนาน ชินวัตร ได้โอนหุ้นของตนเองจำนวน ๒ หุ้น ให้แก่ นายชัยรัตน์ เชียงพุกษ์ ยามรักษาระบบทุนออกเป็นผู้ถือหุ้นแทน

ต่อมาเมื่อมีการเพิ่มทุนของบริษัทเป็น ๕๐ ล้านบาท โดยแบ่งทุนออกเป็น ๕,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น หุ้นที่อยู่ในชื่อ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี ถูกเพิ่มเป็น ๒,๕๕๕,๕๕๕ หุ้น และหุ้นที่อยู่ในชื่อของนายชัยรัตน์

เชียงพฤกษ์ กิเพิ่มเป็น ๕ หุ้น และในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ น.ส.ดวงตา วงศ์กักดี กิโอนหุ้นของตนให้ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ เป็นจำนวน ๒,๕๕๕,๕๘๓ หุ้น โดยที่บริษัทนี้เป็นบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งการโอนหุ้นต้องทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของผู้โอนและผู้รับโอนมีพยานรับรอง ตามมาตรา ๑๒๒๕ ของประมวลกฎหมายดังกล่าว ดังนั้น จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นของตนให้ น.ส.ดวงตา วงศ์กักดี และ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ เป็นผู้ถือหุ้นแทนในบริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด โดยตรง

๔. การถือหุ้นของบริษัท เทเลอินโฟร์มีเดีย จำกัด ของผู้ใกล้ชิดกับผู้ถูกร้อง

ข้อเท็จจริงฟังได้ตามที่ผู้ร้องนำสืบว่า บริษัทนี้ซึ่งเดิมมีชื่อว่าบริษัท เอ ที แอนด์ ที ไดเรคตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับอนุญาตจากองค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทยให้เป็นผู้จัดพิมพ์และโฆษณาสมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์ ผู้ถูกร้อง คู่สมรส และกลุ่มบริษัทชินวัตรได้เข้าไปซื้อหุ้นในบริษัทดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๔ ขณะนั้นบริษัทมีทุนจดทะเบียน ๑,๐๓๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งทุนออกเป็น ๑๐,๓๓๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท โดยมีผู้ถือหุ้นใหม่ ๗ คน ดังนี้

๑. พันต์ราวด์ ทักษิณ ชินวัตร ถือหุ้นเลขที่ (๒๖) ๑ - ๒๐๖๖๐๐ จำนวน ๒๐๖,๖๐๐ หุ้น

๒. คุณหญิงพจนานุช ชินวัตร ถือหุ้นเลขที่ (๒๗) ๒๐๖๖๐๑ - ๕๑๖๕๐๐ จำนวน ๓๐๕,๕๐๐ หุ้น

๓. บริษัท เอสซี ออฟฟิต ปาร์ค จำกัด ถือหุ้นเลขที่ (๒๘) ๕๑๖๖๐๑ - ๑๐๓๓๐๐ จำนวน ๕๑๖,๕๐๐ หุ้น

๔. บริษัท บี พี พรีอพเพอร์ตี้ จำกัด ถือหุ้นเลขที่ (๒๙) ๑๐๓๓๐๐๑ - ๒๐๖๖๐๐๐ จำนวน ๑,๐๓๓,๐๐๐ หุ้น

๕. บริษัท เวิร์ช ชัพพลายส์ จำกัด ถือหุ้นเลขที่ (๓๐) ๒๐๖๖๐๐๑ - ๓๕๒๕๕๐๐ จำนวน ๑,๙๕๕,๕๐๐ หุ้น

๖. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไอ ซี เอส ไอ ถือหุ้นเลขที่ (๓๑) ๓๕๒๕๕๐๐๑ - ๕๕๕๑๕๐๐ จำนวน ๒,๐๖๖,๐๐๐ หุ้น

๗. บริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ จำกัด ถือหุ้นเลขที่ (๓๒) ๕๕๕๑๕๐๐๑ - ๑๐๓๓๐๐๐๐ จำนวน ๔,๓๓๘,๖๐๐ หุ้น

ວັນທີ ۳۰ ກຣກວຸກາມ ۲۵۳۴ ໄດ້ມີການປັບປຸງແປ່ງໂຄຮສ້າງຜູ້ຄື້ອໜຸ້ນ ເປັນດັ່ງນີ້

១. ຜູ້ຄູກຮ້ອງໂອນຫຸ້ນເລຂທີ ១ - ២០៦៦០០ ຈຳນວນ ២០៦,៦០០ ຫຸ້ນ ໃຫ້ ນ.ສ.ບຸລູ້ງ
ເກົ່າມະນຸຍາມ ແກ້ໄຂ

២. ຄຸນຫຼົງພອມານ ຂົນວັຕຣ ໂອນຫຸ້ນເລຂທີ ២០៦៦០១ - ៥១៦៥០០ ຈຳນວນ ៣០៥,៥០០
ຫຸ້ນ ໃຫ້ກັນນາຍຊ້ຍຮັດນີ້ ເຊີຍພຖານຍ ຍາມຮັກມາຄວາມປິດຕະກິບ

៣. ບຣິຢັກ ເອສ ທີ່ ອອົພົມ ປັກ ຈຳກັດ ໂອນຫຸ້ນເລຂທີ ៥១៦៥០១ - ០៩៣៣០០០
ຈຳນວນ ៥៦,៥០០ ຫຸ້ນ ໃຫ້ ນ.ສ.ສຸກລູ້ງສູາ ແຊ່ເຮັ້ງ ດນຮັບໃຊ້

៤. ບຣິຢັກ ປີ ພິ ພຣີອພເພອർຕີ ຈຳກັດ ໂອນຫຸ້ນເລຂທີ ០៩៣៣០០១ - ២០៦៦០០០
ຈຳນວນ ១,០៣៣,០០០ ຫຸ້ນ ໃຫ້ກັນນາຍວິຫຍໍ ຂ່າງເໜັກ ດນບັນດາ

៥. ບຣິຢັກ ເວີຣີ ທັພພລາຍສີ ຈຳກັດ ໂອນຫຸ້ນເລຂທີ ២០៦៦០០១ - ៣៥៥៥៥០០
ຈຳນວນ ១,៥៥៥,៥០០ ຫຸ້ນ ໃຫ້ກັນນາຍມານັສ ໄຈຍາ ດນສວນ

៦. ທ້າງຫຸ້ນສ່ວນຈຳກັດ ໂອ ທີ່ ເອສ ໂອ ໂອ ໂອນຫຸ້ນເລຂທີ ៣៥៥៥៥០០ - ៥៥៥៥៥០០
ຈຳນວນ ៥,០៦៦,០០០ ຫຸ້ນ ໃຫ້ກັນນາຍນິວຕາ ວິກິດ ດນເລື້ອງຄູກ

៧. ບຣິຢັກ ຂົນວັຕຣ ຄອມພິວເຕອີ ແອນດີ ຄອມມິວນິເຄັ້ນສີ ຈຳກັດ ຍັງຄອງຄື້ອໜຸ້ນເລຂທີ
៥៥៥៥៥០០ - ០៩៣៣០០០០ ຈຳນວນ ៥,៣៣៥,៦០០ ຫຸ້ນທ່າເດີມ

ຕ່ອມວັນທີ ២២ ຮັນວຸກາມ ۲۵۳۴ ໄດ້ມີການລັດຖຸນອອງບຣິຢັກ ១ ລົງເລື້ອ ៣,០០០,០០០
ຫຸ້ນ ១ ລະ ១០០ ນາທ ຈຶ່ງເປັນທຸນຈົດທະເບີຍນ ៣០០,០០០,០០០ ນາທ

ວັນທີ ៣០ ພຸກສົງກາຍນ ۲۵۳៦ ໄດ້ມີການເພີ່ມທຸນບຣິຢັກ ១ ຈາກເດີມເປັນ ៥០០,០០០,០០០ ນາທ
ໂດຍແມ່ງທຸນອອກເປັນ ៥,០០០,០០០ ຫຸ້ນ ຫຸ້ນລະ ១០០ ນາທ ບຣິຢັກ ១ ຈຶ່ງມີທຸນຈົດທະເບີຍນເປັນຈຳນວນ
៥០០,០០០,០០០ ນາທ

ວັນທີ ២១ ກັນຍານ ۲۵۳៧ ບຣິຢັກ ១ ໄດ້ກະຈາຍຫຸ້ນເດີມອອກເປັນ ៥០,០០០,០០០ ຫຸ້ນ
ມູດຄ່າຫຸ້ນລະ ១០ ນາທ ທຸນຈົດທະເບີຍນ ៥០០,០០០,០០០ ນາທ

ກາຍຫລັກການກະຈາຍຫຸ້ນດັກລ່າງ ຈຳນວນຫຸ້ນທີ ន.ສ.ບຸລູ້ງ ເກົ່າມະນຸຍາມ ແກ້ໄຂ
ເຊີຍພຖານຍ ຊື້ອ່ອຍ່າເດີມປັບປຸງແປ່ງໄປດັ່ງນີ້

၅. ວັນທີ ၁ ພຸກສົງກາຍນ ۲۵۴۰ ແລະ ៤ ຮັນວຸກາມ ۲۵۴۰

(១) ນ.ສ.ບຸລູ້ງ ເກົ່າມະນຸຍາມ ແກ້ໄຂ ຊື້ອ່ອຍ່າເດີມປັບປຸງແປ່ງໄປດັ່ງນີ້

(២) ນາຍຊ້ຍຮັດນີ້ ເຊີຍພຖານຍ ຊື້ອ່ອຍ່າເດີມປັບປຸງແປ່ງໄປດັ່ງນີ້

ณ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๗

- (๑) น.ส.บุญชู เหรียญประดับ ถือหุ้นเลขที่ ๑ - ๗ จำนวน ๗ หุ้น
 (๒) นายชัยรัตน์ เชียงพูกษ์ ถือหุ้นเลขที่ ๘ - ๑๔ จำนวน ๗ หุ้น

นอกจากนี้ ปรากฏตามหลักฐานที่ผู้ร้องนำสืบว่า ในวันที่ ๓๐ กรกฏาคม ๒๕๓๕ ก่อนที่ผู้ถูกร้องจะเข้ามาดำเนินการเมือง ผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นโดยตรงจากผู้ถูกร้องจำนวน ๒๐๖,๖๐๐ หุ้น มูลค่า ๒๐,๖๖๐,๐๐๐ บาท ให้ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ แม่บ้าน และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ได้โอนหุ้นจำนวน ๓๐๔,๕๐๐ หุ้น มูลค่า ๓๐,๕๕๐,๐๐๐ บาท ให้นายชัยรัตน์ เชียงพฤกษ์ พนักงานรักษาความปลอดภัย จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องได้ใช้ชื่อ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ อีกหุ้นบริษัทนี้แทน และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ใช้ชื่อนายชัยรัตน์ เชียงพฤกษ์ อีกหุ้นบริษัทดียกันแทน

๕. การถือหันในบริยักษ์ เอสซี แอลสสทฯ จำกัด ของผู้ไกลชิดกับผู้ถูกว้อง

ข้อเท็จจริงฟังได้ตามที่ผู้ร้องนำสืบว่า บริษัทนี้เดิมชื่อบริษัท ยูเนียนเรียลเอสเตท จำกัด จดทะเบียนจัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ทุนจดทะเบียน ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งทุนออกเป็น ๒๕๐,๐๐๐ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท บริษัทฯ ประกอบกิจการให้เช่าที่ดินและอาคารแก่องค์กร ขนส่งมวลชนกรุงเทพ (บ.ส.ม.ก.) เพื่อใช้เป็นสถานที่สับเปลี่ยนรถโดยสารและลานจอดรถโดยสารประจำทางผู้ถูกร้องเรียนแจ้งข้อเท็จจริงต่อผู้ร้องตามหนังสือลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ผู้ถูกร้องได้เข้าไปซื้อหุ้นและกิจการจากกลุ่มผู้ถือหุ้นเดิมและเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นใหม่ เป็นดังนี้

- บริษัท พี ที คอปอเรชัน จำกัด ถือหุ้นจำนวน ๖๒,๕๐๐ หุ้น
  - นายบรรณพจน์ ตามาพงศ์ ถือหุ้นจำนวน ๕,๐๐๐ หุ้น
  - นางบุญนา วันสุนิล ถือหุ้นจำนวน ๕,๐๐๐ หุ้น
  - ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไอ ซี เอส ไอ ถือหุ้นจำนวน ๖๒,๕๐๐ หุ้น
  - บริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ จำกัด ถือหุ้นจำนวน ๖๕,๐๐๐ หุ้น
  - พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ผู้ถูกร้อง ถือหุ้นจำนวน ๒๕,๐๐๐ หุ้น
  - นางพจามาน ชินวัตร ถือหุ้นจำนวน ๒๕,๐๐๐ หุ้น

ในเวลาต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นหลายครั้ง ผู้ถือหุ้น ณ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓
มี ๗ คน ดังนี้

๑. พันต์สำรวจท้องทักษิณ ชินวัตร ผู้ถูกร้อง ถือหุ้นจำนวน ๕๐,๐๐๐ หุ้น
  ๒. นายวิชัย ช่างเหล็ก คนขับรถ ถือหุ้นจำนวน ๕ หุ้น

๓. นายบรรณพจน์ ダメพงศ์ ถือหุ้นจำนวน ๔ หุ้น

๔. น.ส.บุญนา วันสุนิล ถือหุ้นจำนวน ๔ หุ้น

๕. น.ส.จุไรรัตน์ ร่มลำดาวน์ ถือหุ้นจำนวน ๑ หุ้น

๖. นางกัญจนากา หยกเหิน ถือหุ้นจำนวน ๑ หุ้น

๗. คุณหญิงพจนานุชินวัตร ถือหุ้นจำนวน ๑๕๕,๕๘๕ หุ้น

ผู้ร้องนำสืบว่า ในการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ และครั้งที่ ๒/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๓๖ ที่ประชุมได้มีมติพิเศษให้เพิ่มทุนของบริษัทจาก ๒๕ ล้านบาท เป็น ๒๐๐ ล้านบาท การเพิ่มทุนครั้งนี้ทำให้ผู้ถือหุ้นเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ ผู้ถือหุ้น ณ วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๓๖ มีจำนวน ๗ คน ดังนี้

๑. นายบรรณพจน์ ダメพงศ์	ถือหุ้น ๑,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น
๒. น.ส.บุญชู เหรียญประดับ	ถือหุ้น ๔๐๐,๐๐๐ หุ้น
๓. น.ส.สุกัญญา แซ่เอ้ง	ถือหุ้น ๓๐๐,๐๐๐ หุ้น
๔. น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี	ถือหุ้น ๒๕๕,๕๘๕ หุ้น
๕. นายสมเกียรติ์ ผลประการ	ถือหุ้น ๑ หุ้น
๖. นางศิริเพ็ญ สิตสุวรรณ	ถือหุ้น ๑ หุ้น
๗. นายชานนท์ สุวสิน	ถือหุ้น ๑ หุ้น

พิจารณาแล้ว จากพยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำสืบฟังได้ว่า ผู้ถือครองเป็นกรรมการบริษัทดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๓๖ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีการเพิ่มทุนบริษัทในครั้งนี้ จึงเป็นไปไม่ได้ที่ผู้ถือครองจะไม่ทราบว่า เมื่อมีการเพิ่มทุนแล้วมีโครงสร้างเป็นผู้ถือหุ้น เพราะตามมาตรา ๑๑๓ วรรคสอง ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กรรมการบริษัทมีหน้าที่ส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ที่ยังคงเป็นผู้ถือหุ้นอยู่ทั้งหมดในเวลาที่มีการประชุมผู้ถือหุ้น และรายชื่อผู้ที่ขาดจากการเป็นผู้ถือหุ้นนับแต่วันประชุมสามัญครั้งที่แล้วนั้น ไปยังนายทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทอย่างน้อยปีละครั้ง* ดังนั้น จึงเชื่อโดยประ公示จากข้อสังสัยว่า ผู้ถือครองรู้ถึงการที่บุคคลต่างๆ คือ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ น.ส.สุกัญญา แซ่เอ้ง และน.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี ถือหุ้นในบริษัทดังกล่าว

* ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๓ วรรคสอง บัญญัติว่า “ให้เป็นหน้าที่ของกรรมการที่จะส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ที่ยังคงเป็นผู้ถือหุ้นอยู่ทั้งหมดในเวลาที่ประชุม และรายชื่อผู้ที่ขาดจากการเป็นผู้ถือหุ้น จำเพาะแต่ละประชุมสามัญครั้งที่แล้วมาตั้นไปยังนายทะเบียนอย่างน้อยปีละครั้ง และมิให้มากกว่าวันที่สิบสี่นับแต่การประชุมสามัญ บัญชีรายชื่อนี้ให้มีรายการที่ระบุไว้ในมาตรา ก่อนหนัทุกประการ”

๖. การถือหุ้นในบริษัท อินฟอร์เซล เทเลคอม จำกัด (มหาชน) ของผู้ให้กู้ซึ่งกับผู้ถือหุ้นร้อง
ข้อเท็จจริงฟังได้ตามที่ผู้ถือหุ้นร้องนำสืบว่า ณ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๐ บริษัทนี้มีผู้ถือหุ้น
๓๓ ราย เป็นหุ้นทั้งสิ้น ๓๐๐ ล้านหุ้น ผู้ถือหุ้นมีทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ผู้ถือหุ้นจำนวน
มากที่สุด คือ บริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ จำกัด ซึ่งถือหุ้นจำนวน ๒๗๕,๕๕๕ หุ้น

ต่อมาปรากฏว่า ในปี ๒๕๖๐ เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั้งในประเทศไทยและประเทศ
ใกล้เคียงที่บริษัทนี้ได้ไปลงทุนประกอบกิจการ อีกทั้งกิจการที่บริษัทได้ลงทุนประกอบการขาดทุน
มาโดยตลอด จึงมีผู้ถือหุ้น ๒ ราย คือ กองทุน MFC - THAI CAPITAL FUND ในกลุ่มของธนาคาร
กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ซึ่งถือหุ้นจำนวน ๕๖๐,๐๐๐ หุ้น และบริษัท พี เอส แอดสेटส์ จำกัด
ซึ่งถือหุ้นจำนวน ๓๕๐,๐๐๐ หุ้น แจ้งความประสงค์จะขายหุ้นบริษัทนี้ที่ถืออยู่คืนแก่คุณหลุยงพจман
ชินวัตร ซึ่งคุณหลุยงพจมานตกลงรับซื้อหุ้นคืน แต่เนื่องจากบริษัทนี้ผลประกอบการขาดทุนมาตลอด
และมีโอกาสที่จะหยุดประกอบกิจการ อีกทั้งไม่ประสงค์ให้ผู้ถือหุ้นรายอื่นทราบว่า คุณหลุยงพจมาน
ซื้อหุ้นจากผู้ถือหุ้น ๒ รายนี้ อันจะทำให้ผู้ถือหุ้นรายอื่นมาขอให้ห่วยเหลือซื้อหุ้นของตนบ้าง คุณหลุยง
พจมานจึงนำหุ้นที่ซื้อมาให้ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ เป็นผู้ถือหุ้นแทนทั้งหมดจำนวน ๑,๗๑๐,๐๐๐ หุ้น
เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๐ ตามลำดับ

จากการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถือหุ้นร้องที่ยื่นต่อผู้ร้องทั้ง ๓ ครั้ง
พบว่ามีทรัพย์สิน (หุ้น) ของคุณหลุยงพจมาน ชินวัตร ที่อยู่ในชื่อของ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ
ดังกล่าว มิได้ยื่นแสดงไว้ในบัญชีดังกล่าว

อย่างไรก็ดี กรณีนี้ผู้ร้องมิได้นำพยานหลักฐานมาสืบเพื่อให้แสดงเห็นว่า ผู้ถือหุ้นร้องทราบถึง
การถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวของ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ ซึ่งเป็นการถือแทนคุณหลุยงพจมาน ชินวัตร
ผู้ร้องเพียงแต่อ้างข้อเท็จจริงในกรณีอื่นๆ ที่ผู้ถือหุ้นร้องเคลนนำหุ้นของตนไปให้บุคคลดังกล่าวถือแทนเป็น
เหตุผลที่สนับสนุนว่า กรณีที่ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ ถือหุ้นแทนคุณหลุยงพจมาน ชินวัตร ดังกล่าว
ผู้ถือหุ้นร้องย่อมปฏิเสธไม่ได้

พิจารณาแล้ว เห็นว่าข้ออ้างของผู้ร้องดังกล่าวไม่มีน้ำหนักพอรับฟังได้

๗. การถือหุ้นในบริษัท ชินแซทเกลโล่ จำกัด (มหาชน) ของผู้ให้กู้ซึ่งกับผู้ถือหุ้นร้อง

ผู้ร้องนำสืบว่า บริษัทนี้จดทะเบียนจัดตั้งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อวันที่
 ๓ พฤษภาคม ๒๕๓๔ มีทุนจดทะเบียน ๑,๐๐๐ ล้านบาท โดยมีผู้ถือหุ้นร้องและคุณหลุยงพจมาน ชินวัตร^๑
 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อและประทับตราของบริษัท ตั้งแต่จัดตั้งจนถึงวันที่ ๒๓ มกราคม
 ๒๕๓๙

ข้อเท็จจริงฟังได้ตามพยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำสืบว่า ในวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ ได้มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทนี้ จำนวน ๔๐,๒๐๐ หุ้น ซึ่งผู้ถือครองและคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ให้การสอดรับกันว่าหุ้นจำนวน ๔๐,๒๐๐ หุ้นดังกล่าว เป็นหุ้นของคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ที่ได้ใช้ชื่อของ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ ถือหุ้นแทน ซึ่งในประเด็นนี้ น.ส.บุญชู ก็ได้ให้การต่อผู้ร้องว่า ตนไม่ได้เป็นเจ้าของหุ้นดังกล่าวแต่อย่างใด แต่เป็นเรื่องที่คุณหญิงพจมานได้นำเอกสารอยู่ในครอบครองมาโดยชอบนี้ ในการถือหุ้นซึ่งตนก็ไม่ขัดข้อง แต่ตนก็ไม่เคยได้รับเงินปันผลหรือผลประโยชน์ใดๆ จากการนี้ ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นดังกล่าว

นอกจากนี้ จากการตรวจสอบหนังสือบิลหักหุ้นของบริษัท ชินแซฟเทล ไลท์ จำกัด (มหาชน) ปรากฏว่า ผู้ร้องและคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ได้ดำเนินการในบริษัทนี้ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๘, วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๓๖, วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๓๖, วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๖ และจากวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๖ ถึงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๓๘ แต่ปรากฏในทะเบียนผู้ถือหุ้นว่า น.ส.บุญชู เหรียญประดับ มีชื่อถือหุ้นในบริษัทนี้ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๗ จำนวน ๑๒๓,๐๐๐ หุ้น จากการเพิ่มทุนของบริษัทฯ ก่อนนำหุ้นเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และในวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๓๘ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ ได้กระจายหุ้นดังกล่าวไปออกให้หุ้นใหม่จำนวน ๑๒๓,๐๐๐ หุ้น* และได้อนุหุ้นไปยังบริษัทศูนย์รับฝากฯ และบุคคลอื่นๆ เป็นจำนวน ๘๒,๕๐๐ หุ้น คงเหลือหุ้นที่ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ ถือไว้จำนวน ๔๐,๒๐๐ หุ้น ในวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐, วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

พิจารณาแล้ว การที่ผู้ถือครองเป็นกรรมการบริษัท ชินแซฟเทล ไลท์ จำกัด (มหาชน) ในระหว่างวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๖ ถึงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๓๘ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ น.ส.บุญชู ถือหุ้นจำนวน ๑๒๓,๐๐๐ หุ้น ย่อมจะต้องทราบว่า น.ส.บุญชู เหรียญประดับ มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทนี้ ณ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๗ จำนวนดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ จึงเชื่อโดยปราศจากข้อสงสัยว่า ผู้ถือครองรู้ถึงเรื่องการถือหุ้นของ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ ในบริษัทนี้

๙. การถือหุ้นในบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด ของผู้ใกล้ชิดกับผู้ถือครองผู้ร้องนำสืบว่า เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ บุคคลใกล้ชิดของผู้ถือครองถือหุ้นในบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด ก่อนที่ผู้ถือครองจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ครั้งที่ ๓ กรณีพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปี ดังนี้

*การกระจายหุ้นก็คือการกระจายหุ้นเพื่อนำไปซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์

(๑) นายชัยรัตน์ เชียงพุกษ์ ยามรักษาความปลอดภัย ถือหุ้นจำนวน ๒๕,๘๔๔,๕๘๗ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๒๕๔,๕๘๔,๕๘๗ บาท

(๒) น.ส.บุญชู เหรียญประดับ แม่บ้าน ถือหุ้นจำนวน ๒๕,๘๔๔,๕๘๗ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๒๕๔,๕๘๔,๕๘๗ บาท

(๓) นายวิชัย ช่างเหล็ก คนขับรถ ถือหุ้นจำนวน ๒๕,๘๘๕,๕๘๖ หุ้น มูลค่าหุ้นละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๒๕๔,๘๘๕,๕๘๖ บาท

ผู้ร้องได้พิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ถูกร้องที่ได้มีการใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ประกอบคำให้การของนายเจมส์ก็ดี้ ปันทอง แล้วเห็นว่า เหตุผลของผู้ถูกร้องที่ไม่สามารถใช้ชื่อของผู้ถูกร้องหรือคู่สมรสเข้าถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวได้ ก็เนื่องจากว่า บริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด เป็นผู้ค้าประกันหนี้บริษัท อัลไวน์ เรียลเอสเตท จำกัด ซึ่งขณะนั้นอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) หากใช้ชื่อผู้ถูกร้องหรือคู่สมรสเป็นผู้ถือหุ้นอาจจะทำให้เจ้าหนี้บริษัทเกิดข้อต่อรอง และจะกระทบกระเทือนชื่อเสียงของผู้ถูกร้องหรือคู่สมรส จึงต้องให้บุคคลใกล้ชิดมีชื่อถือหุ้นแทน

ผู้ถูกร้อง ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า การซื้อหุ้นบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด ไม่ได้มีการปิดบังซ่อนเร้นแต่อย่างใด เพราะมีข่าวการซื้อหุ้นดังกล่าวมาตั้งแต่ก่อนที่ผู้ร้องจะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินครั้งสุดท้าย แต่ที่มีบุคคลอื่นถือแทนนั้น ผู้ถูกร้องทราบมาว่า คุณหญิงพจман ชินวัตร ได้มอบให้นายสุรเชียร์ จารชรานนท์ ซึ่งเป็นกรรมการบริหารกลุ่มบริษัท แอสเสท (คือกลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์) ของคุณหญิงพจمانไปเจรจากับผู้บริหารของบริษัท อัลไวน์ เรียลเอสเตท จำกัด และได้มีการตกลงทำบันทึกข้อตกลงจะซื้อขายหุ้นพร้อมทรัพย์สินระหว่างบริษัท อัลไวน์ เรียลเอสเตท จำกัด (ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด) กับบริษัท เอสซี แอสเสท จำกัด เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑ ผู้ถูกร้องเข้าใจตลอดมาแต่เพียงว่า ใน การซื้อขายหุ้น และทรัพย์สินของบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด เป็นการดำเนินการของบริษัท เอสซี แอสเสท จำกัด ผู้ถูกร้องไม่ทราบรายละเอียดข้อเท็จจริง แต่ต่อมารู้ว่าบริษัท อัลไวน์ เรียลเอสเตท จำกัด มีภาระหนี้สินค้างชำระกับสถาบันการเงินอยู่หลายแห่ง เช่น บริษัท นวชนกิจ จำกัด (มหาชน) บริษัท เงินทุนเอเชียไฟแนนซ์ จำกัด, บริษัท เงินทุนเอกชนกิจ จำกัด (มหาชน), บริษัท เงินทุนหลักทรัพย์เอกพัฒน์ จำกัด (มหาชน) โดยบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด เป็นผู้ค้าประกันหนี้ที่บริษัท อัลไวน์ เรียลเอสเตท จำกัด มีอยู่กับสถาบันการเงินดังกล่าว ซึ่งสถาบันการเงินเจ้าหนี้เหล่านั้น ส่วนใหญ่ถูกรัฐบาลสั่งปิดกิจการอย่างถาวรแล้ว และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ

คณะกรรมการคัดเลือกเพื่อการปฏิรูปสถาบันการเงิน (ปรส.) และขั้นตอนนั้น ปรส. กำลังดำเนินการแยกหนี้ออกไปบริหารหรือประมวลราย นายสุรเชียร ฯ กรรมการอำนวยการบริหารกลุ่มบริษัท แอดส์เพท พิจารณาแล้วเห็นว่า ถ้าให้บริษัท เอสซี แอดส์เพท จำกัด ซื้อหุ้นหรือกิจการของบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด โดยตรง การเจราประนีประนอมเกี่ยวกับหนี้สินที่ค้างชำระอยู่กับเจ้าหนี้สถาบันการเงินจะทำได้ยาก คณะกรรมการบริหารกลุ่มบริษัท แอดส์เพทจึงแนะนำให้คุณหญิงพจนาน ชินวัตร ซื้อหุ้นและกิจการไว้แทน โดยให้นุกคลอื่นถือหุ้นแทน

พิจารณาแล้ว เห็นว่า คำให้การของพยานฝ่ายผู้ถูกร้อง คือนายสุรเชียร จักรธรรมนท์ ซึ่งเป็นพยานที่รู้เห็นเหตุการณ์มีนาฬนักมากกว่าพยานของผู้ร้อง (นายเจมศักดิ์ ปืนทอง) ซึ่งมิใช่พยานที่รู้เห็นเหตุการณ์โดยตรง ดังนั้น จึงฟังข้อเท็จจริงว่า คุณหญิงพจนานเป็นผู้ซื้อหุ้นบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด โดยใช้ชื่อนายชัยรัตน์ เศียงพุกษ์ ยามรักษาระหว่างปี พ.ศ.๖๘๖๗ หรือปี พ.ศ.๖๘๖๘ แม่บ้าน และนายวิชัย ช่างเหล็ก คนขับรถ เป็นผู้ถือดังกล่าวแล้วข้างต้น

เมื่อได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการถือหุ้นของบุคคลต่างๆ แทนผู้ถูกร้องหรือคู่สมรส ของผู้ถูกร้องดังกล่าวข้างต้นแล้ว จะได้พิจารณาว่า

(๑) ณ วันที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ต่อผู้ร้องทั้ง ๓ ครั้ง มีหุ้นในบริษัทใดบ้างที่บุคคลอื่นถือแทนผู้ถูกร้องหรือคู่สมรสของผู้ถูกร้อง และไม่ได้แสดงไว้ในบัญชีดังกล่าว

(๒) ในกรณีที่ฟังข้อเท็จจริงได้ว่า มีหุ้นในบริษัทใดที่บุคคลอื่นถือแทนผู้ถูกร้องหรือคู่สมรสของผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องรู้หรือไม่ว่า มีการถือหุ้นในบริษัทนั้นแทนตนหรือคู่สมรสของตนในขณะที่ยื่นบัญชีดังกล่าว

จะได้พิจารณาประเด็นดังกล่าวตามลำดับ

๑. หุ้นที่บุคคลอื่นถือแทนผู้ถูกร้องหรือคู่สมรส ณ วันที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ต่อผู้ร้อง

จากการพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการถือหุ้นในบริษัทต่างๆ ของผู้ใกล้ชิดของผู้ถูกร้องที่ผ่านมา รับฟังได้ว่า ณ วันที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ต่อผู้ร้องทั้ง ๓ ครั้ง มีหุ้นในบริษัทต่างๆ ที่บุคคลอื่นถือแทนผู้ถูกร้องหรือคู่สมรส ดังนี้

๑.๑ ณ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ ครั้งที่ ๒ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี นายชัยรัตน์ เศียงพุกษ์ ยามรักษาระหว่างปี พ.ศ.๖๘๖๗ ถือหุ้นในบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑,๗๗๗,๖๔๒ หุ้น แทนผู้ถูกร้อง

๑.๒ ณ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ครั้งที่ ๒ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี ถือหุ้นบริษัท เพจเจอร์ เซลส์ จำกัด จำนวน ๒,๕๕๕,๕๘๓ หุ้น* แทนผู้ถูกร้อง

๑.๓ ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐, วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ต่อผู้ร้องครั้งที่ ๑, ๒ และ ๓ ตามลำดับ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ ถือหุ้นบริษัท อินโฟมีเดีย จำกัด จำนวน ๑๐ หุ้น (เลขที่ ๑ - ๑๐) แทนผู้ถูกร้อง และนายชัยรัตน์ เชียงพุกษ์ ถือหุ้นจำนวนเท่ากันของบริษัทดังกล่าว (เลขที่ ๑๑ - ๒๐) แทนผู้ถูกร้อง

๑.๔ ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐, วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ครั้งที่ ๑, ๒ และ ๓ ตามลำดับ นางคนี้ บุกรสิกิริ ถือหุ้นบริษัท เอสซี แอสเสท จำกัด จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น** โดยถือหุ้นดังกล่าว มาตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๓๗ เป็นต้นมาจนถึงปี ๒๕๔๓ และไม่ปรากฏชัดว่า เป็นการถือแทนผู้ถูกร้องหรือคู่สมรสของผู้ถูกร้อง อย่างไรก็ได้ แม้จะฟังว่านางคนี้ บุกรสิกิริ ถือหุ้นดังกล่าวแทน คุณหญิงพจนานุ ชินวัตร ก็ตาม ก็เชื่อว่าผู้ถูกร้องทราบเรื่องนี้ดี เพราะผู้ถูกร้องเป็นกรรมการบริษัทนี้ มาตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ ถึงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๖ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีมติพิเศษของที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ ๑/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ และครั้งที่ ๒/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๓๖ ให้เพิ่มทุนของบริษัทฯ จาก ๒๕ ล้านบาท เป็น ๒๐๐ ล้านบาท ซึ่งจากการเพิ่มทุนครั้งนี้นางคนี้ บุกรสิกิริ ได้เข้ามาถือหุ้นจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น

๑.๕ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ ถือหุ้นบริษัท ชินวัตร แซฟเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔๐,๒๐๐ หุ้น แทนคุณหญิงพจนานุ ชินวัตร คู่สมรสของผู้ถูกร้อง ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐, วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินฯ ต่อผู้ถูกร้องครั้งที่ ๑, ๒ และ ๓ ตามลำดับ

* ผู้ร้องนำสืบว่า วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๓๘ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี ถือหุ้นในบริษัท เพจเจอร์ เซลส์ จำกัด จำนวน ๒,๕๕๕,๕๘๓ หุ้น ต่อมากล่าวว่า ต้องการขายหุ้น ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ น.ส.ดวงตา วงศ์ภักดี ได้โอนหุ้นจำนวน ๒,๕๕๕,๕๘๓ หุ้น ให้ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ จึงแสดงว่า ณ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งอยู่ในช่วงเวลา ระหว่างวันที่ถือหุ้นและวันที่โอนหุ้นดังกล่าว น.ส.ดวงตา ยังคงถือหุ้นจำนวน ๒,๕๕๕,๕๘๓ หุ้นอยู่

** หุ้นที่นางคนี้ บุกรสิกิริ ถืออยู่จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ หุ้นนี้ เป็นหุ้นเดิมที่ น.ส.สุกัญญา แซ่เง้ง ถืออยู่ก่อน จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ หุ้น ต่อมากล่าวว่า หุ้นนี้ เป็นหุ้นเดิมที่ น.ส.สุกัญญา แซ่เง้ง ถืออยู่ก่อน จำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นหุ้นที่รับโอนมาจาก น.ส.สุกัญญา แซ่เง้ง ดังกล่าว

១.៦ នາຍຊ້ຍຮັດນໍ້ ເຊີຍພຸກຍໍ້, ນ.ສ.ນຸລູ້ຈຸ ເທິງລູ່ປະດັບ ແລະ ນາຍວິຫັຍ ຂ່າງເຫຼືກ ອື່ອຫຸ້ນບຣີຢັກ ອັດໄພນໍ ກອລໍ່ຟ ແອນດໍ ສປປ່ອຕຄລັນ ຈຳກັດ ແກນຄຸນຫຼູ້ງພອມານ ພິນວັຕຽ ຄູ່ສມຮສ ຂອງຜູ້ອູກຮ້ອງ ເມື່ອວັນທີ ២០ ກັນຍານ ۲۵۴៩ ຕາມຈຳນວນຫຸ້ນທີ່ກ່າວແລ້ວຂ້າງຕັນ ແລະ ອື່ອຍູ່ໃນ ວັນທີ ៤ ຜັນວາຄມ ۲۵۴៩ ຜົ່ງເປັນວັນທີຜູ້ອູກຮ້ອງຢືນບໍລິສັດຮາຍການທຣັພຍ්ສິນ ។ ກຣນີພັນຈາກ ຕຳແໜ່ງຄຣບໜິ່ງປີ

២. ໃນ ວັນທີຜູ້ອູກຮ້ອງຢືນບໍລິສັດຮາຍການທຣັພຍ්ສິນ ។ ຕ່ອຜູ້ຮ້ອງທັງ ៣ ຄັ້ງ ຜູ້ອູກຮ້ອງ ຮູ້ທີ່ໄມ່ວ່າ ມີບຸກຄລຕ່າງ ។ ຕາມ ១.១ - ១.៦ ອື່ອຫຸ້ນແກນຜູ້ອູກຮ້ອງທຣັພຍ්ສິນ ດີ່ວ່າ ຜູ້ອູກຮ້ອງທຣາບດີ່ວ່າ ມີບຸກຄລຕ່າງ ។

ພິຈາລາຍາແລ້ວ ຈາກພາຍານຫລັກສູານທີ່ຜູ້ຮ້ອງນຳສິນ ພົງໄດ້ວ່າ ຜູ້ອູກຮ້ອງທຣາບດີ່ວ່າ ມີບຸກຄລຕ່າງ ។ ອື່ອຫຸ້ນແກນຜູ້ອູກຮ້ອງແລະ ຄູ່ສມຮສອງຜູ້ອູກຮ້ອງ ໂດຍມີເຫດຸຜລົດັ້ນນີ້

២.១ ກຣນີການອື່ອຫຸ້ນແກນໃນບຣີຢັກ ພິນວັຕຽ ຄອມພິວເຕອົ່ງ ແອນດໍ ຄອມມິວິນິເຄັ້ນສໍ໌ ຈຳກັດ (ມາຫານ)

ຜູ້ອູກຮ້ອງເປັນຜູ້ກ່ອຕັ້ງບຣີຢັກ ພິນວັຕຽ ຄອມພິວເຕອົ່ງເຊອຣິວິສ ແອນດໍ ອິນເວສເມນທີ່ ຈຳກັດ ເມື່ອປີ ພ.ຄ. ۲۵۲៦ ແລະ ເປັນທັງຜູ້ອື່ອຫຸ້ນແລະ ກຣນີການບຣີຢັກນີ້ ຕັ້ງແຕ່ກ່ອຕັ້ງຈົນລຶ່ງວັນທີ ២៦ ກຣກງາມ ۲۵۳៧ (ຢັກເວັນຊ່າງເວລາຮ່ວງວັນທີ ៦ ຕຸລາຄມ ۲۵۳៦ ລຶ່ງວັນທີ ២៧ ມັງກອນ ۲۵۳៨ ເປັນເວລານີ້ປຶກກັບສື່ເດືອນ) ແລະ ຮະຫວ່າງທີ່ເປັນກຣນີການບຣີຢັກ ໄດ້ມີການໂອນຫຸ້ນໄປໃຫ້ບຸກຄລຕ່າງ ។ ຜົ່ງເປັນຜູ້ໄກລ໌ສິດຂອງຜູ້ອູກຮ້ອງ ໂດຍມີຫລັກສູານການໂອນທີ່ຂັດເຈນຄື່ອ ໄໝາຍເລຂ້ານຂອງຜູ້ອູກຮ້ອງ ທີ່ໂອນໄປໃຫ້ບຸກຄລເຫັນນັ້ນ ນອກຈາກນີ້ ການໂອນຫຸ້ນໄຫ້ບຸກຄລໄກລ໌ສິດທັງໝາຍກະທຳໃນບະກົດທີ່ບຣີຢັກ ນັ້ນເປັນບຣີຢັກຈຳກັດຕາມປະມາລກງາມແພ່ງແລະ ພາລີຍ່ । ຜົ່ງຈະກະທຳໄດ້ວິທີໂອນລອຍໄມ້ໄດ້ ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງເຊື່ອໄດ້ປ່າສານຈາກຂ້າສັງສັຍວ່າ ຜູ້ອູກຮ້ອງທຣາບຄືການອື່ອຫຸ້ນໃນບຣີຢັກນີ້ຂອງບຸກຄລຕ່າງ ។ ຜົ່ງເປັນຜູ້ໄກລ໌ສິດ

២.២ ກຣນີການອື່ອຫຸ້ນແກນໃນບຣີຢັກ ເພຈເຈອ້ວ໌ ເຊລສໍ໌ ຈຳກັດ

ການອື່ອຫຸ້ນບຣີຢັກ ເພຈເຈອ້ວ໌ ເຊລສໍ໌ ຈຳກັດ ຂອງ ນ.ສ.ດວງຕາ ວິກັດ ຈຳນວນ ២,៤៥៥,៥៥៥ ຫຸ້ນ ມີຫລັກສູານວ່າ ຫຸ້ນດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບໂອນມາຈາກຜູ້ອູກຮ້ອງ ຈຶ່ງເປັນໄປໄມ້ໄດ້ທີ່ຜູ້ອູກຮ້ອງ ຈະໄມ່ທຣາບວ່າ ໃນ ວັນທີ ៤ ຜັນວາຄມ ۲۵۴០ ຜົ່ງເປັນວັນທີຜູ້ອູກຮ້ອງຢືນບໍລິສັດຮາຍການທຣັພຍ්ສິນ ។ ຕ່ອຜູ້ຮ້ອງ ນ.ສ.ດວງຕາ ວິກັດ ອື່ອຫຸ້ນບຣີຢັກດັ່ງກ່າວແກນຕາມເປັນຈຳນວນ ២,៤៥៥,៥៥៥ ຫຸ້ນ

໨.๓ ກຣນີກາຣຄືອຫຼຸນແຫນໃນບຣິຢັກ ອິນໂຟມີເດີຢ ຈຳກັດ

ເດີມຜູ້ຄູກຮ່ອງຄືອຫຼຸນບຣິຢັກນີ້ ແກ້ວມະນຸຍາ ຫຼັກສົດ ຂົງສົມຮສຄືອຫຼຸນຈຳນວນ ៣០៥,៥០០ ຫຼຸນ (ณ ວັນທີ ១ ເມພາຍນ ແກ້ວມະນຸຍາ)

ຕ່ອມໄວວັນທີ ៣០ ກຣກກາຄມ ແກ້ວມະນຸຍາ ຜູ້ຄູກຮ່ອງໂອນຫຼຸນຈຳນວນ ២០៥,៦០០ ຫຼຸນ ໄກສົນ ນ.ສ.ບຸລູ້ຈູ້ ເຫຊຍລູ່ປະດັບ ແລະ ອຸປະກອນຫຼົງພຈມານ ຂົງວັດຮ ໂອນຫຼຸນຈຳນວນ ៣០៥,៥០០ ຫຼຸນ ໄກສົນນາຍຂໍ້ຮັດນີ້ ເຊີຍພຖານຍ

ວັນທີ ២១ ກັນຍານ ແກ້ວມະນຸຍາ ມີກາຣກະຈາຍຫຼຸນເປັນ ៥០,០០០,០០០ ຫຼຸນ ມູລຄ່າຫຼຸນລະ ១០ ບາທ ແລະ ປະກຸບວ່າ ຫຼຸນທີ ន.ສ.ບຸລູ້ຈູ້ ເຫຊຍລູ່ປະດັບ ຄືອຍຸ່ ໃນ ວັນທີ ៤ ພຖານຍ ແກ້ວມະນຸຍາ ແລະ ວັນທີ ៤ ຮັນວັດຮ ແກ້ວມະນຸຍາ ລດລອງຈາກເດີມເຫຼືອເພີ່ງ ១០ ຫຼຸນ ແລະ ຫຼຸນທີ່ນາຍຂໍ້ຮັດນີ້ ເຊີຍພຖານຍ ຄືອຍຸ່ເດີມລດລອງເຫຼືອ ១០ ຫຼຸນ ໃນ ວັນທີ ៧ ພຖານຍ ແກ້ວມະນຸຍາ ແລະ ວັນທີ ៤ ຮັນວັດຮ ແກ້ວມະນຸຍາ ໂດຍມີຫລັກສູນກາຣໂອນຫຼຸນຈາກຜູ້ຄູກຮ່ອງໄປຢັງບຸຄຄລທັງສອງ ຈຶ່ງເປັນໄປໄໝໄດ້ທີ່ຜູ້ຄູກຮ່ອງຈະໄໝ່ກາຣນິ້ງ ກາຣຄືອຫຼຸນຂອງບຸຄຄລທັງສອງ

໨.៤ ກຣນີກາຣຄືອຫຼຸນແຫນໃນບຣິຢັກ ເອສເຊີ ແອສເສຖ ຈຳກັດ

ນາງດົນຍີ່ ບຸຮກສີກຣ ຄືອຫຼຸນບຣິຢັກນີ້ຈຳນວນ ៣,០០០,០០០ ຫຼຸນ ໃນປີ ແກ້ວມະນຸຍາ ອຳຍ່າງໄຣກີດໄມ້ມີຫລັກສູນທີ່ຂຶ້ນດວກ ບຸຄຄລດັກລ່າວຄືອຫຼຸນແຫນຜູ້ຄູກຮ່ອງຫຼືອຄຸນຫຼົງພຈມານ ຂົງວັດຮ ຄູ່ສົມຮສອງຜູ້ຄູກຮ່ອງ ອຳຍ່າງໄຣກີຕາມ ແມ່ຈະຟຶງວ່ານາງດົນຍີ່ ບຸຮກສີກຣ ຄືອຫຼຸນແຫນຄຸນຫຼົງພຈມານ ຂົງວັດຮ ກີຕາມ ຜູ້ຄູກຮ່ອງຍ່ອມຕ້ອງຮູ້ເຮືອກາຣຄືອຫຼຸນຂອງບຸຄຄລດັກລ່າວ ເພວະຜູ້ຄູກຮ່ອງເປັນກຣມກາຣ ບຣິຢັກ ១ ຕັ້ງແຕ່ວັນທີ ២៦ ກຸມພາພັນ໌ ៩ ៣៩ ສິງ ១៤ ມີຖຸນາຍ ແກ້ວມະນຸຍາ ທີ່ຈຶ່ງເປັນຫ່ວງເວລາທີ່ມີມືຕີ ພິເຄຍຂອງທີ່ປະໜຸມວິສາມໝູ້ຜູ້ຄືອຫຼຸນຄຽງທີ່ ១/៩ ៩ ແລະ ຄຽງທີ່ ២/៩ ៩ ມື້ວັນທີ ៤ ມິນາຄມ ៩ ៩ ៩ ៩ ໃຫ້ເພີ່ມຖຸນບຣິຢັກ ១ ເປັນ ២០០ ລ້ານບາທ ທີ່ຈຶ່ງເພີ່ມຖຸນຄຽງນີ້ນາງດົນຍີ່ ບຸຮກສີກຣ ໄດ້ເຂົ້າມາ ຄືອຫຼຸນ ៣,០០០,០០០ ຫຼຸນ ຜູ້ຄູກຮ່ອງທີ່ຈຶ່ງເປັນກຣມກາຣຈຶ່ງຕ້ອງກາຣນິ້ງວ່າ ນາງດົນຍີ່ ບຸຮກສີກຣ ຄືອຫຼຸນແຫນ ຄູ່ສົມຮສ

໨.៥ ກຣນີກາຣຄືອຫຼຸນແຫນໃນບຣິຢັກ ຂົນແຫ່ທເກລໄຫ໌ ຈຳກັດ (ມາຫານ)

ບໍ່ເຫັນຈຶ່ງພື້ນໄດ້ວ່າ ໃນ ວັນທີ ៧ ພຖານຍ ແກ້ວມະນຸຍາ, ວັນທີ ៤ ຮັນວັດຮ ແກ້ວມະນຸຍາ ແລະ ວັນທີ ៤ ຮັນວັດຮ ແກ້ວມະນຸຍາ ທີ່ຈຶ່ງເປັນວັນທີຜູ້ຄູກຮ່ອງຢືນບັນຍືແສດງຮາຍກາຣກວັດພົມສິນ ១ ຕ່ອຜູ້ຮ່ອງທັງ ៣ ຄຽງ ນ.ສ.ບຸລູ້ຈູ້ ເຫຊຍລູ່ປະດັບ ຄືອຫຼຸນບຣິຢັກນີ້ຈຳນວນ ៤០,២០០ ຫຼຸນ ທີ່ທັງຜູ້ຄູກຮ່ອງແລະ ຄູ່ສົມຮສ ໄດ້ເຊື້ອງວ່າ ຫຼຸນຈຳນວນດັກລ່າວເປັນຂອງຄູ່ສົມຮສ

ตามพยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำสืบ ปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๗ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ ถือหุ้นบริษัทนี้จำนวน ๑๒๓,๐๐๐ หุ้น แต่ต่อมา เมื่อมีการกระจายหุ้นของบริษัทนี้ น.ส.บุญชู ได้โอนหุ้นดังกล่าวให้ผู้อื่นเป็นจำนวน ๘๒,๕๐๐ หุ้น คงเหลือหุ้นที่ น.ส.บุญชู ถือไว้เป็นจำนวน ๔๐,๒๐๐ หุ้น ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๐, วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ และวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

โดยที่ผู้ถูกร้องเป็นกรรมการบริษัท ชินแซฟเทลໄກท์ จำกัด (มหาชน) ระหว่างวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๖ ถึง ๒๖ มกราคม ๒๕๓๗ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ น.ส.บุญชู ถือหุ้นจำนวน ๑๒๓,๐๐๐ หุ้น ยื่นจะต้องทราบว่า น.ส.บุญชู มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นบริษัทนี้ ดังนั้น จึงเชื่อโดยปราศจากข้อสงสัยว่า ผู้ถูกร้องรู้สึกการถือหุ้นของ น.ส.บุญชู เหรียญประดับ แทนคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ดังกล่าวข้างต้น

๒.๖ กรณีการถือหุ้นแทนในบริษัท อัลไลน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด

กรณีนี้ผู้ถูกร้องอ้างว่า ผู้ถูกร้องไม่ทราบเรื่องที่ผู้กล่าวดิจิตของผู้ถูกร้องถือหุ้น บริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด แทนคุณหญิงพจนาน ชินวัตร คู่สมรส ข้ออ้างดังกล่าว พังได้หรือไม่

พิจารณาแล้ว ผู้ถูกร้องและคุณหญิงพจนาน ชินวตร เป็นสามีภรรยาที่ได้ร่วมกันก่อร่างสร้างตัวด้วยกันมานาน และทำธุรกิจต่างๆ ร่วมกันมากมายอย่างมีประสิทธิภาพ จนประสบความสำเร็จ มีฐานะทางธุรกิจที่มั่นคง ผู้ถูกร้องและคู่สมรสเมื่อความผูกพันกันมาก ทั้งทางครอบครัวและทางธุรกิจ ดังนั้น แม้ผู้ถูกรองจะเลิกทำธุรกิจเพื่อเตรียมตัวเข้ามาทำงานการเมือง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ก็ตาม แต่ถ้าคุณหญิงพจนาน ชินวตร มีปัญหาเกี่ยวกับธุรกิจก็จะต้องปรึกษาหารือกับผู้ถูกร้อง และร่วมกันพิจารณาแก้ปัญหาอันที่สามีภรรยาที่ดีก่อนการตัดสินใจ

โดยที่การซื้อหุ้นบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด มีปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้น โดยไม่คาดคิดมาก่อน และเป็นปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของผู้ถือครองและคู่สมรสได้ อีกทั้ง จะทำให้การประเมินหนี้กับเจ้าหนี้ของบริษัท อัลไวน์ เรียลเอสเตท จำกัด มีปัญหาดังกล่าวแล้วข้างต้น จึงต้องแก้ปัญหาโดยให้ผู้ใกล้ชิดถือหุ้นแทน ฉะนั้น จึงเชื่อโดยปราศจากข้อสงสัยว่า ในขณะที่ผู้ถือครอง ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ๑ ต่อผู้ร้องครั้งที่ ๓ ในวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๘๑ ผู้ถือครองทราบ ถึงการที่มีผู้ใกล้ชิดของผู้ถือครองถือหุ้นในบริษัท อัลไวน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด แทน คุณหลิ่งพจนาน ชินวัตร คู่สมรส

จากการรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวมาข้างต้น จึงเชื่อโดยปราศจากข้อสงสัยว่า ในวันที่ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ๑ ต่อผู้ร้องทั้ง ๓ ครั้ง ผู้ถูกร้องรู้ว่า ผู้ถูกร้องและคู่สมรส มีทรัพย์สิน (หุ้น) ที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่นดังกล่าวแล้วข้างต้น แต่ก็ไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินนั้นไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน ๑ ที่ยื่นต่อผู้ร้องทั้ง ๓ ครั้ง ฉะนั้น จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ศาสตราจารย์ ดร. อิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ